

www.libtool.com.cn

600049598+

www.libtool.com.cn

2912 d. 8

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

14.
www.libtop.com.cn PLATONIS

EUTHYDEMUS ET LACHES.

PRAEFIXA EST EPISTOLA

AD

SENATUM LUGDUNENSEM BATAVORUM

AUCTORE

CAROLO BADHAM.

JENAE, FR. FROMMANN.

LONDINI, ITEM EDINAE WILLIAMS ET NORRIS.

MDCCCLXV.

syne. d. s.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

SENATUI ACADEMICO LUGDUNENSI BATAVORUM

CAROLUS BADHAM S. D.

Biennium prope elapsum est, Viri Doctissimi, postquam summo beneficio vestro praeclara illa civitate donatus sum, quae me tot illustrium virorum et in omni scientiae genere praestantium quasi gloriae socium et sacrorum participem fecit. O praeclarum illum et mihi semper cum gratissimo animo commemorandum diem, quo mihi nihil tale opinanti de consulto vestro nuntiatum est. Postquam autem amplissimum fructum laborum meorum cum ipsis laboribus conferre coepi, quum viderem quam longe honores vestri meritum meum superarent, studiorum rationem quam eram per aliquot annos secutus extemplo mutandam esse intellexi. Statueram enim jamdiu nihil ultra in lucem emittere, quod ad has literas spectaret, sed, Aspendium illum fidicinem imitatus, intus canere quae mihimet ipsi voluptatem praebitura essent. Cujus consilii capiendi causam vos facile divinituros esse arbitror, quippe qui non modo sciatis sed jampridem doleatis Academias nostras antiquam illam Porsonianam et Elmsleianam disciplinam adeo deseruisse, ut qui ibi literas doceant fere omnes artem criticam non modo improbent sed palam detestentur et discipulis de-

IV

www.libtool.com.cn

ridendam propinent. Quotum quemque igitur in his oris inventurus eram qui quidquam a me scriptum legere dignaretur, vel, si legisset, jam ante depravatam ab istis magistellis iudicium ad meliorem normam accommodari pateretur. Deerant praeterea, otium, libri, doctorum amicorum consuetudo; unde quidem de singulari civitatis meae felicitate conjecturam facere potestis. Quantum enim numerum esse eorum oportet qui cum aliquâ laude literas aut philosophiam coluerunt, si quidem in hac terra quae tot et tam splendida praemia studiosis afferre dicitur, in qua Reginae consilarii, Nobiles, Episcopi, Academiae, Civitates, Municipia suffragiis suis de virorum doctorum sorte decernunt, his tam diversis Maecenatibus nihil indignum videtur me in ludo municipali elementa docentem consenescere. Nimirum omnia illa munera, in quibus aliquid otii ad has literas colendas habuissem, a dignioribus occupata sunt. Quod si vobis minus verum videtur, ne tamen mea causa indignemini; etenim ne ipse quidem indignor nisi si quando cum molesta pituita vel alio incommodo conflictor. Jam dudum assuetus sum alio spectare, atque alios fautores quaerere. Non quo civium meorum, qui mihi quidem sunt carissimi, liberam sententiam non magni faciendam existimem: sed in his rebus falsa quaedam oracula in antiquis Scientiae sedibus, ut vocantur, collocata tantum non omnes sequuntur. Quo fit ut illorum potius vicem doleam, qui parum justam de se opinionem exteris gentibus praebeant, in quibus quam multos saepenumero querentes audivimus, nihil sani in iudiciis ferendis, nihil probi in honoribus mandandis ex istis hominibus sperari posse qui pro veritate auctoritatem, pro meritis mutuas Academicorum commendationes apud se valere

patiantur. Mea autem incommoda jamdiu patienter ferre didici, et eorum placita atque decreta, a quibus huc detrusus sum, non sine aliqua hilaritate contemnere. Atque haud scio an nos qui multis occupationibus districti sumus, plus utilitatis quam par est otio tribuamus, nec satis meminerimus hujusce rei sicut aliorum bonorum abundantiam ingeniis non nihil officere; quae dato in quo luxurient spatio interdum sana doctrina et bonis auctoribus relictis deteriora scripta tanquam minus vulgaria sectantur. Contra qui per negotiorum intervalla Musas colit, ipsa inopia temperantior factus et prudentior, non nisi optimo cuique scriptori et fructuosis quaestionibus subsecivum tempus impendit. Videtis quantum ex illo die quo, vobis auctoribus, Philosophiae Theoreticae Magister factus sum, in hoc studiorum genere profecerim. Verum ut ad rem redeam; vixdum literas vestras accepi quum mecum agitare coepi in quo potissimum opere diligentiae meae specimen ostenderem, quod ad vos cum debita gratiarum actione deferrem.

Tandem in Euthydemum incidi, cujus complures locos jamdudum mihi emendare contigerat. Hunc cum diligenter bis terve relegissem, vidi suavissimum dialogum non cum ea qua par erat cura et fide tractatum fuisse etiam ab optimis editoribus. Quamobrem illum pro captu meo hic illic correxi et aliquot notulas in usum juniorum ad calcem ponendas curavi. Postea ne nimis exiguum esset volumen Lachetem adjeci, eadem in hoc dialogo ratione servata. His factis, Viri doctissimi, restat, ut indulgentiam vestram implorem, dum varios auctores percurro, in quibus aliquid mihi invenisse videor talibus lectoribus haud prorsus indignum.

Initium autem ab iisdem faciam in quibus primis

VI

criticam exercere coepi, nempe a Tragicis poetis; quorum aliquot locos excerpam, et quomodo eos legi et intellegi debere existimem, quam brevissime declarabo. In Aeschyli Supplicibus 867 haec Choro tribuuntur: Καὶ γὰρ δυσπαλάμῳς ὄλοιο | δι' ἀλέρρυτον ἄλσος, | κατὰ Σαρπηδόσιον χῶμα πολὺψαμμον ἀλαθεῖς | εὐρείαις εἰν αὖραις. | Mox in antistrophā sic pergit: Λύμασις ἡ πρὸ γὰς ὑλάσχοι· | περιχρηπτὰ βρυάζεις | ὅς ἐρωτᾷς· ὁ μέγας Νεῖλος ὑβρίζοντά σ' ἀποστρέψει|εν αἴστον ὕβριν. In his utcunque corruptis hoc saltem quivis agnoscat, Chorum Aegyptiaco nuntio naufragium imprecari, idque in pluribus locis. Hinc recta ducimur ad extremum strophae versum certissime corrigendum. ΕΥΡΕΙΑΙΣ ΑΥΡΑΙΣ nihil aliud est quam Συρίαισιν αὖραις. Videtis C et E bis confusa, primum autem C ab ipso librario suppletum esse. Sed fac impium illum a Ciliciae litoribus evasisse; altera et satis vicina tempestas navim expectat. Contemplamini, quaeso, terribiles diras ut in Mediceo codice servantur λυμασιςκυπρογας υλασκει. Coalescant denuo quae perperam disjuncta sunt ι et c, ut x fiant: tum habebimus λυμάς κυπρο γας ὑλάσκει, quae partim sensu partim metro adjuvante sic corrogo: λυμάς κυπρογενεῖς ὑλάσκεις. „Naufragia a Cypri (scopulis seu ventis) oriunda lamentaris.“ Corrigendum etiam cum Heathio εἰ γὰρ, et cum Hermannō ὁ δὲ βώτας et ὑβρίζοντ' ἀποστρέψειεν legendum.

In eadem fabula v. 60 legitur: δοξάσει τις ἀκούειν ὅπα τᾶς Τηρεῖας | μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου. Recte autem Scholiastes Τηρεῖας μήτιδος pro ipso Tereo dictum accepit, ait Hermannus. Incredibile commentum! Legendum νήστιδος. Ibid. 100. L. πᾶν ἄπονον δαιμονίων· ἤμεν' ἄνω φρονήμαθ' ὥς | αὐτόθεν ἐξέπραξεν ἔμπαξ ἐδράνων ἀφ' ἀγνῶν. Ibid. 110. ἄταν δ' ἀπάτα μεταγνούς. Imo ἄτα δ' ἀπάταν

μεταγνούς. *Fraude enim, qua domi usi erant, abjecta nunc per vim grassantur.* Frustra v. 116 ἐηλέμοισιν ἐμπροσπῇ ζῶσα γόους με τιμῶ interpretantur, quasi με τιμῶ pro ἐμὲ vel potius ἐμαυτὴν τιμῶ dici posset; et quid sibi vult *Lugubribus lamentis me viva orno*, ut haec vertit Hermannus? L. γόοις μέτειμι: *Lamentis meis naeniae similem strepitum affecto.* cf. Ion. 930: μετῆλθε; ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδοὺς. Ibid. 505. ἐγὼ δὲ πῶς δρῶ; ποῦ θράσος νεμείς ἐμοί; Supererat, ut opinor in vetere libro ποῦθ' ρας unde haec absurda lectio conflata est. L. ποῦ θ' ἐδράς —. Ibid. 623—4 legendum, Δημήγορος δ' ἤκουσεν εὐπιθεῖς στροφάς | δῆμου Πελασγῶν. — Concionator est ipse rex, cujus orationi populus plausu *respondet*; hoc enim significatur per στροφάς. Quod autem subjicit, Ζεὺς δ' ἐπέκρανεν τέλος, dicere vult post populum Jovem etiam tonitru de caelo consilium probavisse. In Choro qui proxime sequitur legendum suspicor ἐφοδεύοι, et νῦν ὅπ' ἐμὴν θεοί. Mox autem sine ulla dubitatione v.v. 634—5 μήποτε πυρίφατον τὰν Πελασγίαν πόλιν | τὸν ἄχρον βοᾶν κτίσαι μάχλον Ἄρη. hunc ad modum corrigo: M. π. τᾶνδ' ἀγίαν πόλιν | τὰν ἀχέρων βοᾶν κτίσαι μάχλον Ἄρη. Κτίσαι πυρίφατον *incendio vastatam reddere* dixit ut 140 πρεσμενεῖς κτίσεις. Μάχλον quod per se positum inepte de Marte diceretur, sequentibus genitivis optime convenit. Ibid. 983-4. Καί μου τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐκτενεῖς φίλους πικρῶς ἤκουσαν αὐτανεψίους. Med. habet φίλου. Legendum, καί ποῦ τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐκγεγεῖς (sic Herm.) | φίλ' οὐ πικρῶς ἠκούσατ' αὐτανεψίους. *Libenter, ut credo, audivistis officia quae (nobis) contra infandos cognatos praestiterunt.* In Agam. 620—1 vulgo legitur: οὐκ ἔσθ' ὅπως λῆξαιμι τὰ ψευδῇ καλὰ, ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρποῦσθαι χρόνον. sed sensus flagitat: ὥστ' οὐ πολὺν φίλοισι καρποῦ-

VIII

σθαι χρόνον. Eadem de causa in v. 635 πῶς γὰρ λέγεις χει-
μῶνα ναυτικῷ στρατῷ | ἐλθεῖν τελευτῆσαι τε δαιμόνων κότῳ;
legendum suspicor ἐλθεῖν τε λυσσῆσαι τε. — Ibid. v. 871
πολλὴν ἄνωθεν τὴν κάτω γὰρ οὐ λέγω delendus est. Quo
facto omnia plana et perspicua evadunt:

εἰ δ' ἦν τεθνηκὼς ὥς ἐπλήθυον λόγοι,
τρισώματος τᾶν Γηρυὼν ὁ δεύτερος
χθονὸς τρίμοιρον χλαῖναν ἐξήγχει λαβὼν
ἅπαξ ἐκάστω κατθανὼν μορφώματι.

Ibid. 933—4. Κλ : εὖξω θεοῖς δεῖσας ἄν ὧδ' ἔρδειν τάδε; Αγ.:
εἴπερ τις· εἰδὼς γ' εὖ τόδ' ἐξεῖπον τέλοϛ. In his ὧδ' ἔρδειν
τάδε eodem sensu ponitur quo mox infra Πρίαμος εἰ τὰδ'
ἦνυσεν. Hoc igitur dicit Clytemnestra: *An precatus es*
Deos ut haec ad hunc finem perduceres? His si quis illa ad-
jungere conetur, *si metuisses*, frustra se torqueat. Quod
vero Aeschylum dedisse conjicio caetera non modo non
onerat verum etiam mirum in modum illustrat. εὖξω, θεοὶ
δ' ἴσασι, ὧδ' ἔρδειν τάδε. *Vovisti, inquit, idque Di sciunt, ut*
haec tibi sic evenirent. Jam si Priamo omnia ex voto pro-
cessissent scis eum in purpureis tapetibus incessurum fuisse,
quidni igitur tute idem facias? Ceterum in Agamemnonis
ξήσει legendum εἰδὼς τ' εὖ — *et vota feci, si quis alius, et*
exitum praevidi. Mox in 943 pro claudicante versu et
obscura sententia, πιθοῦ· κράτος μέντοι παρὲς γ' ἐκὼν ἐμοί
— repono, πιθοῦ· κράτος μέν σοί· παρὲς δ' ἐκὼν ἐμοί. Ibid.
1019—21. τὸ δ' ἐπὶ γὰν πεσόνθ' ἅπαξ θανάσιμον | προπά-
ροθ' ἀνδρὸς μέλαν αἷμα τίς ἄν | πάλιν ἀγκαλέσσαιτ' ἐπαιδων;
Quum πεσόντα cum μέλαν αἷμα non concordaret diversae
a diversis excogitatae sunt hujus loci corrigendi rationes.
De mea vos judicabitis. τὸ δ' ἐπὶ γὰν πεσόν θ' ἅπαξ θανά-
σιμον | προποθέν τ' ἀνδρὸς μέλαν αἷμα κ. τ. ε. Ibid. 1055.
οὔτοι θυραῖαν τήνδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα | τρίβειν — persuasum

est mihi Aeschylum sic scripsisse: οὗτοι θυραῖαν τήνδ' ἐμοὶ σχολὴν πάρα τρίβειν. In vv. 1132—35 lectionem sic constituo: ἀπὸ δὲ θεσφάτων τίς ἀγαθὰ φάτις βρότοις στέλλεται; κακῶν γὰρ λίαν πολυεπεῖς τέχνηαι θεσπιῶδον φόβον φέρουσιν μαθεῖν. In v.v. 1162—3. τί τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω | νεογνὸς ἀνθρώπων μάθοι πέπληγμαι δ' — cum antistrophicis ἐπόμενα προτέροισι τάδ' ἐφημίσω | καὶ τίς σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων non quadrant. In priore loco ἀνθρώπων quod in Codicibus plerumque compendiose scribitur ἀνων, in id ipsum mutandum est. (Idem jamdiu factum oportuit in nobilissimo Menandri fragmento in quo nunc scribitur κάπιδημῖαν ἀνθρώπῳ pro κάπιδημῖαν ἄνω.) Sic sensus evadit aptissimus. (Καὶ) νεογνὸς ἄν ὦν μάθοι. In antistrophe legendum Καὶ σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων κ. τ. ε.

In Sept. 683 sqq. Personas sic distribuendas censeo:

Ετ. εἴπερ κακὸν φέρει τις αἰσχύνῃς ἄτερ.

Χο. ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσι,
κακῶν δὲ κάσχρῶν οὐτὶν' εὐκλείαν ἐρεῖς.

Ibid. 705 seqq. Hi versus, qui male pro dochmiacis habiti sunt, sic sunt distribuendi et legendi: Νῦν, ὅτε σοι παρέστακ' | ἐπιδαιμονῶν λή|ματος ἀντροπαίᾳ | χρονία· μεταλλα|τὸς ἴσως ἂν ἔλθοι | θελεμωτέρῳ (sic correxerunt alii) πνεύ|ματι νῦν δ' ἔτι ζεῖ. — Nunc ad pulcherrimum Sophoclis locum quae est in Trach. 517—530 pergamus. Sed hunc deformat v. 526, ἐγὼ δὲ μάττηρ μὲν οἷα φράζω. Non negligendum est hoc inter Acheloum et Herculem certamen splendidissimis quidem verbis narrari, sed tamen hanc narrationem in eo improbari posse quod virginibus in ore ponatur. Unde enim puellae ejus pugnae vices tam probe norant, cui ipsae adesse non possent? Ne haec sibi objicerentur hoc ipso versu ca-

www.dlibertat.org
 vit poeta; sic enim scripsit: Ἔγω δὲ μάτηρ μὲν οἷα φράζω,
 quibus recte opponuntur quae de virgine ipsa dicuntur,
 quae matre deserta procul eventum opperiebatur. Quam
 in Oed. R. 65, ὥστ' οὐχ ὕπνω γ' εὐδόντα μ' ἐξεγείρετε cor-
 rectionem feci, jam pridem cum amicis communicatam,
 tamen fortasse operae pretium erit iterum commemorare:
 ὥστ' οὐχ ὕπνω γ' ἐνδόντα μ' ἐξεγείρετε, quae nec interpretis
 nec defensoris indigent. Leve est mendum in 105 quod
 omnes libros occupavit, οὐ γὰρ εἰσεῖδον γέ πω. *'Non vidi
 eum adhuc'* mire de illo dicitur quem nunquam nisi forte
 apud inferos visurus est. L. εἰσεῖδον γ' ἐγώ. In 601. p. ἐρα-
 στήs, legendum δραστήs ut ex sequentibus patet. v. 741.
 Legendum τίνα δ' ἀκμήν ἤρρησ' ἔχων; hoc ipsum verbum de
 Oedipode apud Aristophanem in Ranis 1193, legitur. Ibid.
 v.v. 1463—4, αἶν οὐποθ' ἢ μὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς | τράπεζ'
 ἄνευ τοῦδ' ἀνδρός. Haec non interpretari oportebat, quod
 nimis multi facere voluerunt, sed si fieri posset emen-
 dare. Quod si corruptam partem ad majusculam scri-
 pturam revoces ΟΥΠΟΤΕΗΜΗ, apparebit quam parum
 inter haec intersit et sequentia: ΟΥΠΟΤΕΗΝΗ. Hoc au-
 tem est: οὐποτ' ἦν ἢ κ.τ.ε. quod idem sonat atque οὐδεμία
 ποτὲ βορᾶς τράπεζα χωρὶς ἐστάθη ἄνευ ἐμοῦ.

In 1526. in eadem sententia persto ut parenthe-
 tice legantur, ὃν τίς οὐ ζηλῶν πολιτῶν ταῖς τύχαις ἐπέβλεπεν;
 Similem medicinam illi quam ad εὐδόντα adhibui expectat
 locus in Antig. 4—5. οὐδὲν γὰρ οὐτ' ἀλγεῖνον, οὐτ', ἄτης
 ἄτερ, | οὐτ' αἰσχροῦ οὐτ' ἄτιμόν ἐσθ' ὅποιον οὐ | τῶν σῶν τε
 καμῶν οὐκ ὅπως ἐγὼ κακῶν. Nihil est in prima parte sen-
 tentiae quod lectorem torqueat, ἄτης ἄτερ est, *missa ca-*
lamitate, nulla calamitatis ratione habita, ita ut dedecus per
 se existimetur. Sed ad finem alterius versus οὐ in ὃν
 mutandum esse duplici ratione evincitur. οὐ enim et re-

dundat vel potius sententiam evertit, et, nisi ὃν inseras, genitivi illi τῶν σῶν καμῶν κακῶν non habent quo referantur. In Oed. Col. 44 si vim particularum ἀλλὰ μὲν attendissent interpretes, vidissent quid in sequente versu opus esset, scripsissentque ὥς οὐχ ἔδρας γε τῆσδ' ἄν ἐξελθοιμ' ἔτι. 107. Sub corrupto nomine Παλλάδος titulus aliquis Eumenidum latet; aliena enim est huic loco Athenarum invocatio; versus autem 108 ludorum cathedris quam Sophocleo cothurno dignior. 229—30. Si haec aliter distincta essent non fuisset magistris impositus ille omnium ingrattissimus labor ut quae ipsi non dispicerent discipulis expedirent. Roganti seni ἂ δ' ὑπέσχεο ποῖ καταθήσεις; *Quinam (si me expuleris) persolves quae promisisti?* respondet Coloneus Οὐδένι· μοιριδίᾳ τίσις ἔρχεται Ἄν προπάθῃ τὸ τίειν. Μοιριδίᾳ idem est quod κατὰ μοῖραν h. e. δικαία.

675. L. τὸν οἰνῶπον ἔχουσα χισσόν.

v.v. 919—23 nec bene compositi sunt, et orationis tenorem ea admiscendo interrumpunt, quae multo aptius et melioribus verbis infra in v. 929 dicuntur.

1081—3. εἴθ' ἀελλαία ταχύρρωστος πελειᾶς | αἰθερίᾳς νεφέλας; κύρσαιμι τῶνδ' ἀγώνων | ἐωρήσασα τοῦμὸν ὄμμα. Non necessaria est spectanti columbae nubes cui insideat, et lectoribus officit nescientibus utrum a κύρσαιμι regatur, quod tamen ad regendum τῶνδ' ἀγώνων requiritur, vel unde pendeat. ΝΕΦΕΛΑC ab ΕΦΕΔΡΑC ortum suspicor. *Utinam, inquit, huic certamini intersim eminentibus in sede caelesti oculis.*

1119—20. ὦ ξεῖνε μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρές Τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον. Si haec cum Thesei responsione conferantur (v.v. 1139—41) et praesertim cum verbis τέκνοισι τερφθαίς τοῖσδε, et πρὸ τοῦμοῦ προὔλαβες,

statim apparebit quid pro sordibus istis quas longissimis annotationibus frustra eluere voluerunt editores, hanc lectionem proponam.

ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε πρὸς ΤΑΔ' Εἰ ΠΑΡΟC
τέκν' ἐκφανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον.

1164—5. σοὶ φασὶν αὐτὸν εἰς λόγους ἐλθεῖν μολόντ'
αἰτεῖν, ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δευρ' ὁδοῦ.

Non nego fieri posse ut Sophocles si verbum magna vi praeditum aliter commode inserere non posset trisyllabicam vocem in fine versus truncatam positurus fuerit. Sed μολόντα non modo vi caret, sed vel ad explendum metrum vix admitti deberet. Non enim hic de loco unde venerit Polynices nec de itinere agitur, sed tantummodo de rebus quas sibi concedi precatur. Mihi persuasum μολόντα locum vocabuli occupare quod magnopere sensum adjuvaret, scilicet μόνον, cujus prius v postquam ut toties factum est cum λ confusum est, scriba masculinum postulari ratus τ adjecit. Eandem quam Sophocli extorquere conor licentiam alii poetae concedendam puto ut sensum versui reddamus. In Catulli Coma Berenices v.v. 78—9.

Quicum ego, quum virgo quondam fuit, omnibus
expers

Unguentis una millia multa bibi.

Pro *expers* legendum *aspers*'. Literas A et X a librariis saepe confundi docuit Magnus Gronovius in Observationibus ad Livium.

1171. ἔξοιδ', ἀκούων τῶνδ', ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.

Legendum esse οὗ προσταταῖς et sensus evincit et Thesei qui sequuntur, καὶ τίς ποτ' ἐστίν, ὅν γ' ἐγὼ ψέξαμι τι. Versus 1278—9 interpolatos esse arbitror ab aliquo qui corruptam hujus loci lectionem mutuatus est. In 1673

revocandus dualis: ὃ τινε τὸν πολὺν ἄλλοτε μὲν πόνον
 ἐμπεδον εἶχομεν. Sed ad Euripidem festino, atque adeo
 ad tritissimam fabulam, Medeam, in qua tamen non-
 nulla et nova et vera reperisse mihi videor. 404. L.
 τοῖς Σισυφείοις τοῖσδ' Ἰασόνος γάμοις. 640. ἀπτολέμους
 δ' εὐνάς σεβίζοιμ' ὀξύφρων κρίναι (quod habet Schol.)
 λέχη γυναικῶν. In vulgata lectione Venus ipsa per-
 quam absurde dicitur σεβίζειν ἄ. εὐνάς. 657. L. παρίστη
 quod hoc sensu Graecum est, alterum non item. —
 Ut in 744 Medea dixerat ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ'
 Ἥλιον πατρός | τούμοῦ — in 750 apte Aegeus respon-
 det ὄμνυμι γαίης δάπεδον, Ἥλιου τε φῶς. Hoc ΔΑ-
 ΠΕΔΟΝ in ΔΑΜΠΟΝ depravatam est et cum sequenti-
 bus constructum. Varietas illa lectionis ἡλίου θ' ἀγνὸν
 σέβας tantum in deterioribus libris adeoque in margine
 invenitur, et pro librarii conjectura habenda est. In 842
 ποτ' ἄρων h. e. ποτ' ἄνδρων pro ποταμῶν habuerunt, ideo-
 que antistrophica metro scilicet consulentes ita corrupe-
 runt, ut plane sensu careant. Illi igitur versus hunc ad
 modum legendi sunt: πῶς οὖν ἱερῶν ποτ' ἄνδρων ἢ πόλις ἢ
 φίλων πόμπιμός σε χώρα τὰν παιδολέτειραν ἔξει. Quod ad
 antistrophica attinet πόθεν θράσος ἢ φρενὸς ἢ — ea nemo
 unquam intellexit neque intellecturus est. 906. Optimus
 Codex habet γάμου. L. γάμου παρεμπολῶντος ἀλλοίου πό-
 σεις. Delendi sunt v.v. 946—7. παιδὰς — τινά. 992. L.
 μεταστένομεν. 1255. L. καταπαῦσον, ἔξελ' οἶκον φόνου τα-
 λαίναν τ' Ἐρινύων ἀπ' ἀλαστόρων. (Ἐρινύων trisyllabicum
 est: cf. Troad. 456. ὥς μίαν τρίων Ἐρινύων — in versus
 Trochaici initio.) In antistrophicis, 1265—7. L. χαλεπὰ
 γὰρ βροτοῖς ὁμογενῇ μιάσματ' ἐπέγειραν αὐτοφόνταις ξύ-
 νωδα θέσθεν πίτνοντ' ἐπὶ δόμοις ἄχῃ. In Hecuba 846—7.
 δεινὸν γε θνητοῖς ὥς ἅπαντα συμπίτνει | καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ

νόμοι διώρισαν. Alter versus si quid dicit id dicit quod cum priori contrarium tum per se falsum est. ΘΟΙ ΜΟΝΟΙ non .ΟΙ ΝΟΜΟΙ sunt illi a quibus sortem humanam regi credit Chorus. In Hipp. 1105, 6. L. ξύνεσιν δέ, τίν' ελπίδα κεύθω, | λείπομαι, ἐν τε τύχαις θνατῶν καὶ ἐν ἔργμασι λεύσσω. Λείπομαι ξύνεσιν idem est quod ἀπορῶ, unde pendet τ. ε. κ. Ionem sexcenties relegi, nec tamen ante hunc annum mendum animadverti in 96. καθαραῖς δὲ δρόσοις ἀφυδρανάμενοι. Sed ibi accusativum requiri nemo semel admonitus negabit. Quoniam autem de tritorum locorum correctione agitur, quid si verum omnium tritisimum foedissima labe purgo? Horatianum illum dico: *Congestis undique saccis Indormis inhians*. Supinus, ut opinor, dormiebat, ita ut saccis suis inhiare non posset. Sed fac eum pronom dormire; saltem dormiebat, itaque inhiare non poterat. Utrumque sane faciunt avari, sed illud nocte, hoc interdiu. Ἀνακολούθως ut saepe alias scripsit Horatius: Indormis, inhias. — Insulas interpolationes quibus Alcestis inquinatur, libenter singulas indicassem, velut 309—325, 338—342, 636—641, 645—647, 658—661, 666—668; sed brevitatis causa ab Euripide ad illum transeo qui Rhesum condidit.

Est sane fabula in qua vix operae pretium sit oleam aut ingenium perdere; sed etiam in ineptis auctoribus conjecturis nonnunquam locus praebetur, quae postea in gravioribus emendandis adjumento sint. Veluti in 682—691, in quibus corrigendis nemo adhuc verum vidit, quia bellissimum artificium quo Ulysses utitur non erat τοῦ τυχόντος εὐρεῖν. Audite nunc quaeso ipsa hominis verba quae Ulyssi et Trojanorum custodibus tribuit, ut ex illis τὸ πάγκαλον σόφισμα discatis.

Χο. τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας; ποδαπὸς εἶ;

Οδ. οὐ σε χρητὴ εἶδέναι· θανεῖ γὰρ σήμερον δράσας κακῶς.

Χο. οὐκ ἔρεῖς ξύθημα, λόγχην πρὶν διὰ στέρνων μολεῖν;

Οδ. ἤ σὺ δὴ Ρῆσον κατέκτας;

Χο. ἄλλα τὸν κτενοῦντά σε
ἱστορῶ.

Οδ. Θάρσει· πέλας ἴθι.

Χο. παῖε, παῖε, παῖε, πᾶς.

Οδ. ἴσχε πᾶς τις.

Χο. οὐ μὲν οὖν.

Οδ. ἂ, φίλιον ἄνδρα μὴ θένης.

Χο. καὶ τί δὴ τὸ σῆμα;

Οδ. Φοῖβος.

Χο. ἔμαθον· ἴσχε πᾶς δόρυ.

οἶσθ' ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες;

Οδ. τῇδε πη κατεῖδομεν.

Χο. ἔρπε πᾶς κατ' ἔχνος αὐτῶν· ἡ βοὴν ἐγερτέον;

Οδ. ἀλλὰ συμμαχοῦς ταράσσειν δεινὸν ἐν νυκτῶν φόβῳ.

In verbis vix quidquam mutavi praeter ἴστω in qua voce or syllaba omissa est ut supra in loco Aeschyleo που θ ρας. Idem remedium ad παρθένος τὰ πατρῶα in Prov. Gr. meminime adhibere, et libenter adhibuerim in Plat. Conv. 216. D., ubi verba: ἐκπεπληγμένοι ἐσμέν cum sequente verbo praesenti κατεχόμεθα vix quadrant; sin ἔσταμεν legamus omnia optime praecedunt. Sic in Phaedro 228. C. παραλαβὼν τὸ βιβλίον ἃ μάλιστα ἐπεθύμει ἐπεσκόπει. Scio haec ita defendi ut ἐπισκοπεῖν subaudiatur. Sed talis sententiae structura Platonicam elegantiam minime sapit, nec si hoc voluisset binis imperfectis usus esset, sed ἐπέθυμῃσε saltem dixisset. Extra dubitationem mihi positum videtur auctorem ἐταυμάζει scripsisse. In Thucyd. 111. 89. si scribis credimus, ἡ θάλασσα ἐπελθοῦσα ἀπὸ τῆς τότε γῆς καὶ κυματωθεῖσα

XVI

ἐπῆλθε τῆς πόλεως μέρος τι. Non necesse est ad ea quae infra occurrunt provocare, ἐν Πεπαρήθῳ κύματος ἐπαναχώρησις τις, quo veram lectionem ἐπανελθοῦσα confirmem. Haec mihi scribenti in mentem venit locus Philebi 32. St. in quo sub ἀπόδοσις ἐπάνοδος, sub εἰς ταῦτὸν ἀπionτων εἰς τὸ ὕγρὸν ἐπανιόντων latere suspicor; de eadem re paullo infra vocabulo ἐπαναχώρησις utitur. Nec praetereundus est in Politico locus 215. A. Δεῖ τοίνυν τὸν τρόπον, ὡς ἔοικε, διορίσαντας τῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως οὕτω τελέως τὸν πολιτικὸν ἡμῖν εἰρῆσθαι προσδοκᾶν. Excidit syllaba εσ qua restituta προσδοκᾶν cum suo tempore consociabitur. L. εἰρήσεσθαι. Dum locum, quem supra ex Thucydide citavi, apud auctorem ipsum quaero, complures conjecturas per libri marginem dispersas inveni, quas, quoniam raptim inter legendum factae sunt neque hic neque alias commemorabo. Verum tamen eas recensenti pauculae haud prorsus indignae visae sunt quas vobiscum communicarem. Igitur ex his nonnulla specimina e libris tertio et quarto desumpta proponam. Valde turbatus est locus in Thucyd. III. 12. fin. ubi Mitylenenses hunc ad modum ratiocinantes inducuntur: ὥστε εἰ τῷ δοκοῦμεν ἀδικεῖν προαποστάντες διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν τῶν εἰς ἡμᾶς δεινῶν αὐτοὶ οὐκ ἀνταναμείναντες σαφῶς εἰδέναι εἴ τι αὐτῶν ἔσται, οὐκ ὀρθῶς σκοπεῖ. εἰ γὰρ δυνατοὶ ἡμεῖς ἐκ τοῦ ἴσου καὶ ἀντεπιβουλεύσαι καὶ ἀντιμελλῆσαι, τί ἔδει ἡμᾶς ἐκ τοῦ ὁμοίου ἐπ' ἐκείνοις εἶναι; ἐπ' ἐκείνοις δ' ὄντος αἰεὶ τοῦ ἐπιχειρεῖν καὶ ἐφ' ἡμῖν εἶναι δεῖ τὸ προαμύνασθαι. Operam ludet qui aliquem sensum e verbis τί ἔδοι — εἶναι extrudere conabitur. Sed loci difficultas librario debetur qui cum ἀντεπιβουλεύσαι et ἀντιμελλῆσαι de iisdem dici crederet primum sententiam prava distinctione pessumdedit, deinde ἡμᾶς supplevit ut essent qui ἐπ' ἐκείνοις εἶναι dicerentur.

Mihi non est dubium quin Thucydides scripserit: εἰ γὰρ δυνατοὶ ἡμεν ἐκ τοῦ ἴσου ἀντεπιβουλεύσαι, καὶ ἀντιμελλήσαι τι ἔδει ἐκ τοῦ ὁμοίου ἐπ' ἐκείνοις εἶναι. In Diodoti oratione apud eundem, 3, 42. med. vulgo legitur: χαλεπώτατοι δὲ καὶ οἱ ἐπὶ χρήμασι προσκατηγοροῦντες ἐπιδειξίν τινα, sententia, si sequentia attendas, perspicua, si verba ipsa spectes, nulla. Quis enim bonus scriptor ἐπὶ χρήμασι ibi collocaret nisi ipsos accusatores pecunia corruptos fuisse intelligi vellet, aut κατηγορεῖν ἐπιδειξίν ἐπὶ χρήμασι poneret non adjecto γενησομένην aliove participio? Quid autem sibi vult προσκατηγοροῦντες, nulla alia re praemissa de qua isti accusarent? Aut quae denique vis est in voce ἐπιδειξίς; ubi de iis agitur quae defensoris partes suscepturi erant? Bonum factum quod Cod. G. Bekkeri, haud sane admodum antiquus ille, sed qui multas lectiones a caeteris diversas p aebet, easque ejusmodi, ut pro scribarum correcturis nullo modo haberi possint, etiam in hoc loco notabilem discrepantiam habet: ἀντιδειξίν τινα. Vocem illam inauditam librarius certe non commentus est, neque vero in libro quem describebat repperit, sed non dissimilem quam pro solertia sua corruptit, scilicet ANTIAΞΞΕΙΝ. Sic enim credo scripsisse Thucydidem: χαλεπώτατοι δὲ καὶ οἱ ἐπὶ χρήμασι προσκατηγοροῦντες ἀντιλέξιν τινα. Unde vero natum est ἐπιδειξίν? Ex corrupto illo, quod solus G. servavit, ἀντιδειξίν. Leviora sunt sequentia, sed ad scribarum ingenium ostendendum non inutilia. 2, 92. καὶ τοὺς νεκροὺς καὶ τὰ ναύαγια, ἔσα πρὸς τῇ ἑαυτῶν ἤν, ἀνέλοστο. Si id tantum fecissent merito fuissent impietatis damnati. Dele τῇ: sic demum optime his respondent ea quae sequuntur: καὶ τοῖς ἐναντίοις τὰ ἐκείνων ὑπόσπονδα ἀπέδοσαν. Pergit scriptor de tropaeis alterius partis narrare; ἔστησαν δὲ καὶ οἱ Πελοποννήσιοι τροπαῖον ὡς

XVIII

www.libtool.com.cn

νευκλιχότες τῆς τροπῆς, αἱ πρὸς τῇ γῇ ναυς διέφθειραν, καὶ ἥνπερ ἔλαβον ναῦν ἀνέθισαν ἐπὶ τὸ Ῥίον τὸ Ἀχαικὸν παρὰ τὸ τροπαῖον. Apparet aut ὡς v. aut τῆς τρ. supervacaneum esse. Credo Thucydidem dedisse τὰς τρόπους, nam eae solae supererant ex navibus quas in litus urgendo fregerant. Obiter moneo in 2, 101. δῶρά τε καὶ πρέσβεις ἐπαμψεν ἀντὶ (nempe Sitalces Perdiccae) legendum. In 102, ad fin. nisi valde fallor τῷ σώματι ab interprete adjectum est. In 3, 4. init. lege οἷς ἐωρῶν ἀπήγγειλαν μὲν deleto inopportuno supplemento οἱ στρατηγοί. In 3, 17. init. nihil unquam gravi scriptore indignius vidi quam illud κάλλει, quasi de pulchritudine navium ageretur. Quin etiam verborum collocatio adeo confusa est ut vel istum futilem sensum vix elicias. Legendum καὶ ἄλλη ut ex reliqua oratione manifestum est. In 4, 3. v. fin. dele καταλαμβάνων. In 4, 8. pr. med. τὴν δὲ νῆσον ταύτην φοβούμενοι μὴ ἐξ αὐτῆς τὸν πόλεμον σφίσι ποιῶνται, verba ἐξ αὐτῆς τὸν πόλεμον libenter omiserim et προσποιῶνται legerim. Mox in c. 9. ad πειράσειν ἀποβαίνειν ἐς χωρία si contuleris 4, 43. fin. ἐπὶ τὴν Σολύγειαν κώμην πειράσειν, mecum senties ἀποβαίνειν a scriba suppletum, qui discrimen quod est inter πειράσειν et πειράσσεσθαι non attendebat. Mox deletο ἡγεῖτο, malim ἐπισπασθέντας αὐτοὺς προθymήσεσθαι. In c. 10, Demosthenes hoc tantum dixerat: καὶ οὐκ ἐν γῇ στρατός ἐστιν, ἐκ τοῦ ὁμοίου, ἀλλ' ἀπὸ νεῶν, αἷς πολλὰ τὰ καίρια δεῖ ἐν τῇ θαλάττῃ ξυμβῆναι. Scriba qui non videbat ἐκ τοῦ ὁμοίου ad illa opponi αἷς π. τ. κ. δ. ἐ. τ. θ. ξυμβῆναι, μείζων de suo infersit. In 4, 32. init. delendum καὶ vel potius retrahendum ita ut haec lectio fiat: Οἱ δ' Ἀθ. τοὺς μὲν πρῶτους φύλακας — διαφθεύρουσιν ἔν τε ταῖς εὐναῖς καὶ ἐτι ἀναλαμβάνοντάς τὰ ὄπλα, λαθόντας τὴν ἀπόβασιν. 33. L. ἔτρεπον

www.libtool.com.cn
 ὑποστρέφοντες deleto καὶ cī. 62. v. fin. L. διέτι, quod
 librarius in δι(καίως) ὅτι amplificavit.

Taedet referre omnia quae in Rheso melius legi pos-
 sunt; pauca tantum specimina quam celerrime percur-
 ram. 229—30. ἀγεμών et καὶ γενεῦ utrumque in alterius
 sedem transponenda sunt. 237. L. Φθιάδων δ' ἔκπων quod
 in antiquo Codice latet in οἴκων. Scilicet primum δ in ο
 abiit; deinde cum οἴκων vox nihili esset a scriba in οἴκων
 conversa est. In proximo versu pro πέρσαντος L. πέρσα-
 τὸν. Scholiastam ad 373. non recte intellexit Dindorfius,
 neque sane digna est illa interpretatio quae intelligatur:
 sed hoc voluit dicere, in verbo σχιστὰν id saltationis ge-
 nus innui quod σχιστὰς ἔλκειν vocabant, cujus inter alia
 saltationum nomina mentio fit apud Pollucem. In 820
 —32, qui antistrophici sunt versibus 454—466, has mu-
 tationes fieri velim. d. prius μέγας et ὦ. L. πολέχρον. L.
 ἔμμελεν. L. ναῦς. d. Ἀργείων στρατόν. L. εὐτ' ἐπεκαίμισ'. d.
 μᾶ. L. Συμμεντιάδας. d. μοι. L. ὦ ἄνα. Post ἀναίτιος sup-
 ple γάρ. Excidit aliquid hoc sensu et metro, πάντων φημι
 γενέσθαι. L. παράκαιρον. In strophā L. θέλει. d. μοι. L.
 Ἀχιλεὺς. L. ἔγωγε et εἰσίδουμ'. L. ὅτω, et insere νῦν ante
 λόγχα. Denique in 932. pro φιλαμιάτους legendum φιλαζμά-
 τους et hoc exemplis adjiciendum confusarum I et P lite-
 rarum de qua re dixi ad Philebum.

Quae in Aristophanem habeo adeo sunt levia, ut
 poetam illum silentio praeterissem, nisi mihi unum ἔρ-
 μαιον oblatum fuisset quod omnibus placitum arbitror
 qui iudicium auctoritati anteponendum putant. Memini-
 stis illius loci apud Nubes, in quo vel antiquissimi Co-
 dices οἶνου τ' ἀπέχει καὶ γυμνασίων habent, Diogenes Laer-
 tius οἶνου τ' ἀπέχει καὶ δηρᾶγίας, quarum lectionum prior
 aperte inepta est altera ad rem accommodatissima. Quid

factum est? Viri docti nimia in Codices reverentia retenti sunt ne illa expulsa hanc reciperent. Credo igitur me operae pretium facturum esse si ex ipso Aristophane ostendero quam sublesta sit veterum illorum librariorum fides. In Nub. 376—8. legitur hodie, ὅταν ἐμπλησθῶς ὕδατος πολλοῦ κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι | κατακρημνάμεναι πλήρεις ἔμβρου δι' ἀνάγκην, εἴτα βαρεῖαι | εἰς ἀλλήλας ἐμπιπτουσαι ξήγνυνται καὶ παταγοῦσιν. Profecto bellum est istud δι' ἀνάγκην praecedente κἀναγκασθῶσι, (debebat saltem esse ὑπ' ἀνάγκης) nec minus mirabile est εἴτα sic nude in media narratione positum. Quid ergo scripsit Comicus? Ipse nos infra docebit. v.v. 383—4. οὐκ ἤκουσάς μου τὰς Νεφέλας ὕδατος μετὰς ἔτι φημι | ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα.

Sed admonet me hujusce opusculi titulus, ut relictis caeteris scriptoribus ad Platonem aliquando deveniam, non ut singularum mutationum a me in Euthydemo factarum rationem reddam, hoc enim in notulis ita mihi fecisse videor ut idonei iudices nihil amplius desideraturi sint ad sententiam de singulis conjecturis ferendam; sed quoniam diu multumque in Platone legendo versatus sum, si quid afferre possum quod ejus scripta legentibus faciliora reddat, juventutis vestrae causa vos aequo animo accepturos esse confido. Agmen ducat locus in Legg. 9. 853. ubi pro νομοθετούμενοι, legendum νομοθετούμεν· οἱ — ἐνομοθέτουν. Ibid. 7. 794. προειρημένων. I. προρημένων. Ibid. 791. L. ἀγαπητὸν εἰ. Ibid. 5. 740. pro ὧδ' οὖν. L. ὃ δ' οὖν. Ibid. 5. 739. pro δευτέρως. I. οὐχ ἐτέρως. Ibid. 730. ἔτυχεν. Imo ἀπέτυχεν. Ibid. 2. 657. pro ζήτησις L. ὑφήγησις. In Convivio. 183. B. pro ὧς γε. L. ὃ γε. 197. D. ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ, ἐν πέθῳ, ἐν λόγῳ, κυβερνήτης, ἐπιβάτης, παραστάτης τε καὶ σωτὴρ ἀριστος —

Hanc duplicem nominum seriem quis non videt ita ordinari ut non universa universis verum singula singulis accommodentur? Et παραστάτης quidem aptissimé ad ἐν πόνῳ, σωτήρ ad ἐν φόβῳ referatur. Cum voce κυβερνήτης autem quid aliud recte consociari potest praeterquam ἐν πλῶ? Deinde quid omnino hic sibi vult ἐπιβάτης, qui Amoris titulus perridiculus est? Postremo ineptissime Deus, qui ipse est πάθος neque, ut saltem Agathoni videbatur, λόγου particeps unquam esse potuit, tanquam ἐν πάθῳ et ἐν λόγῳ opem ferens praedicatur. Et res et ordo mihi persuadent reponendum esse, ἐν πλῶ, ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ, κυβερνήτης, παραστάτης [τε καὶ] σωτήρ ἄριστος. Omissum quum esset primum vocabulum et postea in margine suppletum, literae πλ cum ω supra scripto pro compendiis habitae sunt vocum πάθος et λόγος. His igitur postea in orationem admissis quum ex tribus quatuor factae essent, ut par numerus utrobique servaretur, magistello diligenter circumspicienti quaerentique quodnam vocabulum inserere oporteret peropportune in mentem venit ἐπιβάτας saepenumero cum κυβερνῆταις simul memorari. Ibid. 198. B. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐχ ὁμοίως μὲν θαυμαστά — Alterum μὲν expulit Bekkerus. Male; sententia non nimia redundantia sed contrario vitio laborat, et hunc ad modum implenda est. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα, οὐχ ὁμοίως μὲν, θαυμαστά δέ. Ibid. 208. D. Legendum, εἰ ἐθελοῖς — βλέψαι θαυμάζοις ἂν τῆς ἀλογίας, [περὶ] ἧς ἐγὼ εἶρηκα εἰ μὴ ἐνόεις, ἐθυμηθεῖς κ. τ. ε. 209. A. Quid sit κυῆσαι aut quomodo a κυεῖν differat nemo nos docere dignatus est. Ex reliqua sententia apparet Platonem scripsisse: καὶ κυεῖσθαι καὶ κυεῖν. 211. E. delenda sunt ἀλλ' αὐτὸ τὸ θεῖον καλὸν δύναιτο μονοειδὲς κατιδεῖν, quae ex pannis undecunque desumptis composita sunt et sententiam onerant.

Ibid. 221. D. εἰσι δὲ καὶ ἕτεροι. L. οἱοὶ δὲ καὶ ἕτεροι, κ. τ. ε.
 In Philebo 31. E. pro πειρώμεθα L. πείρω με, ut in 48. D.
 Ibid. 56. A. L. οὐκ οὖν μεστή μέν που μουσική πρῶτον, τὸ
 ξύμφωνον ἀρμόττουσα οὐ μέτρῳ ἀλλὰ μελέτῃ, στοχασμοῦ;
 Charmid. 158. pro ἔδει L. προσδεῖ. Ibid. 172. E. ἄτοπα γ'
 — L. ἄτοπ' ἄττ' —. Opportune admodum de harum li-
 terarum confusione cogitabam quum in sequentem Plu-
 tarchi locum incidi, de Def. Orac. V. ὥς ὁ μὲν οὖν τοῦ
 μαντείου προφήτης φωνῇ Αἰολίδι χρώμενος τὸν πρὸς τοὺς τῶν
 βαρβάρων (ἀγγέλους) χρησμὸν ἐξηγεῖται ὥστε μηδένα ξυνεῖναι
 ἀγίων τῶν παρόντων (L. ἀτ' ἰώνων παρόντων), ὃν ἔκλεινον
 (L. ἐλκεῖν) ὥς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τι τοῖς βαρβάροις οὐκ ἔστιν,
 οὐ(τε) δίδεται φωνήν Ἑλληνίδα λαβεῖν τὸ προσταττέμενον
 ὑπηρετούσαν. (L. ὑπηρετούσιν.)

Et quoniam Plutarchum in manibus habeo quid im-
 pedit quominus duo vel tria exempla hujus auctoris a me
 correcti judicio vestro submittam? Pulchra est Platonis
 imitatio in Lib. de Tranq. Anim. VII. quae tamen ita de-
 formata est ut vix intelligi possit: Καὶ ὥσπερ κύνας, ἃν
 ὑλακτῶσι τὸ προσῆκον αὐτοῖς ἐκείνους εἰόμενος περαίνειν ἐπα-
 λήσει. (L. ἔα· ἢ λήσει) πολλὰ λυπηρὰ συνάγων κ. τ. ε. In
 Def. Orac. XII. init. Legendum. — καὶ τὰ Ἡσιόδου συν-
 εξάπτουσαν. ἀλλ' οὕτε τοῦ κόσμου τὴν φθορὰν ἀνέχομαι λι-
 γομέην, ταῖς τε μηχαναῖς, δι' ὧν ἐν (τοῖς) ὑπομνήμασι
 τῶν φωνῶν μάλιστα τὰ περὶ τὴν κορώνην καὶ τὴν ἐλαφον
 ἐκδύσθε, ἀπιστῶ ὑπερβαλλόντως. De EI apud Delph.
 11. L. ἐπεὶ δὲ τὸ φιλοσοφεῖν ἔφθη τὸ ζητεῖν. De Isid. et
 Osir. XXXIV. pro AEI L. ΦACI.

Sed alia ad Plutarchum spectantia infra dabo. Nunc
 ad Charmidem redeo ubi in 173. A legitur εἶμαι μὲν, ἦν
 δ' ἐγώ, ληρεῖν με. ὁμῶς τό γε προφανόμενον ἀναγκαῖον σκο-
 πεῖν. Quis non videt barbarum illud με ex AAA' ortum

esse, sine quo ὁμῶς sic nude positum aures vehementer offendit. Miror in 174. B. neminem perperam repetita et postea corrupta verba animadvertisse. ἀλλ' ἢ τὸ λογιστικόν; Οὐδαμῶς. Ἀλλ' ἢ τὸ ὑγιεινόν; Μᾶλλον, ἢ δ' ὅς. Ἐκεῖνη δ' ἦν λέγω μάλιστα ἦν δ' ἐγώ, ἢ τί; Legendum, ἐκεῖνη δ' ἦν δ' ἐγώ, ἢ μάλιστα (sc. τοιαύτη) ἢ τί; In Protagora 242. E. de Lacedaemonio dicitur, ἔπειτα ἔπον ἂν τύχη τῶν λεγομένων ἐνέβαλε ξῆμα ἄξιον λόγου κ. τ. ε. Conjicio, ὅτου ἂν ἀντέχεται τῶν λ. ut in Euthyd. 305. A. παντὸς δὲ ῥήματος ἀντέχονται. In Cratylo corrigendum simul et delendum emblemata quod in 401. C. apparet. [καὶ ὅτι γ' αὐτὴμεῖς τὸ τῆς οὐσίας μετέχον Ἑστίας (imo ἐστι) φαμέν, καὶ κατὰ τοῦτο ὀρθῶς ἂν καλοῖτο Ἑστία.] Ibid. 402. B. ἀλλοιότερον. L. ἄλλο τι ἕτερον. 405. C. Uncinis includenda sunt, ὥνπερ — ὁμοῦ, et τὴν ὁμοῦ πόλησιν. Aliter Socratem habebimus bis eadem de potestate τοῦ α dissidentem. His autem remotis facilis et expedita evadit oratio. Κατὰ δὲ τὴν μουσικὴν, δεῖ ὑπολαβεῖν κἀνταῦθα, καὶ περὶ τὸν οὐρανὸν οὕς δὴ πόλους καλεῦσι καὶ [τὴν] περὶ τὴν ἐν τῇ ᾠδῇ ἀρμονίαν, ἣ δὴ συμφωνία καλεῖται κ. τ. ε. Mox plene distinguendum est post Ἀπόλλωνα· et δὲ post alterum ἐκαλέσαμεν ponendum. Ibid. 407. B. pro οὐδὲν δ' ἀπέχει — L. οὐδὲν δ' ἀπῆχε. Consonum est. 413. C. L. εἶναι δὲ τὸ δίκαιον, ὃ λέγει Ἀναξαγόρας νοῦν εἶναι, ταῦτόν. *Esse autem justum idem cum illo quod Anaxagoras mentem esse ait.* 416. B. Pro καίτοι λέγει γ' αὐτὸ κ. τ. ε. L. καίτοι λέγε γ' εἰ αὐτὸ ἀρμονία καὶ μήκει τῷ οὐ παρῆνται. Mox L. τὸ καλέσαν τ. π. καὶ τὸ καλοῦν. 421. A. Delendum τὸ ὄνομα. 422. A. ταῦτα γὰρ που οὐκ ἐστὶ δίκαιον φανῆναι ἐξ ἄλλων ὀνομάτων συγκαίμενα ἂν οὕτως ἔχη. L. φάναι et ἔχειν. *Non liceret dicere haec ejusmodi esse (sc. elementa esse posse,) si composita essent.* Cf. infra δικαίως ἂν φαῖμεν κ. τ. ε. 422. B.

ἐρωτᾷ. Bodl. ἀγρόταις. L. ἀνερωτᾷ. 423. Legitur absurde, ἀρ' οὐκ ἂν — ἢ οὐ; L. ἀρα καὶ. 424. D. Bene hujus loci sensum perspexit Sauppius, quem referunt οἷς inseruisse. Non videbat vir doctissimus hoc ipsum in inutili ΑΥΘΙC latere, quod conflatum est a finali α vocis παντα et ipso pronomine quod Sauppius desiderabat. L. τὰ ἔντα αὐτὰ πάντα, οἷς δεῖ κ. τ. εἰ. Dum Cratylum de manibus depono hoc adjicio; neminem mihi unquam persuasurum hunc dialogum non esse in fine truncum. Ἀλλὰ καὶ σὺ πειρῶ εἶτι ἐνοεῖν ταῦτα ἤδη! Sed fortasse pauciora desunt quam primo aspectu putaremus; et satis erit si ἤδη in ἡ δὴ ἔχει mutaverimus. Nunc bona venia vestra admirabilem illam trilogiam aggrediar, atque in primis Theaetetum.

145. E. In verbis „τοῦτ' αὐτὸ τοίνυν ἐστὶν ὃ ἀπορῶ καὶ οὐ δύναμαι λαβεῖν ἱκανῶς παρ' ἑμαυτοῦ, ἐπιστήμη δ' τί ποτε τυγχάνει ἐν.“ nemo, quantum sciam, quid esset παρ' ἑμαυτοῦ explicavit. Constanti usu dicitur λόγον δοῦναι τινα, et λόγον λαβεῖν παρὰ τινος. Itaque reponendum, παρ' ἑμαυτοῦ.

150. C. Pro Εἰμί δὴ εὖν lege εἰμί δ' εὖν. Οὖν δὴ solennis ordo est, nisi quando δὴ praecedentibus adhaeret, ut in πολλὰ δὴ, νῦν δὴ et similibus.

152. B. Recte Hirschigius ἐφ' ἑαυτοῦ.

Ibid. C. Οἷα γὰρ αἰσθάνεται κ. τ. λ. in his verbis ratio concluditur. Sic enim disputat: A. οἷα φαίνεται ἐκάστη, ἔστι, B. τὸ φαίνεται ἐστὶ τὸ αἰσθάνεται. C. οἷα αἰσθάνεται ἕκαστος, ἔστι. Hinc patet γὰρ vitiosum esse, pro quo legerim γὰρ: nam Hirschigio has particulas conjungi posse neganti nequaquam assentior, nam harum particularum societatis praeter ea quae ad Iph. Taur. protuli plurima in ipso Platone vel exempla vel exemplo-

rum vestigia supersunt. Sophist. 241. C. Ἀδύνατον γὰρ ᾧ, ὡς ἔρκεν, εἶη τὸν σοφιστὴν εἶναι, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει. In his quoniam nullus ad praecedentia assensus continetur, γὰρ plane alienum est. Contra id ipsum quod requiritur (*atqui si ita est*) γε et ἄρα optime suppeditant. Idem mihi in Gorgia 454. D. faciendum videtur et in Philebo 29. D. ubi nunc legitur, ταῦτα γὰρ ἔρεϊς. Contra Ibid. 46. B. vulgata lectio σύμμικτον τοῦτό γ' ἄρ, ὃ Σ. κ. τ. ε. mendosa est; nihil enim praeter simplicem particulam γε loci sensus admittit. Credo γε pro compendioso γὰρ male lectum esse, γὰρ autem quum minus placeret in γ' ἄρα perperam mutatum.

Ibid. E. ξυμφέρεσθον. Dualis aperte ostendit caeteram lectionem mendosam esse: apparet duo paria, unum philosophorum, poetarum alterum a Platone commemorari. Mihi videtur verbum excidisse, cujus jactura reliquam sententiam turbaverit. Itaque locum ad hunc fere modum corrigam: καὶ περὶ τούτου πάντες ἐξῆς οἱ σοφοὶ πλὴν Παρμενίδου ταῦτ' ἀλέγουσι· ξυμφέρεσθον γὰρ Πρωταγόρᾳ Ἡράκλειτός τε καὶ Ἐμπεδοκλῆς. κ. τ. λ. 153. A. Perridicule ad hunc diem legitur ὅτι τὸ μὲν εἶναι δοκοῦν καὶ τὸ γίνεσθαι κίνησις παρέρχει. Haec Heindorfius ita defendit: „*non opus est corrigere δοκοῦν, quum τὸ εἶναι h. l. substantivi, δοκοῦν autem adjectivi locum habeat, et possit utrumque sermone nostro exprimi das schcinbare Sein.*“ Hoc si Plato dicere voluisset, dixisset saltem τὸ δοκοῦν εἶναι. Verum hic nondum agitur de ista Protagorae sententia, quam infra cum hoc de motu placito conspirare ostendet. Legendum τὸ εἶναι ὁτιοῦν, quod facile in alterum abire potuit; pone enim longiore forma τοῦ τ usum esse librarium, hujus autem imam partem inflexam sursum continuasse, quo litteram ι efficeret, tum hae duae litterae a notissima

forma τοῦ x vix dignoscendae essent. Hac mutatione facta aliud etiam incommodum vitatur. Etenim ex illa, quam libri praeferunt, lectione sequeretur ipsam τοῦ εἶναι notionem a motu oriundam esse. At hoc non dicit, sed omnes res, quotquot sint, motu effici — ὅτι τὸ μὲν εἶναι ὅτιοῦν καὶ τὸ γίνεσθαι κίνησις παρέχει.

155. B. Ἄρ' οὖν εὐ καὶ τρίτον, ὃ μὴ πρότερον ἦν, ἀλλὰ ὕστερον τοῦτο εἶναι ἄνευ τοῦ γενέσθαι καὶ γίνεσθαι ἀδύνατον; Si haec cum sequentibus conferantur, ἄνευ γὰρ τοῦ γίνεσθαι γενέσθαι ἀδύνατον, facile apparebit quemadmodum corrigi debeant; scilicet, τοῦτο εἶναι καὶ γενέσθαι ἄνευ τοῦ γίνεσθαι ἀδύνατον.

168. E. Ἵνα μὴ τοι τοῦτο ἔχη ἐγκαλεῖν. Nullus hic locus est particulae τοι quam Clarkianus praefert: legendum, Ἵνα μὴ τι τοῦτό γε, ut mox ἀλλ' οὐ τι σοῦ γε. Eadem de causa in proxima oratione lego τί δ' οὖν; Πολλῶν τοι Θεαίτητος κ. τ. λ. 169. B. εὐτω τις ἔρω; δεινὸς ἐνδεδυκε — verborum ordo δεινὸς ab alia manu intrusum esse ostendit.

169. E. μὴ τοίνυν δι' ἄλλων, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐκείνου λόγου λάβωμεν τὴν ὁμολογίαν. En novum exemplum syllabae ἐξ cum δι' confusae. Scribendum ἐξ ἄλλων. In 155. E. eadem praepositio reddenda, ut συνεξερευνήσωμαι ἐξ αὐτῶν legatur; nam ab *ipsis* philosophis eorum disciplinam repetiturus est.

171. B. Corruptum locum sic restituendum censeo: Ἐξ ἀπάντων ἄρα ἀπὸ (τῶν) Πρωταγόρου ἀρξαμένων ἀμφοσθητήσεται, μᾶλλον δὲ γ' ὑπ' ἐκείνου ὁμολογήσεται κ. τ. λ. Delendum autem esse interpretis emblemata τότε καὶ ὁ Π. αὐτὸς συγχωρήσεται quis non videt?

172. B. ὥς οὐκ ἔστι φύσει αὐτῶν οὐσίαν εἶναι αὐτοῦ ἔχον. Corrigendum ἐφ' αὐτοῦ. Sic in 152. B. Hirschigius

pro vitiosa codicum scriptura ἐφ' ἑαυτὸ, ἐφ' ἑαυτοῦ reposuit. Ad ea quae mox sequuntur ὥδέ πως τὴν σοφίαν ἄγουσι Heindorfius ἄγειν eodem fere sensu usurpari putabat atque in nota locutione ἐντίμως ἄγειν. Hoc quum parum probabile sit locum corruptum esse existimo et sic refingendum: καὶ ὅσοι γε δὴ μὴ παντάπασιν τὸν Πρωταγόρου λόγον, ὥδέ πως τὴν σοφίαν λέγουσι. Sic qui Protagorae placitum verum quidem esse statuebant sed minus late patere quam ipse voluerat illis opponuntur qui universam τῆς ἀληθείας disciplinam probabant. Ibid. C. Πῶς δὴ οὖν λέγεις; otiosum vel potius molestum est τὸ οὖν; contra τοῦτο perquam commode adesset; quare hoc pro illo reponendum censeo. 173. A. Legendum videtur: καὶ τὸ εὐθύ τε καὶ ἐλευθέριον. Ibid. C. οἱ ἐν τῷ τοιῷδε χορεύοντες. Imo, οἱ ἔν τῷδε τῷ χώρῳ ὄντες. 171. B. Pro ταῦτόν δ' ἀρκεῖ σκῶμμα, quod Heindorfio suspectum Buttmanus Schleiermacherum secutus parum idonea citatione tuebatur, ταῦτόν δ' ἦκει σκῶμμα legendum videtur. Cf. Eur. Med. 252. ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κάμ' ἦκει λόγος. 172. B. τὰ μὲν ὑπερηφάνως ἔχων, ὡς δοκεῖ, τὰ δ' ἐν ποσὶν ἀγνοῶν τε καὶ ἐν ἐκάστοις ἀπερῶν. Falsa est ἀντίθεσις inter τοὺς ὑπερηφάνως ἔχοντας, quod idem est atque τοὺς ὑπερηφάνους et illos qui terrestrium rerum ignari sunt. Quid legendum sit ex loco Phaedonis, 96, patebit: νέος ὢν θαυμαστῶς ὡς ἐπεθύμησα ταύτης τῆς σοφίας, ἣν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἱστορίαν. ὑπερήφανος γὰρ μοι ἐδόκει εἶναι. Hic igitur qui *sublimia curant* τοὺς τὰ ὑπερήφανα ἔχοντας vocat. 177. E. μὴ γὰρ λεγέτω τοῦνομα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ὀνομαζόμενον θεωρεῖται. Extrema sic vertunt: *sed rem quae nominata consideratur*. Fateor me haud magis Latina quam Graeca intelligere, nisi forte quod quae in Latinis habentur fieri saltem possunt, ut res *quae jam nominata est* consideretur;

XXVIII

sed hoc esset ὀνομασμένον vel ὀνομασθέν. Conjicio, τὸ πρᾶγμα ὃ ὀνομάζομεν θεωρεῖτω. 181. D. Expellenda est Theaeteti responsio: Ἐμοί γε δοκεῖ. Modeste quaesiverat Socrates: ἄρ' οὐκ ἄξιον ἕτερον εἶδος φάναι κινήσεως. His apte respondet Theaetetus Ἀναγκαῖον μὲν οὖν. Ceterum multo saepius quam plerique suspicantur personarum partes in dialogis Platonicis confusae sunt. Jam pridem in Philebo tres locos indicavi, sc. 53. E. ubi Τὸ τρίτον ἔτ' ἐρῶ in τὸ τρίτον ἐτέρῳ corruptum praecedentis personae orationi adhaesit. 54. B. ubi verba Ἄρ' ἐπανερωτᾷς με τοιόνδε τι; Δέγ', ὦ Πρώταρχέ μοι κ. τ. λ. Socratis persona in medium intrusa foedissime depravata sunt. Ibid. infra, ubi τοῦτ' αὐτὸ λέγω ὦ Πρώταρχε a praecedentibus separari oportebat. Nunc nova haec exempla afferam. Euthyphro. 7. B. οὐχ οὕτως; ΕΥΘ. Οὕτω μὲν οὖν. ΣΩ. Καὶ εὖ γε φαίνεται εἰρησθαι; ΕΥΘ. Δοκῶ, ὦ Σώκρατες· εἴρηται γάρ. Quae Socrati tribuuntur Euthyphroni continuari debebant. Si hoc factum esset, grammaticus putida illa de suo non addidisset, quae nunc Euthyphroni tribuuntur. Cratyl. 429. C. ΚΡ. Πῶς λέγεις; ΣΩ. Ἄρ' ὅτι ψευδῇ λέγειν τὸ παράπαν οὐκ ἔστιν, ἄρα τοῦτό σοι δύναται ὁ λόγος; συγχρεῖ γάρ τινας οἱ λέγοντες, ὦ φίλε Κράτυλε, καὶ νῦν καὶ πάλαι. Delenda est Socratis persona ubi nunc legitur, et ante συγχρεῖ inserenda. Phileb. 36. E. ΣΩ. Λέγε δὴ μοι. Θαῦμα γάρ ἐμέ γ' ἔχει διὰ τέλους [ἴει] περὶ ταῦθ' ἃ νυνδὴ προϋθέμεθ' ἀπορήματα. ΠΡΩ. Πῶς δὴ φῆς; ΣΩ. Ψευδεῖς, αἱ δ' ἀληθεῖς οὐκ εἰπὶν ἡδοναί; Nihil hic facit Protarchi persona; omnia Socrati tribuenda sunt. Legg. A. 645. D. ΚΑ. Φανερὴ δὲ τάχ' ἂν ἴσως τοῦ μήκους γ' αὐτῶν οὐκ ἀπάξιον. ΑΘ. Εὖ λέγεις κ. τ. λ. ΚΑ. Λέγε δὴ. Recte „signum interlocutoris mutati omittunt Ξ et Ω.“ Cliniae nomen ante εὖ λέγεις ponendum, Atheniensis ante Λέγε δὴ. Sed

ut ad Theaetetum revertar in 187. C. Θράττει με πῶς
 κ. τ. λ. nimis abrupto sermoni facillimum remedium
 propono, nempe ut Ὁ θράττει legatur. 189. E. ὥς γε
 μὴ εἰδῶς σοι ἀποφαίνομαι. An scripsit Plato, ὥς γ' ἐμὴν
 εἰκῶ σοι ἀποφαίνομαι. τούτῳ γάρ μοι ἰδάλλεται, διανοουμένη
 οὐκ ἄλλο τι ἢ διαλέγεσθαι. Mox procul dubio pro τίθεμεν
 scribendum τίθεμαι. Ibid. C. ἐάτεον δὲ καὶ σοὶ τὸ ξῆμα.
 Quoniam nullam vim habet τὸ καὶ, videndum annon prae-
 staret ἐάτεον δὲ καίεσθαι τὸ ξῆμα ἐπὶ τῶν ἐν μέρει. 192. A.
 Δεῖν ὥδε λέγεσθαι περὶ αὐτῶν κ. τ. λ. Vitium prodit tum ab-
 rupta oratio, tum passivum λέγεσθαι, praesertim se-
 quente διοριζομένους. Lego, Δεῖν ὥδε διελέσθαι κ. τ. λ. 192.
 E. Σωκράτης ἐπιγιγνώσκει Θεόδωρον καὶ Θεαίτητον, ὅρᾳ δὲ
 μηδέτερον. Quidni εὐδέτερον? Quia in ἐπιγιγνώσκει latet
 εἰ γιγνώσκει. Aptissimum est verbum simplex, compo-
 situm contra cum ἐπὶ sequentibus verbis ὅρᾳ δὲ μηδέτε-
 ρον plane contradicit. 193. E. Παρελείπετο. Imo Περι-
 λείπετο. 195. D. αὐτὸν ἄνθρωπον. Miror haec tam diu
 retenta esse. Quoniam de ipsa specie seu notione homi-
 nis agitur, certissimum est αὐτὸν ἄνθρωπον. 198. C. ἡ
 οὖν ὁ τοιοῦτος ἀριθμὸς ἂν ποτέ τι ἢ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν αὐτὰ,
 ἢ ἄλλο τι τῶν ἔξω ὅσα ἔχει ἀριθμόν; Primum Ἡ οὖν in Τῇ
 οὖν; mutandum, alioquin non ἡ οὖν sed ἂρ' οὖν in initio
 interrogationis positum fuisset. Quae autem sequuntur
 ita corrupta sunt ut sine aliquo audaciore remedio sanari
 non posse videantur. Patet opponi inter se merum et
 simplicem numerum quem quis mente percurrat, et res
 externas quas numerare conetur. Jam vero qui prius
 illud facit non potest dici ἀριθμεῖν τι, sed αὐτὸν ἀριθμεῖν
 ἀριθμεῖν. Sunt quidem qui haec ita distingui putent, ut
 primum aliquae res ad ipsos numeros quos in mente
 habemus, deinde ad aliquam externam numerorum ima-

ginem, digitos puta vel calculos, recenseantur; verum hic sensus nec per se commodus est, nec in verbis praeferitur; fieri enim non potest ut πρὸς ante ἄλλο τι subaudiatur. His difficultatibus ad audaciorem conjecturam motus scribendum censeo: Τί οὖν; ὁ τοιοῦτος ἀριθμοῖν ἂν ποτε ᾗτοι αὐτὸν ἀριθμὸν πρὸς αὐτόν, ἢ ἄλλο τι τῶν ἔξω ὅσα ἔχει ἀριθμὸν; Ibid. D. οὕτω δὲ καὶ ὧν πάσαι ἐπιστῆμαι ἦσαν αὐτῷ μαθόντι καὶ ἡπίστατο αὐτά. Abest alterum καὶ a Clarkiano et a plerisque codicibus. Legendum μαθὼν τ' ἡπίστατο αὐτά. 199. B. ὅταν θηρεύων τινὰ ἀπ' αὐτοῦ ἐπιστήμην διαπετομένων ἀθ' ἐτέρως ἐτέραν ἀμαρτῶν λάβῃ. — „Plura in his menda insedissee“ confitetur Heindorfius, quorum quum nullam corrigendi viam obtulerit Codex Clarkianus frustra aliam praeterquam a nostro ipsorum iudicio expectabimus. Quod autem facilius aut mitius remedium esse posset quam quod et sensus et codicum scriptura suadet? ὅταν θηρεύων τινὰ πανταχοῦ ἐπιστημῶν διαπετομένων ἐτέρως ἀθ' ἐτέρως λάβῃ. 209. E. ΘΕ. Εἰπὲ δὴ τί νῦν δὴ ὡς ἐρῶν ὑπέθου. Sic omnes editiones nullo prorsus sensu. Clarkianus autem pro εἰπὲ habet εἴγε. Animadvertendum est Socratem in praecedente oratione ita locutum esse ut illum duas ὑποθέσεις in animo habuisse appareat. Εἰ μὲν γὰρ προσδοξάσαι et quae sequuntur unam continent; altera statim post hanc Theaeteti interpellationem sequitur. Hinc satis, ut opinor, manifestum est quid fere hic dicere debeat; scilicet, Εἰ δέ γε — τί νυνδὴ ὡς ἐρῶν ὑπέθου. Dico fere, quia quamvis de εἰ δέ γε et ὑπέθου non dubito quin sint verissima, illa ὡς ἐρῶν nequaquam mihi satisfaciunt. Itaque hic locus si quando otium dabitur, denuo retractandus erit. Nunc, si placet ad Sophistam pergamus, in quo tamen non omnia indicabo quae mihi videntur satis probabiliter corrigi posse, sed ea tantum quae longa contro-

versia non egent. 222. B. τούτων ὅπτερ' ἂν ἡγῇ φίλον εἰρησθαί σοι, τοῦτο ἡμῖν διόρισον. Hermannus Clarkiano nimis deditus διοριστέον recepit; quasi verbale pro simplici imperativo poni posse cujusvis libri auctoritati credendum esset! Heindorfius ὁπότερα per *utrocumque modo* interpretatur, quod si verum esset, τοῦτο in ταύτῃ mutari oporteret. Sed aliud est in ὁπότερα vitium, quod idem Vir magnus argutius quam prudentius interpretando elevare conatur; non enim duae sed plures ὑποθέσεις propositae sunt. Postremo quis non cum Hermanno sentiat notissimam formulam ὅτι σοι φίλον, vel ὅπῃ σοι φίλον inutile illud pondus τοῦ ἡγῇ sustinere non posse? His de causis repono: τούτων ὃ τι περ' ἂν ἡ φίλον εἰρησθαί σοι, τοῦθ' ἡμῖν διόρισον. Ad ὃ τι περ cf. Sophist. 255. A. Legg. I. 645. C. 224. D. Τρίτον δὲ γ' οἶμαι σε, καὶ εἴ τις αὐτοῦ καθιδρυμένος, τὰ μὲν ὠνύμενος τὰ δὲ καὶ τεκταινόμενος αὐτὸς μαθήματα περὶ ταῦτά ταῦτα καὶ πωλῶν κ. τ. ε. Περί ταῦτά ταῦτα nihil aliud est quam quod supra dixit περὶ λόγους καὶ μαθήματα. Habemus igitur μαθήματα περὶ μαθήματα. Satisne manifesta sunt interpretis Platonem comitantis vestigia? Non interpretem sed interpolatorem produnt quae in 227. D. leguntur: καὶ μὴ καθαρός ἦν τὸ λείπειν μὲν θάτερον ἐκβάλλειν δὲ [ῥσον] ἂν ἡ περὶ τι φλαυρον. 227. A. Τὰ τε (sc. καθάρσεων εἶδη) τῶν ζώων, ὅσα ἐντὸς σωμάτων ὑπὸ γυμναστικῆς ἰατρικῆς τὲ ὀρθῶς διακρινόμενα καθαίρεται καὶ περὶ τὰκτὸς, εἰπεῖν μὲν φαῦλα, ὅσα βαλανευτικὴ παρέχεται. Librarius quum relativum ad proxime praecedens ζώων incogitanter referret, videretque verbum καθαίρεται mox secuturum, hanc sibi proposuit constructionem: ζώων ὅσα καθαίρεται, quod quam sit ineptum quivis videt. At unde illa expiscatus est? Nempe ex lectione quae ipsi corrupta videbatur, nobis attentius

legentibus non item. Hanc enim, nisi vehementer fallor, lectionem ante oculos habebat: Τά τε τῶν ζώων ὅσαις ἰάντοῃς καθαίρεται, καὶ τὰ περὶ τάκτοῃς —. Quod autem in fine sententiae rerum anima carentium purgatio κοσμητικὴ appellatur et hic et in Politico, id mihi tam incredibilis ejus vocabuli usus videtur, ut paene paratus sim ad Valckenaerianam correctionem praeclaram illam et ab omnibus receptam confugere, et quemadmodum ille in Herodoto σμένοντες pro κοσμένοντες reposuit, sic in Sophista et Politico σμητικὴ legere. 227. D. καὶ μοι τὸ μετὰ τοῦτο ἐπάκουε πειρώμενος αὐτὸ τοῖς λεχθένσι δοχῇ τέμνειν. Non multis verbis opus fore credo ut ἐπάκουε falsum esse ostendam, cujus verbi vim satis declaravit Cobetus in Mnemosyna. Cum ex constanti Platonis usu, tum ex sequentibus καθ' ὅποι' αὖν ὑπήγγη, apparet legendum esse ἐπακούουσι, nec dubium est quin πειρώμενος haud paullo aptius et elegantius sit quam ἐπάκουε. 229. A. Οὐκ οὐδ' καὶ περὶ μέν ὕβριν καὶ ἀδικίαν καὶ δειλίαν ἢ κολαστικὴν πέφυκε τεχνῶν, μάλιστα δὲ πασῶν προσήκουσα δίκη. Expellendum est extremum vocabulum quod e margine in textum migravit. Mox in C. Ἀγνοίας γ' οὖν legendum, est enim responsio aliqua ex parte assentientis. Verba autem καὶ δὴ καὶ τούτῳ γ' εἶμαι μόνη τῆς ἀγνοίας ἀμαθίας τοῦτομα προσρηθῆναι, tum demum et aliquem sensum habebunt, et eum qui huc unice convenit, si μόνη in μερίῳ mutetur. 234. A. pro καὶ τοῖσιν καὶ ταχὺ ποιήσας αὐτῶν ἕκαστα πάλιν μικροῦ νομίσματος ἀποδοῖσθαι, malim καίτοι εὖ καὶ ταχὺ ποιήσας κ. τ. εἰ. Ibid. C. Τί δὲ δὴ; περὶ τοῦς λόγους ἂρ' οὐ προσδοκῶμεν εἶναι τι' ἄλλην τέχνην, ἣ δυνατόν αὐτὸν τυγχάνειν τοῦς νόμους γοητεύειν; Δυνατὸν τυγχάνειν in pedestri sermone nequaquam ferendum est. Itaque nec Hermannii conjecturam pro-

bare possum, ἢ οὐ δυνατόν αὐτὸν τυγχάνειν. Si hoc tantum
 scriptor dicere voluisset quidni δυνατόν εἶναι scriberet?
 Lego, ἢ δυνατόν αὐτὸν ταχ' ἂν εἴη. Porro ad finem ejusdem
 sententiae absurde legitur ὥστε ποιεῖν ἀληθῆ δοκεῖν λέγε-
 σθαι, καὶ τὸν λέγοντα δὲ σοφώτατον πάντων ἅπαντ' εἶναι.
 Sensus postulat καὶ τὸν λέγοντα δὲ —. 235. A. In loco to-
 ties tentato novam viam ingressus orationem hunc ad mo-
 dum refingo: ὅτι τῶν τῆς παιδείας μετεχόντων ἐστ' ἐπιστημόνων
 εἷς. 235. E. εἰ γὰρ ἀποδίδοιεν τὴν τῶν καλῶν ἀληθινὴν συμμε-
 τρίαν. — Imo τὴν τῶν κῶλων, h. e. *partium*. 240. B. Hunc
 locum quem partim suo judicio fretus correxit, partim
 Clarkiano nimis addictus corrumpit Hermannus, quemad-
 modum constituendum censeo describam: Οὐκ ὄντως ὃν
 ἄρα λέγεις τὸ εἰκότως, εἴπερ αὐτό γε μὴ ἀληθινὸν ἐρεῖς: 'Ἄλλ'
 ἔστι γε μὴν πως: Οὐκ οὖν ἀληθῶς γε φήεις: Οὐ γὰρ οὖν
 πλὴν γ' εἰκὼν ὄντως: Οὐκ ὃν ἄρ' ὄντως ἐστὶν ὄντως ἢν λέγο-
 μεν εἰκόνα. *Fateor*, inquit Theaetetus, *imaginem non esse*
ὃν ὄντως, sed est tamen εἰκὼν ὄντως. Cui Hospes: *Ergo*
et non est ὄντως, et est ὄντως id quod imaginem vocamus.
 Adeo perspicuus est hic sensus, ut de lectione dubitari
 posse mirer. Geminatum οὐκ quod duobus in locis inter
 ὄντως et ὃν insertum est, quod frustra tueri studet Hein-
 dorfius, scribarum oscitantiae debetur. 241. C. εἰάν πῃ
 τι καὶ κατὰ βραχὺ παρασπασώμεθα οὕτως ἰσχυροῦ λόγου. In-
 serui τι, quod in ΠΗ absorptum erat. Ad καὶ κατὰ βραχὺ
 cf. supra 240. E. 3. Notio ab illis sumpta est qui aliquid
 valido adversario e manibus extorquere conantur. 242.
 C. Εὐκόλως μοι δοκεῖ Παρμενίδης ἡμῖν διειλέχθαι, καὶ πᾶς ὅστις
 πώποτε ἐπὶ κρίσιν ὤρμησε τοῦ τὰ ὄντα διορίσασθαι πόσα τε καὶ
 ποῖά ἐστιν. Haec et sequentia qui diu multumque per-
 tractaverit Eleatici querelam de Parmenide et caeteris
 non in eo constare intelliget, quod hanc vel illam ratio-

nem in disputando secuti sint, sed quod missa disputatione, μύθους διηγείσθαι inceperint. Quae fuerint illae fabulae et quam utiles audientibus, festive admodum persequitur Plato. Sed quid de εὐκόλως fiet? Sanum quidem esse non potest; quis enim unquam cuiquam hoc vitio vertere auderet, ὅτι εὐκόλως διαλέγεται? Aut quomodo περὶ τῶν εὐκόλως διαλεγόμενων dici potest ὅτι λίαν τῶν πολλῶν ἡμῶν ὑπεριδόντες ὠλιγώρησαν? Haec de illis tantummodo dici possunt, qui *ne disputant quidem*; illud autem ipsam nullo fere negotio e mendosa lectione eruetur, si pro ΕΥΚΟΛΩC ΟΥΧΟΛΩC legatur. Scio Platonem libentius alia formula uti solere, et plerumque apud eum τὸ παράπαν οὐ hoc sensu inveniri. Sed nihil eum prohibebat quominus illud alterum adhiberet, quo Demosthenes etiam usus est. 244. D. Καὶ τὸ ἐν γε ἐνὸς ἐν ὃν μόνον καὶ τοῦτο ὀνόματος αὐτὸ ἐν ὃν. In his Schleiermacherus pro αὐτὸ scripsit αὐτὸ τὸ, quam conjecturam Heindorfius certissimam vocat. Ego vero pace tantorum virorum alia prorsus conjectura locum sanandum esse contendo. Ut haec duo inter se opponuntur τὸ ὄνομα ὀνόματος ὄνομα μόνον et τὸ ἐν ἐνὸς ἐν ὃν μόνον καὶ τοῦτο (nam haec postrema ad comparisonem indicandam adjiciuntur; cf. Sophist. 254. A. ἰδεῖν μὲν χαλεπὸν ἐναργῶς καὶ τοῦτον —) sic in altera sententia quaerendum est aliquid quod illis, μηδένο^s ὄνομα ἀναγκασθήσεται λέγειν, respondeat. Quare sententiam hunc ad modum refingam: καὶ τὸ ἐν γε, ἐνὸς ἐν ὃν μόνον καὶ τοῦτο, ὀνόματος δ' οὐ τὸ ἐν ὃν. Sic duas habebimus ὑποθέσεις, nomen nominis tantum nomen, et unum unius tantum unum: sequitur deinde utrumque negative expressum; nomen non unius nomen et unum non nominis unum. Ceterum quam facile ΔΟΥ in ΑΥ abire potuerit vix est operae pretium animadvertere.

247. D. Recte haec distinxit Hermannus; sed legendum est: εἰ δέ τι τοιοῦτον. 247. E. τίθεμαι γὰρ ὅρον ὀρίζειν τὰ ὄντα ὡς ἔστιν οὐκ ἄλλο πλὴν δύναμις. Satis verborum de eo quod clarius et facilius sic diceretur: τίθεμαι γὰρ ὅρον ὡς ἔστιν οὐκ ἄλλο τι πλὴν δύναμις. Et sic quidem scripsit Plato, quem qui diligenter legebat magistellus in margine notam apposuit, ὀρίζει τὰ ὄντα. Simillimum adferam locum infra in Euthydemo 281. D. Ceterum quae hic apposui editores jamdiu admonere poterant, ut meram barbariem in proxima pagina corrigerent. 248. C. ἱκανὸν ἔθεμεν ὅρον που τῶν ὄντων κ. τ. ε. Legendum ἐθέμην; sed gravius latet vulnus in ἱκανόν, quod ex οὐκ ἄλλον corruptum esse suspicor. Itaque lego: οὐκ ἄλλον ἐθέμην ὅρον που τῶν ὄντων, ἢ ὅταν τῷ παρῇ . . . δύναμις. 249. B. L. ἀκινήτων τ' ὄντων (πάντων), quibus infra respondent κινούμενα πάντα. 249. D. Τί οὖν; ἄρ' οὐκ ἐπεικῶς ἤδη φαινόμεθα περιειληφέναι τῷ λόγῳ τὸ ὄν. ΘΕ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Βαβαί· οὐ μεντάρα, ὦ Θεαίτητε· ὥς μοι δοκοῦμεν νῦν αὐτοῦ γενήσεσθαι περὶ τὴν ἀπορίαν τῆς σκέψεως. Ita sanavi quae in libris nullo sensu leguntur: Βαβαί μέντ' ἂν ἄρα ὦ Θ. γνῶσεσθαι κ. τ. ε. 251. A. Frustra vexatus est hic locus. Nec διωξόμεθα nec διαθησόμεθα nec διασωσόμεθα nec quidquam aliud legendum est praeter id, quod libri habent, διωσόμεθα. Juxta difficile esse ostendit id quod est atque id quod non est explicare. Hinc auguratur, si quid lucis utrivis horum alicunde accedat, fore etiam ut alterum discerni possit; sin ambo in tenebris maneant, quid tum? Disputationem, *servabimus, disponemus, persequemur*? Imo, ita *repellemus* ut si quis ex ejus quod non est natura negotium nobis facessit, eundem in eo quod est haud minus sibi contradicentem efficiamus. Accedit

quod cum hoc verbo et hac sententia εὐπρεπέστατα egregie convenit, at non cum contraria notione, quae conjecturis supra commemoratis inest; parum enim hospitem Eleaticum Sophistis infensum deceret *speciosam* disputationem promittere. Ibid. Οἶον δὴ τί; παράδειγμα εἰπέ. Deleantur posteriora, quae prioribus tanquam interpretatio adjecta sunt. Mox in C. idem in voce κτήσεως faciendum. Quid enim est κτήσις περὶ φρόνησιν, αὐτὴ πενία κτήσεως? Dixisset saltem, πενία κτημάτων. Ibid. E. Personae sic distribuendae: Ἐγὼ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν οὐδὲν ἔχω πρὸς ταῦτ' ἀποκρίνασθαι. : Τί οὖν οὐ καθ' ἑν ἀποκρινόμενος ἐφ' ἑκάστου τὰ συμβαίνοντα ἐσκέψω; : Καλῶς λέγεις. : Καὶ τιθῶμέν γ' αὐτοὺς κ. τ. ε. Hic, ut ubique, respondentis partes Theaeteto tribuuntur; sed fraudem fecit librariis initium sermonis καὶ τιθῶμέν γε, qui abruptior illis visus est, non animadvertentibus Hospitis verba ex iis quae supra dixerat continuari. 252. D. Pro ἐπιγινώσθην ἐπ' ἀλλήλοις, quod in optimis libris est, conjecturam sequioris codicis leviter mutatam repono, et inutilem praepositionem e particula male lecta ortam expello. L. εἴπερ ἐπιμινύσθην γ' ἀλλήλοις. Dudum inter omnes convenit hanc esse probam optativi formam.

Male Hermannus in 251. D. ἀδύνατον pro ἀδύνατα e Clarkiano recepit. Idem error in 252. E. omnes libros occupavit, ubi pro ἀδύνατον εὐρέθη legendum ἀδύνατ' ὄνθ' ηὐρέθη. 254. B. Οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου καὶ τάχ' ἐπισκεψόμεθα σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ᾗ. Patet deesse vocem quae *postmodum* significet; καὶ τάχα quum sit pondus inutile, hoc ipsum in κατὰ σχολὴν mutare praestat, quam lacunae suspicionem movere. 255. A. Κίνησίς τε στήσεται, καὶ στάσις αὐτὴ κινηθήσεται· περὶ γὰρ ἀμφοτέρω θάτερον ὅποτερον οὖν γινόμενον αὐτοῖν ἀναγκάσει μεταβάλλειν αὐτὸ θάτερον ἐπὶ

τοῦναντίον τῆς αὐτοῦ φύσεως, ἅτε μετασχὼν τοῦ ἐναντίου. Recte hunc locum explicavit Heindorfius, nisi quod θάτερον ὁποτερονοῦν αὐτοῖν de *motu* et *statu* intelligenda docuit. Significantur ταῦτόν et θάτερον, quorum utrumvis si ambobus illis simul, statui et motui, inerit, efficiet ut status et motus alicujus ejusdem sint generis participes, ita ut utervis eorum in alterius naturam necessario transeat, et sic demum κίνησίς τε στήσεται καὶ στάσις αὐὶ κινηθήσεται. Quod autem illud adjecit, quod ex communi experientia ductum est, μετέχeton μὴν ἄμφω ταύτου καὶ θατέρου, id a disputatione flagitatur. Hactenus enim nec ταῦτόν nec θάτερον duobus illis generibus commune esse posse evincit. At enim quid impedit quominus alterum horum statui, alterum motui, tribuamus? Ut ad haec respondeat, confitentem Theaetetum facit utrumque de utroque posse praedicari. Itaque sic concludit: μὴ τοίνυν λέγωμεν κίνησιν γ' εἶναι ταῦτόν ἢ θάτερον, μηδ' αὐὶ στάσιν — quibus verbis ostendere vult id non magis verum esse si de utrovis separatim, quam si de duobus conjunctim dicatur. 259. C. τὸ ταῦτα εἰσάσαντα ὡς δυνατόα. — Imo, ὡς ἀνήνυτα. Indignum est Heindorfio commentum, quo vulgatam defendit lectionem, ut scilicet δυνατόα pro οὐ χαλεπὰ positum fuerit. 263. D. περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα μέντοι θάτερα ὡς ταῦτά καὶ μὴ ὄντα ὡς ὄντα παντάπασιν ὡς ἔοικεν ἢ τοιαύτη σύνθεσις ἐκ τε ῥημάτων γιγνομένη καὶ ὀνομάτων ὄντως τε καὶ ἀληθῶς γίγνεσθαι λόγος ψευδής. Miror interpretes ex ipso loco, in quo μέντοι positum est, lacunam non animadvertisse. Ea nempe ex repetitione ejusdem participii orta est, quod a scribis omissum indubitanter restituo: Περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα, λεγόμενα μέντοι θάτερα ὡς ταῦτά κ. τ. ε. Quod ad

ὥς εἶπεν· ὁ γινώσκειν αὐτῷ ἀπαιτεῖται, non tantum apud me valet eorum auctoritas qui duplicem locutionem nonnunquam apud bonos auctores confundi docent, quin ὥς expulsem, si caetera sic ab omni mendo libera fore credidissem. Sed nondum mihi liquet de παντάπασιν, quod si ad ὄντως τε καὶ ἀληθῶς referendum est non suam sedem tenere videtur; neque omnino appositio illa λεγόμενα — ἡ τοιαύτη σύνθεσις Platoniam elegantiam refert.

In Politici loco qui est p. 266, incredibile est quam ridiculos in errores inciderint plures alioqui sagacissimi viri, dum in illo ἀγελαίῳ γένει, quod cum nostro extremum relictum est, alius anserem, alius simiam, alius nescio quod aliud animal quaereret. Quid? Nonne satis diserte scripta sunt illa? εἴπερ δυοῖν γ' ἐστὶ ποδοῖν δις πεφυκυῖα· (quod, opinor, in anseres non cadit) — τῷ τῶν ὄντων γενναϊοτάτῳ καὶ ἅμα εὐχερσεστάτῳ· (γενναῖος de grandi corpore dici docent exempla apud Astium frequentia) οὐκ εἰκὸς ὕστατα ἀφικνεῖσθαι τὰ βραδύτατα; (hoccine de simiis dictum est?) ὁ βασιλεὺς συνδιαθέων τῷ πρὸς τὸν εὐχερῆ βίον ἄριστα γεγυμνασμένῳ· quod de quo alio dici poterat quam de subulco? aut quis jam his locis comparatis *similum genus* indicari etiamnum dubitabit? In 269. A. absurde legitur de Sole, τότε δὲ δὴ μαρτυρήσας τῷ Ἀτρεΐ μετέβαλεν αὐτὸ ἐπὶ τὸ νῦν σχῆμα. Reponendum διαμαρτύρησας et αὐτόν. Nam si Sol ἐμαρτύρησε τῷ Ἀτρεΐ, pars cul-pae in eum tanquam caedis consciuum cadit. At non hoc fecit, sed scelus detestatus est, quod Graece διαμαρτυρεῖν dicitur. 270. B. Δογισάμενοι δὴ ξυνοήσωμεν τὸ πάθος ἐκ τῶν νῦν λεχθέντων, ὃ πάντων ἔφαμεν εἶναι τῶν θαυμαστῶν αἰτιον. Ἔστι γὰρ οὖν δὴ τοῦτ' αὐτό. N. Σ.: Τὸ ποῖον; Ξ.: Τὸ τὴν τοῦ παντός φορὰν τότε μὲν ἐφ' ἃ νῦν κυκλεῖται φέρεσθαι, τότε δ' ἐπὶ τάναντία. N.Σ.: Πῶς δὴ; Tria mirabilia,

quorum in antiquis fabulis memoria conservata est, Solis cursus mutatus, Hominum sub Saturno vita et cultus, Homines e terra geniti, ex eadem causa profluxisse dicuntur; ea vero est caeli in contrariam partem mutata conversio. Haec omnia adeo lucide explicata sunt, ut mireris cur Socrates etiamnum haereat, et per illa πῶς δὴ respondeat. Neque vero Hospes dubitantem docere dignatur, sed ulterius pergit, atque ea quae talem mutationem comitantur a tribus supra memoratis miraculis colligere conatur: hoc est enim λογισάμενος ξυννοεῖν τὸ πάθος ἐκ τῶν λεχθέντων. Hinc apparere credo πῶς δὴ, quod nec cum praecedentibus, nec cum sequentibus cohaeret, mendosum esse. Sed quae sequuntur propius inspicimus. Ταύτην τὴν μεταβολὴν ἡγεῖσθαι δεῖ τῶν περὶ τὸν οὐρανὸν γιγνομένων τροπῶν πασῶν εἶναι μεγίστην καὶ τελεωτάτην τροπὴν. Quam incondite dictum sit, ταύτην τὴν μεταβολὴν εἶναι τροπὴν, nemo non videt. Atqui non modo inconditam verum etiam falsam sententiam esse contendo. Etenim μεταβολὴ ad τὴν τοῦ παντὸς φορὰν spectat, τροπὴ ad extremum seu caelestem circulum tantum refertur. Non hanc igitur eandem esse atque illam dicere oportebat, sed illius causam atque principium. Quare deleta Socratis persona Hospitis orationem hunc ad modum refingo: Πρὸς δὲ ταύτην τὴν μεταβολὴν ἡγεῖσθαι δεῖ τῶν περὶ τὸν οὐρανὸν τροπῶν πασῶν εἶναι μεγίστην καὶ τελεωτάτην τροπὴν. Paullo infra legimus: μετάβαλλον δὲ πάλιν ἐπὶ τοῦναντίον ὅλον νεώτερον καὶ ἀπαλώτερον ἐφύετο. Frustra se torqueat qui ex ὅλον aliquem sensum elicere velit. Lege ἐπὶ τοῦναντίον ἰόν. Mox adjicit: τῶν δ' ἡβώντων τὰ σώματα λεαινώμενα καὶ σμικρότερα καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα ἐκάστην γιγνώμενα πάλιν εἰς τὴν τοῦ νεογενοῦς παιδὸς φύσιν ἀπῆγει, κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ [κατὰ] τὸ σῶμα ἀφομοιούμενα. Qui

XL

www.libtool.com.cn

ad ἀφομοιούσθαι (παιδὸς φύσει) subaudiendum contendit, (quod ego, nisi posito αὐτῇ, fieri posse nego) haud facile explicabit cur vehementiore locutione, εἰς φύσιν ἀπιέναι, praeposita, languidior sententiam claudat. Rarum sed unice aptum vocabulum restituo, ἀπομειούμενα. 271. B. ἐπόμενον γάρ ἐστι τῷ τοῦς πρεσβύτας ἐπὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἰέναι φύσιν, ἐκ τῶν τετελευτηκότων αὐ, κειμένων δ' ἐν τῇ γῇ πάλιν ἐκεῖ ξυνισταμένους et sic deinceps sine verbo. Nempe verbum jam praeteriiimus neque agnovimus, ἦκειν in ἐκεῖ turpiter deformatum. Ibid. D. locum lacunosum et male habitum non ultra attingam quam ut moneam pro θεῶν ἀρχόντων, θεῶν λαχόντων a sequente accusativo postulari. 272. E. πάντες οὖν οἱ κατὰ τοὺς τόπους συνάρχοντες τῷ μεγίστῳ δαίμονι θεοί — inauditum est Deos Daemoni socios regni accedere. Fefellit librarios satis usitata Platoni verborum collocatio, quam quum hic eam ob causam adhiberet, ne γόντες et quae sequuntur nimis arcte cum praegressis cohaererent, scribere maluit τῷ μεγίστῳ δαίμονες θεῶ. Mox legimus, ὁ δὲ μεταστρέφμενος καὶ συμβάλλων, ἀρχῆς τε καὶ τελευτῆς ἐναντίαν ἑρμῆν ὀρμηθεὶς κ. τ. ε. Haec interpretentur qui se intelligere credunt. Mihi persuasum est nullam unquam sanam sententiam hinc exituram nisi participio συμβάλλων casus quem regat tribuatur, ut sciamus quid sit id quod mundus in illa conversione confundat, simulque res simplicissima, ἐναντία ὀρμή, prodigiosis illis additamentis libereatur. Veri interpretis partes mihi agere videor haec ita legi jubendo: — Ὁ δὲ μεταστρέφμενος, καὶ ξυμβάλλων ἀρχάς τε καὶ τελευτάς, ἐναντίαν ὀρμὴν ὀρμηθεὶς. — Locum omnium fere difficillimum jam praeterieram quia, ut verum fatear, longae disputationis molestiam reformidabam, si correctionis meae ratio reddenda esset. Verum

www.libtool.com.cn
 tamen quid obstat quominus hic adumbrem quae alias
 fusius exsequar? Est locus ille paullum supra, 272. E.
 καὶ δὴ καὶ τὸ γήινον πᾶν ἀνήλωτο γένος, πάσας ἐκάστης ψυ-
 χῆς τὰς γενέσεις ἀποδεδωκυίας, ὅσα ἦν ἐκάστη προσταχθέντος
 αὐτὰ εἰς γῆν σπέρματα πεσούσης, κ. τ. ε. Jam viderunt
 editores syllabam τος ad αὐτα pertinere ut una τοσαῦτα
 efficiant, sed minus intellexerunt hunc ipsum scribae er-
 rorem in causa fuisse cur propriam ejus participii termi-
 nationem negligeret, nec quantum sciam quisquam ad-
 huc vidit in illo γῆν γῆν h. e. γήινα latere. Praeterea
 verbum quod apte de animabus in semina infusis dicitur
 non est πίπτειν sed εἰσδύεσθαι. Jam vero δ et ο confundi
 et per se facile intelligitur et plurimis exemplis ostendi
 potest. Scribo igitur, ἐκάστης τῆς ψυχῆς ὅσα ἦν ἐκά-
 στη τὰ προσταχθέντα τοσαῦτα εἰς γήινα σπέρματα εἰσδύσης.
 276. B. Primum pro ἧ τινι τῶν βασιλέων, legendum, ἧ τῇ
 — sc. τέχνη. Confusa sunt a scriba THI et TINI. Deinde
 in verbis ἐπιμέλεια δὲ κ. τ. ε. paene inextricabilis error ab
 exigua admodum causa ortus est. Jam ante Stobaei
 tempora μᾶλλον a nescio quo scriba omissum et postea in
 margine suppletum est; deinde in illius Codicis apogra-
 pho quodam restitutum quidem est, sed ut nimis saepe
 accidit, non in suam sedem. Hoc nunc demum facto
 haec perspicua et elegans evadit sententia: 'Επιμέλεια δέ
 γ' ἀνθρωπίνης συμπάσης κοινωνίας οὐδεμί' ἂν ἐβελήσειεν ἑτέρα
 προτέρα τῆς βασιλικῆς φάναι καὶ μᾶλλον κατὰ πάντων ἀνθρώ-
 πων ἀρχῆς εἶναι τέχνη. Hoc dicit: *Nullam aliam humanarum*
rerum administrationem ausuram esse profiteri, se regni illa
scientia aut dignitate priorem esse, aut latius inter homines do-
minari.

Vocis primo omissae et deinde in non suum locum re-
 latae ejusmodi exempla afferam, quae mihi extra omnem

dubitationem posita videntur. Phileb. 26. B. ὕβριν γάρ
 που καὶ ξύμπασαν πάντων πονηρίαν αὕτη κατιδοῦσα ἡ θεός....
 πέρας οὐδέν οὐθ' ἡδονῶν οὔτε πλησμονῶν ἐνὸν ἐν αὐτοῖς,
 νόμον καὶ τάξιν πέρας ἔχοντ' ἔθετο. Hic ἔχοντα quum post
 primum πέρας excidisset post alterum restitutum est.
 Phaedr. 259. C. ἐξ ὧν τὸ τεττίγων γένος μετ' ἐκείνο φύεται,
 γέρας τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβόν, μηδὲν τροφῆς δεῖσθαι γενό-
 μενον, ἀλλ' ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον εὐθύς ἄδειν ἕως ἂν τελευ-
 τήσῃ. Aliquanto largior fuerat Musarum in cicadas mu-
 nificentia, ut non modo in initio vitae sed per omne tem-
 pus cibi et potus indigentia soluti essent. I. ἀλλ' ἄσιτόν
 τε καὶ ἄποτον ὃν εὐθύς γενόμενον ἄδειν. Eadem mali causa
 atque idem remedium paullo infra reperietur, ubi legen-
 dum: ἄρ' οὖν οὐ κρεῖττον γελοῖόν τε καὶ φίλον ἢ δεινόν τε
 καὶ ἐχθρόν εἶναι; Ex eodem fonte profluxit error qui sen-
 tentiam in Philebo. 41 ex admodum simplici mire con-
 fusam reddidit. τοῦτο δὲ τὸ δόγμα ἕως ἂν κένηται παρ' ἡμῖν,
 ἀδύνατον ἀνελεγκτὸν δήπου γίνεσθαι. Πρω.: Καλῶς. Etiam si
 caetera sana essent minime huc conveniret Protarchi re-
 sponsum, quum in praegressis nihil sit quod vel probari
 vel improbari possit. Socrates enim nec suadere quid-
 quam nec concludere conatur, verum ea dicit, quibus
 qui assentitur nihil amplius respondere possit, quam ἀδύ-
 νατον μέντοι, vel Ὀρθῶς, vel si qua sunt similia. Quid
 multa? retracto ad antecedentia uno vocabulo legendum:
 τοῦτο δὲ τὸ δόγμα ἕως ἂν κένηται παρ' ἡμῖν ἀνελεγκτὸν, ἀδύ-
 νατον δήπου γίνεσθαι καλῶς. προσιστώμεθα δὴ κ. τ. ε. Idem
 in Convivio 197. C. obtinuit, ubi Clarkianus habet, κοί-
 ττην ὕπνον τενηκεδῆ — Coislinianus, κοίτην ὕπνον τε κυδυμῆ.
 Coisliniani lectionem sic explico. Superfuisse credo in
 vetusto aliquo exemplari signum quo indicaretur literas
 seu vocem transponendam esse. Quod quum scriba ani-

madverteret, ad syllabam NI pertinere ratus, pro τεν κηδη dedit τε κηδηνι; hoc autem ut fit in literis sensu carentibus facillime in κυδυμη abire potuit. Dindorfii νηκηδη mera est senioris ideoque paullo doctioris scribae hario-
latio. Legendum ὕπνον τ' ἐνι (κοίτη ἀ)κηδη.

In Legg. I. 643. D. Institutio illa laudatur ἢ τοῦ παιζοντος τὴν ψυχὴν εἰς ἔρωτα ὅτι μάλιστα ἄξει τούτου, ὃ δεήσει γενόμενον ἄνδρ' αὐτὸν τέλειον εἶναι τῆς τοῦ πράγματος ἀρετῆς. Postrema, quae turbata sunt, sic in ordinem facile restitui possunt: τῆς τούτου τοῦ πράγματος ἀρετῆς, ὃ δεήσει γενόμενον ἄνδρ' αὐτὸν τέλειον εἶναι. Τέλειον eodem sensu hic posuit, quo alibi ἄκρον.

In 276. D. frustra ὃ a sequioribus Codicibus et ab Editoribus plerisque insertum est; nam vel sic hians sententia lacunam nondum impletam prodit. Jamdieu haec hunc ad modum lego: Πρῶτον μὲν (ἔδει, καθάπερ νυνδῇ) ἐλέγομεν, (sc. in 275. E.) τοῦνομα μετασκευασθῆσαι κ. τ. ε. 277. B. Male vulgo legitur τῶν ἔργων. L. τῷ ἔργῳ. Quod mox sequitur θαυμαστὸν ὄγκον ἀράμενοι τοῦ μύθου locum mihi in mentem revocat qui est in Legum 1mo 642. A. παρμηκῇ λόγον ἀνακαθαιρόμενος, in qua voce explicanda plures operam perdere video. Quid si ἀνεκὰς αἰρόμενος conjiciamus? 278. C. L. συναχθὲν παρ' ἐκατέρου πρὸς συνάμφο. 282. C. μετῆμεν non μετίωμεν scribendum. Quid faciendum sit jam docuit; hic quid jam factum sit commemorat. 284. A. ἅπασαι γὰρ αἱ τοιαῦται πῶς τὸ τοῦ μετρίου πλεόν καὶ ἔλαττον, οὐχ ὥς οὐκ ὄν ἀλλ' ὥς ὄν, χαλεπῶς περὶ τὰς πράξεις παραφυλάττουσιν. Sic legendum, non ut in libris ἀλλ' ὥς ὄν χαλεπόν. Παραφυλάττειν est *observare*: sive id *corrigendi* causa fit, ut in Legg. I. 632. A. sive *vitandi*, quod solum in ea cadit quae justo majora vel minora in arte quapiam videntur. Sin χαλε-

πὸν retineatur, quoniam per se positum nihil praeter χαλσπὸν κτᾶσθαι significat, non modum esse difficilem diceret, sed quodcunque modum aut non attingeret aut superaret. Sed haec nimis alta erat doctrina quam ut Platoni innotescere potuerit; nostri illud saeculi inventum est, antiquam illam temperantiam tanquam rem tritam et facilem spernentis, et nescio qua Aesthetica aliave Hyperborea Musa adjuvante omnes fines et omnia veterum magistrorum praecepta transcendentis. 284. D. In loco paene conclamato ne de singulis disputans longus sim, totam sententiam ea forma proferam, quae mihi proxime ad veritatem accedere videtur: Ὡς, πολὺ μὲν μακροτέρου λόγου ποτε δεήσει τοῦ νῦν λεχθέντος πρὸς τὴν ἐπὶ αὐτὸ τακριβὲς ἀπόδειξιν. Ὅτι δὲ πρὸς τὰ νῦν καλῶς καὶ ἱκανῶς δείκνυται, δοκεῖ μοι βοηθεῖν μεγαλοπρεπῶς ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος ὡς ἄρα ἡγητέον ὁμοίως εἶναι μεῖζόν τι ἅμα καὶ ἔλαττον, καὶ μετρεῖσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τοῦ μέτρου γένεσιν. Τούτου τε γὰρ ὄντος ἐκεῖνα ἔσται, καὶ κείνων ὄντων ἔσται καὶ τοῦτο· μὴ δ' ὄντος ποτέρου τούτων οὐδὲ θάτερον αὐτῶν ἔσται ποτέ. Primum lacunae indicium est quod λόγου subaudiri nequit; quod si hoc tantum inseras sententia manet inepta: quomodo enim idem sermo et ad praesentem disputationem sufficere potest, et ad accuratorem adhiberi? Rem scilicet probandam adhibitis aliis rationibus accuratius olim tractare poterit, sed ex hoc ipso, quo nunc utitur, argumento nihil novi effecturus est. Deinde βοηθεῖν ὅτι idem est quod βοηθῶν φάναι ὅτι. Quae autem pro ὅτι propositae sunt mutationes et per se inutiles sunt, et non δείκνυται sed δείκνυται requirerent. Quod περὶ in ἐπὶ mutavi, ideo feci quod ex his praepositionibus, quae facillime confunduntur, ea desiderabatur quae idem quod Latine *usque ad* sonaret, quo

sensu ἐπ' ἄκρον et similia saepius dixit Plato. Καὶ ante μείζον, quod unus nullius auctoritatis codex exhibet, removi, sed eandem vocem ante μετρεῖσθαι supplevi. Praeterea eo usque audaciae progressus sum ut τὰς τέχνας πάσας expulerim. Sed defensio in promptu est; nam τοῦτο et ἐκεῖνα tam manifesto, illud ad τὸ μέτριον, hoc ad μείζον τι ἅμα καὶ ἑλαττον referenda sunt, ut haec sola inter se opponi appareat, neque tertium quidquam nisi violatis dialecticae legibus huc intrudi posse. Quanquam aliter sentiebat qui ὄντων in οὐσῶν depravavit, parum ille sollicitus quod hac ratione, quum duas notiones sibi invicem necessarias esse dicendum esset, alteram harum in media comparisonem subito ventis traderet, cujus in locum alia prorsus diversa involare. Neque sane peritior grammaticae quam dialecticae hominem hic locus expertus est, qui ἔσται in ἐστὶ bis corruptit, parum ille sibi constans quod tertium ἔσται intactum reliquit. 285. B. μὴ δυνατόν εἶναι δυσωπούμενον παύεσθαι. Imo, δυνατόν εἶναι μὴ — sed melius est δυνατόν εἶναι circumscribere utpote ab aliquo, suppletum, qui non videbat δυσωπούμενον praecedentem accusativum τὰς παντοδαπὰς ἀνομιότητας regere. Ibid. E. locum male habitum sic mihi satis commode refinxisse videor. τοῖς μὲν τῶν ὄντων βραδύως καταμαθεῖν αἰσθηταί τινες ὁμοιότητες πεφύκασιν, αἷς οὐδὲν χαλεπὸν ὃ τι ἂν αὐτῶν τις βουλευθῇ τῷ λόγον αἰτοῦντι περὶ τοῦ μὴ μετὰ πραγμάτων ἀλλὰ χωρὶς λόγου βραδύως ἐνδείξασθαι. Ἐνδείκνυσθαι, quod est *specimen dare* (cf. Euthyd. 278. D.) huc optime convenit; δηλοῦν contra nec per se verum est, et sententiam onerat et impedit. 287. D. ἄνευ γὰρ τούτων (sc. τῶν δημιουργικῶν τεχνῶν) οὐκ ἂν ποτε γένοιτο πόλις οὐδὲ πολιτικὴ, τούτων δ' αὖ βασιλικῆς ἔργον τέχνης οὐδὲν που θήσομεν. Legendum τοῦ-

XLVI

www.libtool.com.cn

τῶν δ' ἀνευ. 297. C. Πῶς τί τοῦτ' εἴρηκας; οὐδέ γάρ
ἄρτι δῆθεν κατέμαθον τὸ περὶ τῶν μμημάτων. Legen-
dum πῶς; et ῥηθέν. 299. B. Pro Καὶ τοίνυν luce clarius
est καὶ τοιόνδε requiri. Pol. 301. B. οὐκοῦν καὶ τις ἄρα
ἐπιστήμων ὄντως ὢν εἰς ἄρχη, πάντως τό γ' ὄνομα ταύτων βα-
σιλεὺς καὶ οὐδέν ἕτερον προσρηθήσεται. δι' ἃ δὴ τὰ πάντε ὀνό-
ματα τῶν νῦν λεγομένων πολιτειῶν ἐν μόνον γέγονεν. Ad haec
Stallbaumius: „Ubi unus ille sapiens imperium teneat,
ibi quinque illarum civitatum nomina tolli existimat, pro-
pterea, nisi fallor, quod constituta ea civitate quae opti-
ma est, omnia illa deteriorum rerum publicarum discrimina
protenus evanescunt atque tolluntur.“ Haec posui
ut ostenderem qualia ad commenta confugiendum sit illi
qui omnia interpretari volet. Quid enim hae argutiae viri
de Platone atque ejus lectoribus optime meriti ad verba
illa explicanda faciunt?

Fac enim verissimum esse, quod tum concedam
quum intelligam, optima reperta forma deteriorum dis-
crimina evanescere, nihil hujusmodi haec verba praefer-
runt. Quippe aliud est, ut opinor, quinque res unam
fieri dicere, et a quinque rebus quatuor sublatiis unam
superesse. Quod si regium illud genus et nomen cae-
tera omnia absorbere credit, cur hucusque tam laboriose
singulorum naturam exsecutus est? Rei autem incre-
dibili causam etiam magis incredibilem praeposuit. *Quia*
rex scientia praeditus eodem nomine vocatur quo ille
qui ex opinione et ad praescriptam normam civitatem
gubernat, *idcirco* quinque nomina unum facta sunt. Ni-
hil attinet quaerere utrum δι' ἃ pro δι' ὃ recte dicatur;
apparet enim nullam hic causam commemorari potuisse.
Nunc ad praecedentia respiciamus: quinque civitatum
nomina supra (291. D. E.) attulerat, nempe τυραννίδα, βα-

σιλικήν, ἀριστοκρατίαν, ἐλιγαρχίαν, δημοκρατίαν. Horum
 unumquodque sed inverso ordine ad iudicium vocat. (300
 E. — 301. C.) Jam in nostro loco ad quartum pervenit,
 nempe ad βασιλικήν πολιτείαν. In hoc genere perinde at-
 que in superioribus duplicem speciem contineri ostendit,
 quae non ut in paucorum imperio diverse nominarentur,
 sed, ut in populari, ambae una appellatione includerentur.
 Quid igitur restare videbatur unde quinti nominis natu-
 ram explicaret? Restabat quidem aliquid, ut mox vide-
 bimus. Nam alia est ratio ad quam duas priores civitates,
 atque illa ad quam tertiam, in duo genera dispertit, atque
 haec postrema triplicem divisionem admittebat. Verum
 tamen hoc discrimen in ipsa regii imperii natura inerat,
 neque se nisi attente intuentibus offerebat. Ad quae
 quum auditorem advertere vellet Eleaticus ille, omnem
 disputandi materiam absumptam videri dicit, neque quid-
 quam superesse quod ad quintum illud genus pertineat.
 Δ' (τέτταρα) δὴ τὰ πάντα ὀνόματα τῶν λεγομένων πολιτειῶν
 μόνον γέγονεν. Caeterum egregie hanc correctionem con-
 firmat quae mox post tyrannum inventum adjiciuntur,
 οὕτω δὴ τύραννός τε γέγονε, φαμέν, καὶ βασιλεὺς κ. τ. έ. Quae
 autem hic recte leguntur Οὐκοῦν καὶ τις — εἰς ἄρχην, et
 similis infra locus, πράττει τις εἰς ἄρχων, tertii loci corrigendi
 viam indicant; sc. 301. A. ubi legitur, καὶ μὴν ὁπόταν
 αὐθις εἰς ἄρχην. Tanquam αὐθις eodem sensu quo αὖ usur-
 pari posset! Quis non concedet Platonem scripsisse, καὶ
 μὴν ὁπόταν αὖ τις εἰς ἄρχην. 301. E. Legendum, τοιαύτης
 τῆς κρηπίδος ὑποκειμένης αὐταῖς, τῆς κατὰ γράμματα —
 πραττούσης, ἣ πρᾶξις ἑτέρα προσχρωμένη πάντ' ἂν διο-
 λῃσαι τὰ π' αὐτῇ γινόμενα. Πράττειν sine casu supra
 in C habetur; τὰ ἐπ' αὐτῇ sunt, *ea quae ab illa pendent*.
 Hermannii conjectura οἷς post πράξεις suppletis vel eo

XLVIII

www.libtool.com.cn

nomine improbanda est, quod *έτέρα* per se positum nihil aliud significare potest quam *έτέρα* πολιτεία; quod argumentum penitus labefactat. Etenim hoc vult dicere: nonnullas civitates quae omnia caece ad antiquam regulam exacta administrari velint, id consilium in rebus publicis sequi, quod in quavis *alia* re omnia penitus everteret. 302. B. οὐ μὴν ἀλλ' εἰς γε τὸ ὅλον ἴσως πάνθ' ἕνεκα τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν. Non opus erit verbis ut ostendam cur haec in sequentia mutaverim: οὐ μὴν ἀλλ' εἰς γε τὸ ὅλον ἴσως πάντ' ἐκεῖν' αὐτοῦ τούτου πάντες δρῶμεν χάριν. Ibid. 304. D. Τὸ δ' εἴτε διὰ πειθοῦς εἴτε καὶ διὰ τινος βίας δεῖ πράττειν πρὸς τινὰς ὅτιοῦν ἢ καὶ τὸ παράπαν ἔχειν, τοῦτ' αὖ ποῖα προσθήσομεν ἐπιστήμη; Non est felicioribus C. F. Hermann, viri praestantissimi, conjecturis adnumerandum quod hic ἡσυχίαν ante ἔχειν inseruit; si enim aliquid hujusmodi dicere voluisset auctor, non τὸ παράπαν sed παντάπασιν posuisset. Satis apparet ex responsione quid in locum τοῦ ἔχειν substituendum sit: Τῇ τῆς πειστικῆς ἀρχούσῃ καὶ λεκτικῇς. Sciunt palaeographiae periti quam facile ἔχειν et λέγειν confundantur. Haec habui, viri doctissimi, quae in caeteris Platonis scriptis a me animadversa vobiscum communicarem; multa supererant quae tanquam nimis exigua praetermisi, vel quae severam ἐπίκρισιν poscebant, antequam in lucem ederentur. Nunc restat ut nonnulla quae in Euthydemo et Lachete correxi recenseam, si qua forte ejusmodi sunt, ut ad alias emendationes faciendas viam muniant. Memorabilis est illa inter Κλεινία et ἐκεῖνα confusio, nam de codicibus qui utrumque exhibent recte judicavit Hermannus, eorum scribas dittographiam caece secutos esse. Nusquam magis quam in nominibus propriis cautum esse lectorem oportet, si sibi a librariis

nolit imponi, qui nomina propria cum inter se, tum cum iis quae communia vocantur, confundunt. Hujusmodi error in causa fuit cur usque ad hunc diem de antiquissimo ritu bis terve ab auctoribus Graecis commemorato vix quidquam praeter nomen cognitum esset. Τὰ θεοφάνια dico, non illa quae Patres Ecclesiae, nomen a Paganis mutuati, celebrare amant, sed illa quorum mentio apud Herodotum (I. 51.) et Pollucem (I. 34.) invenitur. Nunc vobis locum Plutarchi ante oculos ponam quemadmodum hodie legitur. Def. Orac. XX. Ῥηθέντων δὲ τούτων ὁ Ἀμμώνιος, Ὁρθῶς, ἔφη, μοι δοκεῖ Θεόφραστος ἀποφήνασθαι· τί γὰρ κωλύει φωνὴν δέξασθαι σεμνὴν καὶ φιλοσοφωτάτην; καὶ γὰρ ἀθετουμένη πολλά τῶν ἐνδεχομένων ἀποδειχθῆναι δὲ μὴ δυναμένων ἀναιρεῖ, καὶ τιθεμένη πολλά συνεφέλεται τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀνυπάρκτων. Nullae fuerunt Theophrasti in superiore disputatione partes; recentiores disciplinae, ut par est, in hujusmodi quaestione versantur. Et ubi potest esse illa vox *augusta et philosophia dignissima* nisi in ipso nomine Θεόφραστος delitescit? Quod si ὀρθῶς μοι δοκεῖς τὰ Θεοφάνια ἀποφήνασθαι scribamus, non modo reliqua clara sunt, sed apparet statim quam partem eorum quae ante dicta sunt innuat, nempe ea quae in Cap. XIV Cleombrotus de sacris narrat, quae ab omnibus Graecis τοῖς ἔξω τῶν Πυλῶν Delphis ad Tempe Via Dolonea profectis celebrabantur. Alterum bis tantum memoratum nomen proprium misere habitum est in Scholio Taurinensi ad Eur. Phoen. 834. Πείσανδρος ἱστορεῖ ὅτι ζάνῃ Τειρεσίᾳ ἐποίησε παιδᾶς δ', φαινένφερ σεκέρδην Χλῶριν, Μαντώ — Hoc ope Herodiani π. μ. λ. (p. 8. Dind.) corrigendum, Φαμενόν, Φερσεκέρδην. — Ad 302. E. ἐπιγνώτης in ἐπειγνώτης mutavi. Nisi sapientiam ante possessam et deinde amissam denuo adeptus est Socrates, non pot-

L

www.libtool.com.cn

est eam ἐπιγιγνώσκειν. Ἐπεὶ interrogationi praemissum injuria Piersono suspectum fuit ad Herc. Fur. ἐπεὶ τί καινὸν ὑπογράφει τῷμῳ βίῳ; subjicio responsionem ut mendo liberem: εἰ μήκέθ' Ἄιδου βάκχος εἶ, φράσαιμεν ἄν. Rhesus. 204. Ἐπεὶ τίς ἄλλην ἀντὶ τῇσδ' ἔξεις στολήν; Choeph. 214. ἐπεὶ τί νῦν ἕκατι δαιμόνων κυρῶ; Annotatio illa quam in 281, D. intrusam expuli quum insignissimum exemplum scribarum incuriae praebeat, fortasse nonnullos insanam illam librorum reverentiam dedocebit, quae etiamnum his studiis mirum quantum officit. Quod si quis Euthydemum attente legat totum illud genus scribarum penitus cognoscet; et praesertim socordiam hominum cum nescio qua prava sedulitate conjunctam mirabitur: qui scholium de pancratia in textum intulerunt, sed ita ut καὶ praefixo continuae orationi scilicet consulerent; qui sui similes secuti, falsam istorum interpretationem ταῦτα et ἐκεῖνα inter se permutantium verbis Platonis immiscuerunt, et ne quid ad sensum penitus turbandum deesset ἐκεῖνα in Κλεινίαν converterunt; qui quum in orationis serie corruptam lectionem in margine correctam invenissent viva verba cum mortuis colligantes ὑγιεινὸν εἰπεῖν οἶον (ut in Charmide ἦν λέγω ἢ δ' ἐγώ; in Soph. δέ γε λέγε, et ὅλῳ λόγῳ, in Phaedr. ὥς τέ γε) conjuncta lectori obtulerunt. Idem est genus cui ἂν λέγουσιν debemus quia inter ἄν et ἄν distinguere non poterant; a quo ἐγέλασεν in ἔλεγεν ἐν, hoc autem in ἐσίγησεν mutatum est. Haec non longius persequar, quid enim attinet ἐν εἰδῶσι μακρηγορεῖν, sed juventuti studiosae auctor sum, (in quo satis scio vos mecum sensuros) ut haec quam diligentissime persequantur. Qui hoc faciet inter alia ejus sedulitatis indicia, illud quoque animadvertet, quam persaepe terminationes nominum et ver-

borum ad ea quae proxima sunt ita accommodent ut universam sententiam pessumdent. Sic cum τὸ ἄνδρῃ ad sequentia pertinere crederent, plurali in dualem converso viros ipsos sibi plaudentes et sui admiratione prope ad deliquium animi elatos effecerunt. Atque hujus quidem erroris quum multa exempla afferri possent, ne Latina specimina in hac mea epistola prorsus desiderentur, unum ex Cicerone afferam ut prope conclamatum locum levissima mutatione restituam. Legitur in Oratione pro Murena VIII. 17. „Quanquam ego jam putabam, iudices, multis viris fortibus ne ignobilitas objiceretur generis, meo labore esse perfectum: qui non modo Curiis, Catonibus, Pompeiis, antiquis illis fortissimis viris, novis hominibus; sed his recentibus Mariis et Didiiis et Caeliis commemorandis *jacebant*.“ Certissima est correctio *id agebam*. Similitudo literarum D et A fecit ut prior omitteretur; tum G pro C legerunt. Sed quid de ultima syllaba dicamus? Nimirum meram esse scribarum conjecturam, qui pronomen „qui“ ad „viris fortibus“ non ad „ego“ referebant. Cujus rei luculentissimum testimonium afferre possum; nam Codex ille qui olim „de S^{to} Victore“ dicebatur diserte habet *jacebam*. Ex eadem familia sunt qui in Livio, L. XXI. Cap. 4. verbis illis quibus Hannibalis indoles depingitur unicam quam habent laudem, hoc est concinnitatis, ereptum eunt. „Nihil veri, nihil sancti, nullus Deum metus, *nullum jus jurandum*, nulla religio.“ Videor mihi scribam ante oculos habere qui quum inter scribendum geminari *nihil* animadvertisset idem de *nullus* futurum putavit, idque non consulto libro posuit; tum in *jurisjurandi* incidit quo viso statim *nullus* in *nullum*, *jurisjurandi* in *jusjurandum* convertit. Hoc est inter scribendum conjecturas facere. Rejectis autem istius in-

eptis, spectate quam bene librata sint illa de magno Poeno mendacia. „Nihil veri, nihil sancti, nullus Deum metus, juris jurandi nulla religio.“ cf. Liv. Lib. XXVI.

Haec habui, Viri doctissimi, quae vobis in gratiis agendis offerrem: tenuia sane et incondito sermone peracta. Sed non nimis severi eritis in ludi magistro hoc est, in homine omnium occupatissimo. Memineritis me quam longissime a Musis in Chalybum terram relegatum vivere, ubi nulla bibliotheca sit et nullum cum doctis nisi per literas commercium. Sed quodcumque fuerit vestrum hac de opella iudicium scribendi causam certo scio neminem esse improbaturum. Nihil enim praeter aequum bonumque facio quum vobis, Viri Doctissimi, quam maximas gratias ago, et Academiae in quam adoptatus sum, omnia fausta a Deo O. M. concedi precor. Jamque in eo sum ut huic scripto finem imponam, cum me repente religione quadam retineri sentio, quae me admonet nefas fore si hac occasione oblata illum unum ex vobis silentio praeteriero quem tot per annos amicum habui suavissimum. Ne tamen credas, mi Cobete, me nunc de singulari quae nos conjunxit caritate verba facturum. Sacra est res amicitia neque in aliorum conspectum temere protrahenda. Neque vero quantum tibi in his literis debeam narrando multis laudibus fastidium tuum movebo. Sed inter multa quae tibi accepta refero beneficia, unum est cujus mentionem a me fieri ne tu quidem aegre feres. Nam tua commendatione illos nactus sum amicos, quorum singulare iudicium et admirabilis doctrina non magis studiis meis, quam excelsa virtus et integerrimi mores vitae meae profuerunt. Eos dico, qui in literis colendis nec maledicunt cuiquam nec adulantur; qui ab honoribus aucupandis et a quae-

www.libtool.com.cn
stu faciendo alienissimi, quo veritatis et bonarum artium amor ducit simplicem et tranquillum vitae tenorem persequuntur. Nusquam plures ex illo genere viros quam Lugduni Batavorum extitisse credo. Scis probe quos dicam, et cur eorum nomina taceam. Atque utinam eadem causa obstaret, ne duos viros, Academiae vestrae quondam lumina, mihi semper carissimos futuros, Bakium et Geelium nominarem. Quos non hic memoravi, ut laudibus ornarem, (quid enim tanti viri meo praeconio indigent?) sed ne forte hoc tempore eorum oblivisci viderer, qui me ante viginti annos benignissime exceptum et sui et studiorum suorum incredibili amore impleverunt. Hi te penitus cognitum habebant, mi Cobete, et idcirco diligebant; sed video non paucos esse, qui quum te ipsum nunquam viderint, nescio quam αὐτοκοπήτου speciem mente conceptam, atque inde juxta Heinianum illum camelum productam, atque ante oculos positam, contemplantur. Atque hoc suum simulacrum iis praecipue vitiis abundare praedicant, quae in te ipso ita callide celata sunt, ut nulli eorum, qui tecum familiariter vivunt, adhuc innotuerint. Quid malum nos tuos amicos supercilium istud et superbiam et doctrinae ostentationem tamdiu celasti, ut Germanorum acumen et sagacitas iterum de nobis triumpharent? Nam ex illo populo sunt qui adeo mirabilia de te narrant, ut te tuamque indolem per tot annos mihi notam non amplius agnoscam. Sed, ut serio loquar, ne ipsos quidem Germanos agnosco, in qua gente multi sunt quorum non modo ingenium et doctrinam admiror, verum etiam comitatem et benevolentiam expertus sum. Neque vero infitior paucos interdum mihi obvenisse eo animo atque iis moribus, ut contrarium ejus quod olim de Atheniensibus ferebatur judicium ve-

www.libtool.com.cn
rum esse suspicer, ὅτι ἔσσι τῶν Γερμάνων πονηροί εἰσι δια-
φερόντως εἰσὶ τοιοῦτοι. Quod si qui ab istis hominibus de-
cepti aliter de te senserunt atque etiam scripserunt, quam
te atque adeo ipsis dignum erat, nunc me teste discant
neminem unquam mihi visum esse in senes verecundio-
rem, erga aemulós atque imitatores modestiorem, denique
in omnes praeter mendaces et arrogantes mitiorem. Quod
nisi ita fuisset, nae ego non sum ille qui inter maximas
vitae meae felicitates ponerem quod te amicum nactus
essem; nec vobis, Viri doctissimi, etiam atque etiam gra-
tularer quod talem collegam habeatis.

Valete.

ΕΥΘΥΔΗΜΟΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΓΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΡΙΤΩΝ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΕΥΘΥΔΗΜΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΣ,
ΚΛΕΙΝΙΑΣ, ΚΤΗΣΙΠΠΟΣ.

St. I.

Ι. Τίς ἦν, ὦ Σώκρατες, ὃ χθές ἐν Λυκείῳ διελέγου; ἡ ^P 271
πολὺς ὑμᾶς ὄχλος περιστήκει, ὥστ' ἐγωγε βουλόμενος ἀκούειν
προσελθὼν οὐδὲν οἷός τ' ἦν ἀκοῦσαι σαφές· ὑπερκύψας μέντοι
κατεῖδον, καὶ μοι ἔδοξεν εἶναι ξένος τις, ὃ διελέγου. τίς ἦν;

ΣΩ. Πότερον καὶ ἐρωτᾷς, ὦ Κρίτων; οὐ γὰρ εἰς, ἀλλὰ
δύο ἦσθην.

ΚΡ. Ὅν μὲν ἐγὼ λέγω, ἐκ δεξιᾶς τρίτος ἀπὸ σοῦ καθή-
στο· ἐν μέσῳ δ' ὑμῶν τὸ Ἀξιόχου μειράκιον ἦν. καὶ μάλα πολὺ, ^B
ὦ Σώκρατες, ἐπιδεδωκέναι μοι ἔδοξε, καὶ τοῦ ἡμετέρου οὐ
πολύ τι τὴν ἡλικίαν διαφέρειν Κριτοβούλου. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν
σκληρὸς, οὗτος δὲ προφερὴς καὶ καλὸς ἀγαθὸς τὴν ὄψιν.

ΣΩ. Εὐθύδημος οὗτός ἐστιν, ὦ Κρίτων, ὃν ἐρωτᾷς· ὁ
δὲ παρ' ἐμὲ καθήμενος ἐξ ἀριστερᾶς ἀδελφὸς τούτου, Διονυσό-
δωρος· μετεῖχε δὲ καὶ οὗτος τῶν λόγων.

ΚΡ. Οὐδέτερον γινώσκω, ὦ Σώκρατες. καινοὶ τινες αὐ-
τοῖ, ὥς ἔοικε, σοφισταί· ποδαποί; καὶ τίς ἡ σοφία; ^C

ΣΩ. Οὗτοι τὸ μὲν γένος, ὥς ἐγώ μαι, ἐντευθέν ποθέν εἰ-
σιν ἐκ Χίλου, ἀπώκησαν δ' ἐς Θουρίους, φεύγοντες δ' ἐκεῖθεν

A. 5. Vulgo ὁπότερον. Fortasse praestaret Δέγ' ὁπότερον.

πολλὰ ἤδη ἔτη περὶ τούσδε τοὺς τόπους διατρίβουσιν· ὁ δὲ συ-
 ἐρωτᾷς τὴν σοφίαν αὐτοῖν, ὃ θαυμάσιε Κρίτων, πασσόφω
 ἀτεχνῶς τῷ ἄνδρῃ· οὐδ' ἤδη πρὸ τοῦ, ὅ τι εἴεν οἱ παγκρατια-
 σταί. τούτῳ γάρ ἐστον κομιδῇ παμμάχῳ, οὐ κατὰ τὸ Ἀκαρ-
 D νᾶνε τὸ παγκρατιασταὶ ἀδελφῷ· ἐκείνῳ μὲν γὰρ τῷ σώματι
 μόνον οἷω τε μάχεσθαι ἐγενέσθην· τούτῳ δὲ πρῶτον μὲν τῷ σώ-
 ματι δεινотάτῳ ἐστόν· [καὶ μάχῃ, ἣ πάντων ἐστι κρατεῖν] ἐν
 272 ὅπλοις γὰρ αὐτῷ τε σοφῶ πάνυ μάχεσθαι καὶ ἄλλον, ὅς ἂν
 διδῶ μισθόν, οἷω τε ποιῆσαι· ἔπειτα τὴν ἐν τοῖς δικαστηρίοις
 μάχην κρατίστῳ καὶ ἀγωνίσασθαι καὶ ἄλλον διδάξαι λέγειν τε
 καὶ συγγράφειν λόγους οἷους εἰς τὰ δικαστήρια. πρὸ τοῦ μὲν
 οὖν ταῦτα δεινὸν ἦσθην μόνον, νῦν δὲ τέλος ἐπατεθείκατον παγ-
 κρατιαστικῇ τέχνῃ. ἥ γὰρ ἦν λοιπὴ αὐτοῖν μάχῃ ἀργός, ταύ-
 την νῦν ἐξείργασθον, ὥστε μὴδ' ἂν ἓνα αὐτοῖς οἷόν τ' εἶναι μὴδ'
 ἀντάραι· οὕτω δεινὸν γεγόνατον ἐν τοῖς λόγοις μάχεσθαι τε καὶ
 ἐξελέγχειν τὸ αἰεὶ λεγόμενον, ὁμοίως ἂν τε ψεῦδος ἂν τ' ἀλη-
 B θές ἦ. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ Κρίτων, ἐν νῷ ἔχω τοῖν ἀνδροῖν παρα-
 δοῦναι ἑμαυτόν· καὶ γὰρ φατον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ποιῆσαι ἂν καὶ
 ἄλλον ὄντιν οὖν τὰ αὐτὰ ταῦτα δεινόν.

ΚΡ. Τί δ', ὃ Σώκρατες; οὐ φοβεῖ τὴν ἡλικίαν, μὴ ἤδη
 πρεσβύτερος ᾗς;

ΣΩ. Ἥκιστα γ', ὃ Κρίτων· ἱκανὸν τεκμήριον ἔχω καὶ
 παραμύθιον τοῦ μὴ φοβεῖσθαι. αὐτῷ γὰρ τούτῳ, ὥς ἔπος εἴ-
 πεῖν, γέροντες ὄντε ἡρξάσθην ταύτης τῆς σοφίας, ἧς ἔγωγ' ἐπι-
 θυμῷ, τῆς ἐριστικῆς· πέρυσσι δ' ἡ προπέρυσιν οὐδέπω ἦσθην
 C σοφῷ. ἀλλ' ἐγὼ ἔν μόνον φοβοῦμαι, μὴ αὖ ὄνειδος τοῖν ξένοις
 περιείπω, ὥσπερ Κόνῳ τῷ Μητροβίου, [τῷ καθαριστῇ], ὃς ἐμέ
 διδάσκει ἔτι καὶ νῦν καθαρίζειν· ὁρῶντες οὖν οἱ παῖδες οἱ συμ-
 φοιτηταὶ [μου] ἐμοῦ τε καταγελωδοῖσι καὶ τὸν Κόννον καλοῦσι

C. 5. Bodl. Θαυμάσι' ὃ Κ. π. α. τῷ γε.

D. 3. Glossema τῆς παγκρατίας uncis inclusi.

C. 2 et 4. Supplementa uncis inclusi.

γεροντοδιδάσκαλον. μὴ σὺν καὶ τοῖν ξένοις τις ταύτων τοῦτ' ὀνειδίσῃ· οἱ δ' αὐτὸ τοῦτ' ἴσως φοβούμενοι τάχα μ' οὐκ ἂν ἐθέλοιεν προσδέξασθαι. ἐγὼ δ', ὦ Κρίτων, ἐκείσε μὲν ἄλλους πέπεικα συμμαθητάς μοι φοιτᾶν πρεσβύτας, ἐνταῦθα δέ γ' ἐτέ- D
ρους πειράσσομαι πείθειν, καὶ σὺ τί οὐ συμφοιτᾷς· ἴσως δέ δέ-
λεαρ αὐτοῖς ἄξιον τοὺς σοὺς υἱεῖς· ἐφιέμενοι γὰρ ἐκείνων οἶδ'
ὅτι καὶ ἡμᾶς παιδεύσουσιν.

ΚΡ. Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει, ὦ Σώκρατες, εἰάν γε σοὶ δοκῇ. πρῶτον δέ μοι διήγησαι τὴν σοφίαν τοῖν ἀνδροῖν, τίς ἐστίν, ἐν εἰδῶ, ὃ τι καὶ μαθησόμεθα.

Π. ΣΩ. Οὐκ ἂν φθάνοις ἀκούων· ὥς οὐκ ἂν ἔχοιμι γ' εἰπεῖν, ὅτι οὐ προσείχον τὸν νοῦν αὐτοῖν, ἀλλὰ πάνυ καὶ προσ-
εῖχον καὶ μέμνημαι, καὶ σοὶ πειράσσομαι ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διη-
γήσασθαι. κατὰ θεὸν γάρ τιν' ἔτυχον κατήμενος ἐνταῦθα, οὐ- E
περ σύ μ' εἶδες, ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ μόνος, καὶ ἤδη ἐν νῶ εἶχον
ἀναστῆναι· ἀνισταμένου δέ μου ἐγένετο τὸ εἰωθὸς σημεῖον τὸ
δαιμόνιον. πάλιν σὺν ἐκαθεζόμεν, καὶ ὀλίγῳ ὕστερον εἰσέρχε- 273
σθον τούτῳ, ὃ τ' Εὐθύδημος καὶ ὁ Διονυσόδωρος, καὶ ἄλλοι
μαθηταὶ ἅμα οὐ πολλοὶ ἐμοὶ δοκεῖν· εἰσελθόντες δέ περιπατεῖ-
την ἐν τῷ καταστέγῳ δρόμῳ. καὶ οὕτω τούτῳ δὴ ἢ τρεῖς δρό-
μους περιεληλυθὸτ' ἤστην, καὶ εἰσέρχεται Κλεινίας, ὃν σὺ φῆς
πολύ ἐπιδεδωκεῖναι, ἀληθῆ λέγων· ὅπισθεν δ' αὐτοῦ ἐρασταὶ
πάνυ πολλοὶ τε [καὶ ἄλλοι] καὶ Κτήσιππος, νεανίσκος τις Παια-
νιεύς, μάλα καλὸς τε ἀγαθὸς τὴν φύσιν † ὅσον μὴ ὕβριστής
δὲ διὰ τὸ νέος εἶναι. ἰδὼν οὖν μ' ὁ Κλεινίας ἀπὸ τῆς εἰσόδου μό- B
νον κατήμενον, ἀντικρυς ἰὼν παρεκαθέζετο ἐκ δεξιᾶς, ὥσπερ
καὶ σὺ φῆς· ἰδόντες δ' αὐτὸν ὅ τε Διονυσόδωρος καὶ ὁ Εὐθύ-
δημος πρῶτον μὲν ἐπιστάντε διελεγέσθην ἀλλήλοιν, ἄλλην καὶ
ἄλλην ἀποβλέποντες εἰς ἡμᾶς· καὶ γὰρ πάνυ αὐτοῖν προσείχον
τὸν νοῦν· ἔπειτ' ἰόντε ὁ μὲν παρὰ τὸ μαιράκιον ἐκαθέζετο, ὁ

A. 7. Verba καὶ ἄλλοι seclusi.

A. 8. Conjicio ὅσον ἔμ' (εἰδέναι.)

Εὐθύδημος, ὁ δὲ παρ' αὐτὸν ἐμέ ἐν ἀριστερᾷ· οἱ δ' ἄλλοι ὡς ἕκαστος ἐτύγγανεν. ἤσπαζόμεν οὖν αὐτῷ ἄτε διὰ χρόνου ἑώρα-
 C κώς· μετὰ δὲ τούτ' εἶπον πρὸς τὸν Κλεινίαν, ὦ Κλεινία, τῷδε μέντοι τῷ ἄνδρι σοφῷ, [Εὐθύδημός τε καὶ Διονυσόδωρος,] οὐ τὰ σμικρά, ἀλλὰ τὰ μεγάλα· τὰ γὰρ περὶ τὸν πόλεμον πάντ' ἐπίστασθον, ὅσα δεῖ τὸν μέλλοντα στρατηγὸν ἔσσεσθαι, τάς τε τάξεις καὶ τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατοπέδων καὶ ὅς' ἐν ὅπλοις [μάχεσθαι] διδασκτέον· οἷώ τε δὲ καὶ ποιῆσαι δυνατόν εἶναι αὐτὸν αὐτῷ βοηθεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἃν τις αὐτὸν ἀδικῇ.
 D εἰπὼν οὖν ταῦτα κατεφρονήθη ὑπ' αὐτοῖν· ἐγελασάτην γοῦν ἄμφω βλέψαντες εἰς ἀλλήλους, καὶ ὁ Εὐθύδημος εἶπεν· Οὗτοι ἔτι ταῦτα, ὦ Σώκρατες, σπουδάζομεν, ἀλλὰ παρέργοις αὐτοῖς χρώμεθα. καὶ γὰρ θαυμάσας εἶπον· Καλὸν ἂν τι τὸ ἔργον ὑμῶν εἴη, εἰ τηλικαῦτα πράγματα πάρεργα ὑμῖν τυγχάνει ὄντα, καὶ πρὸς θεῶν εἵπατόν μοι, τί ἐστί τοῦτο τὸ καλόν. Ἀρετὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οἴομεθα οἷώ τ' εἶναι παραδοῦναι κάλλιστ' ἀνθρώπων καὶ τάχιστα.

E III. ὦ Ζεῦ, οἶον σφῷ, ἣν δ' ἐγώ, λέγετον πράγμα· πόθεν τοῦτο τὸ ἔρμαιον εὐρέτην; ἐγὼ δὲ περὶ ὑμῶν διανοοῦμένην ἔτι, ὥσπερ νῦν δὴ ἔλεγον, ὡς τὸ πολὺ τοῦτο δεινοῦν ὄντων, ἐν ὅπλοις μάχεσθαι, καὶ ταῦτ' ἔλεγον περὶ σφῶν· ὅτε γὰρ τὸ πρότερον ἐπεδημησάτην, τοῦτο μέμνημαι σφῷ ἐπαγγελλομένῳ. εἰ δὲ νῦν ἀληθῶς ταύτην τὴν ἐπιστήμην ἔχετε, ἴδω εἴητον· ἀτεχνῶς γὰρ ἔγωγε σφῷ ὥσπερ θεῷ προσαγορεύω, συγγνώμην δεόμενος
 274 ἔχειν μοι τῶν ἐμπροσθεν εἰρημένων. ἀλλ' ὁράτον, ὦ Εὐθύδημέ τε καὶ Διονυσόδωρε, εἰ ἀληθῆ λέγετον· ὑπὸ γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ ἐπαγγέλματος οὐδὲν θαυμαστὸν ἀποστῆναι. Ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὦ Σώκρατες, ἐφάτην, τοῦτ' οὕτως ἔχον. Μακαρίζω ἄρ' ὑμᾶς ἔγωγε τοῦ κτήματος πολὺ μᾶλλον ἢ μέγαν βασιλεῖα τῆς ἀρχῆς· τοσόνδε δέ μοι εἵπατον, εἰ ἐν κῇ ἔχετε ἐκιδευσκύναι ταύτην τὴν

C. 2 et 6. Verba unctis inclusi.

E. 1. Οὐδέ οἶον. ἔργον. ἣν δ'. unde σφῷ erat.

σοφίαν, ἢ πῶς σφῶν βεβούλευται. Ἐπ' αὐτό γε τοῦτο πάρε-
 σμεν, ὃ Σώκρατες, ὡς ἐπιδείζοντες καὶ διδάζοντες, εἴαν τις ἐθέλη
 μανθάνειν. Ἄλλ' ὅτι μὲν ἐβλήσουσιν ἅπαντες οἱ μὴ ἔχοντες, B
 ἐγὼ ὑμῖν ἐγγυῶμαι, πρῶτος μὲν ἐγώ, ἔπειτα δὲ Κλεινίας οὐ-
 τοσί, πρὸς δ' ἡμῖν Κτήσιππος θ' ὅδε καὶ οἱ ἄλλοι οὐτοί, ἣν δ'
 ἐγὼ δεικνύς αὐτῷ τοὺς ἐραστάς τοὺς Κλεινίου· οἱ δ' ἐτύγχανον
 ἡμᾶς ἤδη περιμυστάμενοι. ὁ γὰρ Κτήσιππος ἔτυχε πόρρω καθε-
 ζόμενος τοῦ Κλεινίου· καί μοι δοκεῖν, ὡς ἐτύγχανεν ὁ Εὐθύδη-
 μος ἐμοὶ διαλεγόμενος προνευσκῶς εἰς τὸ πρόσθεν, ἐν μέσῳ ὄν- C
 τος ἡμῶν τοῦ Κλεινίου ἐπεσκότει τῷ Κτησίππῳ τῆς θέας· βου-
 λόμενός τ' οὖν θεάσασθαι ὁ Κτήσιππος τὰ παιδικὰ καὶ ἅμα
 φιλήκοος ὢν ἀναπηδήσας πρῶτος προσέστη ἡμῖν ἐν τῷ καταν-
 τικρῷ· οὕτως οὖν καὶ οἱ ἄλλοι ἐκεῖνον ἰδόντες περιέστησαν ἡμᾶς,
 οἳ τε τοῦ Κλεινίου ἐρασταὶ καὶ οἱ τοῦ Εὐθύδημου τε καὶ Διο-
 νυσόδωρου ἐταῖροι. τούτους δὲ ἐγὼ δεικνύς ἔλεγον τῷ Εὐθύδημῳ,
 ὅτι πάντες ἔτοιμοι εἶεν μανθάνειν· ὃ τ' οὖν Κτήσιππος συνέφη
 μάλα προθύμως καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἐκέλευον αὐτῷ κοινῇ πάντες D
 ἐπιδείξασθαι τὴν δύναμιν τῆς σοφίας.

IV. Εἰπον οὖν ἐγώ, ὦ Εὐθύδημε καὶ Διονυσόδωρε, πάνυ
 μὲν οὖν παντὶ τρόπῳ καὶ τούτοις χαρίσασθον καὶ ἐμοὶ ἕνεκα
 ἐπιδείξατον. τὰ μὲν οὖν πλεῖστα δῆλον ὅτι οὐκ ὀλίγον ἔργον ἐπι-
 δείξαι· τόδε δέ μοι εἶπατον, πότερον τὸν πεπεισμένον ἤδη, ὡς χρή
 παρ' ὑμῶν μανθάνειν, δύναισθ' ἂν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἄνδρα μόνον,
 ἢ καὶ ἐκεῖνον τὸν μήπω πεπεισμένον διὰ τὸ μὴ οἶεσθαι ὅλως [τὸ E
 πράγμα] τὴν ἀρετὴν μαθητὸν εἶναι ἢ μὴ σφῶ εἶναι αὐτῆς διδα-
 σκάλῳ; φέρε, καὶ τὸν οὕτως ἔχοντα τῆς αὐτῆς τέχνης ἔργον
 πείσαι, ὡς καὶ διδασκτὸν ἢ ἀρετὴ καὶ οὗτοι ὑμεῖς ἐστέ, παρ'
 ὧν ἂν κάλλιστά τις αὐτὸ μάθοι, ἢ ἄλλης; Ταύτης μὲν οὖν,
 ἔφη, τῆς αὐτῆς, ὦ Σώκρατες, ὁ Διονυσόδωρος. Ὑμεῖς ἄρα,
 ἣν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε, τῶν νῦν ἀνθρώπων κάλλιστ' ἂν προ- 275

B. 6. Mutavi interpunctionem, et καὶ inserui. Vulgo ὡς δ' sed Codd. δὲ
 non agnoscunt.

τρέψαιτε εἰς φιλοσοφίαν καὶ ἀρετῆς ἐπιμέλειαν; Οἴόμεθά γε δὴ,
 ὦ Σώκρατες. Τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων τὴν ἐπιδείξιν ἡμῖν, ἔφην,
 εἰσαυθὺς ἀπόθεσθον, τοῦτο δ' αὐτὸ ἐπιδείξασθον· τουτονὶ τὸν
 νεανίσκον πείσατον, ὥς χρή φιλοσοφεῖν καὶ ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι,
 καὶ χαριεῖσθον ἐμοί τε καὶ τουτοισὶ πᾶσι. συμβέβηκε γάρ τι
 τοιοῦτον τῷ μειρακίῳ τούτῳ· ἐγὼ τε καὶ οἷδε πάντες τυγχάνο-
 μεν ἐπαθυμοῦντες ὥς βελτιστον αὐτὸν γενέσθαι. ἔστι δ' οὗτος
 Β' Ἀξιόχου μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ παλαιοῦ, αὐτανειμὸς δὲ
 τοῦ νῦν ὄντος Ἀλκιβιάδου ὄνομα δ' αὐτῷ Κλεινίας. ἔστι δὲ
 νέος· φοβούμεθα δὴ περὶ αὐτῷ, οἷον εἰκὸς περὶ νέῳ, μὴ τις
 φθῇ ἡμᾶς ἐπ' ἄλλο τι ἐπιτήδευμα τρέψας αὐτοῦ τὴν διάνοιαν
 καὶ διαφθείρη. σφῶ οὖν ἤκετον εἰς κάλλιστον· ἀλλ' εἰ μὴ τι
 διαφέρει ὑμῖν, λάβετον πείραν τοῦ μειρακίου καὶ διαλέχθητον
 ἐναντίον ἡμῶν. εἰπόντος οὖν ἐμοῦ σχεδὸν τι αὐτὰ ταῦτα ὁ Εὐ-
 θύδημος ἅμα ἀνδρείως τε καὶ θαρραλέως, Ἀλλ' οὐδὲν διαφέρει,
 Γ' ὦ Σώκρατες, ἔφη, εἰ μὴ μόνον ἐθέλῃ ἀποκρίνεσθαι ὁ νεανίσκος.
 Ἀλλὰ μὲν δὴ, ἔφην ἐγώ, τοῦτό γε καὶ εἴθισται· θαμὰ γὰρ
 αὐτῷ οἷδε προσιόντες πολλὰ ἐρωτῶσί τε καὶ διαλέγονται, ὥστ'
 ἐπεικῶς θαρρεῖ τὸ ἀποκρίνεσθαι.

V. Τὰ δὲ δὴ μετὰ ταῦτα, ὦ Κρίτων, πῶς ἂν καλῶς σοι
 διηγησαίμην; οὐ γὰρ σμικρὸν τὸ ἔργον, δύνασθαι ἀναλαβεῖν
 διεξιόντα σοφίαν ἀμήχανον ὅσπην· ὥστ' ἐγώ γε, καθάπερ οἱ ποιη-
 D ταί, δέομαι ἀρχόμενος τῆς διηγῆσεως Μούσας τε καὶ Μνῆμην
 ἐπικαλεῖσθαι· ἤρξατο δ' οὖν ἐνθῆνδε ποθὲν ὁ Εὐθύδημος, ὥς
 ἐγῶμαι· ὦ Κλεινία, πότεροί εἰσι τῶν ἀνθρώπων οἱ μανθάνον-
 τες, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς; καὶ τὸ μειράκιον, ἅτε μεγάλου ὄν-
 τος τοῦ ἐρωτήματος, ἠρρυθρίασέ τε καὶ ἀπορήσας ἔβλεψεν εἰς
 ἐμέ· καὶ ἐγὼ γνοῦς αὐτὸν τεθορυβημένον, Θάρρει, ἦν δ' ἐγώ, ὦ
 Κλεινία, καὶ ἀποκρίναι ἀνδρείως, ὁπότερά σοι φαίνεται· ἴσως
 E γάρ τοι ὠφελήσει τὴν μεγίστην ὠφέλειαν. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Διονυ-

B. 8. Pro ἅμα malim μάλα.

C. 5. δὲ post Τὰ inserui; mox καλῶς in ἱκανῶς mutandum credo.

σώδωρος προσκύψας μοι σμικρὸν πρὸς τὸ οὖς, πάνυ μειδιάσας τῷ προσώπῳ, Καὶ μὴν, ἔφη, σοί, ὦ Σώκρατες, προλέγω, ὅτι ὁπότερ' εἴν ἀποκρίνηται τὸ μειράκιον, ἐξελεγχθήσεται. καὶ αὐτοῦ μεταξύ ταῦτα λέγοντος ὁ Κλεινίας ἔτυχεν ἀποκρινάμενος, ὥστ' οὐδὲ παρακελεύσασθαι μοι ἐξεγένετο εὐλαβηθῆναι τῷ μει- 276 ρακίῳ, ἀλλ' ἀπεκρίνατο, ὅτι οἱ σοφοὶ εἶεν οἱ μανθάνοντες. καὶ ὁ Εὐθύδημος, Καλεῖς δέ τινας, ἔφη, διδασκάλους, ἢ οὐ; Ὁμολογεῖ. Οὐκοῦν τῶν μανθανόντων οἱ διδάσκαλοι διδάσκαλοί εἰσιν, ὥσπερ ὁ καθαριστής καὶ ὁ γραμματιστής διδάσκαλοι δῆπου ἦσαν σοῦ καὶ τῶν ἄλλων παιδων, ὑμεῖς δὲ μαθηταί; Συνέφη. Ἄλλο τι οὖν, ἡνίκα ἐμανθάνετε, οὐπω ἠπίστασθε ταῦτα, ἃ ἐμανθάνετε; Οὐκ ἔφη. Ἄρ' οὖν σοφοὶ ἦτε, ὅτε ταυτ' οὐκ ἠπίστασθε; Οὐ δῆτα, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν εἰ μὴ σοφοί, ἀμα- B θεῖς; Πάνυ γε. Ὑμεῖς ἄρα μανθάνοντες ἃ οὐκ ἠπίστασθε, ἀμαθεῖς ὄντες ἐμανθάνετε. Ἐπένευσε τὸ μειράκιον. Οἱ ἀμαθεῖς ἄρα μανθάνουσιν, ὦ Κλεινία, ἀλλ' οὐχ οἱ σοφοί, ὡς σὺ οἶε. ταυτ' οὖν εἰπόντος αὐτοῦ, ὥσπερ ὑπὸ διδασκάλου χορὸς ἀποσημήναντος, ἅμα ἀνεθορύβησάν τε καὶ ἐγέλασαν οἱ ἐπόμε- νοι ἐκείνῳ μετὰ τοῦ Διονυσόδωρου τε καὶ Εὐθυδήμου· καὶ πρὶν C ἀναπνεῦσαι καλῶς τε καὶ εὖ τὸ μειράκιον, ἐκδεξάμενος ὁ Διονυσόδωρος, Τί δ', ὦ Κλεινία, ἔφη, ὁπότε ἀποστόματιζοι ὑμῖν ὁ γραμματιστής, πότεροι ἐμάνθανον τῶν παιδων τὰ ἀποστοματιζόμενα, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς; Οἱ σοφοί, ἔφη ὁ Κλεινίας. Οἱ σοφοὶ ἄρα μανθάνουσιν, ἀλλ' οὐχ οἱ ἀμαθεῖς, καὶ [οὐκ] ὀρθῶς ἄρτι Εὐθυδήμῳ ἀπεκρίνω.

VI. Ἐνταῦθα δὴ καὶ πάνυ ἐγέλασαν τε καὶ ἐθορύβησαν D οἱ ἐρασταὶ τοῖν ἀνδρῶν, ἀγασθέντες τῆς σοφίας αὐτοῖν· οἱ δ' ἄλλοι ἡμεῖς ἐκπεπληγμένοι ἐσιωπῶμεν. γνούς δ' ἡμᾶς ὁ Εὐθύδημος ἐκπεπληγμένους, ἐν' ἔτι μᾶλλον θαυμάζοιμεν αὐτόν, οὐκ ἀνίει τὸ μειράκιον, ἀλλ' ἡρώτα, καὶ ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ ὀρχησται, διπλᾶ ἔστρεφε τὰ ἐρωτήματα περὶ τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔφη· Πότε- ρα γὰρ οἱ μανθάνοντες μανθάνουσιν ἃ ἐπίστανται ἢ ἃ μὴ ἐπί-

πολλ' ἤδη ἔτη περὶ τούσδε τοὺς τόπους διατρίβουσιν· ὃ δὲ συ-
 ἔρωτ' αἷς τὴν σοφίαν αὐτοῖν, ὃ θαυμάσιε Κρίτων, πασσόφω
 ἀτεχνῶς τῷ ἄνδρι· οὐδ' ἤδη πρὸ τοῦ, ὅ τι εἶεν οἱ παγκρατια-
 σταί. τούτω γάρ ἐστον κομιδῇ παμμάχῳ, οὐ κατὰ τῷ Ἀκαρ-
 D νᾶνε τῷ παγκρατιαστᾷ ἀδελφῷ· ἐκείνῳ μὲν γὰρ τῷ σώματι
 μόνον οἶω τε μάχεσθαι ἐγενέσθην· τούτῳ δὲ πρῶτον μὲν τῷ σώ-
 ματι δεινοτάτῳ ἐστόν· [καὶ μάχῃ, ἣ πάντων ἔστι κρατεῖν] ἐν
 272 ὅπλοις γὰρ αὐτῷ τε σοφῶ πάνυ μάχεσθαι καὶ ἄλλον, ὃς ἂν
 διδῶ μισθόν, οἶω τε ποιῆσαι· ἔπειτα τὴν ἐν τοῖς δικαστηρίοις
 μάχην κρατίστῳ καὶ ἀγωνίσασθαι καὶ ἄλλον διδάξαι λέγειν τε
 καὶ συγγράφεσθαι λόγους οἷους εἰς τὰ δικαστήρια. πρὸ τοῦ μὲν
 οὖν ταῦτα δεινῷ ἦσθην μόνον, νῦν δὲ τέλος ἐπιτεθείκατον παγ-
 κρατιαστικῇ τέχνῃ. ἣ γὰρ ἦν λοιπὴ αὐτοῖν μάχῃ ἀργός, ταύ-
 την νῦν ἐξείργασθον, ὥστε μὴδ' ἂν ἕνα αὐτοῖς οἷόν τ' εἶναι μὴδ'
 ἀντάραι· οὕτω δεινὸν γεγόνατον ἐν τοῖς λόγοις μάχεσθαι τε καὶ
 ἐξελέγχειν τὸ αἰε λεγόμενον, ὁμοίως ἐάν τε ψεῦδος ἐάν τ' ἀλη-
 B θές ἦ. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ Κρίτων, ἐν νῷ ἔχω τοῖν ἀνδρῶν παρα-
 δοῦναι ἑμαυτόν· καὶ γὰρ φατον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ποιῆσαι ἂν καὶ
 ἄλλον ὄντιν οὖν τὰ αὐτὰ ταῦτα δεινόν.

ΚΡ. Τί δ', ὃ Σώκρατες; οὐ φοβεῖ τὴν ἡλικίαν, μὴ ἤδη
 πρεσβύτερος ᾗς;

ΣΩ. Ἦμιστά γ', ὃ Κρίτων· ἱκανὸν τεκμήριον ἔχω καὶ
 παραμύθιον τοῦ μὴ φοβεῖσθαι. αὐτῷ γὰρ τούτῳ, ὡς ἔπος εἰ-
 πεῖν, γέροντες ὄντες ἠρξάσθην ταύτης τῆς σοφίας, ἣς ἔγωγ' ἐπι-
 θυμῷ, τῆς ἐριστικῆς· πέρυσι δ' ἡ προπέρυσιν οὐδέπω ἦσθην
 C σοφῷ. ἀλλ' ἐγὼ ἐν μόνον φοβοῦμαι, μὴ αὖ ὄνειδος τοῖν ξένοις
 περιάψω, ὥσπερ Κόννη τῷ Μητροβίου, [τῷ κιθαριστῇ], ὃς ἐμέ
 διδάσκει ἔτι καὶ νῦν κιθαρίζειν· ὀρώντες οὖν οἱ παῖδες οἱ συμ-
 φοιτηταί [μου] ἐμοῦ τε καταγελῶσι καὶ τὸν Κόννην καλοῦσι

C. 5. Bodl. Θαυμάσι' ὃ Κ. π. α. τῷ γε.

D. 3. Glossema τῆς παγκρατίας uncis inclusi.

C. 2 et 4. Supplementa uncis inclusi.

γεροντοδιδάσκαλον. μή οὖν καὶ τοῖν ξένοις τις ταύτων τοῦτ' ὀνειδίῃ· οἱ δ' αὐτὸ τοῦτ' ἴσως φοβούμενοι τάχα μ' οὐκ ἂν ἐθέλοιεν προσδέξασθαι. ἐγὼ δ', ὦ Κρίτων, ἐκείσε μὲν ἄλλους πέπεικα συμμαθητάς μοι φοιτᾶν πρεσβύτας, ἐνταῦθα δέ γ' ἐτέ- D ρους πειράσομαι πείθειν, καὶ σὺ τί οὐ συμφοιτᾷς· ἴσως δέ δελεαρ αὐτοῖς ἄξομεν τοὺς σοὺς υἱεῖς· ἐφιέμενοι γὰρ ἐκείνων οἶδ' ὅτι καὶ ἡμᾶς παιδεύσουσιν.

ΚΡ. Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει, ὦ Σώκρατες, εἰάν γε σοὶ δοκῇ. πρῶτον δέ μοι διήγησαι τὴν σοφίαν τοῖν ἀνδροῖν, τίς ἐστίν, ἔν' εἰδῶ, ὅ τι καὶ μαθησόμεθα.

II. ΣΩ. Οὐκ ἂν φθάνοις ἀκούων· ὥς οὐκ ἂν ἔχοιμί γ' εἰπεῖν, ὅτι οὐ προσεῖχον τὸν νοῦν αὐτοῖν, ἀλλὰ πάνυ καὶ προσ- εῖχον καὶ μέμνημαι, καὶ σοὶ πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διη- γήσασθαι. κατὰ θεὸν γάρ τιν' ἔτυχον καθήμενος ἐνταῦθα, οὐ- E περ σὺ μ' εἶδες, ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ μόνος, καὶ ἤδη ἐν νῶ εἶχον ἀναστῆναι· ἀνισταμένου δέ μου ἐγένετο τὸ εἰωθὸς σημεῖον τὸ δαιμόνιον. πάλιν οὖν ἐκαθεζόμην, καὶ ὀλίγῳ ὕστερον εἰσέρχε- 273 σθον τούτῳ, ὃ τ' Εὐθύδημος καὶ ὁ Διονυσόδωρος, καὶ ἄλλοι μαθηταὶ ἅμα οὐ πολλοὶ ἐμοὶ δοκεῖν· εἰσελθόντες δέ περιπατεί- την ἐν τῷ καταστέρῳ δρόμῳ. καὶ οὕτω τούτῳ δὴ ἢ τρεῖς δρό- μους περιεληλυθὸτ' ἦσθην, καὶ εἰσέρχεται Κλεινίας, ὃν σὺ φῆς πολὺ ἐπιδεδωκέναι, ἀληθῆ λέγων· ὅπισθεν δ' αὐτοῦ ἐρασταὶ πάνυ πολλοί τε [καὶ ἄλλοι] καὶ Κτήσιππος, νεανίσκος τις Παια- νιεύς, μάλα καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς τὴν φύσιν † ὅσον μὴ ὕβριστής δέ διὰ τὸ νέος εἶναι. ἰδὼν οὖν μ' ὁ Κλεινίας ἀπὸ τῆς εἰσόδου μό- B νον καθήμενον, ἀντικρυς ἰὼν παρεκαθέζετο ἐκ δεξιᾶς, ὥσπερ καὶ σὺ φῆς· ἰδόντες δ' αὐτὸν ὅ τε Διονυσόδωρος καὶ ὁ Εὐθύ- δημος πρῶτον μὲν ἐπιστάντε διελεγέσθην ἀλλήλοιν, ἄλλην καὶ ἄλλην ἀποβλέποντες εἰς ἡμᾶς· καὶ γὰρ πάνυ αὐτοῖν προσεῖχον τὸν νοῦν· ἔπειτ' ἰόντε ὁ μὲν παρὰ τὸ μειράκιον ἐκαθέζετο, ὁ

A. 7. Verba καὶ ἄλλοι seclusi.

A. 8. Conjectio ὅσον ξμ' (εἰδέναι.)

Εὐθύδημος, ὁ δὲ παρ' αὐτὸν ἐμέ ἐν ἀριστερᾷ· οἱ δ' ἄλλοι ὡς ἕκαστος ἐτύγγανεν. ἤσπαζόμεν οὖν αὐτῷ ἅτε διὰ χρόνου ἑώρα-
 C κῶς· μετὰ δὲ τοῦτ' εἶπον πρὸς τὸν Κλεινίαν, ὦ Κλεινία, τῷδε μέντοι τῷ ἄνδρι σοφῷ, [Εὐθύδημός τε καὶ Διονυσόδωρος,] οὐ τὰ σμικρά, ἀλλὰ τὰ μεγάλα· τὰ γὰρ περὶ τὸν πόλεμον πάντ' ἐπίστασθον, ὅσα δεῖ τὸν μέλλοντα στρατηγὸν ἔσσεσθαι, τάς τε τάξεις καὶ τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατοπέδων καὶ ὅς' ἐν ὅπλοις [μάχεσθαι] διδακτέον· οἷω τε δὲ καὶ ποιῆσαι δυνατόν εἶναι αὐτὸν αὐτῷ βοηθεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἃν τις αὐτὸν ἀδικῇ.
 D εἰπὼν οὖν ταῦτα κατεφρονήθη ὑπ' αὐτοῖν· ἐγελασάτην γοῦν ἄμφω βλέψαντες εἰς ἀλλήλους, καὶ ὁ Εὐθύδημος εἶπεν· Οὗτοι ἔτι ταῦτα, ὦ Σώκρατες, σπουδάζομεν, ἀλλὰ παρέργοις αὐτοῖς χρώμεθα. καὶ γὰρ θαυμάσας εἶπον· Καλὸν ἂν τι τὸ ἔργον ὑμῶν εἴη, εἰ τηλικαῦτα πράγματα πάρεργα ὑμῖν τυγχάνει ὄντα, καὶ πρὸς θεῶν εἰπατόν μοι, τί ἐστί τοῦτο τὸ καλόν. Ἀρετὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οἴομεθα οἷω τ' εἶναι παραδοῦναι κάλλιστ' ἀνθρώπων καὶ τάχιστα.

E III. ὦ Ζεῦ, οἶον σφῶ, ἣν δ' ἐγώ, λέγετον πρᾶγμα· πόθεν τοῦτο τὸ ἔρμαιον εὐρέτην; ἐγὼ δὲ περὶ ὑμῶν διανοοῦμένην ἔτι, ὥσπερ νῦν δὴ ἔλεγον, ὡς τὸ πολὺ τοῦτο δεινοῦν ὄντοιν, ἐν ὅπλοις μάχεσθαι, καὶ ταῦτ' ἔλεγον περὶ σφῶν· ὅτε γὰρ τὸ πρότερον ἐπεδημησάτην, τοῦτο μέμνημαι σφῶ ἐπαγγελλομένῳ. εἰ δὲ νῦν ἀληθῶς ταύτην τὴν ἐπιστήμην ἔχετε, ὦ Ζεῦ, εἶπεν· ἀτεχνῶς γὰρ ἔγωγε σφῶ ὥσπερ θεῶ προσαγορεύω, συγγνώμην δεόμενος
 274 ἔχειν μοι τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων. ἀλλ' ὁράτον, ὦ Εὐθύδημέ τε καὶ Διονυσόδωρε, εἰ ἀληθῆ λέγετον· ὑπὸ γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ ἐπαγγέλματος οὐδὲν θαυμαστὸν ἀπιστεῖν. Ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὦ Σώκρατες, ἐφάτην, τοῦτ' οὕτως ἔχον. Μαχαρίζω ἄρ' ὑμᾶς ἔγωγε τοῦ κτήματος πολὺ μᾶλλον ἢ μέγαν βασιλεία τῆς ἀρχῆς· τοσόνδε δέ μοι εἶπατον, εἰ ἐν νῶ ἔχετε ἐπιδεικνύναι ταύτην τὴν

C. 2 et 6. Verba uncis inclusi.

E. 1. Codd. οἶον, ἔφην, ἣν δ'. unde σφῶ erui.

σοφίαν, ἢ πῶς σφῶν βεβουλεύεται. Ἐπ' αὐτό γε τοῦτο πάρε-
 σμεν, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐπιδείξοντε καὶ διδάξοντε, εἰάν τις ἐθέλῃ
 μανθάνειν. Ἄλλ' ὅτι μὲν ἐθελήσουσιν ἅπαντες οἱ μὴ ἔχοντες, B
 ἐγὼ ὑμῖν ἐγγυῶμαι, πρῶτος μὲν ἐγώ, ἔπειτα δὲ Κλεινίας οὐ-
 τοσί, πρὸς δ' ἡμῖν Κτήσιππος θ' ὅδε καὶ οἱ ἄλλοι οὗτοί, ἦν δ'
 ἐγὼ δεικνὺς αὐτῷ τοὺς ἐραστάς τοὺς Κλεινίου· οἱ δ' ἐτύγχανον
 ἡμᾶς ἤδη περιεστάμενοι. ὁ γὰρ Κτήσιππος ἔτυχε πόρρω καθε-
 ζόμενος τοῦ Κλεινίου· καὶ μοι δοκεῖν, ὡς ἐτύγχανεν ὁ Εὐθύδη-
 μος ἐμοὶ διαλεγόμενος προνευκῶς εἰς τὸ πρόσθεν, ἐν μέσῳ ὄν- C
 τος ἡμῶν τοῦ Κλεινίου ἐπεσκότει τῷ Κτησίπῳ τῆς θέας· βου-
 λόμενός τ' οὖν θεάσασθαι ὁ Κτήσιππος τὰ παιδικὰ καὶ ἅμα
 φιλήκοος ὢν ἀναπηδήσας πρῶτος προσέστη ἡμῖν ἐν τῷ καταν-
 τικρῷ· οὕτως οὖν καὶ οἱ ἄλλοι ἐκεῖνον ἰδόντες περιέστησαν ἡμᾶς,
 οἳ τε τοῦ Κλεινίου ἐρασταὶ καὶ οἱ τοῦ Εὐθύδημου τε καὶ Διο-
 νυσόδωρου ἐταῖροι. τούτους δὴ ἐγὼ δεικνὺς ἔλεγον τῷ Εὐθύδημῳ,
 ὅτι πάντες ἔτοιμοι εἶεν μανθάνειν· ὃ τ' οὖν Κτήσιππος συνέφη
 μάλα προθύμως καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἐκέλευον αὐτῷ κοινῇ πάντες D
 ἐπιδείξασθαι τὴν δύναμιν τῆς σοφίας.

IV. Εἶπον οὖν ἐγώ, ὦ Εὐθύδημε καὶ Διονυσόδωρε, πάν-
 μὲν οὖν παντὶ τρόπῳ καὶ τούτοις χαρίσασθον καὶ ἐμοῦ ἕνεκα
 ἐπιδείξατον. τὰ μὲν οὖν πλείστα δήλον ὅτι οὐκ ὀλίγον ἔργον ἐπι-
 δεῖξαι· τότε δέ μοι εἶπατον, πότερον τὸν πεπεισμένον ἤδη, ὡς χρή
 παρ' ὑμῶν μανθάνειν, δύναισθ' ἂν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἄνδρα μόνον,
 ἢ καὶ ἐκεῖνον τὸν μήπω πεπεισμένον διὰ τὸ μὴ οἶεσθαι ὅλως [τὸ E
 πράγμα] τὴν ἀρετὴν μαθητὸν εἶναι ἢ μὴ σφῶ εἶναι αὐτῆς διδα-
 σκάλῳ; φέρε, καὶ τὸν οὕτως ἔχοντα τῆς αὐτῆς τέχνης ἔργον
 πείσαι, ὡς καὶ διδασκτὸν ἢ ἀρετὴ καὶ οὗτοι ὑμεῖς ἐστέ, παρ'
 ὧν ἂν κάλλιστά τις αὐτὸ μάθοι, ἢ ἄλλης; Ταύτης μὲν οὖν,
 ἔφη, τῆς αὐτῆς, ὦ Σώκρατες, ὁ Διονυσόδωρος. Ὑμεῖς ἄρα,
 ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε, τῶν νῦν ἀνθρώπων κάλλιστ' ἂν προ- 275

B. 6. Mutavi interpunctionem, et καὶ inserui. Vulgo εἰς δ' sed Codd. δὲ
 non agnoscunt.

τρέψαιτε εἰς φιλοσοφίαν καὶ ἀρετῆς ἐπιμέλειαν; Οἴόμεθά γε δὴ,
 ὦ Σώκρατες. Τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων τὴν ἐπιδείξιν ἡμῖν, ἔφην,
 εἰσαυτὺς ἀπόθεσθον, τοῦτο δ' αὐτὸ ἐπιδείξασθον· τουτοῖ τὸν
 νεανίσκον πείσατον, ὥς χρή φιλοσοφεῖν καὶ ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι,
 καὶ χαριεῖσθον ἐμοί τε καὶ τουτοῖσι πᾶσι. συμβέβηκε γάρ τι
 τοιούτων τῷ μειρακίῳ τούτῳ· ἐγὼ τε καὶ οἷδε πάντες τυγχάνο-
 μεν ἐπιθυμοῦντες ὥς βελτιστον αὐτὸν γενέσθαι. ἔστι δ' οὗτος
 Β' Ἀξιόχου μὲν υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου τοῦ παλαιοῦ, αὐτανεμὸς δὲ
 τοῦ νῦν ὄντος Ἀλκιβιάδου ὄνομα δ' αὐτῷ Κλεινίας. ἔστι δὲ
 νέος· φοβούμεθα δὴ περὶ αὐτῷ, οἷον εἰκὸς περὶ νέῳ, μή τις
 φθῇ ἡμᾶς ἐπ' ἄλλο τι ἐπιτήδευμα τρέψας αὐτοῦ τὴν διάνοιαν
 καὶ διαφθείρη. σφῶ οὖν ἤκετον εἰς κάλλιστον· ἀλλ' εἰ μή τι
 διαφέρει ὑμῖν, λάβετον πείραν τοῦ μειρακίου καὶ διαλέχθητον
 ἐναντίον ἡμῶν. εἰπόντος οὖν ἐμοῦ σχεδὸν τι αὐτὰ ταῦτα ὁ Εὐ-
 θύδημος ἅμα ἀνδρείως τε καὶ θαρραλέως, Ἀλλ' οὐδὲν διαφέρει,
 C' ὦ Σώκρατες, ἔφην, εἰάν μόνον ἐθέλῃ ἀποκρίνεσθαι ὁ νεανίσκος.
 Ἀλλὰ μὲν δὴ, ἔφην ἐγὼ, τοῦτό γε καὶ εἴθισται· θαμὰ γὰρ
 αὐτῷ οἷδε προσιόντες πολλὰ ἐρωτῶσί τε καὶ διαλέγονται, ὥστ'
 ἐπεικῶς θαρρεῖ τὸ ἀποκρίνεσθαι.

V. Τὰ δὲ δὴ μετὰ ταῦτα, ὦ Κρίτων, πῶς ἂν καλῶς σοι
 διηγησαίμην; οὐ γὰρ σμικρὸν τὸ ἔργον, δύνασθαι ἀναλαβεῖν
 διεξιόντα σοφίαν ἀμύχανον ὅσπην· ὥστ' ἔγωγε, καθάπερ οἱ ποιη-
 D ταί, δέομαι ἀρχόμενος τῆς διηγήσεως Μούσας τε καὶ Μνῆμην
 ἐπικαλεῖσθαι· ἤρξατο δ' οὖν ἐνθὺνδε ποθέν ὁ Εὐθύδημος, ὥς
 ἐγῶμαι· ὦ Κλεινία, πότεροί εἰσι τῶν ἀνθρώπων οἱ μανθάνον-
 τες, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς; καὶ τὸ μειράκιον, ἅτε μεγάλου ὄν-
 τος τοῦ ἐρωτήματος, ἠρρυθρίασέ τε καὶ ἀπορήσας ἔβλεψεν εἰς
 ἐμέ· καὶ ἐγὼ γνούς αὐτὸν τεθορυβημένον, θάρρει, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ
 Κλεινία, καὶ ἀποκρίναι ἀνδρείως, ὁπότερά σοι φαίνεται· ἴσως
 E γάρ τοι ὠφελήσῃ τὴν μεγίστην ὠφέλειαν. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Διονυ-

B. 8. Pro ἅμα malim μάλα.

C. 5. δὲ post Τὰ inserui; mox καλῶς in ἱκανῶς mutandum credo.

σώδωρος προσκύψας μοι μικρὸν πρὸς τὸ οὖς, πάνυ μειδιάσας τῷ προσώπῳ, καὶ μὴν, ἔφη, σοί, ὦ Σώκρατες, προλέγω, ὅτι ὁπότερ' ἂν ἀποκρίνηται τὸ μειράκιον, ἐξελεγχθήσεται. καὶ αὐτοῦ μετὰ ταῦτα λέγοντος ὁ Κλεινίας ἔτυχεν ἀποκρινάμενος, ὥστ' οὐδὲ παρακελεύεσθαι μοι ἐξεγένετο εὐλαβηθῆναι τῷ μει- 276 ρακίῳ, ἀλλ' ἀπεκρίνατο, ὅτι οἱ σοφοὶ εἰεν οἱ μανθάνοντες. καὶ ὁ Εὐθύδημος, Καλεῖς δέ τινας, ἔφη, διδασκάλους, ἢ οὐ; Ὁμολογεῖ. Οὐκοῦν τῶν μανθανόντων οἱ διδάσκαλοι διδάσκαλοί εἰσιν, ὥσπερ ὁ καθαριστής καὶ ὁ γραμματιστής διδασκαλοὶ δῆπου ἦσαν σοῦ καὶ τῶν ἄλλων παίδων, ὑμεῖς δὲ μαθηταί; Συνέφη. Ἄλλο τι οὖν, ἡνίκα ἐμανθάνετε, οὐκ ἠπίστασθε ταῦτα, ἃ ἐμανθάνετε; Οὐκ ἔφη. Ἄρ' οὖν σοφοὶ ἦτε, ὅτε ταῦτ' οὐκ ἠπίστασθε; Οὐ δῆτα, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν εἰ μὴ σοφοί, ἀμα- B θεῖς; Πάνυ γε. Ὑμεῖς ἄρα μανθάνοντες ἃ οὐκ ἠπίστασθε, ἀμαθεῖς ὄντες ἐμανθάνετε. Ἐπένευσεν τὸ μειράκιον. Οἱ ἀμαθεῖς ἄρα μανθάνουσιν, ὦ Κλεινία, ἀλλ' οὐχ οἱ σοφοί, ὥς σὺ οἶε. ταῦτ' οὖν εἰπόντος αὐτοῦ, ὥσπερ ὑπὸ διδασκάλου χορὸς ἀποσημήναντος, ἅμα ἀνεθορύβησάν τε καὶ ἐγέλασαν οἱ ἐπόμε- νοι ἐκεῖνοι μετὰ τοῦ Διονυσόδωρου τε καὶ Εὐθύδημου· καὶ πρὶν C ἀναπνεῦσαι καλῶς τε καὶ εὖ τὸ μειράκιον, ἐκδεξάμενος ὁ Διονυσόδωρος, Τί δ', ὦ Κλεινία, ἔφη, ὁπότε ἀποστόματιζοι ὑμῖν ὁ γραμματιστής, πότεροι ἐμάνθανον τῶν παίδων τὰ ἀποστοματιζόμενα, οἱ σοφοὶ ἢ οἱ ἀμαθεῖς; Οἱ σοφοί, ἔφη ὁ Κλεινίας. Οἱ σοφοὶ ἄρα μανθάνουσιν, ἀλλ' οὐχ οἱ ἀμαθεῖς, καὶ [οὐκ] ὁρθῶς ἀρτι Εὐθυδήμῳ ἀπεκρίνω.

VI. Ἐνταῦθα δὴ καὶ πάνυ ἐγέλασαν τε καὶ ἐθορύβησαν D οἱ ἐρασταὶ τοῖν ἀνδρῶν, ἀγασθέντες τῆς σοφίας αὐτοῖν· οἱ δ' ἄλλοι ἡμεῖς ἐκπεπληγμένοι ἐσιωπῶμεν. γνούς δ' ἡμᾶς ὁ Εὐθύδημος ἐκπεπληγμένους, ἔτι μᾶλλον θαυμάζομεν αὐτόν, οὐκ ἀνίει τὸ μειράκιον, ἀλλ' ἡρώτα, καὶ ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ ὀρχησται, διπλᾶ ἔστρεφε τὰ ἐρωτήματα περὶ τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔφη· Πότε- ρα γὰρ οἱ μανθάνοντες μανθάνουσιν ἃ ἐπίστανται ἢ ἃ μὴ ἐπί-

στάνται, καὶ ὁ Διονυσόδωρος πάλιν μικρὸν πρὸς με ψιθυρίσας,
 E Καὶ τοῦτ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἕτερον τοιοῦτον, οἷον τὸ πρότε-
 ρον. ὦ Ζεῦ, ἔφη ἐγὼ, ἡ μὴν καὶ τὸ πρότερόν γε καλὸν ἡμῖν
 ἐφάνη [τὸ ἐρώτημα.] Πάντ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, τοιαυτὸ ἡμεῖς
 ἐρωτῶμεν ἄφυστα. Τοιγάρτοι, ἦν δ' ἐγὼ, δοκεῖτέ μοι εὐδο-
 κιμεῖν παρὰ τοῖς μαθηταῖς. ἐν δὲ τούτῳ ὁ μὲν Κλεινίας τῷ Εὐ-
 θυδήμῳ ἀπεκρίνατο, ὅτι μανθάνοιεν οἱ μανθάνοντες ἃ οὐκ ἐπί-
 σταιντο· ὁ δὲ ἤρετο αὐτὸν διὰ τῶν αὐτῶν ὥνπερ τὸ πρότερον·
 277 Τί δέ; ἡ δ' ὅς, οὐκ ἐπίστασαι σὺ γράμματα; Ναί, ἔφη. Οὐ-
 κοῦν ἅπαντα; Ὁμολόγει. Ὅταν οὖν τις ἀποστοματίζει ὅτιοῦν,
 οὐ γράμματ' ἀποστοματίζει; Ὁμολόγει. Οὐκοῦν ὧν τι σὺ
 ἐπίστασαι, ἔφη, ἀποστοματίζει, εἴπερ πάντ' ἐπίστασαι; Καὶ
 τοῦτ' ὁμολόγει. Τί οὖν; ἡ δ' ὅς, ἄρα σὺ μὲν οὐ μανθάνεις
 ἅττ' ἂν ἀποστοματίζει τις, ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος γράμματα
 μανθάνει; Οὐκ, ἀλλ' ἐγὼ, ἡ δ' ὅς, μανθάνω. Οὐκοῦν ἃ ἐπί-
 B στασαι, ἔφη, μανθάνεις, εἰ πέρ γ' ἅπαντα τὰ γράμματα ἐπίστα-
 σαι. Ὁμολόγησεν. Οὐκ ἄρα ὀρθῶς ἀπεκρίνω, ἔφη. καὶ οὐπω
 σφόδρα τι ταυτ' εἶρητο τῷ Εὐθυδήμῳ, καὶ ὁ Διονυσόδωρος ὥσπερ
 σφαῖραν ἐκδεξάμενος τὸν λόγον πάλιν ἐστοχάζετο τοῦ μεираκίου,
 καὶ εἶπεν· Ἐξαπατᾷ σε Εὐθύδημος, ὦ Κλεινία. εἰπέ γάρ μοι, τὸ
 μανθάνειν οὐκ ἐπιστήμην ἐστὶ λαμβάνειν τούτου, οὐ ἂν τις μαν-
 θάνῃ; Ὁμολόγει ὁ Κλεινίας. Τὸ δ' ἐπίστασθαι, ἡ δ' ὅς, ἄλλο τι
 C ἢ ἔχειν ἐπιστήμην ἤδη ἐστίν; Συνέφη. Τὸ ἄρα μὴ ἐπίστασθαι
 μήπω ἔχειν ἐπιστήμην ἐστίν; Ὁμολόγει αὐτῷ. Πότεροι οὖν εἰσὶν
 οἱ λαμβάνοντες ὅτιοῦν, οἱ ἔχοντες ἤδη ἢ οἱ ἂν μὴ ἔχωσιν; Οἱ ἂν μὴ.
 Οὐκοῦν ὁμολόγηκας εἶναι τούτων καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους, τῶν
 μὴ ἔχόντων; Κατένευσε. Τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μανθά-

E. 2. Vulgo ὅμην.

A. 4. Pro πάντα Herm. cum Coisl. ταῦτα. Malim γράμματα.

A. 5. Bodl. ἄρα σὺ μανθάνεις. Coisl. ἄρα σὺ οὐ μ. Mox ἐγὼ supplevi jubente sensu.

C. 2. Vulgo πότερον. Correxist Hirschig. Mox ἔχωσιν ab altero οἱ ἂν μὴ ad primum retraxi.

νοντες, ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων· Συνέφη. Οἱ μὴ ἐπιστάμενοι ἄρα, ἔφη, μανθάνουσιν, ὧς Κλεινία, ἀλλ' οὐχ οἱ ἐπιστάμενοι.

VII. "Ἐτι δὴ ἐπὶ τὸ τρίτον καταβαλὼν ὥσπερ πάλαισμα D
δρμα ὁ Εὐθύδημος τὸν νεανίσκον· καὶ γὰρ γινούς βαπτιζόμενον
τὸ μειράκιον, βουλόμενος ἀναπαῦσαι αὐτό, μὴ ἡμῖν ἀποδειλιά-
σειε, παραμυθούμενος εἶπον· ὦ Κλεινία, μὴ θαύμαζε, εἰ σοι
φαίνονται ἀθήεις οἱ λόγοι. ἴσως γὰρ οὐκ αἰσθάνει, οἷον ποιεῖτον
τῷ ξένῳ περὶ σέ· ποιεῖτον δὲ ταυτόν, ὅπερ οἱ ἐν τῇ τελετῇ τῶν
Κορυβάντων, ὅταν τὴν θρόνῳσιν ποιῶσι περὶ τοῦτον, ὃν ἂν μέ-
λωσι τελεῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖ χορεία τίς ἐστι καὶ παιδιὰ, εἰ ἄρα
καὶ τετέλεσαι· καὶ νῦν τούτῳ οὐδὲν ἄλλο ἢ χορεύετον περὶ σέ E
καὶ οἷον ὀρχεῖσθον παίζοντε, ὡς μετὰ τοῦτο τελοῦντε. νῦν οὖν
νόμισον τὰ πρῶτα τῶν ἱερῶν ἀκούειν τῶν σοφιστικῶν. πρῶτον
γάρ, ὥς φησι Περὶδικος, περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος μαθεῖν δεῖ·
ὃ δὴ καὶ ἐνδείκνυσθόν σοι τῷ ξένῳ, ὅτι οὐκ ἤδεισθα τὸ μανθά-
νειν ὅτι οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι μὲν ἐπὶ τῷ τοιῷδε, ὅταν τις ἐξ
ἀρχῆς μηδεμίαν ἔχων ἐπιστήμην περὶ πραγμάτων· τινος ἔπειθ'
ὑστερον αὐτοῦ λαμβάνῃ τὴν ἐπιστήμην, καλοῦσι δὲ ταυτόν 278
τοῦτο καὶ ἐπειδὴν ἔχων ἤδη τὴν ἐπιστήμην ταύτῃ τῇ ἐπιστήμῃ
ταυτόν τοῦτο πρᾶγμα ἐπισκοπῇ ἢ πραττόμενον ἢ λεγόμενον.
μᾶλλον μὴν αὐτὸ ξυνιέναι καλοῦσιν ἢ μανθάνειν, ἔστι δ' ὅτε
καὶ μανθάνειν· σέ δὲ τοῦτο, ὡς οὗτοι ἐνδείκνυνται, διαλέληθε,
ταυτόν ὄνομα ἐπ' ἀνθρώποις ἐναντίως ἔχουσι κείμενον, ἐπὶ τῷ τ'
εἰδότε καὶ [ἐπὶ] τῷ μὴ· παραπλήσιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ ἐν τῷ
δευτέρῳ ἐρωτήματι, ἐν ᾧ ἡρώτων σε, πότερα μανθάνουσιν οἱ ἄν- B
θρωποι ἢ ἐπίστανται, ἢ ἂ μή. ταῦτα δὴ τῶν μαθημάτων παι-
διά ἐστι· διὸ καὶ φημι ἐγὼ σοι τούτους προσπαίξειν· παιδιὰν
δὲ λέγω διὰ ταῦτα, ὅτι, εἰ καὶ πολλά τις ἢ καὶ πάντα τὰ
τοιαῦτα μάθοι, τὰ μὲν πρᾶγματ' οὐδὲν ἂν μᾶλλον εἰδείη πῇ
ἔχει, προσπαίξειν δ' οἷός τ' ἂν εἴη τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὴν τῶν

A. 4. Vulgo μέν.

A. 7. ἐπὶ scilicet.

C ωνομάτων διαφορὰν ὑποσκαλίζων καὶ ἀνατρέπων, ὥσπερ οἱ τὰ
 C σχολύθρια τῶν μελλόντων καθιζήσεσθαι ὑποσπῶντες χαίρουσι καὶ
 γελῶσιν, ἐπειδὴν ἴδωσιν ὕπτιον ἀνατετραμμένον. ταῦτα μὲν
 οὖν σοι παρὰ τούτων νόμιζε παιδιὰν γεγονέναι· τὸ δὲ μετὰ ταῦτα
 δῆλον ὅτι τούτω γέ σοι αὐτὰ τὰ σπουδαῖα ἐνδείξεσθον, καὶ γὰρ
 ἐπιδείξεσθαι τὴν προτρεπτικὴν σοφίαν· νῦν δέ, μοι δοκεῖ, δεῖν
 ῥηθήτην πρότερον παῖσαι πρὸς σέ. ταῦτα μὲν οὖν, ὦ Εὐθύ-
 D δημέ τε καὶ Διονυσόδωρε, πεπαίσθω τε ὑμῖν, καὶ ἴσως ἱκανῶς
 ἔχει· τὸ δὲ δὴ μετὰ ταῦτα ἐπιδείξατον προτρέποντε τὸ μισρά-
 κιον, ὅπως χρή σοφίας τε καὶ ἀρετῆς ἐπιμεληθῆναι. πρότερον
 δ' ἐγὼ σφῶν ἐνδείξομαι, οἷον αὐτὸ ὑπολαμβάνω καὶ οἷου αὐτοῦ
 ἐπιθυμῶ ἀκούσαι· ἐὰν οὖν δόξω ὑμῖν ἰδιωτικῶς τε καὶ γελοῖως
 αὐτὸ ποιεῖν, μή μου καταγελάτε· ὑπὸ προθυμίας γὰρ τοῦ ἀκού-
 Eσαι τῆς ὑμετέρας σοφίας τολμήσω ἀπαυτοσχεδιάσαι ἐναντίον
 ὑμῶν. ἀνάσχεσθον οὖν ἀγέλαστὶ ἀκούοντες αὐτοὶ τε καὶ οἱ μα-
 θηταὶ ὑμῶν· σὺ δέ μοι, ὦ παῖ Ἀξιόχου, ἀπόκρισαι.

VIII. Ἀρὰ γε πάντες ἄνθρωποι βουλόμεθα εὖ πράττειν;
 ἢ τοῦτο μὲν ἐρώτημα ὦν νῦν δὴ ἐφοβούμην ἐν τῶν καταγελά-
 στων; ἀνόητον γὰρ δῆπου καὶ τὸ ἐρωτᾶν τὰ τοιαῦτα· τίς γὰρ
 οὐ βούλεται εὖ πράττειν; Οὐδείς ὅστις οὐκ, ἔφη ὁ Κλεινίας.
 279 Εἶπεν, ἦν δ' ἐγώ· τὸ δὲ μετὰ τοῦτο, ἐπειδὴ βουλόμεθα εὖ πράτ-
 τειν, πῶς ἂν εὖ πράττοιμεν; ἄρ' ἂν εἰ ἡμῖν πολλὰ καὶ ἀγαθὰ εἴη;
 ἢ τοῦτ' ἐκείνου ἔτι εὐηθέστερον; δῆλον γὰρ πού καὶ τοῦθ' ὅτι
 οὕτως ἔχει. Συνέφη. Φέρε δὴ, ἀγαθὰ δὲ ποι' ἄρα τῶν ὄν-
 των τυγχάνει ἡμῖν ὄντα; ἢ οὐ χαλεπὸν οὐδὲ σεμνοῦ ἀνδρὸς πᾶν
 τι οὐδὲ τοῦτο εἶναι εὐρεῖν; πᾶς γὰρ ἂν ἡμῖν εἴποι, ὅτι
 τὸ πλουτεῖν ἀγαθόν· ἢ γάρ; Πάνυ γ', ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τὸ
 ὑγιαίνειν καὶ τὸ καλὸν εἶναι καὶ τᾶλλα κατὰ τὸ σῶμα ἱκανῶς
 B παρεσκευάσθαι; Συνεδόκει. Ἀλλὰ μὴν εὐγένειάί τε καὶ δυνά-
 μεις καὶ τιμαὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ δῆλὰ ἐστὶν ἀγαθὰ ὄντα. Ὡμο-

λέγει. Τί οὖν, ἔφη, ἔτι ἡμῖν λείπεται τῶν ἀγαθῶν; τί ἄρα
 ἐστὶ τὸ σῶφρονά τ' εἶναι καὶ δίκαιον καὶ ἀνδρεῖον; πότερον
 πρὸς Διός, ὃ Κλεινία, ἡγεῖ σύ, εἰάν ταῦτα τιθῶμεν ὡς ἀγαθὰ,
 ὀρθῶς ἡμᾶς θήσιν, ἢ εἰάν μή; ἴσως γὰρ ἂν τις ἡμῖν ἀμφισβη-
 τήσῃ· σοὶ δὲ πῶς δοκεῖ; Ἀγαθὰ, ἔφη ὁ Κλεινίας. Εἰεν, ἦν
 δ' ἐγώ· τὴν δὲ σοφίαν ποῦ χοροῦ τάξομεν; ἐν τοῖς ἀγαθοῖς, ἢ ^C
 πῶς λέγεις; Ἐν τοῖς ἀγαθοῖς. Ἐνθυμοῦ δὴ, μή τι παραλί-
 πωμεν τῶν ἀγαθῶν, ὃ τι καὶ ἄξιον λόγου. Ἀλλὰ μοι δοκοῦ-
 μεν, ἔφη, οὐδέν, ὁ Κλεινίας. καὶ γὰρ ἀναμνησθεῖς εἶπον ὅτι
 Ναὶ μὰ Δία κινδυνεύομεν γε τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν παραλί-
 πτεῖν. Τί τοῦτο; ἢ δ' ὅς. Τὴν εὐτυχίαν, ὃ Κλεινία· ὁ πᾶν-
 τες φασί, καὶ οἱ πάνυ φαῦλοι, μέγιστον τῶν ἀγαθῶν εἶναι.
 Ἀληθῇ λέγεις, ἔφη. καὶ γὰρ αὐὶ πάλιν μετανοήσας εἶπον ὅτι
 Ὀλίγου καταγέλαστοι ἐγενόμεθ' ὑπὸ τῶν ξένων ἐγώ τε καὶ σύ, ^D
 ὃ καὶ Ἀξιόχου. Τί δὴ, ἔφη, τοῦτο; Ὅτι εὐτυχίαν ἐν τοῖς
 ἔμπροσθεν θέμενοι νῦν δὴ αὐθις περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐλέγομεν. Τί
 οὖν δὴ τοῦτο; Καταγέλαστον δὴπου, ὃ πάλαι πρόκειται, τοῦτο
 πάλιν προτιθέναι καὶ δις ταῦτά λέγειν. Πῶς, ἔφη, τοῦτο λέ-
 γεις; Ἡ σοφία δὴπου, ἦν δ' ἐγώ, εὐτυχία ἐστὶ· τοῦτο δὲ καὶ
 καὶς γνοίη. καὶ ὃς ἐθαύμασεν· [οὕτως ἔτι νέος τε καὶ εὐήθης
 ἐστὶ·] καὶ γὰρ γνοὺς αὐτὸν θαυμάζοντα, Ἀρ' οὐκ οἶσθα, ἔφην,
 ὃ Κλεινία, ὅτι περὶ αὐλημάτων εὐπραγίαν οἱ αὐληταὶ εὐτυχέ- ^E
 στατοὶ εἰσιν; Συνέφη. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ περὶ γραμμα-
 τῶν γραφῆς τε καὶ ἀναγνώσεως οἱ γραμματισταί; Πάνυ γε. Τί
 δέ; πρὸς τοὺς τῆς θαλάττης κινδύνους μὲν οἷε εὐτυχιστέρους
 τινὰς εἶναι τῶν σοφῶν κυβερνητῶν, ὡς ἐπὶ πᾶν εἶπεῖν; Οὐ δῆτα.
 Τί δέ; στρατευόμενος μετὰ ποτέρου ἂν ἥδιον τοῦ κινδύνου τε
 καὶ τῆς τύχης μετέχοις, μετὰ σοφοῦ στρατηγοῦ ἢ μετ' ἀμα-
 θοῦς; Μετὰ σοφοῦ. [Τί δέ; ἀσθενῶν μετὰ ποτέρου ἂν ἡδέως
 κινδυνεύοις, μετὰ σοφοῦ ἱατροῦ ἢ μετ' ἀμαθοῦς; Μετὰ σοφοῦ.]

Ἄρ' οὐκ, ἦν δ' ἔγωγε, ὅτι εὐτυχέστερον ἂν οἷσι πράττειν μετὰ σο-
 280 φοῦ πράττων ἢ μετ' ἀμαθοῦς; Ξυνεχώρει. Ἡ σοφία ἄρα παν-
 ταχοῦ εὐτυχεῖν ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους. οὐ γὰρ δήπου ἀμαρτά-
 νοι γ' ἂν ποτέ τις σοφία, ἀλλ' ἀνάγκη ὀρθῶς πράττειν καὶ τυγ-
 χάνειν· ἢ γὰρ ἂν οὐκέτι σοφία εἴη.

IX. Συνωμολογησάμεθα τελευτώντες οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν
 B κεφαλαίῳ οὕτω τοῦτ' ἔχειν, σοφίας παρούσης, ᾧ ἂν παρῇ, μη-
 δὲν προσδεῖσθαι εὐτυχίας· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο συνωμολογησάμεθα,
 — πάλιν ἐπυνθανόμην αὐτοῦ τὰ πρότερον ὡμολογημένα πῶς ἄρ'
 ἡμῖν ἔχοι. Ὁμολογήσαμεν γάρ, ἔφην, εἰ ἡμῖν ἀγαθὰ πολλὰ
 παρείη, εὐδαιμονοῖν ἂν καὶ εὖ πράττειν. Συνέφη. Ἄρ' οὖν
 εὐδαιμονοῖμεν ἂν διὰ τὰ παρόντα ἀγαθὰ, εἰ μηδὲν ἡμᾶς ὠφε-
 λοίη ἢ εἰ ὠφελοῖ; Εἰ ὠφελοῖ, ἔφη. Ἄρ' οὖν ἂν τι ὠφελοῖ, εἰ
 C εἴη μόνον ἡμῖν, χρώμεθα δ' αὐτοῖς μή; Οἷον σιτία εἰ ἡμῖν εἴη
 πολλά, ἐσθίουμεν δὲ μή, ἢ ποτόν, πίνοιμεν δὲ μή, ἔσθ' ὃ τι ὠφε-
 λοίμεθ' ἂν; Οὐ δῆτα, ἔφη. Τί δέ; οἱ δημιουργοὶ πάντες, εἰ
 αὐτοῖς εἴη πάντα τὰ ἐπιτήδεια παρεσκευασμένα ἐκάστῳ εἰς τὸ
 ἑαυτοῦ ἔργον, χρῶντο δ' αὐτοῖς μή, ἄρ' ἂν οὗτοι εὖ πράττοιεν
 διὰ τὴν κτήσιν, ὅτι κεκτημένοι εἶεν πάνθ' ἃ δεῖ [κεκτῆσθαι] τὸν
 δημιουργόν; Οἷον τέκτων, εἰ παρεσκευασμένος εἴη τὰ τ' ὄργανα
 D ἅπαντα καὶ ξύλα ἱκανά, τεκταίνοιτο δὲ μή, ἔσθ' ὃ τι ὠφελοῖτ'
 ἂν ἀπὸ τῆς κτήσεως; Οὐδαμῶς, ἔφη. Τί δέ; εἰ τις κεκτη-
 μένος εἴη πλουτόν τε καὶ ἅ νῦν δὴ ἐλέγομεν πάντα τὰ ἀγαθὰ,
 χρῶτο δὲ αὐτοῖς μή, ἄρ' ἂν εὐδαιμονοίη διὰ τὴν τούτων κτήσιν
 τῶν ἀγαθῶν; Οὐ δῆτα, ὦ Σώκρατες. Δεῖ γ' ἄρα, ἔφην, ὥς
 εἶκε, μὴ μόνον κεκτῆσθαι τὰ τοιαῦτ' ἀγαθὰ τὸν μέλλοντ' εὐ-
 δαίμονα ἔσεσθαι, ἀλλὰ καὶ χρῆσθαι αὐτοῖς· ὥς οὐδὲν ὄφελος
 τῆς κτήσεως γίγνεται. Ἀληθῆ λέγεις. Ἄρ' οὖν, ὦ Κλεινία,
 ἤδη τοῦθ' ἱκανὸν πρὸς τὸ εὐδαίμονα ποιῆσαί τινα, τό τε κεκτῆ-

E. 10. Vulgo ἄρ' οὖν.

B. 3. Vulgo ἂν, contra sensum.

D. 5. Vulgo δεῖν.

σθαι ἀγαθὰ καὶ τὸ χρῆσθαι αὐτοῖς; Ἐμοιγε δοκεῖ. Πότερον, E
 ἦν δ' ἐγώ, ἐὰν ὀρθῶς χρῆται τις ἢ καὶ ἐὰν μὴ; Ἐὰν ὀρθῶς.
 Καλῶς γε, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. πλείον γάρ που, οἶμαι, θάτερόν
 ἐστίν, ἐὰν τις χρῆται ὁπωσὺν μὴ ὀρθῶς πράγματι ἢ ἐὰν ἑᾶ· τὸ
 μὲν γὰρ κακόν, τὸ δ' οὔτε κακὸν οὔτ' ἀγαθόν· ἢ οὐχ οὕτω
 φαμέν; Ξυνεχώρει. Τί οὖν; ἐν τῇ ἐργασίᾳ τε καὶ χρήσει τῇ 281
 περὶ τὰ ξύλα μὲν ἄλλο τί ἐστὶ τὸ ἀπεργαζόμενον ὀρθῶς χρῆ-
 σθαι ἢ ἐπιστήμη ἢ τεκτονική; Οὐ δῆτα, ἔφη. [Ἀλλὰ μήν που
 καὶ ἐν τῇ περὶ τὰ σκευὴ ἐργασίᾳ τὸ ὀρθῶς ἐπιστήμη ἐστὶν ἢ
 ἀπεργαζομένη. Συνέφη.] Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ περὶ τὴν
 χρείαν ὧν ἐλέγομεν τὸ πρῶτον τῶν ἀγαθῶν, πλούτου τε καὶ
 ὑγείας καὶ κάλλους, τὸ ὀρθῶς πᾶσι τοῖς τοιούτοις χρῆσθαι ἐπι-
 στήμη ἢ ἡγουμένη καὶ κατορθοῦσα τὴν πράξιν, ἢ ἄλλο τι;
 Ἐπιστήμη, ἢ δ' ὅς. Οὐ μόνον ἄρα εὐτυχίαν, ἀλλὰ καὶ εὐ- B
 πραγίαν, ὡς ἔοικεν, ἢ ἐπιστήμη παρέχει ἐν πάσῃ κτήσει τε
 καὶ πράξει. Ὁμολόγει. Ἄρ' οὖν ὧ πρὸς Διός, ἦν δ' ἐγώ,
 ὄφελός τι τῶν ἄλλων κτημάτων ἄνευ φρονήσεως καὶ σοφίας;
 ἄρα γ' ἂν ὄναιτ' ἄνθρωπος πολλὰ κεκτημένος καὶ πολλὰ πράτ- C
 των νοῦν μὴ ἔχων, ἢ μᾶλλον ὀλίγα; ὣδε δὲ σκόπει· οὐκ ἐλάτ-
 τω πράττων ἐλάττω ἂν ἐξαμαρτάνοι, ἐλάττω δὲ ἀμαρτάνων
 ἦττον ἂν κακῶς πράττοι, ἦττον δὲ κακῶς πράττων ἄθλιος ἦτ-
 τον ἂν εἴη; Πάνυ γ', ἔφη. Πότερον οὖν ἂν μᾶλλον ἐλάττω
 τις πράττοι πένης ὢν ἢ πλούσιος; Πένης, ἔφη. Πότερον δ'
 ἀσθενῆς ἢ ἰσχυρός; Ἀσθενῆς. Πότερον δ' ἔντιμος ἢ ἄτιμος;
 Ἄτιμος. Πότερον δ' ἀνδρεῖος ὢν [καὶ σώφρων] ἐλάττω ἂν πράτ-
 τοι ἢ δειλός; Δειλός. Οὐκοῦν καὶ ἀργός μᾶλλον ἢ ἐργάτης;
 Συνεχώρει. Καὶ βραδύς μᾶλλον ἢ ταχύς, καὶ ἀμβλύ ὁρῶν καὶ D
 ἀκούων μᾶλλον ἢ ὀξύ; Πάντα τὰ τοιαῦτα ξυνεχωροῦμεν ἀλλή-
 λους. Ἐν κεφαλαιῷ δ', ἔφη, ὧ Κλεινία, κινδυνεύει σύμπαντα,
 ἃ τὸ πρῶτον ἔφαμεν ἀγαθὰ εἶναι, οὐκ εἶναι ὅπως αὐτὰ γε καθ'

A. 7. 8. Malim τοῦ et ἢ ἡγουμένη.

C. 7. καὶ σώφρων seclusi.

D. 4. Delevi glossema: περὶ τούτου ὁ λόγος αὐτοῖς.

θείς ἐτι μάλλον εἶπον, ὅτι θαυμαστώως σπουδαίζομεν. καὶ ὁ Διονυσόδωρος, Σκόπει μὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὅπως μὴ ἔξαρνος ἔσει ἅ νῦν λέγεις. Ἔσκεμμαι, ἦν δ' ἐγώ· οὐ γὰρ μὴ ποτ' ἔξαρνος γένωμαι. Τί οὖν; ἔφη· φατέ βούλεσθαι αὐτὸν σοφὸν γενέσθαι; Πάνυ μὲν οὖν. Νῦν δέ, ἦ δ' ὅς, Κλεινίας πότερον σοφός ἐστιν ἢ οὐ; Οὐκοῦν φησί γ', εἶπον· ἐστι δ' οὐκ ἀλαζών.

D Ἰμεῖς δέ, ἔφη, βούλεσθε γενέσθαι αὐτὸν σοφόν, ἀμαθῆ δέ μὴ εἶναι; Ὡμολογοῦμεν. Οὐκοῦν ὅς μὲν οὐκ ἐστι, βούλεσθε αὐτὸν γενέσθαι, ὅς δ' ἐστι νῦν, μηκέτι εἶναι. καὶ γὰρ ἀκούσας ἐθορυβήθη· ὁ δ' ἐμοῦ θορυβουμένου ὑπολαβὼν, Ἄλλο τι οὖν, ἔφη, ἐπεὶ βούλεσθε αὐτόν, ὅς νῦν ἐστί, μηκέτι εἶναι, βούλεσθε αὐτόν, ὡς ἔοικεν, ἀπολωλέναι; καίτοι πολλοὺ ἂν ἄξιοι οἱ τοιοῦτοι εἶν φίλοι τε καὶ ἐρασταί, οἵτινες τὰ παιδικὰ περὶ παντὸς ἂν ποιήσαιντο ἐξολωλέναι.

E XII. Καὶ ὁ Κτήσιππος ἀκούσας ἡγανάκτησέ τε ὑπὲρ τῶν παιδικῶν καὶ εἶπεν· ὦ ξένη Θούριε, εἰ μὴ ἀγροικότερον, ἔφη, ἦν εἰπεῖν, εἶπον ἂν, σοὶ εἰς κεφαλὴν, ὅ τι μαθὼν μου καὶ τῶν ἄλλων καταψάυδει τοιοῦτο πρᾶγμα, ὃ ἐγὼ οἶμαι οὐδ' ὅσιον εἶναι λέγειν, ὡς ἐγὼ τόνδε βουλομένην ἂν ἐξολωλέναι. Τί δέ, ἔφη, ὦ Κτήσιππε, ὁ Εὐθύδημος, ἡ δοκεῖ σοι σίον τ' εἶναι ψεύδεσθαι; Νῆ Δία, ἔφη, εἰ μὴ μαίνομαι γε. Πότερον λέγοντα τὸ πρᾶγμα, 284 περὶ οὗ ἂν ὁ λόγος ᾗ, ἢ μὴ λέγοντα; Λέγοντα, ἔφη. Οὐκοῦν εἴπερ λέγει αὐτό, οὐκ ἄλλο λέγει [τῶν ὄντων] ἢ ἐκεῖνο ὅπερ λέγει; Πῶς γὰρ ἂν; ἔφη ὁ Κτήσιππος. Ἐν μὴν κάκεῖνό γ' ἐστὶ τῶν ὄντων, ὃ λέγει, χωρὶς τῶν ἄλλων. Πάνυ γε. Οὐκοῦν ὁ ἐκεῖνο λέγων τὸ ὄν, ἔφη, λέγει; Ναί. Ἀλλὰ μὴν ὃ γε τὸ ὄν λέγων καὶ τὰ ὄντα [τάληθῇ] λέγει· ὥστε ὁ Διονυσόδωρος, εἴπερ λέγει τὰ ὄντα, λέγει τάληθῇ καὶ οὐδὲν κατὰ σοῦ ψεύδεται. Ναί,

C. 7. Vulgo φησί γέ πω.

E. 5. Suspecta sunt mihi ὡς . . . ἐξολωλέναι.

A. Glossator quae mox sequuntur nimis mature posuit. Idem de τάληθῇ, 6, dicendum.

ἔφη· ἀλλ' ὁ ταῦτα λέγων, ἔφη ὁ Κτήσιππος, ὦ Εὐθύδημε, οὐ
 τὰ ὄντα λέγει. καὶ ὁ Εὐθύδημος, Τὰ δὲ μὴ ὄντα, ἔφη, ἄλλο B
 τι ἢ οὐκ ἔστιν; Οὐκ ἔστιν. Ἄλλο τι οὖν οὐδαμοῦ τὰ γε μὴ
 ὄντα ὄντα ἐστίν; Οὐδαμοῦ. Ἔστιν οὖν ὅπως περὶ ταῦτα [τὰ
 μὴ ὄντα] πράξειεν ἂν τίς τι, ὥστ' ἔκεινα ποιήσειεν ἂν καὶ ὅστι-
 σοῦν [τὰ μηδαμοῦ ὄντα]; Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Κτήσι-
 ππος. Τί οὖν; οἱ ῥήτορες ὅταν λέγωσιν ἐν τῷ δήμῳ, οὐδὲν πράτ-
 τουσιν; Πράττουσι μὲν οὖν, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν εἴπερ πράττουσι,
 καὶ ποιοῦσιν; Ναί. Τὸ λέγειν ἄρα πράττειν τε καὶ ποιεῖν ἐστίν; C
 Ὁμολόγησεν. Οὐκ ἄρα τὰ γε μὴ ὄντ', ἔφη, λέγει οὐδεὶς·
 ποιοίη γὰρ ἂν ἤδη τί· σὺ δ' ὁμολόγηκας τὸ μὴ ὄν μὴ οἶόν τ' εἶ-
 ναι μὴδὲ ποιεῖν· ὥστε κατὰ τὸν σὸν λόγον οὐδεὶς ψευδῇ λέγει,
 ἀλλ' εἴπερ λέγει Διονυσόδωρος, τάληθ' τε καὶ τὰ ὄντα λέγει.
 Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κτήσιππος, ὦ Εὐθύδημε· ἀλλὰ τὰ ὄντα μὲν
 τρόπον τινὰ λέγει, οὐ μέντοι ὥς γ' ἔχει. Πῶς λέγεις, ἔφη ὁ
 Διονυσόδωρος, ὦ Κτήσιππε; εἰσὶ γὰρ τινες, οἳ λέγουσι τὰ πράγ-
 ματα ὥς ἔχει; Εἰσὶ μέντοι, ἔφη, οἱ καλοὶ τε κάγαθοι καὶ οἱ D
 τάληθ' λέγοντες. Τί οὖν; ἢ δ' ὅς· τὰγαθὰ οὐκ εὖ, ἔφη, ἔχει,
 τὰ δὲ κακὰ κακῶς; Συνεχώρει. Τοὺς δὲ καλοὺς τε κάγαθούς
 ὁμολογεῖς λέγειν ὥς ἔχει τὰ πράγματα; Ὁμολογῶ. Κακῶς ἄρα,
 ἔφη, λέγουσιν, ὦ Κτήσιππε, οἱ ἀγαθοὶ τὰ κακὰ, εἴπερ ὥς ἔχει
 λέγουσι. Ναὶ μὰ Δία, ἢ δ' ὅς, σφόδρα γε, τοὺς γοῦν κακοὺς
 ἀνθρώπους· ὦν σύ, εἴαν μοι πείθῃ, εὐλαβήσῃ εἶναι, [ἵνα μὴ σε
 οἱ ἀγαθοὶ κακῶς λέγωσιν.] ὥς εὖ ἴσθ' ὅτι κακῶς λέγουσιν οἱ ἀγα- E
 θοὶ τοὺς κακοὺς. Ἡ καὶ τοὺς μεγάλους, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, με-
 γάλως λέγουσι καὶ τοὺς θερμούς θερμῶς; Μάλιστα δήπου, ἔφη
 ὁ Κτήσιππος· τοὺς γοῦν ψυχροὺς ψυχρῶς λέγουσὶ τε καὶ φασὶ
 διαλέγεσθαι. Σὺ μὲν, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος, λοιδορεῖ, ὦ Κτή-
 σιππε, λοιδορεῖ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε, ἢ δ' ὅς, ὦ Διονυσόδωρε,

B. 3, 4, 5. τὰ μὴ ὁ. et τὰ μηδαμοῦ ὁ. glossemata sunt eaque falsa. Bodl.
 ὡς γε Κλενία. Nonnulli Codd. ὥστ' ἔκεινά γε Κλενία. sc. ex dittographia.

D. 7. Insititia sunt ἵνα — λέγωσιν.

ἐπει φίλῳ σε, ἀλλὰ νουθετῶ σ' ὡς ἐταῖρον, καὶ πειρῶμαι πελ-
 285 θειν μηδέποτ' ἐναντίον ἐμοῦ οὕτως ἀγροίκως λέγειν, ὅτι ἐγὼ
 τούτους βούλομαι ἐξολωλέναι, οὕς περὶ πλείστου ποιεῦμαι.

XIII. Ἐγὼ οὖν, ἐπειδὴ μοι ἐδόκουν ἀγριωτέρως πρὸς ἀλ-
 λήλους ἔχειν, προσέπαιζόν τε τὸν Κτήσιππον καὶ εἶπον ὅτι ὦ
 Κτήσιππε, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ χρῆναι ἡμᾶς παρὰ τῶν ξένων δέχε-
 σθαι ἂν ἐθέλωσι διδόναι, καὶ μὴ ὀνόματι διαφέρεισθαι. εἰ γὰρ
 ἐπίστανται οὕτως ἐξολλύναι ἀνθρώπους, ὥστ' ἐκ πονηρῶν τε καὶ
 ἀφρόνων χρηστοὺς τε καὶ ἔμφρονας ποιεῖν, καὶ τοῦτο εἴτ' αὐτῷ
 B εὐρήκατον εἶτε καὶ παρ' ἄλλου του ἐμαθέτην φθόρον τινὰ καὶ
 ἔλθρον τοιοῦτον, ὥστε ἀπολέσαντες πονηρὸν ὄντα χρηστὸν πά-
 λιν ἀποφῆναι· εἰ τοῦτ' ἐπίστασθον — δῆλον δ', ὅτι ἐπίστα-
 σθον· ἐφάτην γοῦν τὴν τέχνην σφῶν εἶναι τὴν νεωστὶ εὐρημένην
 ἀγαθοὺς ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους ἐκ πονηρῶν — συγχωρήσωμεν
 οὖν αὐτοῖν αὐτό· ἀπολεσάντων ἡμῖν τὸ μειράκιον καὶ φρόνιμον
 ποιησάντων, καὶ ἅπαντάς γ' ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. εἰ δ' ὑμεῖς οἱ
 C νέοι φοβεῖσθε, ὥσπερ ἐν Καρὶ ἐν ἐμοὶ ἔστω ὁ κίνδυνος· ὡς ἐγὼ,
 ἐπειδὴ καὶ πρεσβύτης εἰμὶ, παρακινδυνεύειν ἔτοιμος καὶ παρα-
 δίδωμι ἐμαυτὸν Διονυσοδώρῳ τουτῷ ὥσπερ τῇ Μηδεῖᾳ τῇ Κόλ-
 χῳ· ἀπολλύτω με, καὶ εἰ μὲν βούλεται, ἐψέτω, εἰ δ', ὅ τι βού-
 λεται, τοῦτο ποιεῖτω· μόνον χρηστὸν ἀποφηνάτω. καὶ ὁ Κτή-
 σιππος, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ αὐτός, ὦ Σώκρατες, ἔτοιμός εἰμι
 παρέχειν ἐμαυτὸν τοῖς ξένοις, καὶ ἐὰν βούλωνται δέρειν ἔτι μᾶλ-
 λον ἢ νῦν δέρουσιν, εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσῃ ὥσπερ
 D ἡ τοῦ Μαρσίου, ἀλλ' εἰς ἀρετὴν. καίτοι με οἶεται Διονυσόδω-
 ρος οὕτοσί χαλεπαίνειν αὐτῷ· ἐγὼ δ' οὐ χαλεπαίνω, ἀλλ' ἀντι-
 λέγω πρὸς ταῦτα, ἃ μοι δοκεῖ πρὸς με μὴ καλῶς λέγειν· ἀλλὰ
 σὺ τὸ ἀντιλέγειν, ἔφη, ὦ γενναῖε Διονυσόδωρε, μὴ κάλει λοιδο-
 ρεῖσθαι· ἕτερον γάρ τί ἐστι τὸ λοιδορεῖσθαι.

XIV. Καὶ ὁ Διονυσόδωρος, ὦς ὄντος, ἔφη, τοῦ ἀντιλέ-

A. 6. Vulgo ἃ λέγουσιν ἐὰν ἐθέλωσι διδόναι, quod patienter tulerunt Edi-
 tores.

γειν, ὦ Κτήσιππε, ποιεῖ τοὺς λόγους; Πάντως δήπου, ἔφη, καὶ σφόδρα γε· ἢ σὺ, ὦ Διονυσόδωρε, οὐκ οἶε εἶναι ἀντιλέγειν; Εὐκουν σὺ γ' ἂν, ἔφη, ἀποδείξαις πώποτε ἀκούσας οὐδενὸς ἀντιλέγοντος ἐτέρου ἐτέρῳ. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη· ἀλλ' ἀκούων μὲν νυνὶ σοὶ ἀποδείκνυμι ἀντιλέγοντος Κτησίππου Διονυσοδώρῳ. Ἦ καὶ ὑπόσχοις ἂν τούτου λόγον; Πάνυ γ', ἔφη. Τί οὖν; ἢ δ' ὅς· εἰσὶν ἐκάστῳ τῶν ὄντων λόγοι; Πάνυ γε. Οὐκοῦν ὡς ἔστιν ἕκαστον [ἢ ὡς οὐκ ἔστιν; Ὡς ἔστιν]. Εἰ γὰρ μέμνησαι, ἔφη, 286 ὦ Κτήσιππε, καὶ ἄρτι ἐπεδείξαμεν μηδὲνα μηδὲν λέγοντα ὡς οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ μὴ ὄν οὐδεὶς ἐφάνη λέγων. Τί οὖν δὴ τούτου; ἢ δ' ὅς ὁ Κτήσιππος· ἤττον τι ἀντιλέγομεν ἐγὼ τε καὶ σὺ; Πότερον οὖν, ἢ δ' ὅς, ἀντιλέγομεν ἂν τὸν τοῦ αὐτοῦ πράγματος λόγον ἀμφοτέροι λέγοντες, ἢ οὕτω μὲν ἂν δήπου ταῦτά λέγομεν; Συνεχῶρει. Ἀλλ' ὅταν μηδέτερος, ἔφη, τὸν τοῦ πράγματος λόγον λέγῃ, τότε ἀντιλέγομεν ἂν; ἢ οὕτω γε τὸ παράπαν οὐδ' ἂν B μεμνημένος εἴη τοῦ πράγματος οὐδέτερος ἡμῶν; Καὶ τοῦτο συνωμολόγει. Ἀλλ' ἄρα, ὅταν ἐγὼ μὲν τὸν τοῦ πράγματος λόγον λέγω, σὺ δ' ἄλλου τινὸς ἄλλον, τότε ἀντιλέγομεν; ἢ ἐγὼ λέγω μὲν τὸ πρᾶγμα, σὺ δ' οὐδὲ λέγεις τὸ παράπαν· ὁ δὲ μὴ λέγων τῷ λέγοντι πῶς ἂν ἀντιλέγοι;

XV. Καὶ ὁ μὲν Κτήσιππος ἐσίγησεν· ἐγὼ δὲ θαυμάσας τὸν λόγον, Πῶς, ἔφη, ὦ Διονυσόδωρε, λέγεις; οὐ γάρ τοι ἀλλὰ C τοῦτόν γε τὸν λόγον πολλῶν δὴ καὶ πολλάκις ἀκηχοῦς αἰεὶ θαυμάζω. καὶ γὰρ οἱ ἀμφὶ Πρωταγόραν σφόδρ' ἐχρῶντο αὐτῷ καὶ οἱ ἔτι παλαιότεροι· ἐμοὶ δ' αἰεὶ θαυμαστός τις δοκεῖ εἶναι καὶ τοὺς τ' ἄλλους ἀνατρέπειν καὶ αὐτὸς αὐτόν· οἶμαι δ' αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν παρὰ σοῦ κάλλιστα πεύσεσθαι. ἄλλο τι ψευδῆ λέγειν οὐκ ἔστι; τοῦτο γὰρ δύναται ὁ λόγος· ἢ γάρ; ἀλλ' ἢ

E. 3. Vulgo ἀκούωμεν νῦν εἰ. Mox quae uncis inclusi aut expellenda aut sic mutanda: ἀλλ' οὐκ ὡς οὐκ ἔστιν.

A. 2. Supplevi μηδέν.

B. 7. Bodl. pro ἐσίγησεν habet ἔλεγεν ἐν. Reponendum videtur ἐγέλασεν, quod multo magis κατὰ τὸν Κτ. est.

λέγοντ' ἀληθῆ λέγειν ἢ μὴ λέγειν; Συνεχώρει. Πότερον οὖν
 D ψευδῆ λέγειν μὲν οὐκ ἔστι, δοξάζειν μὲντοι ἔστιν; Οὐδὲ δοξά-
 ζειν, ἔφη. Οὐδ' ἄρα ψευδῆς, ἣν δ' ἐγώ, δόξα ἔστι τὸ παρά-
 παν. Οὐκ ἔφη. Οὐδ' ἄρ' ἀμαθία οὐδ' ἀμαθεῖς ἄνθρωποι· ἢ
 οὐ τοῦτ' ἂν εἴη ἀμαθία, εἴπερ εἴη, τὸ ψεύδεσθαι τῶν πραγμά-
 των; Πάνυ γε, ἔφη. Ἀλλὰ τοῦτ' οὐκ ἔστιν, ἣν δ' ἐγώ. Οὐκ
 ἔφη. Λόγου ἕνεκα, ὃ Διονυσόδωρε, λέγεις τὸν λόγον, ἵνα δὴ
 ἄτοπον λέγῃς, ἢ ὡς ἀληθῶς δοκεῖ σοι οὐδεὶς εἶναι ἀμαθῆς ἄν-
 E θρώπων; Ἀλλὰ σύ, ἔφη, ἐξελέγξον. Ἡ καὶ ἔστι τοῦτο κατὰ
 τὸν σὸν λόγον, ἐξελέγξαι, μηδενὸς ψευδομένου; Οὐκ ἔστιν, ἔφη
 ὁ Εὐθύδημος. Οὐδ' ἄρα ἐκέλευε, φημ' ἐγώ, νῦν δὴ ὁ Διονυσό-
 δωρος ἐξελέγξαι. Τὸ γὰρ μὴ ὄν πῶς ἂν τις κελεύσαι; Οὐδὲ κε-
 λευσθεῖς, ἣν δ' ἐγώ, ὃ Εὐθύδημε, τὰ σοφὰ ταῦτα καὶ τὰ εὖ
 ἔχοντα πάνυ τι μανθάνω, ἀλλὰ παχέως πως ἔννοῶ. Ἰσως μὲν
 οὖν φορτικώτερόν τι ἐρήσομαι. ἀλλὰ συγγίγνωσκε, ὅρα δέ· εἰ
 287 γὰρ μήτε ψεύδεσθαι ἔστι μήτε ψευδῆ δοξάζειν μήτ' ἀμαθῆ εἶ-
 ναι, ἄλλο τι οὐδ' ἐξαμαρτάνειν ἔστιν, ὅταν τίς τι πράττῃ;
 πράττοντα γὰρ οὐκ ἔστιν ἀμαρτάνειν τούτου ὃ πράττει· οὐχ
 οὕτω λέγετε; Πάνυ γ', ἔφη. Τοῦτ' ἔστιν ἤδη, ἣν δ' ἐγώ, τὸ
 φορικὸν ἐρώτημα. εἰ γὰρ μὴ ἀμαρτάνομεν μήτε πράττοντες
 μήτε λέγοντες μήτε διανοούμενοι, ὑμεῖς, ὃ πρὸς Διός, εἰ ταῦθ'
 οὕτως ἔχει, τίνος διδάσκαλοι ἦκατε; ἢ οὐκ ἄρτι ἔφατ' ἀρετὴν
 B κάλλιστ' ἂν παραδοῦναι ἀνθρώπων τῷ ἐθέλοντι μανθάνειν;

XVI. Εἰτ', ἔφη, ὃ Σώκρατες, ὁ Διονυσόδωρος ὑπολα-
 βών, οὕτως εἰ Κρόνος, ὥστε ἃ τὸ πρῶτον εἶπομεν νῦν ἀναμνησθή-
 σκει, καὶ εἴ τι πέρυσιν εἶπον, νῦν ἀναμνησθήσει, τοῖς δ' ἐν τῷ
 παρόντι λεγομένοις λόγοις οὐχ ἕξεις ὃ τι χρῆ; Καὶ γάρ, ἔφην ἐγώ,
 χαλεποὶ εἰσι πάνυ, εἰκότως· παρὰ σοφῶν γὰρ λέγονται· ἐπεὶ καὶ

E. 1. Vulgo ἐλεγξον.

E. 3. Vulgo οὐδ' ἄρα ἐκέλευε, ἔφην ἐγώ. Partem veri vidit C.F.Herm.
 Mox Bodl. οὐδὲ κελεύεις ἣν δ' ἐγώ, οὐ post ἔχοντα omissio. Vulgo Ὡ Εὐθ. ἣν
 δ' ἐγώ — οὐ πάνυ τι μ. — omissis οὐδὲ κελεύεις.

τούτῳ τῷ τελευταίῳ παγγάλεπον χρήσασθαι ἐστίν, ὃ λέγεις. τὸ γὰρ οὐκ ἔχω ὅ τι χρῶμαι τί ποτε λέγεις, ὦ Διονυσόδωρε; ἢ δὴλον ὅτι ὡς οὐκ ἔχω ἐξελέγξαι αὐτόν; ἐπεὶ εἶπέ, τί σοι ἄλλο νοεῖ τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσωμαι τοῖς λόγοις; Ἄλλ' ὃ σὺ λέγεις, ἔφη, τούτῳ γ' οὐ πάνυ χαλεπὸν χρῆσθαι· ἐπεὶ ἀποκρίναι. Πρὶν σὲ ἀποκρίνασθαι, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε; Οὐκ ἀποκρινεῖς; ἔφη. Ἡ καὶ δίκαιον; Δίκαιον μέντοι, ἔφη. Κατὰ τίνα λόγον; ἦν δ' ἐγώ· ἢ δὴλον ὅτι κατὰ τόνδε, ὅτι σὺ νῦν πάσσοφός τις ἡμῖν ἀφίξαι περὶ λόγους, καὶ οἶσθ' ὅτε δεῖ ἀποκρίνασθαι καὶ ὅτε μὴ; καὶ νῦν οὐδὲ πρὸς ὅτιοῦν ἀποκρίνει, ἅτε D γιγνώσκων ὅτι οὐ δεῖ; Ἀλαεῖς, ἔφη, ἀμελήσας τοῦ ἀποκρίνασθαι· ἀλλ', ὦ ἄγαθέ, πείθου καὶ ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ ὁμολογεῖς με σοφὸν εἶναι. Πειστέον τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἀνάγκη, ὡς ἔοικε· σὺ γὰρ ἄρχεις· ἀλλ' ἐρώτα. Πότερον οὖν τὰ ψυχὴν ἔχοντα νοεῖ [τὰ νοοῦντα], ἢ καὶ τὰ ἀψυχα; Τὰ ψυχὴν ἔχοντα. Οἶσθα οὖν τι, ἔφη, ῥῆμα ψυχὴν ἔχον; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Τί οὖν ἄρτι ἤρου, ὃ τί μοι νοοίῃ τὸ ῥῆμα; Τί ἄλλο γε, ἦν δ' ἐγώ, ἢ ἐξήμαρτον διὰ τὴν βλακειάν; ἢ οὐκ ἐξήμαρτον, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ὀρθῶς εἶπον, εἰπὼν ὅτι νοεῖ τὰ ῥήματα; πότερα φῆς ἐξαμαρτεῖν με ἢ οὐ; εἰ γὰρ μὴ ἐξήμαρτον, οὐδὲ σὺ ἐξελέγξεις, καίπερ σοφὸς ὢν, οὐδ' ἔχεις ὅ τι χρῆ τῷ λόγῳ· εἰ δ' ἐξήμαρτον, οὐδ' οὕτως ὀρθῶς λέγεις, φάσκων οὐκ εἶναι ἐξαμαρτάνειν· καὶ ταῦτ' 288 οὐ πρὸς ἃ πέρυσιν ἔλεγες λέγω. ἀλλ' ἔοικεν, ἔφην ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρέ τε καὶ Εὐθύδημε, οὗτος μὲν ὁ λόγος ἐν ταύτῳ μένειν, καὶ ἔτι ὥσπερ τὸ παλαιὸν καταβαλὼν πίπτειν, καὶ ὥστε τοῦτο μὴ πᾶσχειν, οὐδ' ὑπὸ τῆς ὑμετέρας πω τέχνης ἐξευρηθῆναι, καὶ ταῦθ' οὕτως ἰθαυμαστῆς οὔσης εἰς ἀκρίβειαν λόγων. καὶ ὁ Κτήσιππος, Θαυμασσία γε λέγεται, ἔφη, ὦ ἄνδρες Θούριοι εἴτε Χῖοι B

C. 3. Vulgo τοι. Sensus aperte contrarium flagitabat.

D. 1. Vulgo οὐδ' ἂν ὅτιοῦν barbare. Compendium τοῦ πρὸς librarium refellit.

D. 5. Vulgo τὰ om. Hoc quum deesset grammaticus τὰ νοοῦντα adjecit, quem satis refellit responsionis forma.

wνείθ' ἰσχύοντες καὶ πῆτη χαίρετον ὀνομαζόμενοι· ὥς οὐδὲν ὑμῖν μέλει
 τοῦ παραληρεῖν. καὶ γὰρ φοβηθεῖς, μὴ λοιδορία γένηται, πάλιν
 κατεπράυνον τὸν Κτήσιππον καὶ εἶπον· ὦ Κτήσιππε, καὶ νῦν
 δὴ ἂν πρὸς Κλεινίαν ἔλεγον, καὶ πρὸς σέ ταῦτά ταῦτα λέγω, ὅτι
 οὐ γινώσκεις τῶν ξένων τὴν σοφίαν, ὅτι θαυμασία ἐστίν· ἀλλ'
 οὐκ ἐθέλετον ἡμῖν ἐπιδείξασθαι σπουδάζοντε, ἀλλὰ τὸν Πρωτέα
 C μιμῆσθον τὸν Αἰγύπτιον σοφιστὴν γοητεύοντε ἡμᾶς. ἡμεῖς οὖν
 τὸν Μενέλαον μιμώμεθα, καὶ μὴ ἀφιώμεθα τοῖν ἀνδροῖν, ἕως
 ἂν ἡμῖν ἐκφανῇ τὸ ἐφ' ᾧ αὐτῷ σπουδάζεται· οἶμαι γάρ τι αὐ-
 τοῖν πάγκαλον φανεῖσθαι, ἐπειδὰν ἄρξωνται σπουδάζειν· ἀλλὰ
 δεώμεθα καὶ παραμυθώμεθα καὶ προσευχώμεθ' αὐτοῖν ἐκφανῇ-
 ναι. ἐγὼ οὖν μοι δοκῶ καὶ αὐτὸς πάλιν ὑψηγῆσθαι, οἷω προς-
 D εὔχομαι αὐτῷ φανῆναί μοι· ὅθεν γὰρ τὸ πρότερον ἀπέλιπον, τὸ
 ἐξῆς τούτοις πειράσομαι, ὅπως ἂν δύνωμαι, διελθεῖν, ἐάν πως
 ἐκκαλέσωμαι καὶ ἐλεήσαντέ με καὶ οἰκτείραντε συντεταμένον
 καὶ σπουδάζοντα καὶ αὐτῷ σπουδάσῃ.

XVII. Σὺ δέ, ὦ Κλεινία, ἔφην, ἀνάμνησόν με, πόθεν τότ'
 ἀπέλιπομεν. ὥς μὲν οὖν ἐγώ μιν, ἐνθένδε ποθέν. φιλοσοφητέον
 ὡμολογήσαμεν τελευτῶντες· ἦ γάρ; Ναί, ἦ δ' ὅς. Ἡ δέ γε φι-
 λοσοφία κτήσις ἐπιστήμης· οὐχ οὕτως; ἔφην. Ναί, ἔφη. Τίνα
 ποτ' οὖν ἂν κτησάμενοι ἐπιστήμην ὀρθῶς κτησαίμεθα; Ἄρ' οὐ
 E τοῦτο μὲν ἀπλοῦν, ὅτι ταύτην ἥτις ἡμᾶς ὀνήσει; Πάνυ γ', ἔφη.
 Ἄρ' οὖν ἂν τι ἡμᾶς ὀνήσειεν, εἰ ἐπισταίμεθα γινώσκειν περιόν-
 τες, ὅπου τῆς γῆς χρυσίον πλεῖστον κατορώρυκται; Ἴσως, ἔφη.
 Ἀλλὰ τὸ πρότερον, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτό γ' ἐξηλέγξαμεν, ὅτι οὐδὲν
 πλέον, οὐδ' εἰ ἄνευ πραγμάτων καὶ τοῦ ὀρύττειν τὴν γῆν τὸ
 πᾶν ἡμῖν χρυσίον γένοιτο· ὥστε οὐδ' εἰ τὰς πέτρας χρυσᾶς ἐπα-
 289 σταίμεθα ποιεῖν, οὐδενὸς ἂν ἀξία ἡ ἐπιστήμη εἴη· εἰ γὰρ μὴ καὶ
 χρῆσθαι ἐπιστησοίμεθα τῷ χρυσίῳ, οὐδὲν ὄφελος αὐτὸ ἐφάνη ὄν·
 ἦ οὐ μέμνησαι; ἔφην ἐγώ. Πάνυ γ', ἔφη, μέμνημαι. Οὐδέ γε,

C. 3. Vulgo ἐκφανῆτον ἐφ' ᾧ.

A 2. Vulgo ἐπιστησόμεθα.

ὡς ἔοικε, τῆς ἄλλης ἐπιστήμης ὄφελος γίνεται οὐδέν, οὔτε χρη-
 ματιστικῆς οὔτ' ἰατρικῆς οὔτ' ἄλλης οὐδεμιᾶς, ἥτις ποιεῖν τι
 ἐπίσταται, χρῆσθαι δὲ μὴ ᾧ ἂν ποιήσῃ· οὐχ οὕτως; Συνέφη.
 Οὐδέ γ' εἴ τις ἔστιν ἐπιστήμη, ὥστ' ἀθανάτους ποιεῖν, ἄνευ B
 τοῦ ἐπίσταςθαι τῇ ἀθανασίᾳ χρῆσθαι, οὐδὲ ταύτης ἔοικεν ὄφε-
 λος οὐδέν, εἴ τι δεῖ τοῖς πρόσθεν ὁμολογημένοις τεκμαίρεσθαι.
 Συνεδόκει ἡμῖν πάντα ταῦτα. Τοιαύτης τινὸς ἄρ' ἡμῖν ἐπι-
 στήμης δεῖ, ᾧ καλὲ παῖ, ἣν δ' ἐγώ, ἐν ἣ συμπίπτωκεν ἅμα
 τό τε ποιεῖν ἐπίσταςθαι καὶ τὸ χρῆσθαι τούτῳ, ὃ ἂν ποιῇ. Φαί-
 νεται, ἔφη. πολλοῦ ἄρα δεῖ, ὡς ἔοικεν, ἡμᾶς λυροποιούς δεῖν C
 εἶναι καὶ τοιαύτης τινὸς ἐπιστήμης ἐπηβόλους. ἐνταῦθα γὰρ δὴ
 χωρὶς μὲν ἡ ποιοῦσα τέχνη, χωρὶς δ' ἡ χρωμένη διήρηται τοῦ
 αὐτοῦ πέρι· ἡ γὰρ λυροποικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ πολὺ διαφέ-
 ρετον ἀλλήλοιν· οὐχ οὕτως; Συνέφη. Οὐδέ μὴν αὐλοποικῆς
 γε δῆλον ὅτι δεόμεθα· καὶ γὰρ αὕτη ἑτέρα τοιαύτη. Συνεδό-
 κει. Ἀλλὰ πρὸς θεῶν, ἔφην ἐγώ, εἰ τὴν λογοποικὴν τέχνην
 μάθοιμεν, ἄρ' ἐστὶν αὕτη, ἣν ἔδει κεκτημένους ἡμᾶς εὐδαί-
 μονας εἶναι; Οὐκ οἶμαι, ἔφη, ἐγώ, ὁ Κλεινίας ὑπολαβὼν. Τίνι D
 τεκμηρίῳ, ἣν δ' ἐγώ, χρῆ; Ὁρῶ, ἔφη, τινὰς λογοποιούς, οἱ
 τοῖς ἰδίοις λόγοις, οἷς αὐτοὶ ποιοῦσιν, οὐκ ἐπίστανται χρῆσθαι,
 ὥσπερ οἱ λυροποιοὶ ταῖς λύραις, ἀλλὰ πάνταυθ' ἄλλοι δυνα-
 τοὶ χρῆσθαι οἷς ἐκεῖνοι εἰργάσαντο, οἱ λογοποιεῖν αὐτοὶ ἀδύ-
 νατοι· δῆλον οὖν ὅτι καὶ περὶ λόγους χωρὶς ἡ τοῦ ποιεῖν τέχνη
 καὶ ἡ τοῦ χρῆσθαι. Ἰκανόν μοι δοκεῖς, ἔφην ἐγώ, τεκμήριον
 λέγειν, ὅτι οὐχ αὕτη ἐστὶν [ἡ τῶν λογοποιῶν τέχνη], ἣν ἂν
 κτησάμενός τις εὐδαίμων εἴη. καίτοι ἐγὼ ὥμην ἐνταυθά που
 φανήσεσθαι τὴν ἐπιστήμην, ἣν δὴ πάλαι ζητοῦμεν. καὶ γάρ E
 μοι οἱ τ' ἄνδρες [αὐτοὶ οἱ λογοποιοί], ὅταν συγγένωμαι αὐτοῖς,
 ὑπέρσοφοι, ὧ Κλεινία, δοκοῦσιν εἶναι, καὶ αὕτη ἡ τέχνη αὐ-
 τῶν θεσπεσία τις καὶ ὑψηλή. καὶ μέντοι οὐδέν θαυμαστόν·
 ἔστι γὰρ τῆς τῶν ἐπιδῶν τέχνης μῶριον σμικρῷ τ' ἐκείνης ὑπο-

B. 2. Videtur ὡς ante ἔοικεν excidisse.

E. 2. Inutile additamentum seclusi.

290 δεσπότερα· ἢ μὲν γάρ [τῶν ἐπωδῶν] ἔχεών τε καὶ φαλαγγίων καὶ
 σκορπίων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων τε καὶ νόσων κήλησίς ἐστιν,
 ἢ δὲ δικαστῶν τε καὶ ἐκκλησιαστῶν καὶ τῶν ἄλλων ὄχλων κή-
 λησίς τε καὶ παραμυθία τυγχάνει οὕσα· ἢ σοι, ἔφην ἐγώ, ἄλ-
 λως πῶς δοκεῖ; Οὐκ, ἀλλ' οὕτω μοι φαίνεται, ἔφη, ὥς σὺ
 λέγεις. Ποῖ οὖν, ἔφην ἐγώ, τραποίμεθ' ἂν ἔτι; ἐπὶ ποίαν τέ-
 χνην; Ἐγὼ μὲν οὐκ εὐπορῶ, ἔφη. Ἀλλ', ἦν δ' ἐγώ, ἐμὲ
 B οἶμαι εὕρηκέναι. Τίνα; ἔφη ὁ Κλεινίας. Ἡ στρατηγικὴ μοι
 δοκεῖ, ἔφην ἐγώ, τέχνη παντὸς μᾶλλον εἶναι, ἢν ἂν τις κτησά-
 μενος εὐδαίμων εἴη. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ. Πῶς; ἦν δ' ἐγώ. Θη-
 ρευτικὴ τις ἦδε γ' ἐστὶ τέχνη ἀνθρώπων. Τί δ' οὖν; ἔφην ἐγώ.
 Οὐδεμία, ἔφη, τῆς θηρευτικῆς αὐτῆς ἐπὶ πλέον ἐστὶν ἢ ὅσον
 θηρεῦσαι καὶ χειρώσασθαι· ἐπειδὴν δὲ χειρώσωνται τοῦτο, ὃ
 ἂν θηρεύωνται, οὐ δύνανται τούτῳ χρῆσθαι, ἀλλ' οἱ μὲν κυνη-
 γέται καὶ οἱ ἄλιεῖς τοῖς ὀψοποιοῖς παραδιδόασιν, οἱ δ' αὖ γεω-
 μέτραι καὶ οἱ ἀστρονόμοι καὶ οἱ λογιστικοί — θηρευτικοὶ γάρ
 C εἰσι καὶ οὗτοι· οὐ γὰρ ποιοῦσι [τὰ διαγράμματα] ἕκαστοι τού-
 των, ἀλλὰ τὰ ὄντα ἀνευρίσκουσιν — ἅτ' οὖν χρῆσθαι αὐτοῖς
 οὐκ ἐπιστάμενοι, ἀλλὰ θηρεῦσαι μόνον, παραδιδόασιν δῆπου
 τοῖς διαλεκτικοῖς καταχρῆσθαι αὐτῶν τοῖς εὐρήμασιν, ὅσοι γ'
 αὐτῶν μὴ παντάπασιν ἀνόητοί εἰσιν. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ κάλ-
 λιστε καὶ σοφώτατε Κλεινία· τοῦθ' οὕτως ἔχει; Πάνυ μὲν οὖν·
 καὶ οἳ γε στρατηγοί, ἔφη, οὕτω τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐπειδὴν ἡ
 D πόλιν τινὰ θηρεύσωνται ἢ στρατόπεδον, παραδιδόασιν τοῖς πολι-
 τικοῖς ἀνδράσιν· αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἐπίστανται χρῆσθαι τούτοις, ἀ-
 ἐθήρευσαν· ὥσπερ, οἶμαι, οἱ ὀρτυγοθήραι τοῖς ὀρτυγοτρόφοις
 παραδιδόασιν. εἰ οὖν, ἡ δ' ὅς, δεόμεθ' ἐκείνης τῆς τέχνης, ἥτις
 ὅ ἂν κτήσῃται ἢ ποιήσασα ἢ θηρευσασμένη αὐτὴ καὶ ἐπιστή-
 σεται χρῆσθαι, καὶ ἡ τοιαύτη ποιήσῃ ἡμᾶς μακαρίους, ἄλλην
 δὴ τινα, ἔφη, ζητητέον ἀντὶ τῆς στρατηγικῆς.

B. 4. Vulgo τί δὴ οὖν; mox supplendum videtur *χρεῖα* vel *ὠφέλεια*.

C. 1. Expellendum futile et falsum supplementum.

XVIII. **KP.** Τί λέγεις σύ, ὦ Σώκρατες; ἐκείνο τὸ μει- E
ράκιον τοιαῦτ' ἐφθέγγετο;

ΣΩ. Οὐκ οἶει, ὦ Κρίτων;

KP. Μὰ Δί' οὐ μέντοι. οἶμαι γὰρ αὐτὸν ἐγώ, εἰ ταῦτ' εἶπεν, οὔτ' Εὐθύδημου οὔτ' ἄλλου οὐδενὸς ἔτ' ἀνθρώπων δεῖσθαι εἰς παιδείαν.

ΣΩ. Ἀλλ' ἄρα, ὦ πρὸς Διός, μὴ ὁ Κτήσιππος ἦν ὁ ταῦτ' εἰπών, ἐγὼ δ' οὐ μένημαι;

KP. Ποῖος Κτήσιππος; 291

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τόδε γ' εὖ οἶδ', ὅτι οὔτ' Εὐθύδημος οὔτε Διονυσόδωρος ἦν ὁ εἰπών ταῦτα· ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Κρίτων, μὴ τις τῶν κρειττόνων παρὼν αὐτὰ ἐφθέγγετο; ὅτι γὰρ ἤκουσά γε ταῦτα, εὖ οἶδα.

KP. Ναὶ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες· τῶν κρειττόνων μέντοι τις ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ πολύ γε. ἀλλὰ μετὰ τοῦτ' ἔτι τινὰ ἐζητήσατε τέχνην; καὶ εὔρετε ἐκείνην ἢ οὐχ εὔρετε, ἥς ἕνεκ' ἐζητεῖτε;

ΣΩ. Πόθεν, ὦ μακάριε, εὔρομεν; ἀλλ' ἤμεν πάνυ γε- B
λοιοί, ὥσπερ τὰ παιδιά τὰ τοὺς κορύδους διώκοντα· αἰεὶ ὥ-
μεθ' ἐκάστην τῶν ἐπιστημῶν αὐτίκα λήψεσθαι, αἱ δ' αἰεὶ ὑπεξ-
έφυγον. τὰ μὲν οὖν πολλὰ τί ἂν σοι λέγοιμι; ἐπὶ δὲ δὴ τὴν βα-
σιλικὴν ἐλθόντες τέχνην καὶ διασκοπούμενοι αὐτήν, εἰ αὕτη εἴη
ἡ τὴν εὐδαιμονίαν παρέχουσα τε καὶ ἀπεργαζομένη, ἐνταῦθ'
ὥσπερ εἰς λαβύρινθον ἐμπεσόντες, οἴομενοι ἤδη ἐπὶ τέλει εἶναι,
περικάμψαντες πάλιν ὥσπερ ἐν ἀρχῇ τῆς ζητήσεως ἀνεφάνημεν C
ὄντες καὶ τοῦ ἴσου δεόμενοι, ὅσουπερ ὅτε τὸ πρῶτον ἐζητοῦμεν.

KP. Πῶς δὴ τοῦθ' ὑμῖν συνέβη, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἐγὼ φράσω. ἔδοξε γὰρ δὴ ἡμῖν ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ βασιλικὴ τέχνη ἡ αὐτὴ εἶναι.

KP. Τί οὖν δὴ;

ΣΩ. Ταύτη τῇ τέχνῃ ἢ τε στρατηγικὴ καὶ αἱ ἄλλαι παραδιδόναι ἄρχειν τῶν ἔργων, ὧν αὐταὶ δημιουργοὶ εἰσιν, ὥς

μόνη επισταμένη χρησθαι. σαφῶς οὖν ἐδόκει ἡμῖν αὕτη εἶναι,
 D ἣν ἐζητοῦμεν, καὶ ἡ αἰτία τοῦ ὀρθῶς πράττειν ἐν τῇ πόλει, καὶ
 ἀτεχνῶς κατὰ τὸ Αἰσχύλου ἱαμβεῖον μόνη ἐν τῇ πρύμνῃ καθή-
 σθαι τῆς πόλεως, πάντα κυβερνῶσα καὶ πάντων ἄρχουσα πάντα
 χρήσιμα ποιεῖν.

KP. Οὐκοῦν καλῶς ὑμῖν ἐδόκει, ὦ Σώκρατες;

XIX. ΣΩ. Σὺ κρινεῖς, ὦ Κρίτων, ἐὰν βούλῃ ἀκούειν τὰ
 μετὰ ταῦτα συμβάντα ἡμῖν· αὐθις γὰρ δὴ πάλιν ἐσκοποῦμεν
 ὧδέ πως· Φέρε, πάντων ἄρχουσα ἡ βασιλικὴ τέχνη ἔργον τι
 ἡμῖν ἀπεργάζεται, ἢ οὐδέν; Πάντως δήπου, ἡμεῖς ἔφαμεν πρὸς
 E ἀλλήλους. Οὐ καὶ σὺ ἂν ταῦτα φαίης, ὦ Κρίτων;

KP. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν φαίης αὐτῆς ἔργον εἶναι; ὥσπερ εἰ σέ
 ἐγὼ ἐρωτῶην, πάντων ἄρχουσα ἡ ἰατρικὴ, ὣν ἄρχει, τί ἔργον
 παρέχεται; οὐ τὴν ὑγίειαν [φαίης];

KP. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τί δέ; ἡ ὑμέτερα τέχνη ἡ γεωργία, πάντων ἄρ-
 292 χουσα, ὣν ἄρχει, τί ἔργον ἀπεργάζεται; οὐ τὴν τροφήν ἂν
 φαίης τὴν ἐκ τῆς γῆς παρέχειν ἡμῖν;

KP. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τί δέ δή; ἡ βασιλικὴ πάντων ἄρχουσα, ὣν ἄρχει,
 τί ἀπεργάζεται; ἴσως οὐ πάνυ γ' εὐπορεῖς.

KP. Μὰ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς, ὦ Κρίτων· ἀλλὰ τοσόνδε γ' οἶ-
 σθα, ὅτι εἴπερ ἐστὶν αὕτη ἣν ἡμεῖς ζητοῦμεν, ὠφέλιμον αὐτὴν
 δεῖ εἶναι.

KP. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀγαθόν γέ τι δεῖ ἡμῖν αὐτὴν παραδιδόναι;

KP. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες.

D. 8. Vulgo τι (vel τί) ἢ. ἀπ. ἔργον.

E. 5. φαίης quod soloseum est uncis inclusi.

ΣΩ. Ἀγαθὸν δὲ γέ που ὠμολογήσαμεν ἀλλήλοις ἐγὼ τε B
καὶ Κλεινίας οὐδὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἐπιστήμην τινά.

ΚΡ. Ναί, οὕτως εἰλεγες.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μὲν ἄλλα ἔργα, ἃ φαίη ἂν τις τῆς πολι-
τικῆς εἶναι — πολλὰ δέ που ταῦτ' ἂν εἴη, οἷον πλουσίους τοὺς
πολίτας παρέχειν καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀστασιάστους — πάντα
ταῦτ' οὔτε κακὰ οὔτ' ἀγαθὰ ἐφάνη, ἔδει δὲ σοφοὺς ποιεῖν καὶ
ἐπιστήμης μεταδιδόναι, ἥπερ ἐμελλεν αὕτη εἶναι ἡ ὠφελουσα C
τε καὶ εὐδαίμονα ποιοῦσα.

ΚΡ. Ἔστι ταῦτα· τότε γοῦν οὕτως ὑμῖν ὠμολογήθη, ὥς
σὺ τοὺς λόγους ἀπήγγειλας.

ΣΩ. Ἀρ' οὖν ἡ βασιλικὴ σοφοὺς ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους
καὶ ἀγαθοὺς;

ΚΡ. Τί γὰρ κωλύει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρα πάντας καὶ πάντ' ἀγαθοὺς; καὶ πᾶσαν
ἐπιστήμην, σκυτοτομικὴν τε καὶ τεκτονικὴν καὶ τὰς ἄλλας
ἀπάσας, αὕτη ἡ παραδιδοῦσα ἐστίν;

ΚΡ. Οὐκ οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἀλλὰ τίνα δὴ ἐπιστήμην; ἢ τί χρῆσόμεθα; τῶν D
μὲν γὰρ ἔργων οὐδενὸς δεῖ αὐτὴν δημιουργὸν εἶναι τῶν μῆτε
κακῶν μῆτ' ἀγαθῶν, ἐπιστήμην δὲ παραδιδόναι μηδεμίαν ἄλ-
λην ἢ αὐτὴν ἑαυτὴν. λέγωμεν δ' οὖν, τίς ποτ' ἐστίν αὕτη, ἢ
τί χρῆσόμεθα; βούλει φῶμεν, ὦ Κρίτων, ἢ ἄλλους ἀγαθοὺς
ποιήσομεν;

ΚΡ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οἷ τί ἔσονται ἡμῖν ἀγαθοὶ καὶ τί χρήσιμοι; ἢ ἔτι
λέγωμεν, ὅτι ἄλλους ποιήσουσιν, οἱ δ' ἄλλοι ἐκεῖνοι ἄλλους;
ὅ τι δὲ ποτ' ἀγαθοὶ εἰσιν, οὐδαμοῦ ἡμῖν φαίνονται, ἐπειδὴ περ E
τὰ ἔργα τὰ λεγόμενα εἶναι τῆς πολιτικῆς ἡτιμάσαμεν, ἀλλ'
ἀτεχνῶς τὸ λεγόμενον ὁ Διὸς Κόρινθος γίγνεται, καὶ ἔπερ εἰλε-

C. 1. Vulgo εἴπερ.

D. 4. Vulgo λέγωμεν δὴ οὖν.

www.libtas.com.gr
 γοι, τοῦ ἴσου ἡμῖν ἐνδεῖ ἢ ἔτι πλέονος πρὸς τὸ εἰδέναι, τίς ποτ' ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη ἐκείνη, ἢ ἡμᾶς εὐδαίμονας ποιήσει;

ΚΡ. Νῆ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες, εἰς πολλήν γ' ἀπορίαν, ὡς ἔοικεν, ἀφίκεσθε.

ΣΩ. Ἐγὼ γ' οὖν καὶ αὐτός, ὦ Κρίτων, ἐπειδὴ ἐν ταύτῃ
 293 τῇ ἀπορίᾳ ἐνεπεπτώκη, πᾶσαν ἤδη φωνὴν ἠφίην, δέομενος τοῖν
 ξένοιν, ὥσπερ Διοσκόρω ἐπικαλούμενος, σῶσαι ἡμᾶς, ἐμέ τε
 καὶ τὸ μειράκιον, ἐκ τῆς τρικυμίας τοῦ λόγου, καὶ παντὶ τρόπῳ
 σπουδᾶσαι, καὶ σπουδᾶσαντας ἐπιδείξαι, τίς ποτ' ἐστὶν ἡ ἐπι-
 στήμη, ἥς τυχόντες ἂν καλῶς τὸν ἐπιλοιπον βίον διελθοίμεν.

ΚΡ. Τί οὖν; ἠθέλησέ τι ὑμῖν ἐπιδείξαι ὁ Εὐθύδημος;

ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ; καὶ ἤρξατό γε, ὦ ἐταῖρε, πάνυ με-
 γαλοφρόνως τοῦ λόγου ὥδε·

Β XX. Πότερον δὴ σε, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ταύτην τὴν ἐπι-
 στήμην, περὶ ἣν πάλαι ἀπορεῖτε, διδάξω, ἢ ἐπιδείξω ἔχοντα;
 ὦ μακάριε, ἦν δ' ἐγώ, ἔστι δὲ ἐπὶ σοὶ τοῦτο; Πάνυ μὲν οὖν,
 ἔφη. Ἐπιδείξον τοίνυν με νῆ Δί', ἔφην ἐγώ, ἔχοντα· πολὺ γὰρ
 ῥᾶον ἢ μανθάνειν τηλικόνδ' ἄνδρα. Φέρε δὴ μοι ἀπόκριναι,
 ἔφη· ἐστὶν ὃ τι ἐπίστασαι; Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ, καὶ πολλὰ,
 σμικρά γε. Ἀρκεῖ, ἔφη. Ἄρ' οὖν δοκεῖς οἶόν τέ τι τῶν ὄντων
 C τοῦθ', ὃ τυγχάνει ὄν, αὐτὸ τοῦτο μὴ εἶναι ἅμα; Μὰ Δί' οὐκ
 ἔγωγε. Οὐκοῦν σὺ ἔφησθ' ἐπίστασθαι τι; Ἐγώ γε. Οὐκοῦν
 ἐπιστήμων εἶ, εἴπερ ἐπίστασαι; Πάνυ γε, τούτου γ' αὐτοῦ.
 Οὐδὲν διαφέρει· ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη σε ἔχει πάντα ἐπίστασθαι
 ἐπιστήμονά γ' ὄντα; Μὰ Δί', ἔφην ἐγώ· ἐπεὶ πολλὰ ἅλλ' οὐκ
 ἐπίσταμαι. Οὐκοῦν εἴ τι μὴ ἐπίστασαι, οὐκ ἐπιστήμων εἶ.
 Ἐκείνου γε, ὦ φίλε, ἦν δ' ἐγώ. Ἦττον οὖν τι, ἔφη, οὐκ ἐπι-
 στήμων εἶ; ἄρτι δ' ἐπιστήμων ἔφησθ' εἶναι· καὶ οὕτω τυγχά-
 D νεις ὢν αὐτὸς οὗτος, ὃς εἶ, καὶ αὖ πάλιν οὐκ εἶ, κατὰ ταῦτα
 ἅμα. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, Εὐθύδημε· τὸ γὰρ λεγόμενον, καλὰ
 δὴ παταγεῖς· πῶς οὖν ἐπίσταμαι ἐκείνην τὴν ἐπιστήμην, ἣν

D. 1. ὃς post πάλιν inserendum puto.

ἐζητούμεν; ὥς δὴ τοῦτο ἀδύνατόν ὄν, ταύτ' ἐῖναι τε καὶ μὴ, εἴπερ ἐν ἐπίσταμαι, ἅπαντα ἐπίσταμαι· οὐ γὰρ ἂν εἴην ἐπιστήμων τε καὶ ἀνεπιστήμων ἅμα· ἐπεὶ δὲ πάντ' ἐπίσταμαι, καὶ κείνην δὴ τὴν ἐπιστήμην ἔχω· ἄρ' οὕτω λέγεις, καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ σοφόν; Αὐτὸς σαυτὸν ἤδη ἐξελέγχεις, ἔφη, ὦ Σώκρα- E
τες. Τί δέ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Εὐθύδημε, σὺ οὐ πέπονθας ταὐτὸ τοῦτο πάθος; ἐγὼ γάρ τοι μετὰ σοῦ ἐτιοῦν ἂν πάσχων καὶ μετὰ Διονυσόδωρου τοῦδε, τῆς φίλης κεφαλῆς, οὐκ ἂν πάνυ ἀγανακτοίην. ἐπεὶ εἰπέ μοι, σφῶ οὐχὶ τὰ μὲν ἐπίστασθον τῶν ὄντων, τὰ δὲ οὐκ ἐπίστασθον; Ἦμιστά γε, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Διονυσόδωρος. Πῶς λέγετον; ἔφην ἐγώ· ἀλλ' οὐδὲν ἄρα ἐπίστασθον; Καὶ μάλα, ἦ δ' ὅς. Πάντ' ἄρα, ἔφην ἐγώ, ἐπί- 294
στασθον, ἐπειδήπερ καὶ ἐτιοῦν; Πάντ', ἔφη, καὶ σὺ γε πρὸς, εἴπερ καὶ ἐν ἐπίστασαι, πάντ' ἐπίστασαι. ὦ Ζεῦ, ἔφην ἐγώ, ὥς θαυμαστόν λέγεις ἀγαθὸν καὶ μέγα πεφάνθαι. μὲν καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πάντ' ἐπίστανται, ἢ οὐδέν; Οὐ γὰρ δῆ-
που, ἔφη, τὰ μὲν ἐπίστανται, τὰ δ' οὐκ ἐπίστανται, καὶ εἰσὶν ἅμα ἐπιστήμονές τε καὶ ἀνεπιστήμονες. Ἀλλὰ τί; ἦν δ' ἐγώ. Πάντες, ἦ δ' ὅς, πάντ' ἐπίστανται, εἴπερ καὶ ἐν. ὦ πρὸς B
τῶν θεῶν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε· δῆλοι γάρ μοι ἐστὼν ἤδη ὅτι σπουδάζετον, καὶ μόλις ὑμᾶς προὔκαλεσάμην σπουδάζειν· αὐτῷ τῷ ὄντι πάντα ἐπίστασθον; οἷον τεκτονικὴν καὶ σκυτι-
κὴν; Πάνυ γ', ἔφη. Ἦ καὶ νευρορραφεῖν δυνατὸν ἐστὼν; Καὶ ναὶ μὰ Δία καττύειν γ', ἔφη. Ἦ καὶ τὰ τοιαῦτα, τοὺς ἀστέ-
ρας, ὅποσοι εἰσὶ, καὶ τὴν ἄμμον; Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς· εἴτ' οὐκ ἂν οἶε ὁμολογῆσαι ἡμᾶς;

XXI. Καὶ ὁ Κτήσιππος ὑπολαβὼν· Πρὸς Διός, ἔφη, Διο-
νυσόδωρε, τεκμήριόν τί μοι τούτων ἐπιδείξατον τοιόνδε, ὃ εἴσο- C

D. 4. Vulgo ἐστι.

E. 1. Vulgo γε δῆ.

E. 5. Supplevi ἐπέ.

A. 4. Vulgo καὶ ἀγαθόν.

μαι, ὅτι ἀληθῆ λέγετον. Τί ἐπιδείξω; ἔφη. Οἶσθα Εὐθύδη-
 μον, ὁπόσους ὀδόντας ἔχει, καὶ ὁ Εὐθύδημος, ὁπόσους σύ; Οὐκ
 ἔφαρκεῖ σοι, ἔφη, ἀκοῦσαι, ὅτι πάντ' ἐπιστάμεθα; Μηδαμῶς,
 ἦ δ' ὅς, ἀλλὰ τοῦτο ἔτι ἡμῖν μόνον εἶπατον καὶ ἐπιδείξατον, ὅτι
 ἀληθῆ λέγετον· καὶ ἐὰν εἴπητον, ὁπόσους ἐκάτερος ἔχει ὑμῶν,
 καὶ φαίνεσθε γνόντες ἡμῶν ἀριθμησάντων, ἤδη πεισόμεθ' ὑμῖν
 D καὶ τάλλα. ἡγουμένῳ οὖν σκώπτεσθαι οὐκ ἠθέλητην, ἀλλ' ὁμο-
 λογησάτην πάντα χρήματ' ἐπίστασθαι, καθ' ἕν ἑκαστον ἐρω-
 τώμενοι ὑπὸ Κτησίππου. ὁ γὰρ Κτήσιππος πάνυ ἀπαρακαλύ-
 πτως οὐδέν ὃ τι οὐκ ἡρώτα τελευτῶν, καὶ τὰ αἰσχιστα, εἰ ἐπι-
 σταίστην· τῷ δ' ἀνδρειότατ' ὁμός' ἦτην τοῖς ἐρωτήμασιν, ὁμο-
 λογούντες εἰδέναι, ὥσπερ οἱ κάπροι οἱ πρὸς τὴν πληγὴν ὁμός'
 ὠθούμενοι, ὥστ' ἔγωγε καὶ αὐτός, ὦ Κρίτων, ὑπ' ἀπιστίας
 E ἠναγκάσθη τελευτῶν ἐρέσθαι [τὸν Εὐθύδημον], εἰ καὶ ὀρχεῖ-
 σθαι ἐπίσταιτο ὁ Διονυσόδωρος· ὁ δέ, Πάνυ γ', ἔφη. Οὐ δῆπου,
 ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἐς μαχαίρας γε κυβιστᾶν καὶ ἐπὶ τροχοῦ δινεῖ-
 σθαι τηλικούτος ὢν, οὕτω πόρρω σοφίας ἦκεις; Οὐδέν, ἔφη, ὃ
 τι οὐ. Πότερον δ', ἦν δ' ἐγώ, πάντα νῦν μόνον ἐπίστασθον ἦ
 καὶ αἰεὶ; Καὶ αἰεὶ, ἔφη. Καὶ ὅτε παιδίᾳ ἦσθην καὶ εὐθύς γε-
 295 νόμενοι ἠπίστασθε πάντα; Ἐφάτην ἅμ' ἀμφοτέρῳ· καὶ ἡμῖν
 μὲν ἄπιστον ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι· ὁ δ' Εὐθύδημος, Ἄπι-
 στεῖς, ἔφη, ὦ Σώκρατες; Πλήν γ' ὅτι, ἦν δ' ἐγώ, εἰκὸς ὑμᾶς
 ἐστὶ σοφοὺς εἶναι. Ἄλλ' ἦν, ἔφη, ἐβελήσῃς μοι ἀποκρίνεσθαι,
 ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ σὲ ταῦτα τὰ θαυμαστά ὁμολογούντα. Ἀλλὰ
 μὴν, ἦν δ' ἐγώ, ἤδιστα ταῦτα ἐξελέγχομαι. εἰ γὰρ τοι λεληθα
 ἐμαυτὸν σοφὸς ὢν, σὺ δὲ τοῦτ' ἐπιδείξεις ὥς πάντ' ἐπίσταμαι
 καὶ αἰεὶ, τί μείζον ἔρμαιον αὐτοῦ ἂν εὐροιμι ἐν παντὶ τῷ βίῳ;
 XXII. Ἀποκρίνου δὴ, ἔφη. Ὡς ἀποκρινουμένου ἐρώτα.
 B Ἄρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐπιστήμων του εἰ ἦ οὐ; Ἐγωγε.
 Πότερον οὖν ὧ ἐπιστήμων εἰ, τούτῳ καὶ ἐπίστασαι, ἢ ἄλλῳ
 τῷ; Ὡς ἐπιστήμων. οἶμαι γὰρ σε τὴν ψυχὴν λέγειν· ἦ οὐ
 τοῦτο λέγεις; Οὐκ αἰσχύνει, ἔφη, ὦ Σώκρατες; ἐρωτώμενος

ἀντερωτᾶς; Ἐλεν, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλὰ πῶς ποιῶ; οὕτω γὰρ ποιήσω, ὅπως ἂν σὺ κελεύῃς. ὅταν μὴ εἰδῶ ὅ τι ἐρωτᾶς, κελεύεις με ὅμως ἀποκρίνεσθαι, ἀλλὰ μὴ ἐπανερέσθαι; Ὑπολαμβάνεις C γὰρ δήπου τι, ἔφη, ὃ λέγω; Ἐγώ γε, ἦν δ' ἐγώ. Πρὸς τοῦτο τοίνυν ἀποκρίνου, ὃ ὑπολαμβάνεις. Τί οὖν, ἔφη, ἂν σὺ μὲν ἄλλη ἐρωτᾶς διανοούμενος, ἐγὼ δὲ ἄλλη ὑπολαβὼν ἔπειτα πρὸς τοῦτ' ἀποκρίνωμαι, ἐξαρκεῖ σοι, ἐὰν μηδὲν πρὸς ἔπος ἀποκρίνωμαι; Ἐμοιγε, ἦ δ' ὅς· οὐ μέντοι σοί γε, ὡς ἐγὼίμαι. Οὐ τοίνυν μὰ Δί' ἀποκρινούμαι, ἦν δ' ἐγώ, πρότερον, πρὶν ἂν πύθωμαι. Οὐκ ἀποκρίνεις, ἔφη, πρὸς ἃ ἂν αἰεὶ ὑπολαμβάνῃς, ὅτι ἔχων φλυαρεῖς καὶ ἀρχαιότερος εἰ τοῦ δέοντος. καὶ γὰρ ἔγνω ἀν- D τὸν ὅτι μοι χαλεπαῖνοι διαστέλλοντι τὰ λεγόμενα, βουλόμενός με θηρεῦσαι τὰ ὀνόματα πέριστήσας. ἀνεμνήσθην οὖν τοῦ Κόνου, ὅτι μοι κακείνος χαλεπαίνει ἐκάστοτε, ὅταν αὐτῷ μὴ ὑπέικω, ἔπειτά μου ἦττον ἐπιμελεῖται ὡς ἀμαθοῦς ὄντος· ἐπεὶ δ' οὖν διενενοήμην καὶ παρὰ τοῦτον φοιτᾶν, ᾤηθην δεῖν ὑπέικειν, μὴ με σκαιὸν ἡγήσάμενος φοιτητὴν μὴ προσδέχοιτο. εἶπον οὖν· Ἄλλ' εἰ δοκεῖ σοι, ὦ Εὐθύδημε, οὕτω ποιεῖν, ποιητέον· σὺ γὰρ E πάντως που κάλλιον ἐπίστασαι διαλέγεσθαι ἢ ἐγώ, τέχνην ἔχων ἰδιώτου ἀνθρώπου· ἐρώτα οὖν πάλιν ἐξ ἀρχῆς. Ἀποκρίνου δὴ, ἔφη, πάλιν, πότερον ἐπίστασαι τῷ ἃ ἐπίστασαι, ἢ οὐ; Ἐγώ γε, ἔφη, τῇ γε ψυχῇ. Οὗτος αὖ, ἔφη, προσαποκρίνεται τοῖς ἐρω- 296 τωμένοις. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐρωτῶ ὅτῳ, ἀλλ' εἰ ἐπίστασαι τῷ. Πλέον αὖ, ἔφη, ἐγώ, τοῦ δέοντος ἀπεκρινάμην ὑπ' ἀπαιδευσίας· ἀλλὰ συγγίγνωσκέ μοι· ἀποκρινούμαι γὰρ ἤδη ἀπλῶς, ὅτι ἐπίσταμαί τῳ [αἰεὶ] ἃ ἐπίσταμαι. Πότερον, ἦ δ' ὅς, τῷ αὐτῷ τούτῳ [γ'] αἰεὶ, ἢ ἔστι μὲν ὅτε τούτῳ, ἔστι δ' ὅθ' ἐτέρῳ; Ἀεὶ, ὅταν ἐπίστωμαι, ἦν δ' ἐγώ, τούτῳ. Οὐκ αὖ, ἔφη, παύσει παραφθεγγόμενος; Ἄλλ' ὅπως μὴ τι ἡμᾶς σφαλεῖ τὸ αἰεὶ B τοῦτο. Οὐκουν ἡμᾶς γε, ἔφη, ἀλλ' εἴπερ, σέ. ἀλλ' ἀποκρί-

C. 4. Vulgo ὑπολάβω, sed ἔπειτα postulat quod posui.

A. 6. γ' seclusi. Inutilis particula ex i dativi adscripto orta videtur.

νου ἢ αἰεὶ τούτῳ ἐπίστασαι; Ἀεὶ, ἦν δ' ἐγώ, ἐπειδὴ δεῖ ἀφε-
 λεῖν τὸ ὅταν. Οὐκοῦν αἰεὶ μὲν τούτῳ ἐπίστασαι· αἰεὶ δ' ἐπι-
 στάμενος πότερον τὰ μὲν τούτῳ ἐπίστασαι ὣν ἐπίστασαι, τὰ δ'
 ἄλλῳ, ἢ τούτῳ ἅπαντα; Τούτῳ, ἔφην ἐγώ, ἅπαντα, ἃ γ' ἐπί-
 σταμαι. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ἔφη· ἦκει ταυτό το παράφθεγμα. Ἀλλ'
 ἀφαιρῶ, ἔφην ἐγώ, τὸ ἃ γ' ἐπίσταμαι. Ἀλλὰ μὴδὲ ἓν, ἔφη,
 C ἀφέλῃς· οὐδὲν γὰρ σοὶ δέομαι. ἀλλὰ μοι ἀποκρίναι· δύναιο
 ἂν ἅπαντα ἐπίστασθαι, εἰ μὴ πάντα ἐπίσταιο; Τέρας γὰρ ἂν
 εἴη, ἦν δ' ἐγώ. καὶ ὅς εἶπε· Προστίθει τοίνυν ἤδη ὃ τι βούλει·
 ἅπαντα γὰρ ὁμολογεῖς ἐπίστασθαι. Ἔοικα, ἔφην ἐγώ, ἐπει-
 δήπερ γ' οὐδεμίαν ἔχει δύναμιν τὸ ἃ ἐπίσταμαι, πάντα δὲ ἐπί-
 σταμαι. Οὐκοῦν καὶ αἰεὶ ὁμολόγηκας ἐπίστασθαι τούτῳ, ὃ
 ἐπίστασαι, εἴτε ὅταν ἐπίσῃ εἴτε ὅπως βούλει· αἰεὶ γὰρ ὁμολό-
 D γηκας ἐπίστασθαι καὶ ἅμ' ἅπαντα. δηλὸν οὖν, ὅτι καὶ παῖς ὢν
 [ἡπίστω], καὶ ὅτ' ἐγίγνου, καὶ ὅτ' ἐφύου, καὶ πρὶν αὐτὸς γε-
 νέσθαι, καὶ πρὶν οὐρανὸν καὶ γῆν γενέσθαι, ἡπίστω ἅπαντα,
 εἴπερ αἰεὶ ἐπίστασαι. καὶ ναι μὰ Δία, ἔφη, αὐτὸς αἰεὶ ἐπιστή-
 σει καὶ ἅπαντα, ἂν ἐγὼ βούλωμαι.

XXIII. Ἀλλὰ βουληθείης, ἦν δ' ἐγώ, ὦ πολυτίμητε Εὐ-
 θύδημε, εἰ δὴ τῷ ὄντι ἀληθὴ λέγεις. ἀλλ' οὐ σοι πάνυ πιστεύω
 ἱκανῶ εἶναι, εἰ μὴ σοι συμβουληθείῃ ἀδελφός σου οὗτος
 E [Διονυσόδωρος]· οὕτω δὲ τάχ' ἂν. εἶπατον δέ μοι, ἦν δ' ἐγώ· τὰ
 μὲν γὰρ ἄλλα οὐκ ἔχω ὑμῖν πῶς ἂν ἀμφισβητοίην, οὕτως εἰς
 σοφίαν τερατώδεσιν ἀνθρώποις, ὅπως οὐ πάντ' ἐγὼ ἐπίσταμαι,
 ἐπειδὴ γ' ὑμεῖς φατέ· τὰ δὲ τοιάδε πῶς φῶ ἐπίστασθαι, ὦ Εὐθύ-
 δημε, ὡς οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες ἀδικοὶ εἰσι; φέρ' εἰπέ, τοῦτ' ἐπίστα-
 μαι ἢ οὐκ ἐπίσταμαι; Ἐπίστασαι μέντοι, ἔφη. Τί; ἦν δ' ἐγώ.
 Ὅτι οὐκ ἀδικοὶ εἰσιν οἱ ἀγαθοί. Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ, πάσαι· ἀλλ'

B. 5. Vulgo ὃ ἐπίστασαι, et πάντα.

C. 5. Tollendum videtur δὲ et πάντα ἐπίστασθαι legendum.

D. 2. ἡπίστω uncinis inclusi.

D. 4. Malim αὐτ' ἔσαι ἐπ. ἅπ. deleto καί.

E. 1. Διονυσόδωρος circumscripsi.

οὐ τοῦτ' ἐρώτῳ· ἀλλ' ὡς ἄδικοί εἰσιν οἱ ἀγαθοί, ποῦ ἐγὼ τοῦτο 297
 ἔμαθον; Οὐδαμοῦ, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος. Οὐκ ἄρ' ἐπίσταμαι,
 ἔφην, τοῦτ' ἐγώ. Διαφθείρεις, ἔφη, τὸν λόγον, ὁ Εὐθύδημος
 πρὸς τὸν Διονυσόδωρον, καὶ φανήσεται οὐτοσί οὐκ ἐπιστάμενος,
 καὶ ἐπιστήμων ἅμ' ὧν καὶ ἀνεπιστήμων. καὶ ὁ Διονυσόδωρος
 ἤρυθρίασεν. Ἄλλὰ σύ, ἦν δ' ἐγώ, πῶς λέγεις, ὦ Εὐθύδημε;
 οὐ δοκεῖ σοι ὀρθῶς ἀδελφὸς λέγειν ὁ πάντα εἰδώς; Ἀδελφός B
 γάρ, ἔφη, ἐγὼ εἰμι Εὐθύδημου, ταχὺ ὑπολαβὼν ὁ Διονυσόδω-
 ρος; καὶ γὰρ εἶπον, Ἔασον, ὦ γαθέ, ἕως ἂν Εὐθύδημός με διδάξῃ,
 ὡς ἐπίσταμαι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ὅτι ἄδικοί εἰσι, καὶ μὴ μοι
 φθονήσης τοῦ μαθήματος. Φεύγεις, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Διο-
 νυσόδωρος, καὶ οὐκ ἐθέλεις ἀποκρίνεσθαι. Εἰκότως γ', εἶπον
 ἐγώ· ἦττων γάρ εἰμι καὶ τοῦ ἐτέρου ὑμῶν, ὥστε πολλοῦ δέω C
 μὴ οὐ δύο γε φεύγειν. πολὺ γὰρ πού εἰμι φαυλότερος τοῦ Ἡρα-
 κλέους, ὃς οὐχ οἷός τ' ἦν τῇ θ' ὕδρα διαμάχεσθαι, σοφιστρία
 οὔση καὶ διὰ τὴν σοφίαν ἀνιείσῃ, εἰ μίαν κεφαλὴν τοῦ λόγου
 τις ἀποτέμει, πολλὰς ἀντὶ τῆς μιᾶς, καὶ καρκίνῳ τινὶ ἐτέρῳ
 σοφιστῇ, ἐκ θαλάττης ἀφιγμένῳ, νεωστί, μοι δοκεῖν, κατα-
 πεπλευκότη· ὃς ἐπειδὴ αὐτὸν ἐλύπει οὕτως ἐκ τοῦ ἐπ' ἀρίστερά
 λέγων καὶ δάκνων, τὸν Ἰόλεω τὸν ἀδελφιδοῦν βοηθὸν ἐπεκαλέ- D
 σατο, ὁ δ' αὐτῷ ἱκανῶς ἐβοήθησεν. ὁ δ' ἐμὸς Ἰόλεως [Πατρο-
 κλῆς] εἰ ἔλθοι, πλεον ἂν θάτερον ποιήσειεν.

XXIV. Ἀποκρίναι δὴ, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος, ὅποτε σοι
 ταῦτα ὕμνηται· πότερον ὁ Ἰόλεως τοῦ Ἡρακλέους μᾶλλον ἦν
 ἀδελφιδοῦς ἢ σός; Κράτιστον τοίνυν μοι, ὦ Διονυσόδωρε, ἦν
 δ' ἐγώ, ἀποκρίνασθαι σοι. οὐ γὰρ μὴ ἀνῆς ἐρωτῶν, σχεδόν τι
 ἐγὼ τοῦτ' εὖ οἶδα, φθονῶν καὶ διακωλύων, ἵνα μὴ διδάξῃ μ' ὁ
 Εὐθύδημος ἐκεῖνο τὸ σοφόν. Ἀποκρίνου δὴ, ἔφη. Ἀποκρι-
 νοῦμαι δὴ, εἶπον, ὅτι τοῦ Ἡρακλέους ἦν ὁ Ἰόλεως ἀδελφιδοῦς,
 ἐμὸς δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐδ' ὁπωστιοῦν. οὐ γὰρ Πατροκλῆς ἦν E
 αὐτῷ πατήρ, ὁ ἐμὸς ἀδελφός, ἀλλὰ παραπλήσιον μὲν τοῦνομα
 Ἰφικλῆς, ὁ Ἡρακλέους ἀδελφός. Πατροκλῆς δέ, ἢ δ' ὅς, σός;

Πάνυ γ', ἔφην ἐγώ, ὁμομήτριός γε, οὐ μέντοι ὁμοπάτριος.
 Ἄδελφός ἄρ' ἐστὶ σοι καὶ οὐκ ἀδελφός. Οὐχ ὁμοπάτριός γε,
 ὡ βέλτιστε, ἔφην· ἐκείνου μὲν γὰρ Χαιρέδημος ἦν πατήρ, ἐμὸς
 δὲ Σωφρονίσκος. Πατήρ δ' ἦν, ἔφη, Σωφρονίσκος· καὶ Χαι-
 298 ρέδημος; Πάνυ γ', ἔφην· ὁ μὲν γ' ἐμὸς, ὁ δ' ἐκείνου. Οὐκοῦν,
 ἡ δ' ὅς, ἕτερος ἦν Χαιρέδημος τοῦ πατρός; Τούμου γ', ἔφην
 ἐγώ. Ἄρ' οὖν πατήρ ἦν ἕτερος ὢν πατρός; ἡ σὺ εἰ ὁ αὐτός
 τῷ λίθῳ; Δέδοικα μὲν ἔγωγ', ἔφην, μὴ φανῶ ὑπὸ σοῦ ὁ αὐτός·
 οὐ μέντοι μοι δοκῶ. Οὐκοῦν ἕτερος εἴ, ἔφη, τοῦ λίθου; Ἑτε-
 ρος μέντοι. Ἄλλο τι οὖν ἕτερος, ἡ δ' ὅς, ὢν λίθου οὐ λίθος εἴ;
 καὶ ἕτερος ὢν χρυσοῦ οὐ χρυσός εἴ; Ἔστι ταῦτα. Οὐκοῦν καὶ
 ὁ Χαιρέδημος, ἔφη, ἕτερος ὢν πατρός οὐκ ἂν πατήρ εἴη. Ἐοι-
 B κεν, ἦν δ' ἐγώ, οὐ πατήρ εἶναι. Εἰ γὰρ δήπου, ἔφη, πατήρ
 ἐστὶν ὁ Χαιρέδημος, ὑπολαβὼν ὁ Εὐθύδημος, πάλιν αὖ ὁ Σω-
 φρονίσκος ἕτερος ὢν πατρός οὐ πατήρ ἐστὶν, ὥστε σύ, ὦ Σώ-
 κρατες, ἀπάτωρ εἴ. καὶ ὁ Κτήσιππος ἐκδεξάμενος, Ὁ δ' ὑμέ-
 τερος, ἔφη, αὐτὴν οὐ ταῦτά ταῦτα πέπονθεν; ἕτερός ἐστι
 τούμου πατρός; Πολλοῦ γ', ἔφη, δεῖ, ὁ Εὐθύδημος. Ἀλλά,
 ἡ δ' ὅς, ὁ αὐτός; Ὁ αὐτός μέντοι. Οὐκ ἂν συμβουλοίμην.
 C ἀλλὰ πότερον, ὦ Εὐθύδημε, ἐμὸς μόνος ἐστὶ πατήρ ἢ καὶ τῶν
 ἄλλων ἀνθρώπων; Καὶ τῶν ἄλλων, ἔφη· ἡ οἷε τὸν αὐτὸν πα-
 τέρα ὄντα οὐ πατέρα εἶναι; Ὡμην δήτα, ἔφη ὁ Κτήσιππος.
 Τί δέ; ἡ δ' ὅς· χρυσὸν ὄντα μὴ χρυσὸν εἶναι; ἢ ἄνθρωπον ὄντα
 μὴ ἄνθρωπον; Μὴ γάρ, ἔφη ὁ Κτήσιππος, ὦ Εὐθύδημε, τὸ
 λεγόμενον, οὐ λίνον λίνῳ συνάπτεις; δεινὸν γὰρ λέγεις πρᾶγμα,
 εἰ ὁ σὸς πατήρ πάντων ἐστὶ πατήρ. Ἀλλ' ἐστίν, ἔφη. Πό-
 τερον ἀνθρώπων; ἡ δ' ὅς ὁ Κτήσιππος, ἡ καὶ ἵππων, καὶ
 D τῶν ἄλλων πάντων ζώων; Πάντων, ἔφη. Ἡ καὶ μήτηρ ἢ
 μήτηρ; Καὶ ἡ μήτηρ γε. Καὶ τῶν ἐχίνων ἄρα, ἔφη, ἡ σὴ
 μήτηρ μήτηρ ἐστὶ τῶν θαλαττίων. Καὶ ἡ σὴ γ', ἔφη. Καὶ
 σὺ ἄρ' ἀδελφός εἰ τῶν βοιδίων καὶ κυναρίων καὶ χοιριδίων. Καὶ

γὰρ σύ, ἔφη. Κάπρος ἄρα σοι πατήρ ἐστὶ καὶ κύων. Καὶ γὰρ σοί, ἔφη. Αὐτίκα δέ γε, ἡ δ' ὅς ὁ Διονυσόδωρος, ἄν μοι ἀποκρίνη, ὦ Κτήσιππε, ὁμολογήσεις ταῦτα. εἰπέ γάρ μοι, ἐστὶ σοι κύων; Καὶ μάλα πονηρός, ἔφη ὁ Κτήσιππος. Ἔστιν οὖν αὐτῷ κυνῖδια; Καὶ μάλ', ἔφη, ἕτερα τοιαῦτα. Οὐκοῦν πατήρ ἐστὶν αὐτῶν ὁ κύων; Ἐγωγέ τοι εἶδον, ἔφη, αὐτὸν ὀχεύοντα τὴν κύνα. Τί οὖν; οὐ σός ἐστὶν ὁ κύων; Πάνυ γ', ἔφη. Οὐκοῦν πατήρ ὢν σός ἐστίν, ὥστε σὸς πατήρ γίγνεται ὁ κύων καὶ σὺ κυναρίων ἀδελφός;

XXV. Καὶ αὖθις ταχὺ ὑπολαβὼν ὁ Διονυσόδωρος, ἵνα μὴ πρότερόν τι εἴποι ὁ Κτήσιππος, Καὶ ἔτι γέ μοι σμίκρόν, ἔφη, ἀποκρίναι· τύπτεις τὸν κύνα τοῦτον; καὶ ὁ Κτήσιππος γελάσας, Νῆ τοὺς θεούς, ἔφη· οὐ γὰρ δύναμαι σέ. Οὐκοῦν τὸν 299 σαυτοῦ πατέρα, ἔφη, τύπτεις; Πολὺ μέντοι, ἔφη, δικαιότερον τὸν ὑμέτερον πατέρα τύπτοιμι, ὅ τι μαθὼν σοφοὺς υἱεῖς οὕτως ἔφυσεν. ἀλλ' ἡ που, ὦ Εὐθύδημε, ἔφη ὁ Κτήσιππος, πόλλ' ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς ὑμετέρας σοφίας ταύτης ἀπολελαυκεν ὁ πατήρ ὁ ὑμέτερός τε καὶ ὁ τῶν κυνιδίων. Ἄλλ' οὐδὲν δεῖται πολλῶν ἀγαθῶν, ὦ Κτήσιππε, οὐτ' ἐκεῖνος οὔτε σύ. Οὐδὲ σύ, ἡ δ' ὅς, ὦ Εὐθύδημε, αὐτός; Οὐδ' ἄλλος γ' οὐδεὶς ἀνθρώπων. εἰπέ γάρ μοι, ὦ Κτήσιππε, εἰ ἀγαθὸν νομίζεις εἶναι ἀσθενοῦντι φάρμακον πεινῆ ἢ οὐκ ἀγαθὸν εἶναι δοκεῖ σοι, ὅταν δέηται· ἢ εἰς πόλεμον ὅταν ἦ, ὅπλα ἔχοντα μᾶλλον εἶναι ἢ ἄνοπλον. Ἐμοιγε, ἔφη. καί τοι οἶμαί τί σε τῶν καλῶν ἐρεῖν. Σὺ ἄριστ' εἶσει, ἔφη· ἀλλ' ἀποκρίνου. ἐπειδὴ γὰρ ὁμολογεῖς ἀγαθὸν εἶναι φάρμακον, ὅταν δέη, πίνειν ἀνθρώπῳ, ἄλλο τι τοῦτο τὰγαθὸν ὥς πλεῖστον δεῖ πίνειν, καὶ καλῶς ἐκεῖ ἔξει, εἰάν τις αὐτῷ τρίψας ἐγκεράσῃ ἐλλεβόρου ἁμαξαν; καὶ ὁ Κτήσιππος εἶπε, Πάνυ 3 γε σφόδρα, ὦ Εὐθύδημε, εἰάν ἢ γ' ὁ πίνων ὅσος ὁ ἀνδριάς ὁ

D. 5. Vulgo Καὶ πρός. Mox pro αὐτίκα malim αὐτός.

B. 5. Vulgo ὁμολόγεις.

ἐν Δελφοῖς. Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ ἐπειδὴ ἀγαθὸν
 ἐστὶν ὅπλα ἔχειν, ὥς πλεῖστα δεῖ ἔχειν δόρατά τε καὶ ἀσπίδας,
 ἐπειδὴ περ ἀγαθὸν ἐστὶν; Μάλα δήπου, ἔφη ὁ Κτήσιππος· σὺ
 δ' οὐκ οἶει, ὦ Εὐθύδημε, ἀλλὰ μίαν καὶ ἓν δόρυ; Ἔγωγε. Ἡ
 καὶ τὸν Γηρυόνην ἄν, ἔφη, καὶ τὸν Βριάρεων οὕτω σὺ ὀπλί-
 σαις; ἐγὼ δ' ὦμην σε δεινότερον εἶναι, ἅτε ὀπλομάχην ὄντα,
 καὶ τόνδε τὸν ἐταῖρον, καὶ ὁ μὲν Εὐθύδημος ἐσίγησεν· ὁ δὲ Διο-
 D νυσόδωρος πρὸς τὰ πρότερον ἀποκεκριμένα τῷ Κτησίππῳ ἤρετο,
 Οὐκοῦν καὶ χρυσίον, ἧ δ' ὅς, ἀγαθὸν δοκεῖ σοι εἶναι ἔχειν;
 Πάνυ, καὶ ταυτὰ γε πολὺ, ἔφη ὁ Κτήσιππος. Τί οὖν; ἀγαθὰ
 οὐ δοκεῖ σοι χρῆναι ἀεὶ τ' ἔχειν καὶ πανταχοῦ; Σφόδρα γ', ἔφη.
 Οὐκοῦν καὶ τὸ χρυσίον ἀγαθὸν ὁμολογεῖς εἶναι; Ὁμολόγηκα
 μὲν οὖν, ἧ δ' ὅς. Οὐκοῦν ἀεὶ δεῖ αὐτὸ ἔχειν καὶ πανταχοῦ καὶ
 E ὥς μάλιστα ἐν ἑαυτῷ; καὶ εἴη ἂν εὐδαιμονέστατος, εἰ ἔχοι χρυ-
 σίου μὲν τρία τάλαντα ἐν τῇ γαστρί, τάλαντον δ' ἐν τῷ κρα-
 νίῳ, στατήρα δὲ χρυσοῦ ἐν ἑκατέρῳ τῷ φθαλμῷ; Φασί γ' οὖν,
 ὦ Εὐθύδημε, ἔφη ὁ Κτήσιππος, τούτους εὐδαιμονεστάτους εἶ-
 ναι Σκυθῶν καὶ ἀρίστους ἄνδρας, οἳ χρυσίον τ' ἐν τοῖς κρανίοις
 ἔχουσι πολὺ τοῖς ἑαυτῶν, ὥσπερ σὺ νῦν δὴ ἔλεγες τὸν κύνα τὸν
 πατέρα, καὶ ὁ θαυμασιώτερόν γ' ἔτι, ὅτι καὶ πίνουσιν ἐκ τῶν
 ἑαυτῶν κρανίων κεχρυσωμένων, καὶ ταυτ' ἐντὸς καθορῶσι, τὴν
 300 ἑαυτῶν κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες. Πότερον δ' ὁρῶσιν,
 ἔφη ὁ Εὐθύδημος, καὶ Σκύθαι τε καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὰ δυ-
 νατὰ ὁρᾶν ἢ τὰ ἀδύνατα; Τὰ δυνατὰ δήπου. Οὐκοῦν καὶ σύ,
 ἔφη; Κἀγώ. Ὅρας οὖν τὰ ἡμέτερα ἱμάτια; Ναί. Δυνατὰ οὖν
 ὁρᾶν ἐστὶ ταῦτα. Ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Κτήσιππος. Τί δέ; ἧ
 δ' ὅς. Μηδέν. σὺ δ' ἴσως οὐκ οἶει αὐτὰ ὁρᾶν· οὕτως ἡδὺς εἴ.
 ἀλλὰ μοι δοκεῖς, Εὐθύδημε, οὐ καθεύδων ἐπικεκοιμηθῆσαι, καὶ
 B εἰ οἶόν τε λέγοντα μηδὲν λέγειν, καὶ σὺ τοῦτο ποιεῖν.

XXVI. Ἡ γὰρ οὐκ οἶόν τε, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος, σι-

C. 3. ἐπειδὴ περ ἀγαθὸν ἐστὶν legendum, et eadem verba infra delenda puto.

D. 4. Vulgo χρήματα, inepte.

γῶντα λέγειν; Οὐδ' ὅπωστίουν, ἡ δ' ὅς ὁ Κτήσιππος. Ἄρ' οὐδὲ λέγοντα σιγᾶν; Ἔτι ἤττον, ἔφη. Ὅταν οὖν λίθους λέγῃς καὶ ξύλα καὶ σιδήρια, οὐ σιγῶντα λέγεις; Οὐκ οὖν, ἃ γ' ἐγώ, ἔφη, παρέρχομαι ἐν τοῖς χαλκείοις, ἀλλὰ φθεγγόμενα καὶ βοῶντα μέγιστον τὰ σιδήρια λέγεται, ἐάν τις ἄψῃται· ὥστε τοῦτο μὲν ὑπὸ σοφίας ἐλαθες οὐδὲν εἰπών. ἀλλ' ἔτι μοι τὸ ἕτερον ἐπιδείξατον, ὅπως αὐτὸς ἔστι λέγοντα σιγᾶν. καὶ μοι ἐδόκει ὑπεραγωνιᾶν ὁ Κτήσιππος διὰ τὰ παιδικά. Ὅταν σιγᾶς, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, οὐ πάντα σιγᾶς; Ἐγώ γε, ἡ δ' ὅς. Οὐκοῦν καὶ τὰ λέγοντα σιγᾶς, εἴπερ τῶν ἀπάντων ἐστὶ τὰ λέγοντα. Τί δέ; ἔφη ὁ Κτήσιππος, οὐ σιγᾶ πάντα; Οὐ δήπου, ἔφη ὁ Εὐθύδημος. Ἄλλ' ἄρα, ὦ βέλτιστε, λέγει τὰ πάντα; Τὰ γε δήπου λέγοντα. Ἀλλά, ἡ δ' ὅς, οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ, ἀλλ' εἰ τὰ πάντα σιγᾶ ἢ λέγει; Οὐδέτερα καὶ ἀμφοτέρω, ἔφη ὑφαρπάσας ὁ Διονυσόδωρος· εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι τῇ ἀποκρίσει οὐχ ἔξεις ὃ τι χρῆ. καὶ ὁ Κτήσιππος, ὥσπερ εἰώθει, μέγα πάνυ ἀνακαγχάσας, ὦ Εὐθύδημε, ἔφη, ἀδελφός σου ἐξημποτέρικε τὸν λόγον, καὶ ἀπόλωλέ τε καὶ ἡττήται. καὶ ὁ Κλεινίας πάνυ ἥσθη καὶ ἐγέλασεν, ὥσθ' ὁ Κτήσιππος ἐγένετο πλεῖον ἢ δεκαπλάσιος· ὁ δ' οἶμαι πανοῦργος ὢν ὁ Κτήσιππος, παρ' αὐτῶν τούτων αὐτὰ ταῦτα παρακηκόει· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλων τοιαύτη σοφία τῶν νῦν ἀνθρώπων.

XXVII. Κἀγὼ εἶπον, Τί γελαῖς, ὦ Κλεινία, ἐπί-σπου- B
δαίοις οὕτω πράγμασι καὶ καλοῖς; Σὺ γὰρ ἤδη τι πώποτ' εἶ-
δες, ὦ Σώκρατες, καλὸν πρᾶγμα; ἔφη ὁ Διονυσόδωρος. Ἐγώ γ', 301
ἔφην, καὶ πολλά γε, ὦ Διονυσόδωρε. Ἄρ' ἕτερα ὄντα τοῦ
καλοῦ, ἔφη, ἢ ταῦτά τῳ καλῷ; ἀγὼ ἐν παντὶ ἐγενόμην ὑπ'
ἀπορίας, καὶ ἡγούμην δίκαια πεπονθέναι, ὅτι ἔγρυξα, ὅμως δὲ
ἕτερα ἔφην αὐτοῦ γε τοῦ καλοῦ· πάρεστι μέντοι ἐκάστῳ αὐτῶν
κάλλος τι. Ἐάν οὖν, ἔφη, παραγένηται σοι βοῦς, βοῦς εἴ, καὶ

B. 5. Vulgo εἴ γε.

D. 6. Vulgo ὁ δέ μοι.

ὅτι νῦν ἐγὼ σοὶ πάρειμι, Διονυσόδωρος εἰ; Εὐφήμει τοῦτό γε, ἦν
 δ' ἐγώ. Ἀλλὰ τίνα τρόπον, ἔφη, ἐτέρου ἐτέρῳ παραγενομέ-
 νου τὸ ἕτερον ἕτερον ἂν εἴη; Ἄρα τοῦτο, ἔφην ἐγώ, ἀπορεῖς;
 ἤδη δὲ τοῖν ἀνδροῖν τὴν σοφίαν ἐπεχειροῦν μιμεῖσθαι, ἅτ' ἐπι-
 θυμῶν αὐτῆς. Πῶς γὰρ οὐκ ἀπορῶ, ἔφη, καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλ-
 λοι ἅπαντες ἄνθρωποι, ὃ μὴ ἔστιν; Τί λέγεις, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διο-
 νυσόδωρε; οὐ τὸ καλὸν καλὸν ἐστὶ καὶ τὸ αἰσχρὸν αἰσχρὸν;
 Ἐὰν ἔμοιγε, ἔφη, δοκῇ. Οὐκοῦν δοκεῖ; Πάνυ γε, ἔφη. Οὐ-
 κοῦν καὶ τὸ ταῦτόν ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον ἕτερον; οὐ γὰρ δήπου
 τὸ γ' ἕτερον ταῦτόν, ἀλλ' ἐγὼγ' οὐδ' ἂν παῖδα ὥμην τοῦτ'
 ἀπορῆσαι, ὥς οὐ τὸ ἕτερον ἕτερόν ἐστιν. ἀλλ', ὦ Διονυσόδωρε,
 τοῦτο μὲν ἐκὼν παρήκας, ἐπεὶ τὰ ἄλλα μοι δοκεῖτε ὥσπερ οἱ
 δημιουργοί, ἃ ἐκάστοις προσήκει ἀπεργάζεσθαι, καὶ ὑμεῖς τὸ
 διαλέγεσθαι παγκάλως ἀπεργάζεσθαι. Οἶσθ' οὖν, ἔφη, ὃ τι
 προσήκει ἐκάστοις τῶν δημιουργῶν; πρῶτον τίνα χαλκεύειν
 προσήκει, οἶσθα; Ἔγωγε· ὅτι χαλκέα. Τίνα δὲ κεραμεύειν; Ke-
 ραμέα. Τίνα δὲ σφάττειν τε καὶ ἐκδέρειν καὶ τὰ κρέα σμικρὰ
 κατακόψαντα ἔψειν καὶ ὀπτᾶν; Μάγειρον, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκοῦν
 ἐάν τις, ἔφη, τὰ προσήκοντα πράττῃ, ὀρθῶς πράξει; Μάλιστα.
 Προσῆκει δέ γε, ὥς φης, τὸν μάγειρον κατακόπτειν καὶ ἐκδέ-
 ρειν; ὠμολόγησας ταῦτα ἡ οὐ; ὠμολόγησα, ἔφην, ἀλλὰ συγ-
 γνώμην μοι ἔχε. Δῆλον τοίνυν, ἡ δ' ὅς, ὅτι ἂν τις σφάζας τὸν
 μάγειρον καὶ κατακόψας ἐψήσῃ καὶ ὀπτήσῃ, τὰ προσήκοντα
 ποιήσῃ· καὶ ἐάν τὸν χαλκέα τις αὐτὸν χαλκεύῃ καὶ τὸν κερα-
 μέα κεραμεύῃ, καὶ οὗτος τὰ προσήκοντα πράξει.

E XXVIII. Ὡ Πόσειδον, ἦν δ' ἐγώ, ἤδη τὸν κολοφῶνα ἐπι-
 τίθης τῇ σοφίᾳ. Ἄρά μοι ποτε αὕτη παραγενήσεται, ὥστε μοι
 οἰκεία γενέσθαι; Ἐπεὶ γνοίης ἂν αὐτήν, ὦ Σώκρατες, ἔφη,
 οἰκείαν γενομένην; Ἐὰν σύ γε βούλῃ, ἔφην ἐγώ, δῆλον ὅτι.

D. 1. Vulgo τὰ σμικρὰ κρέα, quae transposui iubentibus sensu et graecitate.

E. 3. Vulgo ἐπιγνοίης.

Τί δέ, ἢ δ' ὅς, τὰ σαυτοῦ οἶει γινώσκειν; Εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο
λέγεις· ἀπὸ σου γὰρ δεῖ ἄρχεσθαι, τελευτᾶν δ' εἰς Εὐθύδημον
τόνδε. Ἄρ' οὖν, ἔφη, ταῦθ' ἡγεῖ σὰ εἶναι, ὧν ἂν ἄρξης καὶ
ἐξῇ σοι αὐτοῖς χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούλῃ; οἶον βοῦς καὶ πρόβατον, 302
ἄρ' ἂν ἡγοῖο ταῦτα σὰ εἶναι, ἃ σοι ἐξεΐη καὶ ἀποδόσθαι καὶ
δοῦναι καὶ θῦσαι ὅτῳ βούλοιο θεῶν; ἃ δ' ἂν μὴ οὕτως ἔχῃ, οὐ
σά; ἀγῶ, ἥδη γὰρ ὅτι ἐξ αὐτῶν καλόν τι ἀνακύψοι [τὸ τῶν
ἐρωτημάτων], καὶ ἅμα βουλόμενος ὅ τι τάχιστ' ἀκούσαι, Πάνυ
μὲν οὖν, ἔφην, οὕτως ἔχει· τὰ τριαυτ' ἐστὶ μόνᾳ ἐμά. Τί
δέ; ζῶα, ἔφη, οὐ ταῦτα καλεῖς, ἃ ἂν ψυχὴν ἔχῃ; Ναί, ἔφην. B
Ὅμοιοι οὖν τῶν ζῶων ταῦτα μόνᾳ εἶναι σά, περὶ ἃ ἂν σοι
ἐξουσία ἢ πάντα ταῦτα ποιεῖν, ἃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον; Ὅμοιοι.
καὶ ὅς, εἰρωνικῶς πάνυ ἐπισχὼν ὧς τι μέγα σκοπούμενος, Εἰπέ
μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἔστι σοι Ζεὺς πατρῷος; καὶ ἐγὼ ὑπο-
πτεύσας ἥξειεν τὸν λόγον οἷπερ ἐτελεύτησεν, ἀπορόν τινα στρο-
φὴν ἐφευγόν τε καὶ ἐστρεφόμην ἥδη ὥσπερ ἐν δικτύῳ εἰλημμέ-
νος· Οὐκ ἔστιν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε. Ταλαίπωρος ἄρα C
τις σύ γε ἄνθρωπος εἰ καὶ οὐδ' Ἀθηναῖος, ὃ μῆτε θεοὶ πα-
τρῶοι εἰσι μῆθ' ἱερὰ μῆτ' ἄλλο μηδὲν καλὸν ἀγαθόν. Ἔα,
ἦν δ' ἐγώ, ὦ Διονυσόδωρε, εὐφήμει τε καὶ μὴ χαλεπῶς με προ-
δίδασκε. ἔστι γὰρ ἔμοιγε καὶ ἱερὰ οἰκεῖα καὶ πατρῷα καὶ
τάλλ' ἔσαπερ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις τῶν τοιούτων. Εἶτα τοῖς
ἄλλοις, ἔφη, Ἀθηναίοις οὐκ ἔστι Ζεὺς ὁ πατρῷος; Οὐκ ἔστιν,
ἦν δ' ἐγώ, αὕτη ἡ ἐπωνυμία Ἰώνων οὐδενί, οὐθ' ὅσοι ἐκ τῆσδε
τῆς πόλεως ἀπωκισμένοι εἰσὶν οὐθ' ἡμῖν, ἀλλ' Ἀπόλλων πα- D
τρῷος διὰ τὴν τοῦ Ἰωνος γένεσιν· Ζεὺς δ' ἡμῖν πατρῷος μὲν
οὐ καλεῖται, ἔρκειος δὲ καὶ φράτριος, καὶ Ἀθηναίη φρατρία.
Ἄλλ' ἀρκεῖ γε, ἔφη ὁ Διονυσόδωρος· ἔστι γὰρ σοι, ὡς εἰκεν,
Ἀπόλλων τε καὶ Ζεὺς καὶ Ἀθηναῖ. Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκοῦν
καὶ οὗτοι σοι θεοὶ ἂν εἴεν; ἔφη. Πρόγονοι, ἦν δ' ἐγώ, καὶ
δεσπόται. Ἄλλ' οὖν σοί γε, ἔφη· ἢ οὐ σοὺς ὁμολόγηκας αὐ-

τούς εἶναι; Ὁμολόγηκα, ἔφην· τί γὰρ πάθω; Οὐκοῦν, ἔφη,
 E καὶ ζῶά εἰσιν οὗτοι οἱ θεοί; Ὁμολόγηκας γάρ, ὅσα ψυχὴν ἔχει,
 ζῶα εἶναι. ἢ οὗτοι οἱ θεοὶ οὐκ ἔχουσι ψυχὴν; Ἔχουσιν, ἦν δ'
 ἐγώ. Οὐκοῦν καὶ ζῶά εἰσιν; Ζῶα, ἔφην. Τῶν δέ γε ζῶων,
 ἔφη, Ὁμολόγηκας ταῦτ' εἶναι σά, ὅς' ἂν σοι ἐξῇ καὶ δοῦναι
 καὶ ἀποδόσθαι καὶ θῆσαι θεῶν ὅτῳ ἂν βούλῃ. Ὁμολόγηκα,
 ἔφην· οὐκ ἔστι γάρ μοι ἀνάδυσις, ὦ Εὐθύδημε. Ἴθι δὴ μοι
 εὐθύς, ἢ δ' ὅς, εἰπέ· ἐπειδὴ σὸν ὁμολογεῖς εἶναι τὸν Δία καὶ
 308 τοὺς ἄλλους θεούς, ἄρ' ἔξεστί σοι αὐτούς ἀποδόσθαι ἢ δοῦναι
 ἢ ἄλλ' ὅ τι ἂν βούλῃ χρῆσθαι ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ζώοις; ἐγὼ
 μὲν οὖν, ὦ Κρίτων, ὥσπερ πληγεὶς ὑπὸ τοῦ λόγου, ἐκέκμη
 ἄφρονος· ὁ δὲ Κτήσιππός μοι ἰὼν ὡς βοηθήσων, Πυππάξ ὦ
 Ἡράκλεις, ἔφη, καλοῦ λόγου. καὶ ὁ Διονυσόδωρος, Πότερον
 οὖν, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς πυππάξ ἐστίν ἢ ὁ πυππάξ Ἡρακλῆς;
 καὶ ὁ Κτήσιππος, ὦ Πόσειδον, ἔφη, δεινῶν λόγων· ἀφίστα-
 μαι· ἀμάχω τῷ ἄνδρῃ.

- B XXIX. Ἐνταῦθα μέντοι, ὦ φίλε Κρίτων, οὐδεὶς ὅστις
 οὐ τῶν παρόντων ὑπερεπήνεσε τὸν λόγον καὶ τῷ ἄνδρῃ, καὶ γε-
 λῶντες καὶ κροτοῦντες καὶ χαίροντες ὀλίγου παρετάθησαν. ἐπὶ
 μὲν γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν ἐφ' ἐκάστοις πᾶσι παγκάλως ἐθορύβουν
 μόνοι οἱ τοῦ Εὐθύδημου ἐρασταί, ἐνταῦθα δ' ὀλίγου καὶ οἱ κί-
 νηες οἱ ἐν τῷ Λυκείῳ ἐθορύβησάν τ' ἐπὶ τοῖν ἀνδροῖν καὶ ἦσθη-
 σαν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ αὐτὸς οὕτω διετέθην, ὥσθ' ὁμολογεῖν μη-
 C δένας πώποτ' ἀνθρώπους ἰδεῖν οὕτω σοφούς, καὶ παντάπασι
 καταδουλωθεὶς ὑπὸ τῆς σοφίας αὐτοῖν ἐπὶ τὸ ἐπαινεῖν τε καὶ
 ἐγκωμιάζειν αὐτῷ ἐτραπόμην, καὶ εἶπον· ὦ μακάριοι σφῶ
 τῆς θαυμαστῆς φύσεως, οἳ τοσοῦτον πρᾶγμα οὕτω ταχὺ καὶ ἐν
 ὀλίγῳ χρόνῳ ἐξείργασθον. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα οἱ λόγοι ὑμῶν
 καλὰ ἔχουσιν, ὦ Εὐθύδημέ τε καὶ Διονυσόδωρε· ἐν δὲ τοῖς καὶ
 τοῦτο μεγαλοπρεπέστατον, ὅτι τῶν πολλῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν
 D σεμνῶν δὴ καὶ δοκούντων τί εἶναι οὐδὲν ὑμῖν μέλει, ἀλλὰ τῶν

ὁμοίων ὑμῖν μόνον. ἐγὼ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τούτους τοὺς λόγους
 πάνυ μὲν ἂν ὀλίγοι ἀγαπῶεν ἄνθρωποι οἱ ὅμοιοι ὑμῖν, οἱ δ' ἄλλοι
 οὕτως οὐ νοοῦσιν αὐτούς, ὥστ' εὖ οἶδ' ὅτι αἰσχυνθεῖεν ἂν μάλλον
 ἐξελέγχοντες τοιούτοις λόγοις τοὺς ἄλλους ἢ αὐτοὶ ἐξελεγχόμε-
 νοι. καὶ τόδ' αὖ ἕτερον δημοτικόν τι καὶ πρᾶον ἐν τοῖς λόγοις·
 ὅτι ὅταν φῆτε μήτε καλὸν εἶναι μηδὲν μήτ' ἀγαθὸν πρᾶγμα
 μήτε λευκὸν μηδ' ἄλλο τῶν τοιούτων μηδέν, μηδὲ τὸ παρά- E
 παν ἐτέρων ἕτερον, ἀτεχνῶς μὲν τῷ ὄντι ξυρράπτετε τὰ στό-
 ματα τῶν ἀνθρώπων, ὥσπερ καὶ φατέ· ὅτι δ' οὐ μόνον τὰ τῶν
 ἄλλων, ἀλλὰ δόξαιτ' ἂν καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, τοῦτο πάνυ
 χαρίεν τ' ἐστὶ καὶ τὸ ἐπαχθές τῶν λόγων ἀφαιρεῖται. τὸ δὲ δὴ
 μέγιστον, ὅτι ταυθ' οὕτως εὖ ἔχει ὑμῖν καὶ τεχνικῶς ἐξεύρηται,
 ὥστε πάνυ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ὄντινου ἂν μαθεῖν ἀνθρώπων, ἔγνων
 ἔγωγε καὶ τῷ Κτησίππῳ τὸν νοῦν προσέχων, ὡς ταχὺ ὑμᾶς ἐκ
 τοῦ παραχρῆμα μιμεῖσθαι οἷός τ' ἦν. τοῦτο μὲν οὖν τοῦ πράγ- 304
 ματος σφῶν πρὸς μὲν τὸ ταχὺ παραδιδόναι καλόν, ἐναντίον δ'
 ἀνθρώπων διαλέγεσθαι οὐκ ἐπιτήδειον, ἀλλ' ἂν γ' ἐμοὶ πειθη-
 σθε, εὐλαβήσεσθε μὴ πολλῶν ἐναντίον λέγειν, ἵνα μὴ ταχὺ ἐκ-
 μαθόντες ὑμῖν μὴ εἰδῶσι χάριν· ἀλλὰ μάλιστα μὲν αὐτῷ πρὸς
 ἀλλήλῳ μόνῳ διαλέγεσθον, εἰ δὲ μή, εἴπερ ἄλλου τοῦ ἐναντίον,
 ἐκείνου μόνου, ὃς ἂν ὑμῖν διδῶ ἀργύριον. ταῦτά δὲ ταῦτα,
 εἰάν σωφρονῆτε, καὶ τοῖς μαθηταῖς συμβουλευέσσετε, μηδέποτε B
 μηδενὶ ἀνθρώπων διαλέγεσθαι, ἀλλ' ἢ ὑμῖν τε καὶ αὐτοῖς. τὸ
 γὰρ σπάνιον, ὃ Εὐθύδημε, τίμιον· τὸ δ' ὕδωρ εὐωνότατον,
 ἄριστον ὄν, ὡς ἔφη Πίνδαρος. ἀλλ' ἄγετε, ἦν δ' ἐγώ, ὅπως
 καί με καὶ Κλεινίαν τόνδε παραδέξεσθον.

XXX. Ταῦτα, ὃ Κρίτων, καὶ ἄλλ' ἅττ' ἔτι βραχεὰ δια-
 λεχθέντες ἀπῆμεν. σκόπει οὖν, ὅπως συμφοιτήσεις παρά τῷ
 ἀνδρὲ, ὡς ἐκείνῳ φατὸν οἶω τ' εἶναι διδάξαι τὸν ἐθέλοντ' ἀργύ- C
 ριον διδόναι, καὶ οὔτε φύσιν οὔθ' ἡλικίαν ἐξείργειν οὐδεμίαν, ὃ

D. 4. οὐ inserui. Sequiores libri ἀγνοοῦσιν.

E. 6. Inserui εὖ, et mox ἐν.

δε καὶ σοὶ μάλιστα προσήκει ἀκούσαι, ὅτι οὐδὲ τὸ χρηματίζεσθαι φατον διακωλύειν οὐδέν, μὴ οὐ παραλαβεῖν ὄντινούν εὐπετώς τὴν σφετέραν σοφίαν.

KP. Καὶ μήν, ὦ Σώκρατες, φιλήκοος μὲν ἔγωγε καὶ ἡδέως ἄν τι μάθοιμι, κινδυνεύω μέντοι καὶ γὰρ εἰς εἶναι τῶν οὐχ ὁμοίων Εὐθύδημῳ, ἀλλ' ἐκείνων, ὧν δὴ καὶ σὺ ἔλεγες, τῶν
 D ἡδίων ἂν ἐξελεγχομένων ὑπὸ τῶν τοιούτων λόγων ἢ ἐξελεγχόντων. ἀτὰρ γελοῖον μὲν μοι δοκεῖ εἶναι τὸ νουθετεῖν σε, ὅμως δέ, αἶ γ' ἤκουον, ἐθέλω σοι ἀπαγγεῖλαι. τῶν ἀφ' ὑμῶν ἀπιόντων ἴσθ' ὅτι προσελθὼν τίς μοι περιπατοῦντι, ἀνὴρ οἴομενος πάνυ εἶναι σοφός, τούτων τις τῶν περὶ τοὺς λόγους τοὺς εἰς τὰ δικαστήρια δεινῶν, Ὡ Κρίτων, ἔφη, οὐδὲν ἀκροᾷ τῶνδε τῶν σοφῶν; Οὐ μὰ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ· οὐ γὰρ οἷός τ' ἢ προσσταῖς κατακοῦσιν ὑπὸ τοῦ ὄχλου. Καὶ μήν, ἔφη, ἄξιόν γ' ἦν ἀκού-
 E σαι. Τί δέ; ἦν δ' ἐγώ. Ἴν' ἤκουσας ἀνδρῶν διαλεγομένων, οἱ νῦν σοφώτατοί εἰσι τῶν περὶ τοὺς τοιούτους λόγους. καὶ γὰρ εἶπον, Τί οὖν ἀπεφαίνοντό σοι; Τί δ' ἄλλο, ἢ δ' ὅς, ἢ οἰάπερ αἰεὶ ἂν τις τῶν τοιούτων ἀκούσαι ληρούντων καὶ περὶ οὐδενὸς ἀξίων ἀναξίαν σπουδὴν ποιουμένων; οὕτως γὰρ πως καὶ εἶπε τοῖς ὀνόμασι. καὶ ἐγώ, Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη, χαρίεν γέ τι πράγμα ἐστὶν ἡ φιλοσοφία. Ποῖον, ἔφη, χαρίεν, ὦ μακάριε; οὐδενὸς
 305 μὲν οὖν ἄξιον, ἀλλὰ καὶ εἰ νῦν παρεγένου, πάνυ ἂν σε οἶμαι αἰσχυνθῆναι ὑπὲρ τοῦ σεαυτοῦ ἐταίρου· οὕτως ἦν ἄτοπος, ἐθέλων ἑαυτὸν παρέχειν ἀνθρώποις, οἷς οὐδὲν μέλει ὅ τι ἂν λέγωσι, παντὸς δὲ ῥήματος ἀντέχονται. καὶ οὗτοι, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, ἐν τοῖς κρατίστοις εἰσὶ τῶν νῦν. ἀλλὰ γάρ, ὦ Κρίτων, ἔφη, τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ τῷ πράγματι διατρίβοντες πάνυ φαῦλοί εἰσι καὶ καταγελαστοί. ἐμοὶ δέ, ὦ Σώκρατες, τὸ
 B πρᾶγμα ἐδόκει οὐκ ὀρθῶς ψέγειν οὐθ' οὗτος οὐτ' εἰ τις ἄλλος

D. 6. Malim οὐδὲ.

E. 3. Vulgo ἐφαίνοντο.

ψέγει· τὸ μὲντοι εὐέλπειν διαλέγεσθαι τοιούτοις ἐναντίον πολλῶν ἀνθρώπων ὀρθῶς μοι ἐδόκει μέμφεσθαι.

XXXI. ΣΩ. Ὁ Κρίτων, θαυμάσιοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες. ἀτὰρ οὐπω οἶδ' ὅ τι μέλλω ἐρεῖν. ποτέρων ἦν ὁ προσελθὼν σοι καὶ μεμφόμενος τὴν φιλοσοφίαν; πότερον τῶν ἀγωνίσασθαι δεινῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ῥήτωρ τις, ἢ τῶν τοὺς τοιούτους εἰσπεμπόντων, ποιητῆς τῶν λόγων, οἷς οἱ ῥήτορες ἀγωνίζονται;

ΚΡ. Ἦκιστα νῆ τὸν Δία ῥήτωρ, οὐδ' οἶμαι πάποτ' αὐτὸν ἐπὶ δικαστήριον ἀναβεβηκέναι· ἀλλ' ἐπαίειν αὐτόν φασι περὶ τοῦ πράγματος νῆ τὸν Δία καὶ δεινὸν εἶναι καὶ δεινοὺς λόγους συντιθέναι.

ΣΩ. Ἦδη μαθήσῃ· περὶ τούτων καὶ αὐτὸς νῦν δὴ ἔμελλον λέγειν. οὗτοι γάρ εἰσι μὲν, ὧς Κρίτων, οὓς ἔφη Πρόδικος μεθόρια φιλοσόφου τ' ἀνδρὸς καὶ πολιτικοῦ, οἷονται δ' εἶναι πάντων σοφώτατοι ἀνθρώπων, πρὸς δὲ τῷ εἶναι καὶ δοκεῖν πάνυ παρὰ πολλοῖς, ὥστε παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν ἐμποδὼν σφί- D σιν εἶναι οὐδένας ἄλλους ἢ τοὺς περὶ φιλοσοφίαν ἀνθρώπους. ἡγοῦνται οὖν, ἐὰν τούτους εἰς δόξαν καταστήσῃσι μὴδενός [δοκεῖν] ἀξιόους εἶναι, ἀναμφισβητήτως ἤδη παρὰ πᾶσι τὰ νικητήρια εἰς δόξαν οἷσασθαι σοφίας πέρι. εἶναι μὲν γὰρ τῇ ἀληθείᾳ σφᾶς σοφωτάτους, ἐν δὲ τοῖς ἰδίῳις λόγοις ὅταν ἀποληφθῶσιν, ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Εὐθύδημον κολούεσθαι. σοφοὶ δ' ἡγοῦνται εἶναι πάνυ εἰκότως· μετρίως μὲν γὰρ φιλοσοφίας ἔχειν, μετρίως δὲ πολιτικῶν, πάνυ ἐξ εἰκότος λόγου· μετέχειν γὰρ ἀμφοτέρων E ὅσον ἔδει, ἐκτὸς δὲ ὄντες κινδύνων καὶ ἀγώνων καρποῦσθαι τὴν σοφίαν.

ΚΡ. Τί οὖν; δοκοῦσί σοι τί, ὦ Σώκρατες, λέγειν; οὐ γάρ τοι ἀλλ' ὅ γε λόγος ἔχει τιν' εὐπρέπειαν τῶν ἀνδρῶν.

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἔχει ὄντως, ὦ Κρίτων, εὐπρέπειαν μαλ-

C. 3. F. x. v. τ. Δ. δεινὸν εἶναι λόγους συντιθέναι, omisiss ceteris.

D. 3. δοκεῖν circumscripsi.

306 λον ἢ ἀληθεῖαν. οὐ γὰρ βράδιον αὐτοὺς πείσαι, ὅτι καὶ ἄνθρωποι καὶ τᾶλλα πάντα, ὅσα μεταξὺ τινῶν δυεῖν ἐστὶ καὶ ἀμφοτέρωιν τυγχάνει μετέχοντα, ὅσα μὲν ἐκ κακοῦ καὶ ἀγαθοῦ, τοῦ μὲν βελτίω, τοῦ δὲ χείρω γίγνεται· ὅσα δ' ἐκ δυεῖν ἀγαθῶν μὴ πρὸς ταυτὸν ὄντοιν, ἀμφοῖν χείρω, πρὸς δ' ἂν ἐκάτερον ἢ χρηστόν ἐκείνων, ἐξ ὧν συνετέθη· ὅσα δὲ ἐκ δυεῖν κακοῖν συνεθέντα

B μὴ πρὸς ταυτὸν ὄντοιν ἐν τῷ μέσῳ ἐστί, ταῦτα μόνα βελτίω ἐκατέρου ἐκείνων ἐστίν, ὧν ἀμφοτέρων μέρος μετέχει. εἰ μὲν οὖν ἡ φιλοσοφία ἀγαθὸν ἐστὶ καὶ ἡ πολιτικὴ πράξις, πρὸς ἄλλο δ' ἐκάτερα, οὗτοι δ' ἀμφοτέρων μετέχοντες τούτων ἐν μέσῳ εἰσίν, οὐδὲν λέγουσιν· ἀμφοτέρων γὰρ εἰσι φαυλότεροι· εἰ δ' ἀγαθὸν καὶ κακόν, τῶν μὲν βελτίους, τῶν δὲ χείρους· εἰ δὲ κακὰ ἀμφοτέρα, οὕτως ἂν τι λέγοιεν ἀληθές, ἄλλως δ' οὐδαμῶς.

C οὐκ ἂν οὖν οἶμαι αὐτοὺς ὁμολογῆσαι οὔτε κακῶ αὐτῷ ἀμφοτέρω εἶναι οὔτε τὸ μὲν κακόν, τὸ δ' ἀγαθόν· ἀλλὰ τῷ ὄντι οὗτοι ἀμφοτέρων μετέχοντες ἀμφοτέρων ἥττους εἰσὶ πρὸς ἐκάτερον, πρὸς δ' ἣ τε πολιτικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐσόν, καὶ τρίτοι ὄντες τῇ ἀληθείᾳ ζητοῦσι πρῶτοι δοκεῖν εἶναι. συγγινώσκειν μὲν οὖν αὐτοῖς χρὴ τῆς ἐπιθυμίας καὶ μὴ χαλεπαίνειν, ἡγεῖσθαι μέντοι τοιούτους εἶναι οἰοί εἰσι· πάντα γὰρ ἄνδρα

D χρὴ ἀγαπᾶν, ὅστις καὶ ὁτιοῦν λέγει ἐχόμενον φρονήσεως πρᾶγμα καὶ ἀνδρείως ἐπεξιῶν διαπονεῖται.

XXXII. ΚΡ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, καὶ αὐτὸς περὶ τῶν υἱέων, ὥσπερ αἰεὶ πρὸς σε λέγω, ἐν ἀπορίᾳ εἰμί, τί δεῖ αὐτοῖς χρῆσασθαι. ὁ μὲν οὖν νεώτερος ἔτι καὶ σμικρὸς ἐστὶ, Κριτόβουλος δ' ἤδη ἡλικίαν ἔχει καὶ δεῖται τινος, ὅστις αὐτὸν ὀνήσει. ἐγὼ μὲν οὖν ὅταν σοὶ ξυγγένωμαι, οὕτω διατίθεμαι, ὥστε μοι δοκεῖν μανίαν εἶναι τὸ ἔνεκα τῶν παιδῶν ἄλλων μὲν πολλῶν σπουδὴν τοιαύτην ἐσχηκέναι, καὶ περὶ τοῦ γάμου, ὅπως ἐκ γενναιοτάτης ἔσονται μητρος, καὶ περὶ τῶν χρημάτων, ὅπως ὡς πλουσιώτατοι, αὐτῶν δὲ περὶ παιδείας ἀμελεῖσθαι· ὅταν δ' εἷς τινὰς ἀποβλέψω τῶν φασκόντων ἂν παιδεῦσαι ἀνθρώπους,

ἐκπέπληγμαι, καὶ μοι δοκεῖ εἰς ἕκαστος αὐτῶν σκοποῦντι πάνυ 307
ἀλλόκοτος εἶναι, ὥς γε πρὸς σέ τ' ἀληθῆ εἰρῆσθαι· ὥστ' οὐκ ἔχω
ὅπως προτρέπω τὸ μειράκιον ἐπὶ φιλοσοφίαν.

ΣΩ. ὦ φίλε Κρίτων, οὐκ οἶσθα, ὅτι ἐν παντὶ ἐπιτηδεύ-
ματι οἱ μὲν φαῦλοι πολλοὶ καὶ οὐδενὸς ἄξιοι, οἱ δὲ σπουδαῖοι
ὀλίγοι καὶ παντὸς ἄξιοι; ἐπεὶ γυμναστική οὐ καλὸν δοκεῖ σοι
εἶναι, καὶ χρηματιστική καὶ ῥητορική καὶ στρατηγία;

ΚΡ. Ἐμοιγε πάντως δήπου.

ΣΩ. Τί οὖν· ἐν ἐκάστη τούτων τοὺς πολλοὺς πρὸς ἕκα- B
στον τὸ ἔργον οὐ καταγελάστους ὀρᾷς;

ΚΡ. Ναὶ μὰ τὸν Δία, καὶ μάλ' ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἡ οὖν τούτου ἕνεκα αὐτός τε φεύξει πάντα τὰ-
πιτηδεύματα καὶ τῷ υἱεῖ οὐκ ἐπιτρέψεις;

ΚΡ. Οὐκουν δίκαιόν γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Μὴ τοίνυν ὃ γ' οὐ χρή ποιεῖ, ὦ Κρίτων, ἀλλ' ἐά-
σας χαίρειν τοὺς ἐπιτηδεύοντας φιλοσοφίαν, εἴτε χρηστοὶ εἰσιν
εἴτε πονηροί, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα βασανίσας καλῶς τε καὶ εὖ, ἐάν
μὲν σοι φαίνεται φαῦλον ὄν, πάντ' ἄνδρα ἀπότρεπε, μὴ μόνον C
τοὺς υἱεῖς· ἐάν δὲ [φαίνεται] οἷον οἶμαι αὐτὸ ἐγὼ εἶναι, θαρρῶν
δίωκε καὶ ἄσκει, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, αὐτός τε καὶ τὰ
παιδιά.

ἐπαινέσαι μάθημα νέῳ ἀνδρὶ ἢ ἐπιτήδευμα, καὶ περὶ τῆς κοινωνίας λέγειν ὁποῖόν τι ποιήσετε.

III. NI. Ἐγὼ μὲν, ὦ Λυσίμαχε καὶ Μελησία, ἐπαινῶ θ' ὑμῶν τὴν διάνοιαν καὶ κοινωνεῖν ἔτοιμος, οἶμαι δὲ καὶ Λάχητα τόνδε.

- B AA. Ἀληθῇ γὰρ οἶει, ὦ Νικία. ὥς ὃ γ' ἔλεγεν ὁ Λυσίμαχος ἄρτι περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Μελησίου, πάννυ μοι δοκεῖ εὖ εἰρῆσθαι καὶ εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἅπαντας ὅσοι τὰ τῶν πόλεων πράττουσιν, ὅτι αὐτοῖς σχεδόν τι ταῦτα συμβαίνει, ἃ οὗτος λέγει, καὶ περὶ παιδᾶς καὶ περὶ τᾶλλα ἴδια, ὀλιγωρεῖν τε καὶ ἀμελῶς διατίθεσθαι. ταῦτα μὲν οὖν καλῶς λέγεις, ὦ Λυσίμαχε· ὅτι δ' ἡμᾶς μὲν συμβούλους παρακαλεῖς ἐπὶ τὴν τῶν νεανίσκων παιδείαν, Σωκράτη δὲ τόνδ' οὐ παρακαλεῖς, θαυμάζω, πρῶτον μὲν ὄντα δημότην, ἔπειτ' ἐνταῦθ' αἰεὶ τὰς διατριβὰς ποιούμενον, ὅπου τί ἐστι τῶν τοιούτων ὧν σὺ ζητεῖς περὶ τοὺς νέους ἢ μάθημα ἢ ἐπιτήδευμα καλόν.

AY. Πῶς λέγεις, ὦ Λάχης; Σωκράτης γὰρ ὅδε τινὸς τῶν τοιούτων ἐπιμέλειαν πεποιήται;

AA. Πάννυ μὲν οὖν, ὦ Λυσίμαχε.

- NI. Τοῦτο μὲν σοι καὶ ἐγὼ ἔχοιμι εἰπεῖν οὐ χεῖρον Λάχητος· καὶ γὰρ αὐτῷ μοι ἑναγχος ἄνδρα προὔξενησε τῷ υἱεῖ διδάσκαλον μουσικῆς, Ἀγαθοκλέους μαθητὴν Δάμωνα, ἀνδρῶν χαριέστατον οὐ μόνον τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ καὶ τᾶλλα ὅποσα βούλει ἄξιον συνδιατρίβειν τηλικούτοις νεανίσκοις.

- IV. AY. Οὗτοι τι, ὦ Σωκρατές τε καὶ Νικία καὶ Λάχης, οἱ ἡλίκοι ἐγὼ ἔτι γινώσκωμεν τοὺς νεωτέρους, ἅτε κατ' οἰκίαν τὰ πολλὰ διατρίβοντες ὑπὸ τῆς ἡλικίας· ἀλλ' εἴ τι καὶ σὺ, ὦ παῖ Σωφρονίσκου, ἔχεις τῷδε τῷ σαυτοῦ δημότῃ ἀγαθὸν συμβουλευῆσαι, χρή συμβουλευεῖν. δίκαιος δ' εἰ. καὶ γὰρ πατρικὸς ἡμῖν φίλος τυγχάνεις ὧν· αἰεὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ὁ σὸς πα-

τὴρ ἑταίρω τε καὶ φίλῳ ἡμῖν, καὶ πρότερον ἐκείνος ἐτελεύτησε, πρὶν τι ἐμοὶ διενεχθῆναι. περιέρρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων· τὰ γὰρ μειράκια τάδε πρὸς ἀλλήλους οἴκοι διαλεγόμενοι θαμὰ ἐπιμέμνηται Σωκράτους καὶ σφόδρα ἐπαινοῦσιν· οὐ μέντοι πώποτ' αὐτοὺς ἀνηρώτησα, εἰ τὸν Σωφρονίσκου λέγοιεν. ἀλλ', ὦ παῖδες, λέγετέ μοι, ὅδ' ἐστὶ [Σωκράτης.] 181 περὶ οὗ ἐκάστοτε μέμνησθε;

ΠΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ πάτερ, οὗτος.

ΑΥ. Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν, ὦ Σώκρατες, ὅτι ὀρθοῖς τὸν πατέρα, ἄριστον ἀνδρῶν ὄντα, [καὶ ἄλλως] καὶ δὴ καὶ ὅτι οἰκεῖα τά τε σὰ ἡμῖν ὑπάρξει καὶ σοὶ τὰ ἡμέτερα.

ΛΑ. Καὶ μὴν, ὦ Λυσίμαχε, μὴ ἀφίεσό γε τάνδρός· ὡς ἐγὼ καὶ ἄλλοι γ' αὐτὸν ἐθεασάμην οὐ μόνον τὸν πατέρα ἀλλὰ καὶ τὴν πατρίδα ὀρθοῦντα· ἐν γὰρ τῇ ἀπὸ Δηλίου φυγῇ μετ' Β ἐμοῦ συνανεχώρει, κάγώ σοι λέγω ὅτι εἰ οἱ ἄλλοι ἤθελον τοιοῦτοι εἶναι, ὀρθὴ ἂν ἡμῶν ἡ πόλις ἦν καὶ οὐκ ἂν ἔπτεσε τότε τοιοῦτον πτώμα.

ΑΥ. Ὁ Σώκρατες, οὗτος μέντοι ὁ ἔπαινός ἐστι καλός, ὃν σὺ νῦν ἐπαινεῖ ὑπ' ἀνδρῶν ἀξίων πιστεύεσθαι καὶ εἰς ταῦτα εἰς ἃ οὗτοι ἐπαινοῦσιν. εὖ οὖν ἴσθι ὅτι ἐγὼ ταῦτα ἀκούων χαίρω ὅτι εὐδοκιμεῖς, καὶ σὺ δ' ἡγοῦ μ' ἐν τοῖς γ' εὐνουστάτοις σοὶ εἶναι. χρῆν μὲν οὖν καὶ πρότερόν γε φοιτᾶν αὐτὸν παρ' C ἡμᾶς καὶ οἰκειούς ἡγεῖσθαι, ὥσπερ τὸ δίκαιον· νῦν δ' οὖν ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, ἐπειδὴ ἀνεγνωρίσαμεν ἀλλήλους, μὴ ἄλλως ποιεῖ, ἀλλὰ συνίσθι τε καὶ γνώριζε καὶ ἡμᾶς καὶ τούσδε τοὺς νεωτέρους, ὅπως αὐὶ διασώζητε καὶ ὑμεῖς τὴν ἡμετέραν φιλίαν. ταῦτα μὲν οὖν καὶ σὺ ποιήσεις καὶ ἡμεῖς σε καὶ αὐτίς ὑπομνήσομεν· περὶ δ' ὧν ἡρξάμεθα τί φατε; τί δοκεῖ; τὸ μάθημα

E. 4. Vulgo περιφέρει.

A. 1. Σωκράτης uncinis inclusi. Cum articulo sane ferri posset.

A. 5. καὶ ἄλλως, quae sensum turbant, damnavi.

C. 5. Vulgo ἄν.

τοῖς μειρακίοις ἐπιτήδειον εἶναι ἢ οὐ, τὸ μαθεῖν ἐν ὅπλοις μάχεσθαι;

D V. ΣΩ. Ἀλλὰ καὶ τούτων περί, ὦ Λυσίμαχε, ἔγωγε πειράσομαι συμβουλεύειν ἅν τι δύνωμαι, καὶ αὖ ἃ προκαλεῖ πάντα ποιεῖν. δικαιοτάτον μέντοι μοι δοκεῖ εἶναι, ἐμέ νεώτερον ὄντα τῶνδε καὶ ἀπειρότερον τούτων ἀκούειν πρότερον τί λέγουσι καὶ μαθάνειν παρ' αὐτῶν· ἐάν δ' ἔχω τι ἄλλο παρὰ τὰ ὑπὸ τούτων λεγόμενα, τότε ἤδη διδάσκειν καὶ πείθειν καὶ σέ καὶ τούτους. ἀλλ', ὦ Νικία, τί οὐ λέγει πότερος ὑμῶν;

NI. Ἀλλ' οὐδὲν κωλύει, ὦ Σώκρατες. δοκεῖ γάρ ἐμοι E τοῦτο τὸ μάθημα τοῖς νέοις ὠφέλιμον εἶναι ἐπίστασθαι πολλαχῇ. καὶ γὰρ τὸ μὴ ἄλλοθι διατρίβειν, ἐν οἷς δὴ φιλοῦσιν οἱ νέοι τὰς διατριβάς ποιεῖσθαι, ὅταν σχολὴν ἄγωσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ, εὖ ἔχει, ὅθεν καὶ τὸ σῶμα βέλτιον ἴσχειν ἀνάγκη — οὐδενὸς γάρ 182 τῶν γυμνασίων φαυλότερον οὐδ' ἐλάττω πόνον ἔχει — καὶ ἅμα προσήκει μάλιστα ἐλευθέρῳ τοῦτό τε τὸ γυμνάσιον καὶ ἡ ἱππικὴ· οὐ γὰρ ἀγῶνος ἀθληταὶ ἐσμεν καὶ ἐν οἷς ἡμῖν ὁ ἀγὼν πρόκειται, μόνοι οὗτοι γυμνάζονται οἱ ἐν τούτοις τοῖς περὶ τὸν πόλεμον ὀργάνοις γυμναζόμενοι. ἔπειτα ὀνήσει μὲν τι τοῦτο τὸ μάθημα καὶ ἐν τῇ μάχῃ αὐτῇ, ὅταν ἐν τάξει δέῃ μάχεσθαι μετὰ πολλῶν ἄλλων· μέγιστον μέντοι αὐτοῦ ὄφελος, ὅταν λυθῶσιν αἱ τάξεις καὶ ἤδη τινὰ δέῃ μόνον πρὸς μόνον ἢ διώκοντα ἀμυνομένῳ τινὶ ἐπιθέσθαι ἢ καὶ ἐν φυγῇ ἐπιτιθεμένου ἄλλου B ἀμύνεσθαι αὐτόν· οὐτ' ἄρ' ὑπὸ γ' ἐνὸς εἰς ὁ τοῦτ' ἐπιστάμενος οὐδὲν ἂν πάθῃ, ἴσως δ' οὐδ' ὑπὸ πλειόνων, ἀλλὰ πανταχῇ ἂν ταύτῃ πλεονεκτοίῃ. ἔτι δὲ καὶ εἰς ἄλλου καλοῦ μαθήματος ἐπιθυμίαν παρακαλεῖ τὸ τοιοῦτον· πᾶς γὰρ ἂν μαθὼν ἐν ὅπλοις μάχεσθαι ἐπιθυμήσειε καὶ τοῦ ἐξῆς μαθήματος τοῦ περὶ τὰς τάξεις, καὶ ταῦτα λαβὼν καὶ φιλοτιμηθεὶς ἐν αὐτοῖς ἐπὶ πᾶν

A. 8. Vulgo τι δέῃ.

B. 1. Vulgo οὐτ' ἂν.

ἀν τὸ περὶ τὰς στρατηγίας ὁρμήσειεν ἤδη· δηλον δ' ὅτι τὰ τού- C
των ἐχόμενα καὶ μαθήματα πάντα καὶ ἐπιτηδεύματα [πάντα]
καὶ καλὰ καὶ πολλοῦ ἄξια ἀνδρὶ μαθεῖν τε καὶ ἐπιτηδεῦσαι,
ὧν καθηγήσασθαι ἂν τοῦτο τὸ μάθημα. προσθήσομεν δ' αὐτῷ οὐ
σμικρὰν προσθήκην, ὅτι πάντα ἄνδρα ἐν πολέμῳ καὶ θαρρα-
λεώτερον καὶ ἀνδρείότερον ἂν ποιήσειεν αὐτὸν αὐτοῦ οὐκ ὀλίγῳ
αὕτῃ ἢ ἐπιστήμῃ. μὴ ἀτιμάσωμεν δ' εἰπεῖν, εἰ καὶ τῷ σμι-
κρότερον δοκεῖ εἶναι, ὅτι καὶ εὐσχημονέστερον ἐνταῦθα οὐ χρή
τὸν ἄνδρα εὐσχημονέστατον φαίνεσθαι, οὐ ἅμα καὶ δεινότερος D
τοῖς ἐχθροῖς φανεῖται διὰ τὴν εὐσχημοσύνην. ἐμοὶ μὲν οὖν, ὃ
Λυσίμαχε, ὥσπερ λέγω, δοκεῖ τε χρῆναι διδάσκειν τοὺς νεανί-
σκους ταῦτα καὶ δι' ἃ δοκεῖ εἶρηκα· Λάχηςτος δ', εἴ τι παρὰ
ταῦτα λέγει, καὶ αὐτὸς ἡδὲως ἀκούσασμι.

VI. ΛΑ. Ἄλλ' ἔστι μὲν, ὃ Νικία, χαλεπὸν λέγειν περὶ
ὁτουοῦν μαθήματος, ὥς οὐ χρή μανθάνειν· πάντα γὰρ ἐπίστα-
σθαι ἀγαθὸν δοκεῖ εἶναι. καὶ δὴ καὶ τὸ ὀπλιτικὸν τοῦτο, εἰ μὲν E
ἔστι μάθημα, ὅπερ φασὶν οἱ διδάσκοντες, καὶ οἷον Νικίας λέγει,
χρή αὐτὸ μανθάνειν· εἰ δ' ἔστι μὲν μὴ μάθημα, ἀλλ' ἐξαπα-
τῶσιν οἱ ὑπισχνούμενοι, ἢ μάθημα μὲν τυγχάνει ὅν, μὴ μέντοι
πάνυ σπουδαῖον, τί καὶ δεοί ἂν αὐτὸ μανθάνειν; λέγω δὲ ταῦτα
περὶ αὐτοῦ εἰς τὰδε ἀποβλέψας, ὅτι οἶμαι ἐγὼ τοῦτο, εἰ τί ἦν,
οὐκ ἂν λεληθέναι Λακεδαιμονίους, οἷς οὐδὲν ἄλλο μέλει ἐν τῷ
βίῳ ἢ τοῦτο ζητεῖν καὶ ἐπιτηδεύειν, ὅ τι ἂν μαθόντες καὶ ἐπι-
τηδεύσαντες πλεονεκτοῖεν τῶν ἄλλων περὶ τὸν πόλεμον. εἰ δ' 183
ἐκεῖνους ἐλελήθει, ἀλλ' οὐ τούτους γε τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ
λέληθεν αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνοι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων σπου-
δάουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις καὶ ὅτι παρ' ἐκεῖνοισι ἂν τις τιμη-
θεῖς εἰς ταῦτα καὶ παρὰ τῶν ἄλλων πλείστ' ἂν ἐργάζοιτο χρή-
ματα, ὥσπερ γε καὶ τραγωδίας ποιητὴς παρ' ἡμῖν τιμηθεῖς.

C. 1. Vulgo, ὁρμήσειε· καὶ ἤδη δηλον ὅτι.

D. 1. Vulgo εὐσχημονέστερον.

τοίγαρτοι ὅς ἂν οἴηται τραγωδίαν καλῶς ποιεῖν, οὐκ ἔξωθεν κύ-
 B κλω περὶ τὴν Ἀττικὴν κατὰ τὰς ἄλλας πόλεις ἐπιδεικνύμενος
 περιέρχεται, ἀλλ' εὐθὺς δεῦρο φέρεται καὶ τοῖσδ' ἐπιδείκνυται
 εἰκότως· τοὺς δ' ἐν ὅπλοις μαχομένους ἐγὼ τούτους ὁρῶ τὴν μὲν
 Λακεδαίμονα ἡγουμένους εἶναι ἄβατον ἱερὸν καὶ οὐδ' ἄκρω ποδὶ
 ἐπιβαίνοντας, κύκλω δὲ περιμόντας αὐτὴν καὶ πᾶσι μᾶλλον ἐπι-
 δεικνυμένους, καὶ μάλιστα τούτοις οἳ καὶ αὐτοὶ ὁμολογήσειαν
 πολλοὺς σφῶν προτέρους εἶναι πρὸς τὰ τοῦ πολέμου.

C VII. Ἐπειτα, ὦ Λυσίμαχε, οὐ πάνυ ὀλίγοις ἐγὼ τού-
 των παραγέγονα ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, καὶ ὁρῶ οἳοί εἰσιν. ἔξεστι
 δὲ καὶ αὐτόθεν ἡμῖν σκέψασθαι. ὥσπερ γὰρ ἐπίτηδες οὐδεὶς πώ-
 ποτ' εὐδόκιμος γέγονεν ἐν τῷ πολέμῳ ἀνὴρ τῶν τὰ ὀπλιτικὰ ἐπι-
 τηδευσάντων. καίτοι εἷς γε τᾶλλα πάντα ἐκ τούτων οἱ ὀνομα-
 στοὶ γίνονται, ἐκ τῶν ἐπιτηδευσάντων ἕκαστα· οὗτοι δ', ὡς
 εἴκοι, παρὰ τοὺς ἄλλους οὕτω σφόδρα εἰς τοῦτο δεδυστυχήκα-
 σιν. ἐπεὶ καὶ τοῦτον τὸν Στησίλεων, ὃν ὑμεῖς μετ' ἐμοῦ ἐν το-
 D σούτῳ ὄχλῳ ἐθεάσασθε ἐπιδεικνύμενον καὶ τὰ μεγάλα περὶ αὐ-
 τοῦ λέγοντα ἃ ἔλεγεν, ἐτέρωθι ἐγὼ κάλλιον ἐθεασάμην ἐν τῇ
 ἀληθείᾳ ὡς ἀληθῶς ἐπιδεικνύμενον οὐχ ἐκόντα. προσβαλούσης
 γὰρ τῆς νεῶς ἐφ' ἣ ἐπεβάτευσεν πρὸς ὀλκάδα τινά, ἐμάχετο ἔχων
 δορυδρέπανον, διαφέρον δὴ ὄπλον ἅτε καὶ αὐτὸς τῶν ἄλλων δια-
 φέρων. τὰ μὲν οὖν ἄλλα οὐκ ἄξια λέγειν περὶ ἀνδρός, τὸ δὲ
 E σόφισμα τὸ τοῦ δρεπάνου τοῦ πρὸς τῇ λόγχῃ οἷον ἀπέβη. μα-
 χομένου γὰρ αὐτοῦ ἐνέσχετό που ἐν τοῖς τῆς νεῶς σκεύεσι καὶ
 ἀντελάβετο· εἴλκεν οὖν ὁ Στησίλεως βουλόμενος ἀπολῦσαι, καὶ
 οὐχ οἷός τ' ἦν· ἡ δὲ ναῦς τὴν ναῦν παρῆει. τέως μὲν οὖν παρ-
 ἔθει ἐν τῇ νηϊ ἀντεχόμενος τοῦ δόρατος· ἐπεὶ δὲ δὴ παρημεί-
 βετο ἡ ναῦς τὴν ναῦν καὶ ἐπέσπα αὐτὸν τοῦ δόρατος ἐχόμενον,
 ἤφει τοῦ δόρου διὰ τῆς χειρός, ἕως ἄκρου τοῦ στύρακος ἀντελά-
 184 βετο. ἦν δὲ γέλως καὶ κρότος ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ὀλκάδος ἐπὶ τε

τῷ σχήματι αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ βαλόντος τινὸς λίθῳ παρὰ τοῦς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὸ κατὰστρωμα ἀφίεται τοῦ δόρατος, τότε ἤδη καὶ οἱ ἐκ τῆς τριήρους οὐκέτι οἰοί τ' ἦσαν τὸν γέλωτα κατέχειν, ὀρώντες αἰωρούμενον ἐκ τῆς ὀλκάδος τὸ δορυδρέπανον ἐκεῖνο. ἴσως μὲν οὖν εἴη ἂν τὶ ταῦτα, ὥσπερ Νικίας λέγει· οἷς δ' οὖν ἐγὼ ἐντετύχηκα, τοιαῦτ' ἄττα ἐστίν.

VIII. Ὁ οὖν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, ὅτι εἴτε οὕτω σμικρὰς B ὠφελείας ἔχει μᾶθημα ὄν, εἴτε μὴ ὄν φασὶ καὶ προσποιούνται αὐτὸ εἶναι μᾶθημα, οὐκ ἄξιον ἐπιχειρεῖν μανθάνειν. καὶ γὰρ οὖν μοι δοκεῖ, εἰ μὲν δειλὸς τις ὢν οἶοιτο αὐτὸ ἐπίστασθαι, θρασύτερος ἂν δι' αὐτὸ γενόμενος ἐπιφανέστερος ἂν γένοιτο οἷος ἦν· εἰ δ' ἀνδρεῖος, φυλακττόμενος ἂν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, εἰ καὶ σμικρὸν ἐξαμάρτοι, μεγάλας διαβολὰς ἴσχειν· ἐπιφθονος γὰρ ἡ προσποιήσις τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης, ὥστ' εἰ μὴ τι θαυμαστὸν C ὅσον διαφέρει τῇ ἀρετῇ τῶν ἄλλων, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν τις φύγοι τὸ καταγελαστός γενέσθαι, φάσκων ἔχειν ταύτην τὴν ἐπιστήμην. τοιαύτη τις ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Λυσίμαχε, ἡ περὶ τοῦτο τὸ μᾶθημα εἶναι σπουδὴ· χρὴ δ' ὅπερ σοι ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, καὶ Σωκράτῃ τόνδε μὴ ἀφιέναι, ἀλλὰ δεῖσθαι συμβουλευεῖν ὅπῃ δοκεῖ αὐτῷ περὶ τοῦ προκειμένου.

ΔΥ. Ἀλλὰ δέομαι ἐγώ γε, ὦ Σώκρατες· καὶ γὰρ ὥσπερ ἔτι τοῦ διακρινούντος δοκεῖ μοι δεῖν ἡμῖν [τὴν βουλήν.] εἰ μὲν γὰρ D συνεφερέσθην τῷδε, ἡττον ἂν τοῦ τοιούτου ἔδει· νῦν δέ — τὴν ἐναντίαν γὰρ, ὡς ὀρᾷς, Λάχης Νικία ἔθετο — εὖ δὴ ἔχει ἀκοῦσαι καὶ σοῦ, ποτέρῳ τοῖν ἀνδροῖν σύμφηφος εἶ.

ΙΧ. ΣΩ. Τί δαί, ὦ Λυσίμαχε; ὁπότερ' ἂν οἱ πλείους ἐπαινῶσιν ἡμῶν, τούτοις μέλλεις χρῆσθαι;

ΔΥ. Τί γὰρ ἂν τις καὶ ποιόη, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἡ καὶ σύ, ὦ Μελησία, οὕτως ἂν ποιούης; καὶν εἴ τις περὶ ἀγωνίας τοῦ υἱέος σοι βουλὴ εἴη τί χρὴ ἀσκεῖν, ἄρα E

B. 4. οἶοιτο. Αἱ προσποιόιτο?

D. 1. Circumscripti ἡ βουλή. Supplendum videtur νυνδὴ ante ἔτι.

τοὺς πλείουσιν ἂν ἡμῶν πείθοιο, ἢ ἐκείνῳ ὅστις τυγχάνοι ὑπὸ παιδοτρίβῃ ἀγαθῷ πεπαιδευμένος καὶ ἡσκηκώς;

ΜΕ. Ἐκείνῳ εἰκός γ', ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Αὐτῷ ἄρ' ἂν μᾶλλον πείθοιο ἢ τέτταρσιν οὖσιν ἡμῖν;

ΜΕ. Ἴσως.

ΣΩ. Ἐπιστήμη γάρ, οἶμαι, δεῖ κρίνεσθαι ἀλλ' οὐ πλήθει τὸ μέλλον καλῶς κριθήσεσθαι.

ΜΕ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ νῦν χρή πρῶτον αὐτὸ τοῦτο σκέψασθαι, εἰ ἔστι τις ἡμῶν τεχνικὸς περὶ οὗ βουλευόμεθα, ἢ οὐ·
 185 σθαι, εἰ ἔστι τις ἡμῶν τεχνικὸς περὶ οὗ βουλευόμεθα, ἢ οὐ·
 καὶ εἰ μὲν ἔστιν, ἐκείνῳ πείθεσθαι ἐνὶ ὄντι, τοὺς δ' ἄλλους ἑᾶν·
 εἰ δὲ μή, ἄλλον τινὰ ζητεῖν. ἢ περὶ μικροῦ οἴεσθε νυνὶ κινδυνεύειν καὶ σὺ καὶ Λυσίμαχος, ἀλλ' οὐ περὶ τούτου τοῦ κτήματος, ὃ τῶν ὑμετέρων μέγιστον ὂν τυγχάνει; υἱέων γάρ που ἢ χρηστῶν ἢ τάναντία γενομένων καὶ πᾶς ὁ οἶκος ὁ τοῦ πατρὸς οὕτως οἰκήσεται, ὅποιοι ἂν τινες οἱ παῖδες γένωνται.

ΜΕ. Ἀληθῇ λέγεις.

ΣΩ. Πολλὴν ἄρα δεῖ προμήθειαν αὐτοῦ ἔχειν.

ΜΕ. Πάνυ γε.

Β ΣΩ. Πῶς οὖν, ὃ ἐγὼ ἄρτι ἔλεγον, ἐσκοποῦμεν ἂν, εἰ ἐβουλόμεθα σκέψασθαι τίς ἡμῶν περὶ ἀγωνίαν τεχνικώτατος; ἄρ' οὐχ ὁ μαθὼν καὶ ἐπιτηδεύσας, ᾧ καὶ διδάσκαλοι ἀγαθοὶ γεγονότες ἦσαν αὐτοῦ τούτου;

ΜΕ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἔτι πρότερον, τίνος ὄντος τούτου, οὗ ζητοῦμεν τοὺς διδασκάλους;

ΜΕ. Πῶς λέγεις;

Χ. ΣΩ. Ὅδ' ἴσως μᾶλλον κατάδηλον ἔσται. οὗ μοι δοκεῖ ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν ὡμολογῆσθαι, τί ποτ' ἔστι περὶ οὗ βουλευόμεθα καὶ σκεπτόμεθα, ὅστις ἡμῶν τεχνικὸς καὶ τούτου ἕνεκα
 C διδασκάλους ἐκτήσατο, καὶ ὅστις μή.

ΝΙ. ~~Ὁὐτάγῃ, ὡς~~ Σώκρατες, περὶ τοῦ ἐν ὄπλοις μάχεσθαι σκοποῦμεν, εἴτε χρή αὐτὸ τοὺς νεανίσκους μαρτάνειν εἴτε μή;

ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Νικία. ἀλλ' ὅταν περὶ φαρμάκου τις τοῦ πρὸς ὀφθαλμοὺς σκοπῇται, εἴτε χρή αὐτὸ ὑπαλείφεσθαι εἴτε μή, πότερον οἶει τότε εἶναι τὴν βουλὴν περὶ τοῦ φαρμάκου ἢ περὶ τῶν ὀφθαλμῶν;

ΝΙ. Περὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅταν ἵππῳ χαλινὸν σκοπῇται τις εἰς D προσοιστέον ἢ μή, καὶ ὁπότε, τότε που περὶ τοῦ ἵππου βουλευέται ἀλλ' οὐ περὶ τοῦ χαλινοῦ;

ΝΙ. Ἀληθῇ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐνὶ λόγῳ, ὅταν τίς τι ἕνεκά του σκοπῇ, περὶ ἐκείνου ἢ βουλὴ τυγχάνει οὕσα οὐ ἕνεκα ἐσκοπτεῖ, ἀλλ' οὐ περὶ τοῦ ὃ ἕνεκ' ἄλλου ἐξήτει.

ΝΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Δεῖ ἄρα καὶ τὸν σύμβουλον σκοπεῖν, ἄρα τεχνικός ἐστὶν εἰς ἐκείνου θεραπείαν, οὐ ἕνεκα σκοποῦμεν ἀ σκοποῦμεν.

ΝΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν νῦν φαμέν περὶ μαθήματος σκοπεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα τῆς τῶν νεανίσκων; E

ΝΙ. Ναί.

ΣΩ. Εἴ τις ἄρα ἡμῶν τεχνικός περὶ ψυχῆς θεραπείαν, καὶ οἷός τε καλῶς τοῦτο θεραπεῦσαι, καὶ ὅτῳ διδάσκαλοι ἀγαθοὶ γεγόνاسι, τοῦτο σκεπτέον.

ΛΑ. Τί δ', ὦ Σώκρατες; οὐπω ἐώρακας ἄνευ διδασκάλων τεχνικωτέρους γεγονότας εἰς ἕνα ἢ μετὰ διδασκάλων;

ΣΩ. Ἐγώ γε, ὦ Λάχης· οἷς γε σὺ οὐκ ἂν ἐθέλοις πιστεῦσαι, εἰ φαῖεν ἀγαθοὶ εἶναι δημιουργοί, εἰ μή τί σοι τῆς αὐτῶν τέχνης ἔργον ἔχοιεν ἐπιδεῖξαι εὐ εἰργασμένον, καὶ ἐν καὶ πλείω. 186

ΛΑ. Τοῦτο μὲν ἀληθῇ λέγεις.

XI. ΣΩ. Καὶ ἡμᾶς ἄρα δεῖ, ὦ Λάχης τε καὶ Νικία, ἐπειδὴ Λυσίμαχος καὶ Μελησίας εἰς συμβουλήν παρεκαλεσάτην

ἡμᾶς περὶ τοῖν υἱέειν, προθυμούμενοι αὐτοῖν ὅ τι ἀρίστας γενέ-
 σθαι τὰς ψυχὰς, εἰ μὲν φαμεν ἔχειν, ἐπιδείξαι αὐτοῖς καὶ δι-
 δασκάλους οἷτινες [ἡμῶν γεγόνασιν] αὐτοὶ πρῶτοι ἀγαθοὶ ὄν-
 τες καὶ πολλῶν νέων τεθεραπευκότες ψυχὰς ἔπειτα καὶ ἡμᾶς
 B διδάξαντες φαίνονται· ἢ εἴ τις ἡμῶν αὐτῶν ἑαυτῷ διδάσκαλον
 μὲν οὐ φησι γεγονέναι, ἀλλ' οὐκ ἔργα αὐτὸς αὐτοῦ ἔχει εἰπεῖν
 καὶ ἐπιδείξαι, τίνες Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων, ἢ δοῦλοι ἢ ἐλεύθε-
 ροι, δι' ἐκεῖνον ὁμολογουμένως ἀγαθοὶ γεγόνασιν· εἰ δὲ μηδὲν
 ἡμῖν τούτων ὑπάρχει, ἄλλους κελεύειν ζητεῖν καὶ μὴ ἐν ἐταί-
 ρων ἀνδρῶν υἱέσι κινδυνεύειν διαφθείροντας τὴν μεγίστην αἰτίαν
 ἔχειν ὑπὸ τῶν οἰκαιοτάτων. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Λυσίμαχε τε καὶ
 Μελησία, πρῶτος περὶ ἑμαυτοῦ λέγω ὅτι διδάσκαλός μοι οὐ γέ-
 C γονε τούτου πέρι. καίτοι ἐπιθυμῶ γε τοῦ πράγματος ἐκ νέου
 ἀρξάμενος. ἀλλὰ τοῖς μὲν σοφισταῖς οὐκ ἔχω τελεῖν μισθούς,
 οἷπερ μόνου ἐπηγγέλλοντό με οἷοί τ' εἶναι ποιῆσαι καλὸν τε καὶ
 γαθόν· αὐτὸς δ' αὖ εὐρεῖν τὴν τέχνην ἀδυνατῶ ἔτι νυνί. εἰ δὲ
 Νικίας ἢ Λάχης εὗρηκεν ἢ μεμάθηκεν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι·
 καὶ γὰρ χρήμασιν ἐμοῦ δυνατώτεροι, ὥστε μαθεῖν παρ' ἄλλων,
 καὶ ἅμα πρεσβύτεροι, ὥστε ἤδη εὗρηκέναί. δοκοῦσι δὲ μοι ду-
 D νατοὶ εἶναι παιδεῦσαι ἄνθρωπον· οὐ γὰρ ἂν ποτε ἀδεῶς ἀπε-
 φαίνοντο περὶ ἐπιτηδευμάτων νέῳ χρηστῶν τε καὶ πονηρῶν, εἰ
 μὴ αὐτοῖς ἐπίστευον ἱκανῶς εἰδέναι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἔγωγε
 τούτοις πιστεύω· ὅτι δὲ διαφέρεσθον ἀλλήλοιν, ἐθαύμασα. τοῦτ'
 οὖν σου ἐγὼ ἀντιδέομαι, ὦ Λυσίμαχε, καθάπερ ἄρτι Λάχης μὴ
 ἀφίεσθαι σε ἐμοῦ διεκελεύετο ἀλλὰ ἐρωτᾶν, καὶ ἐγὼ νῦν παρα-
 κελεύομαι σοι μὴ ἀφίεσθαι Λάχητος μηδὲ Νικίου, ἀλλ' ἐρωτᾶν
 E λέγοντα, ὅτι ὁ μὲν Σωκράτης οὐ φησιν ἐπαῖειν περὶ τοῦ πράγ-
 ματος, οὐδ' ἱκανὸς εἶναι διακρίναι ὁπότερος ὑμῶν ἀληθὴ λέγει·
 οὔτε γὰρ εὐρετῆς οὔτε μαθητῆς οὐδενὸς περὶ τῶν τοιούτων γε-
 γονέναι· σὺ δ', ὦ Λάχης καὶ Νικία, εἶπατον ἡμῖν ἐκάτερος, τί-
 νη δὴ δεινοτάτῳ συγγεγόνατον περὶ τῆς τῶν νέων τροφῆς, καὶ

πότῃ μαθόντε παρά του ἐπίστασθον ἢ αὐτῷ ἐξευρόντε, καὶ εἰ μὲν μαθόντε, τίς ὁ διδάσκαλος ἐκατέρῳ καὶ τίνες ἄλλοι ὁμό- 187 τεχνοὶ αὐτοῖς, ἢ, ἂν μὴ ὑμῖν σχολή ἢ ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ἐπὶ ἐκείνους ἴωμεν καὶ πείθωμεν ἢ δώροις ἢ χάρισιν ἢ ἀμφοτέρω ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν ὑμετέρων παιδῶν, ὅπως μὴ κατασχύνωσι τοὺς αὐτῶν προγόνους φαῦλοι γενόμενοι· εἰ δ' αὐτοὶ εὔρεται γεγονότε τοῦ τοιούτου, δότε παράδειγμα, τίνων ἤδη ἄλλων ἐπιμεληθέντες ἐκ φαύλων καλοὺς τε ἀγαθοὺς ἐποίησατε. εἰ γὰρ νῦν πρῶτον ἄρξεσθε παι- B δεύειν, σκοπεῖν χρὴ μὴ οὐκ ἐν τῷ Καρὶ ὑμῖν ὁ κίνδυνος κινδυνεύεται, ἀλλ' ἐν τοῖς οἰσὶν τε καὶ ἐν τοῖς τῶν φίλων παισὶ, καὶ ἀτεχνῶς τὸ λεγόμενον [κατὰ τὴν παροιμίαν] ὑμῖν συμβαίνει ἐν πίθῳ ἢ κεραμεῖα γιγνομένη. λέγετε οὖν, τί τούτων ἢ φατέ ὑμῖν ὑπάρχειν τε καὶ προσήκειν, ἢ οὐ φατέ. ταῦτ', ὦ Λυσίμαχε, παρ' αὐτῶν πυνθάνου τε καὶ μὴ μεθίει τοὺς ἄνδρας.

XII. ΑΥ. Καλῶς μὲν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ ἄνδρες, Σωκρά- της λέγειν· εἰ δὲ βουλομένοις ὑμῖν ἐστὶ περὶ τῶν τοιούτων ἐρω- C τᾶσθαι τε καὶ διδόναι λόγον, αὐτοὺς δὴ χρὴ γινώσκειν, ὦ Νικία τε καὶ Λάχης. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ Μελησίᾳ τῷδε δῆλον ὅτι ἡδομένοις ἂν εἴη, εἰ πάντα, ἃ Σωκράτης ἐρωτᾷ, ἐθέλοιτε λόγῳ διεξιέναι· καὶ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐντεῦθεν ἡρχόμενόν λέγων, ὅτι εἰς συμβουλήν δια ταῦτα ὑμᾶς παρακαλέσασαιμεν, ὅτι μεμεληκέναι ὑμῖν ἡγούμεθα, ὡς εἰκός, περὶ τῶν τοιούτων, καὶ ἄλλως καὶ ἐπειδὴ οἱ παῖδες ὑμῖν ὀλίγου ὥσπερ οἱ ἡμέτεροι ἡλικίαν ἔχουσι D παιδεύεσθαι. εἰ οὖν ὑμῖν μὴ τι διαφέρει, εἴπατε καὶ κοινῇ μετὰ Σωκράτους σκέψασθε, διδόντες τε καὶ δεχόμενοι λόγον παρ' ἀλλήλων· εὐ γὰρ καὶ τοῦτο λέγει ὅδε, ὅτι περὶ τοῦ μεγίστου νῦν βουλευόμεθα τῶν ἡμετέρων. ἀλλ' ὁρᾶτε εἰ δοκεῖ χρῆναι οὕτω ποιεῖν.

NI. ὦ Λυσίμαχε, δοκεῖς μοι ὡς ἀληθῶς Σωκράτη πα- τρώθεν γινώσκειν μόνον, αὐτῷ δ' οὐ συγγεγονέναι ἀλλ' ἢ παιδί

ΑΥ. Ἀλλ' ἡμέτερον δὴ ἔργον, ὦ Σώκρατες· ἓνα γάρ σε ἔγωγε ἡμῶν τίθημι· σκόπει οὖν ἀντ' ἐμοῦ ὑπὲρ τῶν νεανίσκων, ὃ τι δεόμεθα παρὰ τῶνδε πυνθάνεσθαι, καὶ συμβούλευε διαλεγόμενος τούτοις. ἐγὼ μὲν γὰρ καὶ ἐπιλανθάνομαι ἤδη τὰ πολλὰ διὰ τὴν ἡλικίαν ὣν ἂν διανοηθῶ ἐρέσθαι καὶ αὐτὰ ἂν ἀκούσω· εἰ δὲ μεταξὺ ἄλλοι λόγοι γένωνται, οὐ πάνυ μέμνημαι. ὑμεῖς οὖν λέγετε καὶ διέξτε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν προυθέμεθα· ἐγὼ δ' ἀκούσομαι καὶ ἀκούσας αὐτὰ μετὰ Μελησίου τοῦδε ποιήσω τοῦτο ὃ τι ἂν καὶ ὑμῖν δοκῇ.

ΣΩ. Πειστέον, ὦ Νικία τε καὶ Λάχης, Λυσιμάχῳ καὶ Μελησίᾳ. αὐτὰ μὲν οὖν νῦν δὴ ἐπεχειρήσαμεν σκοπεῖν, τίνες οἱ διδάσκαλοι ἡμῖν τῆς τοιαύτης παιδείας γεγόνασιν ἢ τίνες ἄλλους βελτίους πεποιήκαμεν, ἴσως μὲν οὐ κακῶς ἔχει ἐξετάζειν καὶ τὰ τοιαῦτα ἡμᾶς αὐτούς· ἀλλ' οἶμαι καὶ ἡ τοιαύτη σκέψις εἰς ταυτόν φέρει, σχεδὸν δέ τι καὶ μᾶλλον ἐξ ἀρχῆς [εἴη ἂν.] εἰ γὰρ τυγχάνομεν ἐπιστάμενοι ὅτου οὖν πέρι, ὅτι παραγενομένον τῷ βέλτιον ποιῇ ἐκεῖνο ὃ παρεγένετο, καὶ προσέτι οἷοί τέ ἐσμεν αὐτὸ ποιεῖν παραγίγνεσθαι ἐκεῖνῳ, δῆλον ὅτι αὐτό γε ἴσμεν τοῦτο, οὐ πέρι σύμβουλοι ἂν γενώμεθα ὥς ἂν τις αὐτὸ ῥᾶστα καὶ ἄριστα κτήσαιοτο. ἴσως οὖν οὐ μανθάνετε μου ὃ τι λέγω, ἀλλ' ὥδε ῥᾶον μαθήσεσθε. εἰ τυγχάνομεν ἐπιστάμενοι, ὅτι ὄψις παραγενομένη ὀφθαλμοῖς βελτίους ποιῇ ἐκείνους οἷς παρεγένετο, καὶ προσέτι οἷοί τέ ἐσμεν ποιεῖν αὐτὴν παραγίγνεσθαι ὁμμασι, δῆλον ὅτι ὄψιν γε ἴσμεν αὐτὴν ὃ τι ποτ' ἔστιν, [ἥς πέρι σύμβουλοι ἂν γενοίμεθα ὥς ἂν τις αὐτὴν ῥᾶστα καὶ ἄριστα κτήσαιοτο.] εἰ γὰρ μηδ' αὐτὸ τοῦτο εἰδεῖμεν, ὃ τί ποτ' ἔστιν ὄψις ἢ ὃ τι ἔστιν ἀκοή, σχολῇ ἂν σύμβουλοί γε ἄξιοι λόγου γενοίμεθα [καὶ ἱατροί] ἢ περὶ ὀφθαλμῶν ἢ περὶ ὠτῶν, ὅντινα τρόπον ἢ ἀκοὴν ἢ ὄψιν
B κάλλιστ' ἂν κτήσαιοτο τις.

E. 2. εἴη ἂν uncinis inclusi. Debebat saltem ἂν εἴη esse.

E. 6. Vulgo γενοίμεθα. Mox expuli ἂν.

A. 4. 5. ἥς — κτήσαιοτο damnavi, et mox καὶ ἱατροί.

ΛΑ. Ἀληθῆς λέγεις, ὦ Σώκρατες.

XVI. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Λάχης, καὶ νῦν ἡμᾶς τώδε παρακαλεῖτον εἰς συμβουλήν, τίν' ἂν τρόπον τοῖς υἱέσιν αὐτῶν ἀρετὴ παραγενομένη ταῖς ψυχαῖς ἀμείνους ποιήσκειν;

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν τοῦτό γ' ὑπάρχειν δεῖ, τὸ εἰδέναι ὃ τί ποτ' ἔστιν ἀρετὴ; εἰ γάρ που μὴδ' ἀρετὴν εἰδεῖμεν τὸ παράπαν ὃ τί ποτε τυγχάνει ὄν, τίν' ἂν τρόπον τούτου σύμβουλοι γενοίμεθα ὁπωῦν, ὅπως ἂν αὐτὸ κάλλιστα κτήσαιο;

ΛΑ. Οὐδένα, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Φαμέν ἄρα, ὦ Λάχης, εἰδέναι αὐτὸ ὃ τι ἔστιν.

ΛΑ. Φαμέν μέντοι.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὃ γ' ἴσμεν, καὶ εἴποιμεν δήπου τί ἔστιν.

ΛΑ. Πῶς γάρ οὔ;

ΣΩ. Μὴ τοίνυν, ὦ ἄριστε, περὶ ὅλης ἀρετῆς εὐθέως σκοπόμεθα· πλεόν γάρ ἴσως ἔργον· ἀλλὰ μέρους τινὸς πέρι πρῶτον ἴδωμεν, εἰ ἱκανῶς ἔχομεν πρὸς τὸ εἰδέναι· καὶ ἡμῖν, ὥς τὸ εἰκός, ῥάων ἢ σκέψις ἔσται.

ΛΑ. Ἄλλ' οὕτω ποιῶμεν, ὦ Σώκρατες, ὥς σὺ βούλει.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν προελοίμεθα τῶν τῆς ἀρετῆς μερῶν; ἢ δῆλον δὴ ὅτι τοῦτο εἰς ὃ τείνειν δοκεῖ ἢ ἐν τοῖς ὅπλοις μάθησις; δοκεῖ δέ που τοῖς πολλοῖς εἰς ἀνδρείαν. ἢ γάρ;

ΛΑ. Καὶ μάλα δὴ οὕτω δοκεῖ.

ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἐπιχειρήσωμεν, ὦ Λάχης, εἰπεῖν, ἀνδρεία τί ποτ' ἐστίν· ἔπειτα μετὰ τοῦτο σκεψόμεθα καὶ ὅτῳ ἂν τρόπῳ τοῖς νεανίσκοις παραγένετο, καθ' ὅσον οἷόν τε ἐξ ἐπιτηδευμάτων τε καὶ μαθημάτων παραγενέσθαι. ἀλλὰ πειρῶ εἰπεῖν ὃ λέγω, τί ἐστὶν ἀνδρεία.

XVII. ΛΑ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐ χαλεπὸν εἰπεῖν· εἰ γάρ τις ἐθέλοι ἐν τῇ τάξει μένων ἀμύνεσθαι τοὺς πολεμίους καὶ μὴ φεύγει, εὖ ἴσθι ὅτι ἀνδρεῖος ἂν εἴη.

ΣΩ. Εὖ μὲν λέγεις, ὦ Λάχης· ἀλλ' ἴσως ἐγὼ αἵτιος,

οὐ σαφῶς εἰπὼν, τὸ σὲ ἀποκρίνασθαι μὴ τοῦτο ὃ διανοοῦμενος
 ἡρόμην, ἀλλ' ἕτερον.

ΛΑ. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

191 ΣΩ. Ἐγὼ φράσω, εἴαν οἷός τε γένωμαι. ἀνδρείος που
 οὗτος, ὃν καὶ σὺ λέγεις, ὃς ἂν ἐν τῇ τάξει μένων μάχεται τοῖς
 πολεμίοις.

ΛΑ. Ἐγὼ γοῦν φημί.

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγώ. ἀλλὰ τί αὐτοῖς, ὃς ἂν φεύγων μά-
 χηται τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ μὴ μένων;

ΛΑ. Πῶς φεύγων;

ΣΩ. Ὅσπερ που καὶ Σκύθαι λέγονται οὐχ ἥττον φεύ-
 γοντες ἢ διώκοντες μάχεσθαι, καὶ Ὀμηρός που ἐπαινῶν τοὺς
 B τοῦ Αἰνείου ἱπποὺς κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἔφη αὐτοὺς
 ἐπίστασθαι διώκειν ἢ δὲ φέβεσθαι· καὶ αὐτὸν τὸν Αἰνείαν κατὰ
 τοῦτ' ἐνεκωμίασε, κατὰ τὴν τοῦ φόβου ἐπιστήμην, καὶ εἶπεν
 αὐτὸν εἶναι μῆστωρα φόβοιο.

ΛΑ. Καὶ καλῶς γε, ὦ Σώκρατες· περὶ ἀρμάτων γὰρ
 ἔλεγε· καὶ σὺ τὸ τῶν Σκυθῶν ἱππέων περὶ λέγεις. τὸ μὲν γὰρ
 ἱππικὸν [τὸ ἐκείνων] οὕτω μάχεται, τὸ δὲ ὀπλιτικὸν τό γε τῶν
 Ἑλλήνων, ὡς ἐγὼ λέγω.

ΣΩ. Πλήν γ' ἴσως, ὦ Λάχης, τὸ Λακεδαιμονίων. Λα-
 C κεδαιμονίους γὰρ φασιν ἐν Πλαταιαῖς, ἐπειδὴ πρὸς τοῖς γεργο-
 φόροις ἐγένοντο, οὐκ ἐθέλειν μένοντας πρὸς αὐτοὺς μάχεσθαι,
 ἀλλὰ φεύγειν, ἐπειδὴ δ' ἐλύθησαν αἱ τάξεις τῶν Περσῶν, ἀνα-
 στρεφομένους ὥσπερ ἱππέας μάχεσθαι καὶ οὕτω νικῆσαι τὴν ἐκεῖ
 μάχην.

ΛΑ. Ἀληθῆ λέγεις.

XVIII. ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν ἄρτι ἔλεγον, ὅτι ἐγὼ αἵτιος
 μὴ καλῶς σ' ἀποκρίνασθαι, ὅτι οὐ καλῶς ἡρόμην. βουλόμενος
 D γὰρ σου πυθέσθαι μὴ μόνον τοὺς ἐν τῷ ὀπλιτικῷ ἀνδρείους, ἀλλὰ
 καὶ τοὺς ἐν τῷ ἱππικῷ καὶ ἐν ξύμπαντι τῷ πολεμικῷ εἶδει, καὶ

μὴ μόνον τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς πρὸς τὴν θάλατταν κινδύνους ἀνδρείους ὄντας, καὶ ὅσοι γε πρὸς νόσους καὶ ὅσοι πρὸς πένιας ἢ καὶ πρὸς τὰ πολιτικὰ ἀνδρείοι εἰσι, καὶ ἔτι αὖ μὴ μόνον ὅσοι πρὸς λύπας ἀνδρείοι εἰσιν ἢ φόβους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπιθυμίας ἢ ἡδονὰς δεινοὶ μάχεσθαι, καὶ μένοντες ἢ ἀναστρέφοντες — εἰσὶ γάρ ποὺ τινες, ὧς Λάχης, καὶ ἐν τοῖς Ε τοιούτοις ἀνδρείοι.

ΛΑ. Καὶ σφόδρα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀνδρείοι μὲν πάντες οὗτοί εἰσιν, ἀλλ' οἱ μὲν ἐν ἡδοναῖς, οἱ δ' ἐν λύπαις, οἱ δ' ἐν ἐπιθυμίαις, οἱ δ' ἐν φόβοις τὴν ἀνδρείαν κέκτηνται· οἱ δέ γ', οἶμαι, δειλίαν ἐν τοῖς αὐτοῖς τούτοις.

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί ποτε ὃν ἐκάτερον τούτων, τοῦτο ἐπυνθανόμην. πάλιν οὖν πειρῶ εἰπεῖν ἀνδρείαν πρῶτον, τί ὃν ἐν πᾶσι τούτοις ταύτόν ἐστιν· ἢ οὐπω καταμανθάνεις ὃ λέγω;

ΛΑ. Οὐ πάνυ τι.

XIX. ΣΩ. Ἄλλ' ὧδε λέγω, ὥσπερ ἂν εἰ τάχος ἡρώτων 192 τί ποτ' ἐστίν, ὃ καὶ ἐν τῷ τρέχειν τυγχάνει ὃν ἡμῖν καὶ ἐν τῷ καθαρίζειν καὶ ἐν τῷ λέγειν καὶ ἐν τῷ μανθάνειν καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς, καὶ σχεδόν τι αὐτὸ κερτήμεθα, οὐ καὶ περὶ ἄξιον λέγειν, ἢ ἐν ταῖς τῶν χειρῶν πράξεσιν ἢ σκελῶν ἢ στόματός τε καὶ φωνῆς ἢ διανοίας· ἢ οὐχ οὕτω καὶ σὺ λέγεις;

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Εἰ τοίνυν τίς μ' ἔροιτο· ὦ Σώκρατες, τί λέγεις τοῦτ', ὃ ἐν πᾶσιν ὀνομάζεις ταχυτῆτα εἶναι; εἵποίμ' ἂν αὐτῷ, ὅτι τὴν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλὰ διαπραττομένην δύναμιν ταχυτῆτα ἔγωγε καλῶ καὶ περὶ φωνὴν καὶ περὶ δρόμον καὶ περὶ τᾶλλα πάντα.

ΛΑ. Ὅρθῶς γε σὺ λέγων.

ΣΩ. Πειρῶ δὴ καὶ σύ, ὦ Λάχης, τὴν ἀνδρείαν οὕτως εἰπεῖν, τίς οὕσα δύναμις ἢ αὐτὴ ἐν ἡδονῇ καὶ ἐν λύπῃ καὶ ἐν

ἅπαντοίς οὖν δὴ ἐλέγομεν αὐτὴν εἶναι, ἔπειτα ἀνδρεία κέκληται.

ΛΑ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καρτερία τις εἶναι τῆς ψυχῆς, εἰ τό γε διὰ πάντων περὶ ἀνδρείας πεφυκὸς δεῖ εἰπεῖν.

C ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν δεῖ, εἴ γε τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρινόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς. τοῦτο τοίνυν ἔμοιγε φαίνεται, ὅτι οὐ πᾶσά γε, ὡς ἐγώ μαι, καρτερία ἀνδρεία σοι φαίνεται· τεκμαίρομαι δ' ἐνθένδε· σχεδὸν γάρ τι οἶδα, ὦ Λάχης, ὅτι τῶν πάνυ καλῶν πραγμάτων ἡγεῖ σὺ ἀνδρείαν εἶναι.

ΛΑ. Εὖ μὲν οὖν ἴσθι ὅτι τῶν καλλίστων.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἡ μὲν μετὰ φρονήσεως καρτερία καλὴ καγαθή;

ΛΑ. Πάνυ γε.

D ΣΩ. Τί δ' ἡ μετ' ἀφροσύνης; οὐ τούναντίον ταύτῃ βλαβερὰ καὶ κακοῦργος;

ΛΑ. Ναί.

ΣΩ. Καλὸν οὖν τι φήσεις σὺ εἶναι τὸ τοιοῦτον, ὃν κακοῦργον τε καὶ βλαβερόν;

ΛΑ. Οὐκ οὐν δίκαιόν γ', ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα τὴν γε τοιαύτην καρτερίαν ἀνδρείαν ὁμολογήσεις εἶναι, ἐπειδὴ περ οὐ καλὴ ἐστίν, ἡ δὲ ἀνδρεία καλὸν ἐστίν.

ΛΑ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἡ φρόνιμος ἄρα καρτερία κατὰ τὸν σὸν λόγον ἀνδρεία ἂν εἴη.

ΛΑ. Ὅμοιον.

E XX. ΣΩ. Ἰδωμεν δὴ, ἡ εἰς τί φρόνιμος; ἢ ἡ εἰς ἅπαντα καὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ σμικρά; οἷον εἴ τις καρτερεῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φρονίμως, εἰδὼς ὅτι ἀναλώσας πλεόν κτήσεται, τοῦτον ἀνδρείον καλοῖς ἂν;

B. 10. Pro περὶ legerim μέρος, vel περὶ ἀνδρείας expulerim.

E. 3. Vulgo ἐκτίσεται.

www.libtool.com.gr
 ΛΑ. Μα Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἄλλ' οἷον εἴ τις ἱατρός ὢν, περιπλευμονία τοῦ υἱέος
 ἐχομένου ἢ ἄλλου τινός καὶ δεομένου πιεῖν ἢ φαγεῖν δοῦναι, μὴ 193
 κάμπτοιτο ἀλλὰ καρτεροίη;

ΛΑ. Οὐδ' ὁπωσιουσὺν οὐδ' αὕτη.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐν πολέμῳ καρτεροῦντα ἄνδρα καὶ ἐθέλοντα
 μάχεσθαι φρονίμως λογιζόμενον, εἰδότα μὲν ὅτι βοηθήσουσιν ἄλ-
 λοι αὐτῷ, πρὸς ἐλάττους δὲ καὶ φαυλοτέρους μαχεῖται ἢ μεθ'
 ὧν αὐτός ἐστιν, ἔτι δὲ χωρία ἔχει κρείττω, τοῦτον τὸν μετὰ
 τῆς τοιαύτης φρονήσεως καὶ παρασκευῆς καρτεροῦντα ἀνδρείο-
 τερον ἂν φαίης ἢ τὸν ἐν τῷ ἐναντίῳ στρατοπέδῳ ἐθέλοντα ὑπο-
 μένειν τε καὶ καρτερεῖν;

ΛΑ. Τὸν ἐν τῷ ἐναντίῳ, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. Β

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ἀφρονεστέρα γε ἢ τούτου ἢ ἢ τοῦ ἐτέ-
 ρου καρτερία.

ΛΑ. Ἀληθῇ λέγεις.

ΣΩ. Καὶ τὸν μετ' ἐπιστήμης ἄρα ἱππικῆς καρτεροῦντα
 ἐν ἱππομαχίᾳ ἤττον φήσεις ἀνδρεῖον εἶναι ἢ τὸν ἄνευ ἐπιστήμης.

ΛΑ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Καὶ τὸν μετὰ σφενδονητικῆς ἢ τοξικῆς ἢ ἄλλης ο
 τινός τέχνης καρτεροῦντα.

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ ὅσοι ἂν ἐθέλωσιν εἰς φρέαρ καταβαίνοντες καὶ
 κολυμβῶντες καρτερεῖν ἐν τούτῳ τῷ ἔργῳ, μὴ ὄντες δεινοί, ἢ
 ἐν τινι ἄλλῳ τοιούτῳ, ἀνδρειότερους φήσεις τῶν ταῦτα δεινῶν.

ΛΑ. Τί γὰρ ἂν τις ἄλλο φαίη, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐδέν, εἴπερ οἷοιτό γε οὕτως.

ΛΑ. Ἀλλὰ μὴν οἶμαί γε.

ΣΩ. Καὶ μὴν που ἀφρονεστέρας γε, ὦ Λάχης, οἱ τοι-
 οῦτοι κινδυνεύουσί τε καὶ καρτεροῦσιν ἢ οἱ μετὰ τέχνης αὐτὸ
 πράττοντες.

ΛΑ. Φαίνονται.

Δ ΣΩ. Οὐκοῦν αἰσχρὰ ἢ ἄφρων τόλμα τε καὶ καρτέρησις ἐν τῷ πρόσθεν ἐφάνη ἡμῖν οὕσα καὶ βλαβερὰ;

ΛΑ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ δέ γε ἀνδρεία ὁμολογεῖτο καλὸν τι εἶναι.

ΛΑ. Ὁμολογεῖτο γάρ.

ΣΩ. Νῦν δ' αὖ πάλιν φαμέν ἐκεῖνο τὸ αἰσχρόν, τὴν ἄφρονα καρτέρησιν, ἀνδρείαν εἶναι.

ΛΑ. Ἐοίκαμεν.

ΣΩ. Καλῶς οὖν σοι δοκοῦμεν λέγειν;

ΛΑ. Μὰ τὸν Δι', ὦ Σώκρατες, ἐμοὶ μὲν οὐ.

XXI. ΣΩ. Οὐκ ἄρα που κατὰ τὸν σὸν λόγον δωριστὶ ἐῆρμόσμεθα ἐγὼ τε καὶ σύ, ὦ Λάχης· τὰ γὰρ ἔργα οὐ ἔμφωνεῖ ἡμῖν τοῖς λόγοις. ἔργῳ μὲν γάρ, ὡς εἴκει, φαίη ἂν τις ἡμᾶς ἀνδρείας μετέχειν, λόγῳ δ', ὡς ἐγώ μαι, οὐκ ἂν, εἰ νῦν ἡμῶν ἀκούσειε διαλεγομένων.

ΛΑ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Τί οὖν; δοκεῖ καλὸν εἶναι οὕτως ἡμᾶς διακεῖσθαι;

ΛΑ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν.

ΣΩ. Βούλει οὖν ὧς λέγομεν πειθώμεθα τό γε τοσοῦτον;

ΛΑ. Τὸ ποῖον δὴ τοῦτο, καὶ τίνι τούτῳ;

194 ΣΩ. Τῷ λόγῳ ὃς καρτερεῖν κελεύει. εἰ οὖν βούλει, καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῇ ζητήσῃ ἐπιμεινόμεν τε καὶ καρτερήσωμεν, ἵνα καὶ μὴ ἡμῶν αὐτῇ ἡ ἀνδρεία καταγελάσῃ, ὅτι οὐκ ἀνδρείως αὐτὴν ζητοῦμεν, εἰ ἄρα πολλάκις αὐτῇ ἡ καρτέρησις ἐστὶν ἀνδρεία.

ΛΑ. Ἐγὼ μὲν ἔτοιμος, ὦ Σώκρατες, μὴ προαφίστασθαι· καί τοι ἀθήης γ' εἰμὶ τῶν τοιούτων λόγων· ἀλλὰ τίς με καὶ φιλονεικία εἴληφε πρὸς τὰ εἰρημένα, καὶ ὡς ἀληθῶς ἀγανακτῶ, εἰ οὕτως ἃ νοῶ μὴ οἷός τ' εἰμὶ εἰπεῖν. νοεῖν μὲν γὰρ ἔμοιγε δοκῶ περὶ ἀνδρείας ὅ τι ἐστὶν, οὐκ οἶδα δ' ὅπῃ με ἄρτι διέφυγεν, ὥστε μὴ συλλαβεῖν τῷ λόγῳ αὐτὴν καὶ εἰπεῖν ὅ τι ἐστὶν.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ φίλε, τὸν ἀγαθὸν κυνηγέτην μεταθεῖν χρὴ καὶ μὴ ἀνίεναι.

ΛΑ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Βούλει οὖν καὶ Νικίαν τόνδε παρακαλῶμεν ἐπὶ τὸ κυνηγέσιον, εἴ τι ἡμῶν εὐπορώτερός ἐστιν;

ΛΑ. Βούλομαι· πῶς γὰρ οὐ;

XXII. ΣΩ. Ἴθι δὴ, ὦ Νικία, ἀνδράσι φίλοις χειμαζομένοις ἐν λόγῳ καὶ ἀποροῦσι βοήθησον, εἴ τινα ἔχεις δύναμιν. τὰ μὲν γὰρ δὴ ἡμέτερα ὀρθῶς ὡς ἄπορα· σὺ δ' εἰπὼν ὅ τι ἡγεῖ ἀνδρείαν εἶναι, ἡμᾶς τε τῆς ἀπερίας ἐκλυσαι καὶ αὐτὸς ἃ νοεῖς τῷ λόγῳ βεβαίωσαι.

ΝΙ. Δοκεῖτε τοίνυν μοι κάλαι οὐ καλῶς, ὦ Σώκρατες, ὀρίζεσθαι τὴν ἀνδρείαν· ὃ γὰρ ἐγὼ σοῦ ἤδη καλῶς λέγοντος ἀκήκοα, τούτῳ οὐ χρῆσθε.

ΣΩ. Ποίῳ δὴ, ὦ Νικία;

ΝΙ. Πολλάκις ἀκήκοά σου λέγοντος, ὅτι ταῦτα ἀγαθὸς ἕκαστος ἡμῶν, ἅπερ σοφός, ἃ δὲ ἀμαθής, ταῦτα δὲ κακός.

ΣΩ. Ἀληθὴ μέντοι νῆ Δία λέγεις, ὦ Νικία.

ΝΙ. Οὐκοῦν εἴπερ ὁ ἀνδρεῖος ἀγαθός, δῆλον ὅτι σοφός ἐστιν.

ΣΩ. Ἦκουσας, ὦ Λάχης;

ΛΑ. Ἐγωγε, καὶ οὐ σφόδρα γε μανθάνω ὃ λέγει.

ΣΩ. Ἀλλ' ἐγὼ δαίῳ μανθάνειν, καὶ μοι δοκεῖ ἀνὴρ σοφίαν τινὰ τὴν ἀνδρείαν λέγειν.

ΛΑ. Ποίαν, ὦ Σώκρατες, σοφίαν;

ΣΩ. Οὐκοῦν τόνδε τοῦτο ἐρωτᾷς;

ΛΑ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἴθι δὴ, αὐτῷ εἰπέ, ὦ Νικία, ποία σοφία ἀνδρεία ἂν εἴη κατὰ τὸν σὸν λόγον. οὐ γὰρ που ἦ γε αὐλητική.

ΝΙ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Οὐδὲ μὴν ἡ κιθαριστική.

ΝΙ. Οὐ δῆτα.

www.libtost.com ΣΩ. Ἀλλὰ τίς δὴ αὕτη ἢ τίνας ἐπιστήμη;

ΛΑ. Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς αὐτὸν ἐρωτᾷς, ὦ Σώκρατες, καὶ εἰπέτω γε τίνα φησὶν αὐτὴν εἶναι.

ΝΙ. Ταύτην ἔγωγε, ὦ Λάχης, τὴν τῶν δεινῶν καὶ θαρ-
195 ραλέων ἐπιστήμην καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν.

ΛΑ. Ὡς ἄτοπα λέγει, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Πρὸς τί τοῦτ' εἶπες βλέψας, ὦ Λάχης;

ΛΑ. Πρὸς ὅ τι; χωρὶς δήπου σοφία ἐστὶν ἀνδρείας.

ΣΩ. Οὐκ οὖν φησὶ γε Νικίας.

ΛΑ. Οὐ μέντοι μὰ Δία· ταῦτά τοι καὶ ληρεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν διδάσκωμεν αὐτόν, ἀλλὰ μὴ λοιδορῶμεν.

ΝΙ. Οὐκ, ἀλλὰ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, Λάχης ἐπιθυ-
μεῖν καὶ μὲ φανῆναι μηδὲν λέγοντα, ὅτι καὶ αὐτὸς ἄρτι τοιού-
B τος ἐφάνη.

XXIII. ΛΑ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Νικία, καὶ πειράσομαι
γε ἀποφῆναι. οὐδὲν γὰρ λέγεις· ἐπεὶ αὐτίκα ἐν ταῖς νόσοις
οὐχ οἱ ἱατροὶ τὰ δεινὰ ἐπίστανται; ἢ οἱ ἀνδρεῖοι δοκοῦσί σοι
ἐπίστασθαι; ἢ τοὺς ἱατροὺς σὺ ἀνδρείους καλεῖς;

ΝΙ. Οὐδ' ὁπωστιοῦν.

ΛΑ. Οὐδέ γε τοὺς γεωργοὺς οἶμαι. καίτοι τά γε ἐν τῇ
γεωργίᾳ δεινὰ οὗτοι δήπου ἐπίστανται, καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοὶ
ἅπαντες τὰ ἐν ταῖς αὐτῶν τέχναις δεινὰ τε καὶ θαρραλέα ἴσα-
C σιν· ἀλλ' οὐδὲν τι μᾶλλον οὗτοι ἀνδρεῖοι εἰσιν.

ΣΩ. Τί δοκεῖ Λάχης λέγειν, ὦ Νικία; ἔοικε μέντοι λέ-
γειν τι.

ΝΙ. Καὶ γὰρ λέγει γέ τι, οὐ μέντοι ἀληθές γε.

ΣΩ. Πῶς δὴ;

ΝΙ. Ὅτι οἶσται τοὺς ἱατροὺς πλεον τι εἰδέναι περὶ τοὺς
κάμνοντας ἢ τὸ ὑγιεινόν [εἰπεῖν οἶόν] τε καὶ νοσῶδες. οἱ δὲ δὴ
τοι τοσοῦτον μόνον ἴσασιν· εἰ δὲ δεινόν τῷ τοῦτό ἐστι τὸ ὑγιαί-

C. 7. Circumscripsi εἰπεῖν οἶον.

C. 8. Malim τούτων.

www.libtool.com.cn
 νειν μάλλον ἢ τὸ καίμειν, ἡγεῖ σὺ τουτί, ὦ Λάχης, τοὺς ἰα-
 τρούς ἐπίστασθαι; ἢ οὐ πολλοῖς οἶε ἐκ τῆς νόσου ἄμεινον εἶναι
 μὴ ἀναστῆναι ἢ ἀναστῆναι; τοῦτο γὰρ εἶπέ· σὺ πᾶσι φῆς ὁ
 ἄμεινον εἶναι ζῆν καὶ οὐ πολλοῖς κρεῖττον τεθνάναι;

ΛΑ. Οἶμαι ἔγωγε τοῦτό γε.

ΝΙ. Οἷς οὖν τεθνάναι λυσιτελεῖ, ταῦτά οἶε δεινὰ εἶναι
 καὶ οἷς ζῆν;

ΛΑ. Οὐκ ἔγωγε.

ΝΙ. Ἀλλὰ τοῦτο δὴ σὺ δίδως τοῖς ἰατροῖς γινώσκειν ἢ
 ἄλλῳ τινὶ δημιουργῷ πλήν τῷ τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν ἐπι-
 στήμονι, ὃν ἐγὼ ἀνδρεῖον καλῶ;

ΣΩ. Κατανοεῖς, ὦ Λάχης, ὃ τι λέγει;

ΛΑ. Ἐγωγε, ὅτι γε τοὺς μάντις καλεῖ τοὺς ἀνδρεῖους· ἐ-
 τίς γὰρ δὴ ἄλλος εἴσεται ὅτῳ ἄμεινον ζῆν ἢ τεθνάναι; καίτοι
 σύ, ὦ Νικία, πότερον ὁμολογεῖς μάντις εἶναι ἢ οὔτε μάντις
 οὔτε ἀνδρεῖος;

ΝΙ. Τί δαί; μάντις αὖ οἶε προσήκειν τὰ δεινὰ γινώ-
 σκειν καὶ τὰ θαρραλέα;

ΛΑ. Ἐγωγε· τίτιν γὰρ ἄλλῳ;

XXIV. ΝΙ. Ὅτι ἐγὼ λέγω πολὺ μάλλον, ὦ βέλτιστε·
 ἐπεὶ μάντιν γε τὰ σημεῖα μόνον δεῖ γινώσκειν τῶν ἐσομένων,
 εἴτε τῷ θάνατος εἴτε νόσος εἴτε ἀποβολὴ χρημάτων ἔσται, εἴτε
 νίκη εἴτε ἥττα ἢ πολέμου ἢ καὶ ἄλλης τινὸς ἀγωνίας· ὃ τι δέ 196
 τῷ ἄμεινον τούτων ἢ παθεῖν ἢ μὴ παθεῖν, τί μάλλον μάντις
 προσήκει κρῖναι ἢ ἄλλῳ ὁτῶν;

ΛΑ. Ἀλλ' ἐγὼ τοῦτον οὐ μανθάνω, ὦ Σώκратες, ὃ τι
 βούλεται λέγειν· οὔτε γὰρ μάντιν οὔτε ἰατρὸν οὔτε ἄλλον οὐ-
 δένα δηλοῖ ὄντινα λέγει τὸν ἀνδρεῖον, εἰ μὴ εἰ θεόν τινα λέγει
 αὐτὸν εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν φαίνεται Νικίας οὐκ ἔθελειν γενναίως β
 ὁμολογεῖν ὅτι οὐδὲν λέγει, ἀλλὰ στρέφεται ἄνω καὶ κάτω ἐπι-
 κρυπτόμενος τὴν αὐτοῦ ἀπορίαν· καίτοι καὶ ἡμεῖς οἰοί τε ἡμεν
 ἄρτι ἐγὼ τε καὶ σὺ τοιαῦτα στρέφεσθαι, εἰ ἐβουλόμεθα μὴ δο-

κεῖν ἐναντία ἡμῖν αὐτοῖς λέγειν. εἰ μὲν οὖν ἐν δικαστηρίῳ ἡμῖν οἱ λόγοι ἦσαν, εἶχεν ἄν τινα λόγον ταῦτα ποιεῖν· νῦν δὲ τί ἄν τις ἐν ξυνουσίᾳ τοιαῦδε μάρτην κενοῖς λόγοις αὐτὸς αὐτὸν κοσμοίῃ;

C ΣΩ. Οὐδὲν οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Δάχης· ἀλλ' ὁρῶμεν μὴ Νικία; οἶσται τι λέγειν καὶ οὐ λόγου ἕνεκα ταῦτα λέγει. αὐτοῦ οὖν σαφέστερον πυθώμεθα τί ποτε νοεῖ· καὶ ἐάν τι φαίνεται λέγων, ξυγχωρησόμεθα, εἰ δὲ μή, διδάξομεν.

ΔΑ. Σὺ τοίνυν, ὦ Σώκρατες, εἰ βούλει πυνθάνεσθαι, πυνθάνου· ἐγὼ δ' ἴσως ἱκανῶς πέπυσμαι.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐδέν με κωλύει· κοινὴ γὰρ ἔσται ἡ πίστις ὑπὲρ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ.

ΔΑ. Πάνυ μὲν οὖν.

D XXV. ΣΩ. Λέγε δὴ μοι, ὦ Νικία, μᾶλλον δ' ἡμῖν· κοινούμεθα γὰρ ἐγὼ τε καὶ Δάχης τὸν λόγον· τὴν ἀνδρείαν ἐπιστήμην φῆς δεινῶν τε καὶ θαρραλέων εἶναι;

ΝΙ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τοῦτο δὲ οὐ παντὸς δὴ εἶναι ἀνδρὸς γινῶναι, ὁπότε γε μήτε λατρός μήτε μάντις αὐτὸ γνώσεται μηδὲ ἀνδρεῖος ἔσται, ἐάν μὴ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιστήμην προζλάβῃ· οὐχ οὕτως εἰλεγες;

ΝΙ. Οὕτω μὲν οὖν.

ΣΩ. Κατὰ τὴν παροιμίαν ἄρα τῷ ὄντι οὐκ ἂν πᾶσα ὕς γνοίῃ εὐδ' ἂν ἀνδρεία γένοιτο.

ΝΙ. Οὐ μοι δοκεῖ.

E ΣΩ. Δῆλον δὴ, ὦ Νικία, ὅτι οὐδὲ τὴν Κρομμυωσίαν ὕν πιστεύεις σύ γε ἀνδρείαν γεγενέσθαι. τοῦτο δὲ λέγω οὐ παίζων, ἀλλ' ἀναγκαῖον οἶμαι τῷ ταῦτα λέγοντι μηδενὸς θηρίου ἀποδέχεσθαι ἀνδρείαν, ἢ ξυγχωρεῖν θηρίον τι οὕτω σοφὸν εἶναι, ὥστε ἂ ὀλίγοι ἀνθρώπων ἴσασι διὰ τὸ χαλεπὰ εἶναι γινῶναι, ταῦτα λέοντα ἢ πάρδαλιν ἢ τινα κάπρον φάναι· εἰδέναι· ἀλλ'

ἀνάγκη ὁμοίως λέοντα καὶ ἔλαφον καὶ ταῦρον καὶ πίθηκον πρὸς ἀνδρείαν φάναι πεφυκέναι τὸν τιθέμενον ἀνδρείαν τοῦθ' ὅπερ σὺ τίθεσαι.

ΔΑ. Νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ εὖ γε λέγεις, ὦ Σώκρατες. καὶ 197 ἡμῖν ὡς ἀληθῶς τοῦτο ἀπόκριναι, ὦ Νικία, πότερον σοφώτερα φῆς ἡμῶν ταῦτα εἶναι τὰ θηρία, ἢ πάντες ὁμολογοῦμεν ἀνδρεία εἶναι, ἢ πᾶσιν ἐναντιούμενος τολμᾶς μηδὲ ἀνδρεία αὐτὰ καλεῖν;

ΝΙ. Οὐ γάρ τι, ὦ Δάχης, ἔγωγε ἀνδρεία καλῶ οὔτε θηρία οὔτε ἄλλο οὐδὲν τὸ τὰ δεινὰ ὑπὸ ἀγνοίας μὴ φοβούμενον, ἀλλ' ἄφοβον καὶ μωρόν· ἢ καὶ τὰ παῖδια πάντα οἶμι με ἀνδρεία καλεῖν, ἢ δι' ἀγνοίαν οὐδὲν δέδοικεν; ἀλλ' οἶμαι τὸ ἄφο- B βον καὶ τὸ ἀνδρεῖον σὺ ταυτόν ἐστιν. ἐγὼ δὲ ἀνδρείας μὲν καὶ προμηθείας πάνυ τισὶν ἐλίγεις οἶμαι μετεῖναι, θρασυτήτος δὲ καὶ τόλμης καὶ τοῦ ἀφόβου μετὰ ἀπρομηθείας πάνυ πολλοῖς καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν καὶ θηρίων. ταῦτ' οὖν ἢ σὺ καλεῖς ἀνδρεία καὶ οἱ πολλοί, ἐγὼ θρασέα καλῶ, ἀνδρεία δὲ C τὰ φρόνιμα περὶ ὧν λέγω.

XXVI. ΔΑ. Θεάσαι, ὦ Σώκρατες, ὡς εὖ ὅδε ἑαυτὸν δῆ, ὡς οἶται, κοσμεῖ τῷ λόγῳ· οὐς δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν ἀνδρείους εἶναι, τούτους ἀποστερεῖν ἐπιχειρεῖ ταύτης τῆς τιμῆς.

ΝΙ. Οὐκ οὐν ἔγωγε, ὦ Δάχης, ἀλλὰ θάρρει· φημί γάρ σε εἶναι σοφόν, καὶ Δάμαχόν γε, εἴπερ ἐστέ ἀνδρεῖοι, καὶ ἄλ- λους γε συχνοὺς Ἀθηναίων.

ΔΑ. Οὐδὲν ἐρῶ πρὸς ταῦτα, ἔχων εἰπεῖν, ἵνα μὴ με φῆς ὡς ἀληθῶς Αἰζωνέα εἶναι.

ΣΩ. Μηδέ γε εἵπης, ὦ Δάχης· καὶ γάρ μοι δοκεῖς μη- D δαμῇ ἡσθῆσθαι ὅτι ὅδε ταύτην τὴν σοφίαν παρὰ Δάμωνος τοῦ ἡμετέρου ἐταίρου παρεῖληπεν, ὁ δὲ Δάμων τῷ Προδῶνι πολλὰ πλησιάζει, ὃς δὲ δοκεῖ τῶν σοφιστῶν κάλλιστα τὰ τοιαῦτα ὀνόματα διαρεῖν.

www.libeol.gr
 ΑΑ. Καὶ γὰρ πρέπει, ὦ Σώκρατες, σοφιστῇ τὰ τοιαῦτα μάλλον κομψεύεσθαι ἢ ἀνδρὶ ὃν ἡ πόλις ἀξιοῖ αὐτῆς προστάναι.

Ε ΣΩ. Πρέπει μέντοι, ὦ μακάριε, τῶν μεγίστων προστατούντι μεγίστης φρονήσεως μετέχειν· δοκεῖ δέ μοι Νικίας ἀξίος εἶναι ἐπισκάψεως, ὅποι ποτὲ βλέπων τούνομα τοῦτο τίθησι τὴν ἀνδρείαν.

ΑΑ. Αὐτὸς τοίνυν σκόπει, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τοῦτο μέλλω ποιεῖν, ὦ ἄριστε· μὴ μέντοι οἷου με ἀφήσῃ σε τῆς κοινωνίας τοῦ λόγου, ἀλλὰ πρόσχε τὸν νοῦν καὶ συσκόπει τὰ λεγόμενα.

ΑΑ. Ταῦτα δράσω, εἰ δοκεῖ χρήναι.

XXVII. ΣΩ. Ἀλλὰ δοκεῖ. σὺ δέ, Νικία, λέγε ἡμῖν 198 πάλιν ἐξ ἀρχῆς· οἶσθ' ὅτι τὴν ἀνδρείαν κατ' ἀρχὰς τοῦ λόγου ἐσκοποῦμεν ὡς μέρος ἀρετῆς σκοποῦντες;

ΝΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ σὺ τοῦτο ἀπεκρίνω ὡς μόριον, ὄντων δὴ καὶ ἄλλων μερῶν, ἃ ξύμπαντα ἀρετὴ κάκληται;

ΝΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἅπερ ἐγὼ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις; ἐγὼ δὲ καλῶ πρὸς ἀνδρεία σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην καὶ ἄλλ' ἅττα τοιαῦτα. οὐ καὶ σύ;

Β ΝΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐχε δὴ· ταῦτα μὲν γὰρ ὁμολογοῦμεν, περὶ δὲ τῶν δεινῶν καὶ θαρραλέων σκεψώμεθα, ὅπως μὴ σὺ μὲν ἄλλ' ἅττα ἡγῇ, ἡμεῖς δὲ ἄλλα. ἃ μὲν οὖν ἡμεῖς ἡγούμεθα, φράσομέν σοι· σὺ δὲ ἂν μὴ ὁμολογῇς, διδάξεις. ἡγούμεθα δ' ἡμεῖς δεινὰ μὲν εἶναι ἃ καὶ δέος παρέχει, θαρραλέα δὲ ἃ μὴ δέος παρέχει· δέος δὲ παρέχει οὐ τὰ γεγονότα οὐδὲ τὰ πάροντα τῶν κακῶν, ἀλλὰ τὰ προσδοκώμενα· δέος γὰρ εἶναι προσδοκίαν μελλοντος κακοῦ· ἢ οὐχ οὕτω καὶ σοὶ δοκεῖ, ὦ Δάχης;

ΑΑ. Πάνω γε σφόδρα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τὰ μὲν ἡμέτερα τοίνυν, ὦ Νικία, ἀκούεις, ὅτι δεινὰ μὲν τὰ μέλλοντα κακὰ φαμεν εἶναι, θαρραλέα δὲ τὰ μὴ κακὰ ἢ ἀγαθὰ μέλλοντα· σὺ δὲ ταύτη ἢ ἄλλη περὶ τούτων λέγεις;

ΝΙ. Ταύτη ἔγωγε.

ΣΩ. Τούτων δέ γε τὴν ἐπιστήμην ἀνδρείαν πρόσαγορεύεις;

ΝΙ. Κομιδῇ γε.

XXVIII. ΣΩ. Ἔτι δὴ τὸ τρίτον σκεψώμεθα εἰ ξυνδοκεῖ σοὶ τε καὶ ἡμῖν.

ΝΙ. Τὸ ποῖον δὴ τοῦτο;

ΣΩ. Ἐγὼ δὴ φράσω. δοκεῖ γὰρ δὴ ἐμοὶ τε καὶ τῷδε, περὶ ὧσων ἐστὶν ἐπιστήμη, οὐκ ἄλλη μὲν εἶναι περὶ γεγονότος, εἰδέναι ὅπῃ γέγονεν, ἄλλη δὲ περὶ γιγνομένων, ὅπῃ γίγνεται, ἄλλη δὲ ὅπῃ ἂν κάλλιστα γένοιτο καὶ γενήσεται τὸ μήπω γεγονός, ἀλλ' ἢ αὕτη. οἷον περὶ τὸ ὑγιεινὸν εἰς ἅπαντας τοὺς χρόνους οὐκ ἄλλη τις ἢ ἡ ἱατρική, μία οὖσα, ἐφορᾷ καὶ γιγνόμενα καὶ γεγονότα καὶ γεγενησόμενα, ὅπῃ γενήσεται· καὶ περὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς αὐτὴ φυόμενα ἢ γεωργία ὡσαύτως ἔχει· καὶ δὴ πού τὰ περὶ τὸν πόλεμον αὐτοὶ ἂν μαρτυρήσαίτε ὅτι ἡ στρατηγία κάλλιστα προμηθεῖται τὰ τε ἄλλα καὶ περὶ τὸ μέλλον ἐσέσθαι, οὐδὲ τῇ μαντικῇ οἴεται δεῖν ὑπηρετεῖν ἀλλὰ ἄρχειν, ὥς εἰδυῖα κάλλιον τὰ περὶ τὸν πόλεμον καὶ γιγνόμενα καὶ γεγενησόμενα· καὶ ὁ νόμος οὕτω τάττει, μὴ τὸν μάντιν τοῦ στρατηγοῦ ἄρχειν, ἀλλὰ τὸν στρατηγὸν τοῦ μάντεως. φήσομεν ταῦτα, ὦ Δάχης;

ΑΑ. Φήσομεν.

ΣΩ. Τί δέ; σὺ ἡμῖν, ὦ Νικία, ξύμφης περὶ τῶν αὐτῶν τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην καὶ ἐσομένων καὶ γιγνομένων καὶ γεγονότων ἐπαίειν;

ΝΙ. Ἐγωγε· δοκεῖ γάρ μοι οὕτως, ὦ Σώκρατες.

www.librosol.com
 ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ ἄριστε, καὶ ἡ ἀνδρεία τῶν δεινῶν ἐπι-
 B στήμη ἐστὶ καὶ θαρραλέων, ὡς φῆς· ἡ γάρ;

ΝΙ. Ναί.

ΣΩ. Τὰ δὲ δεινὰ ὁμολόγηται καὶ τὰ θαρραλέα τὰ μὲν
 μέλλοντα ἀγαθὰ, τὰ δὲ μέλλοντα κακὰ εἶναι.

ΝΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ δὲ γ' αὐτὴ ἐπιστήμη τῶν αὐτῶν καὶ μελλόντων
 καὶ πάντως ἐχόντων εἶναι.

ΝΙ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐ μόνον ἄρα τῶν δεινῶν καὶ θαρραλέων ἡ ἀνδρεία
 ἐπιστήμη ἐστίν· οὐ γὰρ μελλόντων μόνον περὶ τῶν ἀγαθῶν τε
 καὶ κακῶν ἐπαίει, ἀλλὰ καὶ γιγνομένων καὶ γεγονότων [καὶ
 C πάντως ἐχόντων], ὥσπερ αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι.

ΝΙ. Ἐοικέ γε.

XXIX. ΣΩ. Μέρος ἄρα ἀνδρείας ἡμῖν, ὦ Νικία, ἀπε-
 κρύνω σχεδόν τι τρίτον· καίτοι ἡμεῖς ἡρωτῶμεν ὅλην ἀνδρείαν
 ὅ τι εἴη. καὶ νῦν δὴ, ὡς ἔοικε, κατὰ τὸν σὸν λόγον οὐ μόνον
 δεινῶν τε καὶ θαρραλέων ἐπιστήμη ἡ ἀνδρεία ἐστίν, ἀλλὰ σχε-
 δόν τι ἡ περὶ πάντων ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν καὶ πάντως ἐχόν-
 D των, ὡς νῦν αὖ ὁ σὸς λόγος, ἀνδρεία ἂν εἴη. οὕτως αὖ μετα-
 τίθεσαι ἢ πῶς λέγεις, ὦ Νικία;

ΝΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Δοκεῖ οὖν σοι, ὦ δαιμόνιε, ἀπολείπειν ἂν τι ὁ τοιοῦ-
 τος ἀρετῆς, εἴπαρ εἰδείη τὰ τε ἀγαθὰ πάντα καὶ παντάπασιν
 ὡς γίγνεται καὶ γενήσεται καὶ γέγονε, καὶ τὰ κακὰ ὡσαύτως;
 καὶ τοῦτον οἶε ἂν σὺ ἐνδεᾶ εἶναι σωφροσύνης ἢ δικαιοσύνης τε
 καὶ δσιότητος, ὃ γε μόνῳ προσήκει καὶ περὶ θεοῦ καὶ περὶ ἀν-
 E θρώπου ἐξευλαβεῖσθαι τε τὰ δεινὰ [καὶ τὰ μή], καὶ τὰ ἀγαθὰ πο-
 ρίζεσθαι, ἐπισταμένῳ ὀρθῶς προσομιλεῖν;

ΝΙ. Λέγειν τί ὦ Σώκρατες μοι δοκεῖς.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα, ὦ Νικία, μόνιον ἀρετῆς ἂν εἴη τὸ νῦν σοι λεγόμενον, ἀλλὰ σύμπασα ἀρετή.

ΝΙ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Καὶ μὴν ἔφαμέν γε τὴν ἀνδρείαν μόνιον εἶναι ἐν τῶν τῆς ἀρετῆς.

ΝΙ. Ἐφασμεν γάρ.

ΣΩ. Τὸ δέ γε νῦν λεγόμενον οὐ φαίνεται.

ΝΙ. Οὐκ ἔοικεν.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα εὐρήκαμεν, ὦ Νικία, ἀνδρεία ὅ τι ἔστιν.

ΝΙ. Οὐ φαινόμεθα.

ΔΑ. Καὶ μὴν ἔγωγε, ὦ φίλε Νικία, [ὥμην σε εὐρήσειν,] ἐπεὶ δὲ ἐμοὶ κατεφρόνησας Σωκράτει ἀποκριναμένου, πάννυ δὴ 200 μεγάλην ἐλπίδα εἶχον, ὥς τῇ παρὰ τοῦ Δάμωνος σοφίᾳ αὐτὴν ἀνευρήσοις.

XXX. ΝΙ. Εὖ γε, ὦ Λάχης, ὅτι οὐδὲν οἶμι σὺ ἔτι πράγμα εἶναι, ὅτι αὐτὸς ἄρτι ἐφάνης ἀνδρείας περὶ οὐδὲν εἰδώς, ἀλλ' εἰ καὶ ἐγὼ ἕτερος τοιοῦτος ἀναφανήσομαι, πρὸς τοῦτο βλέπεις, καὶ οὐδὲν ἔτι διοίσει, ὥς ἔοικε, σοὶ μετ' ἐμοῦ μηδὲν εἰδέναι ὧν προσήκει ἐπιστήμην ἔχειν ἀνδρὶ ολομένῳ τι εἶναι. σὺ B μὲν οὖν μοι δοκεῖς ὥς ἀληθῶς ἀνθρώπειον πρᾶγμα ἐργάζεσθαι, οὐδὲν πρὸς αὐτὸν βλέπειν ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἄλλους· ἐγὼ δ' οἶμαι ἐμοὶ περὶ ὧν ἐλέγομεν νῦν τε ἐπαικῶς εἰρῆσθαι, καὶ εἴ τι αὐτῶν μὴ ἱκανῶς εἴρηται, ὕστερον ἐπανορθώσεσθαι καὶ μετὰ Δάμωνος, οὐ σὺ προσποιεῖς καταγελαῖν, καὶ ταῦτα οὐδὲ ἰδὼν πώποτε τὸν Δάμωνα, καὶ μετ' ἄλλων· καὶ ἐπειδὴ βεβαιώσωμαι αὐτά, διδάξω καὶ σέ, καὶ οὐ φθονήσω· δοκεῖς γάρ μοι καὶ μάλα σφόδρα δεῖσθαι μαθεῖν.

C

ΔΑ. Σοφὸς γάρ τοι σὺ εἶ, ὦ Νικία. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ Δυσισμάχῳ τῷδε καὶ Μελησίᾳ συμβουλεύω, σέ μὲν καὶ ἐμέ περὶ

E. 14. ὥμην σε εὐρήσειν ab interprete suppleta sunt. Mox vulgo ἀνευρήσεις.

B. 6. Vulgo που οἶμι.

της παιδείας τῶν νεανίσκων χαίρειν ἔαν, Σωκράτη δὲ τουτονί, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, μὴ ἀφίστα· εἰ δὲ καὶ ἐμοὶ ἐν ἡλικίᾳ ἦσαν οἱ παῖδες, ταῦτά αὖν ταυτ' ἐποιοῦν.

ΝΙ. Ταῦτα μὲν καὶ γὰρ ξυγχωρῶ, ἐάνπερ θέλῃ Σωκράτης τῶν μεираκίων ἐπιμελείσθαι, μηδένα ἄλλον ζητεῖν· ἐπεὶ καὶ ἐγὼ τὸν Νικήρατον τούτῳ ἡδιστα ἐπιτρέπω, εἰ θέλοι οὗτος· ἀλλὰ γὰρ ἄλλους μοι ἐκάστοτε ξυνίστησιν, ὅταν τι αὐτῷ περὶ τούτου μνησθῶ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλει. ἀλλ' ὅρα, ὦ Λυσίμαχε, εἴ τι σοῦ αὖν μᾶλλον ὑπακούει Σωκράτης.

ΛΥ. Δίκαιόν γέ τοι, ὦ Νικία, ἐπεὶ καὶ ἐγὼ τούτῳ πολλὰ αὖν ἐθέλῃσαι ποιεῖν, ἃ οὐκ αὖν ἄλλοις πάνυ πολλοῖς ἐθέλομαι. πῶς οὖν φῆς, ὦ Σώκρατες; ὑπακούσει τι καὶ συμπροθυμήσει ὡς βελτίστοις γενέσθαι τοῖς μεираκίαις;

Ε XXXI. ΣΩ. Καὶ γὰρ αὖν δεινὸν εἶη, ὦ Λυσίμαχε, τοῦτό γε, μὴ ἐθέλειν τῷ συμπροθυμείσθαι ὡς βελτίστῳ γενέσθαι. εἰ μὲν οὖν ἐν τοῖς διαλόγοις τοῖς ἄρτι ἐγὼ μὲν ἐφάνην εἰδώς, τῷδε δὲ μὴ εἰδότε, δίκαιον αὖν ἦν ἐμὲ μάλιστα ἐπὶ τούτῳ τὸ ἔργον παρακαλεῖν· νῦν δ' — ὁμοίως γὰρ πάντες ἐν ἀπορίᾳ ἐγενόμεθα· τί οὖν αὖν τις ἡμῶν τινὰ προαιροῖτο; ἐμοὶ μὲν οὖν δὴ αὐτῷ δο-
201 κεῖ οὐδένα· ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, σκέψασθε αὖν τι δόξα συμβουλεύειν ὑμῖν. ἐγὼ γὰρ φημι χρῆναι, ὦ ἄνδρες — οὐδεὶς γὰρ ἔκφορος λόγου — κοινῇ πάντας ἡμᾶς ζητεῖν μάλιστα μὲν ἡμῖν αὐτοῖς διδάσκαλον ὡς ἄριστον, δεόμεθα γάρ, ἔπειτα καὶ τοῖς μεираκίαις, μήτε χρημάτων φειδομένους μήτε ἄλλου μηδενός· ἔαν δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχειν, ὡς νῦν ἔχομεν, οὐ συμβουλεύω.
B εἰ δὲ τις ἡμῶν καταγελάσεται, ὅτι τηλικοῖδε ὄντες εἰς διδασκάλων ἀξιούμεν φοιτᾶν, τὸν Ὅμηρον δοκεῖ μοι χρῆναι προβάλλεσθαι, ὃς ἔφη οὐκ ἀγαθὴν εἶναι αἰδῶ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι καὶ ἡμεῖς οὖν ἐάσαντες χαίρειν εἴ τίς τι ἐρεῖ, κοινῇ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν μεираκίων ἐπιμέλειαν ποιησώμεθα.

ΛΥ. Ἐμοὶ μὲν ἀρέσκει, ὦ Σώκρατες, ἃ λέγεις· καὶ ἐθέλω, ὅσῳ περ γεραίτατός εἰμι, τοσούτῳ προθυμότερα μαθᾶ-

νειν μετὰ τῶν νεανίσκων· ἀλλά μοι οὕτωςι ποιήσον· αὔριον ἔω-
θεν ἀφίκου οἴκαδε, καὶ μὴ ἄλλως ποιήσης, ἵνα βουλευσώμεθα ο
περὶ αὐτῶν τούτων· τὸ δὲ νῦν εἶναι τὴν συνουσίαν διαλύ-
σωμεν.

ΣΩ. Ἀλλὰ ποιήσω, ὦ Λυσίμαχε, ταῦτα, καὶ ἦξω παρὰ
σὲ αὔριον, εἴαν θεὸς ἐθέλῃ.

IN EUTHYDEMUM.

Qui meam editionem cum Hirschigiana conferet, non poterit non videre quam multis in locis viri acutissimi certas correctiones receperim. Nonnullae etiam ab Hermanno factae vel commemoratae suo loco legentur. Sed vix operae pretium erat singulas ad suos referre auctores; illud tantum cavi ne quid alienum pro meo viderer venditare. Itaque ad imam paginam eas solas mutationes indicavi, quarum ratio a memet ipso repetenda erat.

Neque vero eas omnes in hoc meo commentariolo tueri attinet; sunt enim quaedam, quae nisi fallor se ipsae satis commendent. De caeteris dicam quam potero brevissime, simulque pauca adjiciam quae vel ad graecitatis scientiam vel ad unum atque alterum in aliis libris locum illustrandum utilia fore ratus sum.

271. A. Nimis dubitanter Δέγ' supplendum proposui; obliquam fuisse interrogationem καὶ adjectum ostendit.

Ibid. B. μετέιχε pro μετέχει reponendum vidit Heindorfius.

Ibid. C. Libri, θαυμαστώ Κρίτων. Qui θαυμαστώ, ὃ Κρίτων· πάσσοι ἀτεχνῶς — ediderunt, duplex responsum et valde inconcinnum Socrati tribuunt. Quaesiverat Crito, τίς ἡ σοφία; *quam artem profitentur?* Ad haec responderi oportet, non artem laudando sed rem in qua versetur indicando. Idque facit Socrates quum πασσοῖς ἀτεχνῶς τῷνδρέ (Cod. Opt. τῷ γε) dicit. *Omnigenam artem habent.* Cujus responsi vis haud parum elevatur si quidquam praeponeatur quod admirationem significet. Hoc tum per se satis perspicuum est, tum quod illa lectio ita abruptum ab arte ad viros (θαυμαστώ· πάσσοι) transitum habet, ut etiamsi in codicibus esset pro mendoso haberi debuisset. Quod autem illi habent θαυμαστώ facile intellectu est unde originem traxerit. Scriba ὃ ante vocativos haud raro omittunt; quod quum hic factum et vox omissa in margine suppleta esset, qui codicem describebat eam statim ante nomen proprium, quo pertinebat, inserendum putavit.

272. D. Libri, καὶ οὐ τί που συμφοῖτα. Quae vel in ea mutanda sunt quae posui, καὶ οὐ τί οὐ συμφοιτᾷς; vel in καὶ σέ γε που συμφοιτᾷν. Max Clarkiani ἔξομεν merito spreverunt plurimi editores.

273. A. Περὶ τῶν βιβλίων ἔστι καὶ ἄλλοι μαθηταὶ ἅμα πολλοὶ ἔμοι δοκεῖν. Sed Clarkianus ἅμα αὖ πολλοί, quod Hermannus in οὐ mutavit; idque ego imprudens reliqui. Conjectura non de numero sequentium fieri poterat; (quid enim opus conjectura in re oculis subiecta?) sed de viris ipsis essentiae discipuli am casu illo die Sophistas comitarentur. Legendum καὶ ἄλλοι ἅμ' αὐτοῖς πολλοί, μαθηταὶ ἔμοι δοκεῖν.

Ibid. Mira est verborum collocatio, πάνυ πολλοί τε καὶ ἄλλοι καὶ Κτήσιππος. Haec si accurate interpreteris sensus scilicet erit: *multi et (simul cum his multis) alii et Ctesippus*. Quis non videt καὶ ἄλλοι cui debeat? Mox vulgo ὅσον μὲν; sed ex mera conjectura alicujus qui post exaratos Clarkianum et Coislianum vixit, in quibus codicibus ὅσον μὴ legitur. Neque sane bona est correctura; quippe quae perversum verborum ordinem inferat et illa, τὴν φύσιν, sequentibus opponat, quod perperam fieri e loco simillimo apparet qui est in Protag. 315, E. ὡς μὲν ἐγώ μαι καλὸν τε κάγαθόν τὴν φύσιν. Hinc enim manifestum est φύσιν non idcirco adjici ut bona natura malae consuetudini, nempe *perulantiae* opponatur. Neque vero ὅσον μὴ recipiendum est, quod omisso δὲ faciendum videbatur Hermanno. Primum enim in pedestri oratione non ὅσον μὴ sed ὅσα μὴ poni solet; deinde sensum praebet contrarium ei quem requirimus. Cf. Oed. R. ὅσον μὴ χερσὶ καίνων. Plat. Ep. 6. ταύτην δ' αὖ τὴν δύναμιν Ἑρμείας μοι φαίνεται φύσει τε, ὅσα μήπω συγγεγονότι, καὶ τέχνῃ δι' ἐμπειρίας ἐληφέναι. Thuc. L. IV. Cap. 18. ὅσα μὴ ἀποβαίνοντες. Ex his et similibus locis apparet ὅσον μὴ ὑβριστής (ἐστὶ) (nam hoc quoque supplendum) dici non posse nisi de illo qui non sit ὑβριστής. Mendosus igitur locus est, ad quem corrigendum nihil adjumenti adest nisi ab illo Platónico more quem in duobus locis supra apposis diligens lector observet. Videtur nimirum ille quum de ejusvis minus noti φύσει vel ipse loquitur vel Socratem loquentem inducit cum aliqua dubitatione testimonium dare. Hic ergo fortasse ὅσον ἔμ' εἰδέναι scripserit, ex quibus quum ultimae literae periissent μετ' in μὴ mutatum est.

Ibid. E. Libri, ὅλον δ' ἔφην ἡν δ' ἐγώ. Confusa sunt CΦ. et EΦ.

274. B. Frustra δὲ invitis libris inter ὧς et ἐτύγγανεν inseruerunt editores; unde effecerunt ut Socratis δόξα in ea re versaretur de qua nec operae pretium erat nec fieri poterat ut opinaretur. Vel καὶ excidit, vel δὲ a sequente do absorptum est.

275. B. Absurde praepositur ἅμα duabus rebus tam similibus quam sunt ἀνδρεία et δάρσος. MAAA quod conjeci plus semel cum AMA confusum est.

Ibid. C. Vulgo τὰ δὴ; quod tulerunt Edd. quasi δὴ conjungendi potestatem haberet. Mox καλῶς in ἱκανῶς mutandum censeo. Non hic agitur de orationis elegantia, sed de re Ctesippo ante oculos ponenda.

276. C. Recte Hirschigius οὐκ ante ὁρῶς uncinis inclusit. Librarii pro lubitu suo οὐ vel addunt vel omittunt. Concinnitatem et sensum nobilis loci apud Dem. de Corona particula negativa intrusa turbavit. In 229, 18. vulgo haec leguntur. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγον τελεῖν, οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φρόνου τοῦτο ποιεῖν, οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὁρῶς

ἔχον οὐτε πολιτικόν κ. τ. ἐ. Lege, οὐ τὰρ' ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν — τὸ δ' ἐν ἐπιτηρείας τάξει κ. φ. τοῦτο ποιεῖν οὐτε πολιτικόν κ. τ. ἐ.

278. A. Quidquid dixerit Heindorfius recte puto Stephanum μὲν in μὴν mutare voluisse. Μὴν idem fere est quod μέντοι, ut perinde sit utrum οὐ μὴν ἄλλὰ an οὐ μέντοι ἄλλὰ dicas; sed quis unquam οὐ μὴν ἄλλὰ vidit? Apud Homerum quidem πόθεν γε μὲν ἀρχόν et similia legas, et in notissimo oraculo Πύλος γε μὲν ἐστὶ καὶ ἄλλη, et in Ionicis scriptoribus ἤ μὲν et μὴ μὲν pro ἤ μὴν et ἤ μὴν μὴ post verba jurandi usurpantur; sed hunc usum respuit Attica consuetudo.

Ibid. D. Hirschigium non secutus sum ἐπιδείξασθον reponentem. Τὸ μετὰ ταῦτα non sunt pro adverbio sed a verbo ἐπιδείξει reguntur.

Ibid. E. Hermannum secutus sum ἀπαντοσχεδιάσαι reponentem. Hoc plus minusve corruptum habent libri optimi; caeteri αὐτοσχεδιάσαι. Inest praepositioni quaedam fortunam experiendi notio.

279. D. Vulgo, οὕτως ἔτι νέος τε καὶ εὐήθης ἐστί. Delenda vidit Hirschigius quae in eum minime cadunt qui mox magistri vix egere dicitur.

280. A. Libri ἀρ' οὐν. Nusquam vidi οὐν infelicius positum. 'Αρ' οὐκ ex Platonico more reposui; sic enim loqui solet qui alterius responsum ante capit.

Ibid. B. Vulgo, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι. Oratio recta fuisset πῶς ἔχει. Inutile est igitur ἂν. Contra ἄρα optime convenire et lenissimam correctionem esse quis non videt?

Ibid. E. Clarkianus habet ἤ καὶ ἐὰν μὴ. Καὶ immerito ab nonnullis editoribus damnatum est. Ad πλέον ὑάτερον ποιεῖν laudat Heindorfius inf. 297. D. Phaed. 114. E. Isoc. 389. C.

281. A. Vulgo τὸ ὀρθῶς. Rescribendum monui τοῦ quod ab ἡγουμένη pendeat. Mox vulgatam lectionem μᾶλλον ἢ ὀλίγα νοῦν ἔχων corrigentem Heindorfium secutus sum.

282. A. In superiore argumento repetendo non adeo vel memoria labi vel a veritate aberrare potuit Socrates ut καὶ εὐτυχῶν in eo, in quo nunc est, loco commemoraret. Adde quod jam commemoratum est licet aliis verbis, sc. ἐφάνημεν δὲ τοιοῦτοι κ. τ. ἐ.

Ibid. B. Vulgo, οὐδὲν αἰσχρόν, continuata oratione. Sed ut ολόμενον κ. τ. ἐ. cum παρασκευάζεσθαι optime cohaerent, ita cum δουλεύειν nihil commune habent. Mox ὑπηρετεῖν uncinis inclusi; quis enim sanus Platonem dedisse existimet, ὑπηρετεῖν καὶ δουλεύειν ὅτιοῦν ἐθέλοντα ὑπηρετεῖν? Librario illud debetur καὶ minus intelligenti.

Ibid. C. Miror virum, qualis Heindorfius fuit, εἶναι defendere et ad illam defendendi rationem recurrere, τὸ ἐμὸν π. τῶν πρ. λόγων οἶον ἐπιθυμῶ (αὐτῶν) εἶναι. Si hic est sententiae ordo quidni eum secutus est scriptor? Εἶναι non deleverim sed in ἀκούειν mutaverim. Cf. 278. D. οἶον αὐτοῦ ἐπιθυμῶ ἀκούσαι.

283. B. ὁ λόγος α grammatico additum est, ne quis ἀνὴρ subaudiendum putaret.

284. B. Non dubito quin meritissimo τὰ μὴ ὄντα et τὰ μηδαμῶς ὄντα damnaverim. Primum orationis norma non patitur ut quae novissime memorata sunt ἔκεινα, quae prius ταῦτα, dicantur. Deinde dialecticae rationi contrarium est πρᾶττειν cum τὰ μὴ ὄντα conjungi, quoniam quod postea legitur, πρᾶττειν ἐν τῷ δῆμῳ, aperte ad τὰ μηδαμῶς ὄντα opponitur. Ποιεῖν autem non τὰ μηδαμῶς ὄντα regere debet sed τὰ μὴ ὄντα, alioqui non potuisset dicere: οὐ δὲ ὠμολόγηκας τὸ μὴ ὄν μὴ οἶόν τ' εἶναι μηδὲ ποιεῖν. Postremo ex rei natura patet post πρᾶττειν τι περὶ locum efficiendi requiri, post ποιεῖν rem effectam. Vides ut interpres ἐναλλάξ ὑποδύμενος frustra nos effugere conetur. Ipsa sua se falsitate prodit interpretatio. Sed ne sublata illa quidem omnia sana esse credo. Ne longus sim, locum melius intelligerem si scriberetur: Ἔστιν οὖν ὅπως περὶ ταῦτα πράττειν ἂν τις τι, ἢ ὅπως ἔκεινα ποιήσειεν ἂν καὶ ὅστι-
σοῦν. Clarkianus ὡς γε Κλεινίᾳ vitiose pro ὥστ' ἔκεινα, alii utramque lectio-
nem habent.

284. C. τουτῶι pro τούτῳ reposuit Hirschigius.

Ibid. E. Vel ἢ καὶ ὡς οὐκ ἔστιν legendum, vel omnia illa post ἕκαστον ejicienda.

285. A. Vulgo ἃ λέγουσιν ἐὰν ἐθέλωσι διδόναι. Idem est hic loci διδόναι quod λέγειν, verum eo praeferendum, quod verbo δέχεσθαι melius accommodatum est. Sed scriba qui ἂν pro ἐὰν habuit, ne ἃ verbo careret, λέγουσιν inexit, effecitque ut isti primum dicerent, deinde ea quae dixissent pro arbitrio aut darent aut non darent auditoribus. Denique nisi haec deleantur, non διδόναι sed δοῦναι scribendum erit. (Contra in Gorg. 508. D. pro ἀποκτεῖναι legendum ἀποκτείνουαι.) Has turbas pariunt inepta supplementa. ἃ ἂν in ἂν contraxi.

Ibid. E. Hunc locum ita correxi, ut in Ctesippi oratione singulae voces atque ipsa sententiae structura cum Dionysodori verbis quadraret. Ἀποδείξαις ἂν πώποτε ἀκούσας οὐδενὸς — ἀποδείκνυμι νυνὶ ἀκούων Κτησίππου.

286. E. Libri ἔφην aut ἔφη. Sed Euthydemum hic loqui ex Socratis responsione manifestum est. Itaque utrumque falsum est. Novas autem argutias hic ille proponit, ad quas respiciens Socrates τὰ κομψὰ ταῦτα καὶ τὰ εὖ ἔχοντα se non admodum assequi confitetur. Argutatur autem hunc ad modum: „Concedis μὴ εἶναι τὸ ἐξελέγχειν. Atqui nemo τὸ μὴ ὄν facere potest: igitur Dionysodorus non potuit te jubere ut se redargueres.“ Jam vero qui id fieri non potuisse contendit, quod omnes factum esse norant, non modo apte verum etiam paene necessario ita loqui debebat, ut se cuivis illorum testimonio contradicere paratum esse significaret. Hac de causa ἔφην ἐγὼ in φημί ἐγὼ mutavi.

287. C. Vulgo, τούτῳ τοι πάνυ χαλεπὸν χρῆσθαι. Socratis modestiam et amoris veritatem decet hujusmodi querela: Τούτῳ τῷ τελευταίῳ παγγάλεπον χρῆσασθαι ἔστιν — sed confidentiorem esse oportet Sophistam quam ut quidquam difficile esse fateatur. Deinde illa ἐπεὶ ἀπόκριναι non possunt ab eo dici,

qui nescit quomodo se ex quaestionis angustiis expediat, sed sunt hominis ad refellendum adversarium parati. Postremo etiamsi id dixisset quod praeferre videtur vulgata lectio, non adhibuisset ἀλλά τοι, quorum vis ab hoc loco alienissima est.

288. C. Vulgo ἐκρήνητον ἐφ' ᾧ αὐτὸ σπουδάζεται. Sed quoniam prorsus supervacaneum est αὐτῷ, ἐφ' ᾧ conjeci, quod idem significat ae si dixisset: ἐπὶ τῷ, ἐφ' ᾧ σπουδάζεται.

290. A. Recte Hirschigius τῶν ἐπωδῶν uncinis inclusit. Quid enim attinebat hanc tantam genitivorum multitudinem augere, ne id forte nesciremus de quo ne puer quidem admonendus fuisset?

Ibid. C. Absurdum est supplementum illud τὰ διαγράμματα. Primum ea facere ad λογιστικούς certe omnino non pertinet. Deinde ad quos pertinet, falsissimum est eos illa μὴ ποιεῖν. Imo solae atque unicae res sunt quas faciant. Postremo universa loci ratio postulat ut easdem res efficere negentur quas invenire dicantur. Has autem τὰ ὄντα esse manifestum est. Postremo ἕκαστα quod habet Clarkianus, non est nauci faciendum. Obiter tria vel quatuor ejusdem generis supplementa a librariis in Gorgia facta indicabo. Sc. 458. E. ἐρωτᾷν ὅ τι τις βούλεται. 488. D. ἡ ὁ αὐτὸς — κρείττονος. 508. A. καὶ σ. κ. διακρίσσει et οὐδὲ ἀπολασίαν. 520. D. μήποτε ἀδικεῖν.

291. B. Omnes libri ὑπεξέφυγον exhibent. Falso: ὑπεξέφυγον scribendum esse docent ἡμεν, φόμενα et ἀελ.

Ibid. D. Libri, οὐ τὴν ὑλείαν φαίης. Particulam ἄν, quam Graecitas postulat, ab ultima syllaba vocis ὑλείαν absorptam esse vidit Hirschigius.

293. A. Recte Stephanus et Bekkerus Διοσκόρω. Recentiores Διοσκόρων libros secuti, structura et vi verborum neglecta. Nihil durius quam ἐπικαλούμενος sine accusativo positum, neque σώσαι aliunde quam a δεόμενος pendere potest.

Ibid. B. Vulgo Ἀλλὰ μὰ Δί'. AAAA ex AMA corruptum esse vidit Hirschigius.

Ibid. D. Libri omnes: ὥς δὴ τοῦτ' ἀδύνατόν ἐστι. Quia videlicet fieri non potest, ut recte reddit Interpres Latinus. Sed ut ὥς hunc sensum praebeat participium absolute, ut vocant, positum requirit. Itaque certissime corrigo, ὥς δὴ τοῦτ' ἀδύνατόν ὄν. Sic in Crat. 403. B. legendum δοκοῦσιν ἄνθρωποι — φοβεῖσθαι αὐτὸν οὐκ ἄξιον (ὄν).

Ibid. E. αὐτὸς σαυτὸν γε δὴ ἐξελέγχεις hoc significaret: *teipsum saltem ut scis refellis*. Nam δὴ particula saepe ita ponitur ut qui loquitur audientis assensum aut indulgentiam sibi promittat. Phaedr. 268. A. ἔν γε δὴ πλῆθους συνόδοις — *saltem, ut scis, in hominum coetibus*. Theaetet. 164. D. ὅ γε δὴ νοῶ — *hoc saltem quod sentio, quidquid id est*. A nostro loco utraque particula aliena est. Recte quidem γε positum esset si dixisset οὐκ ἔγωγε ἀλλὰ σὺ σαυτὸν, sed alterius particulae nullus est usus in re declaranda, in qua Socratis assensu minime eget. Contra ἤδη saepissime ibi ponitur ubi in membro oppo-

sito οὐκ ἐστὶ ponendum fuisse, v. c. οὐκ ἐστὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἐξελέγγων, ἀλλὰ σὺ σαυ-
τὸν ἤδη ἐξελέγγεις. Obiter moneo in Cratylo 438. C. οὕτω δὴ δίκαιόν γ' ὦ
Σώκρατες, οὕτω in οὗτοι mutandum, ut Heindorfius fecit, sed expellendum esse
δὴ quod ex sequente syllaba in δίκαιον natum est. οὗτοι — γε id ipsum est
quod requirimus; οὗτοι δὴ γε plane inauditum est, idemque omnino de τοι δὴ
non dubitare dicere, nisi scirem quoties in particulis lapsi sint librarii, nec
defuturos qui ex istorum erroribus materiam contradicendi avidè quaesituri sint.
Eadem de causa in Critone 43. D. pro οὗτοι δὴ ἀφίχται quis non fateatur re-
ponendum esse οὗτοι ἤδη ἀφίχται, ἀλλὰ δοκεῖ μὲν μοι ἤξειν τήμερον? De
Phaedri loco, 242. B. ὡς δὴ τοι, ὦ ἑταῖρε, μαντικόν γέ τι καὶ τῇ ψυχῇ, quon-
iam nihil certi habeo quod proponam, corruptelam indicasse sufficiat; ibid. 264.
B. ἔστι γέ τοι δὴ, ὦ Σώκρατες, τελευταίη, περὶ οὗ τὸν λόγον ποιεῖται — δὴ
ex ἤδη corruptum esse suspicor.

Ibid. Minus abruptum reddes sermonem si mecum ἐπεὶ εἰπέ μοι legas.
τῆς ante φύλης supplevit Hirschigius.

294. D. Recte Hermannus falsam glossam ὁ Διονυσόδωρος expulit, et
librorum lectionem ἦκαις revocavit. Mox γε post πάνυ inseruit Hirschigius.

296. A. Librarius ΤΟΥΤΩΓ legere se credidit, ubi scriptum erat, ΤΟΥ-
ΤΩΙ. Prorsus inepta est in hoc loco illa particula.

Ibid. B. Clarkianus habet σφάλῃ, Coislinianus σφήλῃ. Rescribendum
σφαλεῖ, quod mutatum est in σφάλῃ ab aliquo, qui ὅπως μὴ cum futuro in-
dicativi construi nesciebat. Eadem est huius loci ratio atque v. c. illius apud
Aristiphanem ὥσπερ με τὸν Ἀκάμανδ' ὅπως μὴ δύσσετε.

296. B. C. D. Socrates primo ἅπαντα ἐπίστασθαι se confitetur, et con-
sulto ἅπαντα non πάντα dicit, quia subiungit ἃ γ' ἐπίσταμαι; postea autem
περὶ τοῦ πάντα ἐπίστασθαι idem fatari cogitur. Mox τήπιστω molestae itera-
tionis vitandae causa expellendum censeo. Quae sequuntur nemo non videt cor-
rupta esse; fortasse legendum est: καὶ v. μ. Δ., ἔφη, εἰσαεὶ ἐπιστήσῃ ἅπαντα,
x. τ. ε.

297. D. Πατροκλῆς C. F. Hermannus et alii falsum esse viderunt.

298. A. Cf. Conv. 198. C. ἐφοβούμην μὴ μοι τελευταῖον ὁ Ἀγχιῶν Γορ-
γίου κεφαλὴν δεινοῦ λέγειν ἐν τῷ λόγῳ (f. δεινοῦ λέγειν πελώρου) ἐπὶ τὸν ἑμὸν
λόγον πέμψας (an στρέψας?) αὐτόν με λῖτον τῇ ἀφωνίᾳ ποιήσεις.

Ibid. D. Recte C. F. H. Clarkiani βουδίων vulgatae lectioni praetulit: κω-
βίων illud a mentione τῶν ἐχίνων τῶν θαλαττίων profectum est. Quod καὶ πρὸς
in κάπρος invitis omnibus libris mutavi, audacius sane factum est; sed quum
ex altera parte sordes et tenebras conspicias, ex altera lucem et nitorem, difficile
est religionis non aliquando oblivisci.

299. B. ἐκεῖ. Cf. Theaetet. 172. B. ἀλλ' ἐκεῖ, οὗ λέγω, ἐν τοῖς δικαίοις
x. τ. λ.

Ibid. D. Librarius quum ad loci rationem minus attenderet ΧΡΗΝΑΙΑΕΙ
in ΧΡΗΜΑΤΑΕΙ corruptit.

300. D. ἀπόλωλέ τε καὶ ἥτηται. Quis unquam quidquam hac conjun-

ctione vidit insulsius? in qua minimum peccatum est ex tot aliis quod levius verbum graviori postponitur. Neque vero, ἀπολώλεκε, quod nonnulli coniecerunt, adoptaverim; nam quamvis qui τὸν λόγον ἐξαμφοτερίζει et victor simul et victus evadere debet, haec ipsa vincendi notio verbo ἀπολώλεκεναι non inest. Quid reponendum sit, non exputo.

301. A. Nota est locutio ἐν παντὶ vel ἐν πασὶ γενέσθαι. Cf. Aesch. c. Tim. 62. ἐν παντὶ δὲ κακῷ γενόμενος ὁ Πιττάλακος — ubi κακῷ sine damno abesse posset. Xen. H. Gr. VI. 1. 18. εἰς πᾶν ἀφίκετο βασιλεύς. Id. VI. 2. 24. οἱ δ' ἔξω ἐν παντὶ δὴ ἀθυμίας ἦσαν. an δι' ἀθυμίας? Id. V. 4. 29. οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Σφοδρίαν οὐχ ὀρώντες τὸν Ἀρχίδαμον ἰόντα, πρόσθεν δὲ θαμνίζοντα, ἐν παντὶ ἦσαν μὴ κ. τ. λ.

Ibid. D. Verba ita transposui ut σμικρὰ statim ante κατακόψαντα ponerentur. Graeci, ut monet Dindorfius (Praef. ad Aeschylum p. LXXXII) *saepe adjectivis utuntur effectum verbi adjuncti significantibus*. Nota sunt ὑψηλὸν αἰρεῖν, βραχὺν ὠκλασε, μέγας αὐξηθεῖς et similia. Sic recte explicat Dindorfius Aesch. Pers. 298, ἄνδρον τάξιν ἡρήμου θανάων, et Agam. 1247, εὐφημον, ὦ τάλαινα, κοίμησον στόμα. Neque aliter intelligi potest locus in Platonis Politico 271. A. τῶν δ' αὖ βιαίως τελευτώντων ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὸ [τοῦ νεκροῦ] σῶμα ταῦτα ταῦτα πάσχον παθήματα διὰ τάχους ἁδὴλον ἐν ὀλίγαις ἡμέραις διεφθείρετο. Qui hanc consuetudinem non animadvertibat pessime locum in Rep. 528. D. corrumpit: ὁμῶς πρὸς ἅπαντα ταῦτα βίᾳ ὑπὸ χάριτος αὐξάνεται καὶ οὐδὲν θανάμαστόν αὐτὰ φανῆναι. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη, τό γ' ἐπὶ χαρὶ καὶ διαφερόντως ἔχει. L. ἐπιχάρита αὐξάνεται, et τοιαῦτα φανῆναι. Sic quoque explicanda sunt illa in Phaedro 234. E. ὅτι σαφὴ καὶ στρογγύλα ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν ὀνομάτων ἀποτετόρνευται — sic enim, omisso καὶ, legendum, ut ἀκριβῶς ad praecedentia adjectiva referatur, sicut in Pol. 301. D. ὀρῶν ἀκριβῶς μόνον πολιτεῖαν, quod alio loco, 293. C. sic expressit: ταύτην διαφερόντως ὀρῶν εἶναι καὶ μόνην πολιτεῖαν. Usus, quem supra indicavi, exemplum praebet Caesar B. G. IV. 3, fin. *multo humiliores infirmioresque redegerunt*.

302. D. Ἀσηναία. vid. quae Cobetus de hoc nomine scripsit in Mnemosyna.

Ibid. E. Hinc corrigendus locus in Soph. El. 142. ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν. L. ἀνάδυσις.

303. B. Incredible est neminem adhuc ad vulgatam lectionem offendisse, quae ipsos sophistas sibi plaudentes induceret, idque adeo vehementer ut paene deficerent. Unum superest verae lectionis vestigium quod in Clarkiano καὶ γελῶντε scriptum est. Ceterum παρετάθησαν eodem sensu ponitur quo apud Thuc. III. 46. πολιορκίᾳ τε παρατενέσθαι ἐς τοῦσχατον — et Xen. Mem. III. XV. 6. παρετάθη μακρὰν ὁδὸν πορευθεῖς.

303. D. Pro ἀγνοοῦσιν μισοῦσιν malebat Naber.

304. D. Necessariam particulam μὲν omisit Hermannus quia scilicet in Clarkiano deerat. Eadem de causa in 305. A. πάνυ, quo aegre caremus, exulare iussit, et in 301. C. οἷσθαι pro οἷδα recepit. Sed multi in illo libro omissa

aut depravata sunt quae Coislinianus nobis servavit, ut appareat hujus codicis auctoritatem minime spernendam esse. Quod si quis existimat supplementa illa librarii ingenio deberi, unum locum afferam unde de istius hominis ingenio judicium facere possimus. Legitur hodie in Politico 277. D. Καὶ μάλ' ἀτόπως ἔοικα γ' ἐν τῷ παρόντι κινήσας τὸ περὶ τῆς ἐπιστήμης πάθος ἐν ἡμῖν. Ea sic exhibet: Καὶ μάλ' ἀτόπως ἔοικαμεν πῶς ἕκαστον ἐν ταῖς τὸ ἐξῆς βραχυτάταις γε κινήσαι x. τ. ἐ. Hinc videbantur Heusdio excidisse nonnulla quae Ficinus in Codice reperisset, quaeque apprime huic loco convenirent. Nunc videamus quae infra leguntur: τοὺς γὰρ πον παῖδας ἴσμεν, ὅταν ἄρτι γραμμάτων ἔμπειροι γίνωνται — N. Σ. τὸ ποῖον; Tum suspensam orationem Hospes continuat: Ὅτι τῶν στοιχείων ἕκαστον ἐν ταῖς βραχυτάταις καὶ ῥάσταις τῶν συλλαβῶν ἱκανῶς διαισθάνονται. Quod cum explicare vellet nescio quis interpres, hujusmodi Scholion adscripsit. Τὸ ἐξῆς: τῶν στοιχείων ἕκαστον ἐν ταῖς βραχυτάταις x. τ. ἐ. Qui autem Coislinianum describebat confusa hujus interpretationis fragmenta pro omissa et in margine suppleta sententia habuit, eaque huc invexit. Qui ita suam provinciam administravit fieri non potest ut idem elegantiae sensu motus aliquid de suo suppeditaverit. Itaque auctor sum ut in hac re Hirschigii potius quam reliquorum editorum judicium sequamur, et esse aliquas, quamvis minores, Coisliniani partes in Platonica lectione constituenda credamus.

Ibid. Vulgo οἷος. Correxerit C. F. Hermannus.

306. E. γεννασιότης. Interpres Latinus: *generosissima*. Imo *validissima*. Cf. Theaet. 149. A. Rep. 372. B. Pol. 266. C. In his et similibus locis idem fere sonat quod apud nos in populari sermone *fine*. — Cf. quae in Epistola pag. XXVI ad locum in Politico 266 dicta sunt.

IN LACHETEM.

178. B. ἔστιν οὖν τοῦτο. Τοῦτο, quod Hirsch. Coislinianum secutus omisit, in τὸ mutandum erat. Conv. 192. E. p. τοῦτο δ — L. τοῦ, οὗ —.

179. A. Μαλὶν νῦν ἤδη. Mox (B.) πολλάκις per *ut fit* vertendum. Vox eo sensu haud raro apud Platonem occurrit. Quae mox leguntur sana esse non possunt; patet enim participia ὑπομνήσοντες et παρακαλοῦντες cum praecedentibus non cohaerere. Sententiam hunc ad modum refinxerim: Εἰδότες οὖν ὑμῖν υἱεῖς ὄντας, (δεῦρ' ἐκάλεσάμεν ὑμᾶς) ἡγησάμενοι κ. τ. λ. Interdisse quaedam eo sensu quem praebent quae posui non modo probabile, verum etiam certissimum est. Nam futuri participia consilium declarant quod quis in aliqua re facienda habuerit. Amicorum autem vocatio sola atque unica res est, cujus consilium et causam explicare attinebat. Accedit quod etiam εἰδότες a nullo alio verbo excipi se patitur, nedum ab ἡγησάμενα, quod vix sine risu legi potest. *Quia sciebamus vobis liberos esse — quid tum? institutionem eorum curae vobis fuisse duximus.* Minime gentium. Contrarium enim fieri posse domestico exemplo didicerant. Igitur ἡγησάμενα vel a scriba male lectum est, vel semel omisso verbo a correctore formam illam induere coactum est. Sic in Phaedro memini me λελογισμένα pro λελογισμένου corrigere. Sed tralatitia est harum formarum permutatio.

Ibid. E. Vulgo τῷ νέφ. Si generaliter, ut vocant, loqui voluisset, dixisset τοῖς νέφους, vel certe articulo non fuisset usus.

180. B. Mediam formam in ὀλιγορεῖσθαι a sequente διατρέσθαι contractam esse suspicor.

Ibid. E. Vulgo περιφέρει. Sed imperfectum postulat reliqua oratio, et absurde diceretur memoria περιφέρειν τινα. Verbum reposui, quod commodam neque Platoni ignotam translationem continet, et facile in vulgatam lectionem abire potuit.

181. A. Vulgo καὶ ἄλλως καὶ δὴ καί. Scilicet grammaticus καὶ δὴ καὶ per καὶ ἄλλως interpretatus est; quae interpretatio e margine migravit, effecitque ut illud inter Sophronisci virtutes memorari videretur, quod nullo modo ad eum pertinebat. Καὶ δὴ καὶ alteri gratulationis (εὖ γε νῆ τῇν Ἥραν) causae praemittitur.

Ibid. C. Quam supra ἡμεῖς dixit se et liberos suos intelligit. Hic autem liberi seorsim commemorantur, ita ut ἡμεῖς de uno Lysimacho intelligi necesse sit. Quod quoniam fieri non potest scribendum censeo: σύνεσθι τε καὶ γινώριζε ἡμᾶς, ἐμέ τε καὶ τοῖσδε τοὺς νεωτέρους. Cf. Euthyd. 293. A. σῶσαι ἡμᾶς, ἐμέ τε καὶ τὸ μαιρακίον.

182. A. Pro inutili et paene ridiculo τι δέη reposui quod reliqua oratio poscebat, τινὰ δέη. Mox pro οὗτ' ἂν οὗτ' ἄρα rescipsi. Opus erat particula quae sequentia cum praecedentibus connecteret; contra duplex ἂν sermoni pedestri parum conveniebat.

184. B. Hirschigius δεῖν post οἷοτο inseruit, et ἦ post γένοιτο; totum autem locum sic latine vertit: „Etenim arbitror, si quis timidus eam se oportere cognoscere putaret cum audaciorem per hanc factum clariorem fore quam fuerit.“ Sed haec interpretatio satis per ea quae sequuntur refellitur, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν τις φύγοι τὸ καταγέλαστος γενέσθαι, φάσκων ἔχειν ταύτην τὴν ἐπιστήμην. Nihil quidquam mutandum est; supplendumne sit aliquid in sententia ob nimiam brevitem obscura incertus sum. Hoc dicit: *timidum huius artis peritia fretum et sic audaciorem factum, postquam in pericula quibus impar sit, incurrit, magis conspicuam timiditatem suam redditurum*. Quamquam fateor hoc sensu καταφανέστερον magis mihi placitum fuisse, quam quod Libri habent, ἐπιφανέστερον.

Ibid. D. Videtur πρότερον ante εἶ excidisse. Mox ἡ βουλή seclusi; si positum esset non δεῖν sed δεῖσθαι postularetur.

184. D. Recte quidem editores οὐ expulerunt. Sed ne sic quidem bene procedit oratio, id quod satis diversa interpungendi ratione proditur. Primum animadvertat lector, ἁρμονίαν καλλίστην non opponi iis quae sequuntur, οὐ λύραν κ. τ. ἔ., (quae est enim ista modi cum instrumento comparatio?) sed vim adverbii habere. Jam vero fingamus Platonem adverbio hic usum esse, ita ut hunc ad modum scriberet: καὶ καμίδῃ μοι δοκεῖ μουσικός ὁ τοιοῦτος εἶναι, ἅτε κάλλιστα ἡρμωσμένος οὐ λύραν οὐδὲ παιδιᾶς ὄργανον. ἀλλὰ — quid aliud sequi oportet praeter rem quam cum illis instrumentis confert? aut quid intolerabilius quam ζῆν per epexegesisin scilicet insertam ubi sententiam penitus turbat, et verba arctissime conjuncta τῷ ὄντι ἡρμωσμένος dissociat? Neque vero alterum illud ἡρμωσμένος non habet aliquid importuni sic brevi intervallo repetitum. Si et hoc insititium est, antiquiori certe librario debetur, quam qui οὐ primus dedit, quippe cuius oculi ab altero ἡρμωσμένος ad superiora ἡρμωσμένος ου aberrasse videantur. Mox quod omnes libri habent ἀλλ' οὐκ ἔστι, οἷομαι δ' οὐδὲ φρυγιστὶ κ. τ. ἔ. si vera lectio esset, necessario sequeretur Ionicum modum *utpote dissolutissimum* primum memorari, tum minus dissolutos adjungere. Hoc quoniam veritati contrarium est, δε deleui, ut οἷμαι non minus ad praecedentia pertineret. Sic autem adjectum et cum quadam derisione pronuntiatum optime cum oratione quadrat, quae tota admodum feliciter Lachetis vehemens et fervidum ingenium representat.

187. E. Miror Hermannum in conjectura καὶ λόγῳ ὥσπερ γυναικὶ acquie-

scere potuisse. Non id in muliebri sermone formidamus, ne subtiliter rem aliam ex aliis neccentes nos ad id, de quo loqui volunt, circumducant. Plane contrarium omnes experti sumus. "Ὅσπερ γένοι" adjectum est, quia in verbis ἐγγύτατα εἶναι ludit, quae proprie de γένει, hic autem de λόγῳ, dicuntur. Respicit autem ad ea quae supra dixerat: εἴ που ἐν τοῖς δημότοις μετὰ τοῦ πατρὸς ἀκολουθῶν ἐπλησίασέ σοι κ. τ. ἐ. ut ex ipso verbo πλησιάζειν hic repetito apparet. Ergo alteram generis cum Socrate conjunctionem, alteram sermonis esse innuit, et illius quidem Lysimachum participem fuisse, hujus non item. Quare cū inserto omnia planissima evadunt.

190. A. Delenda sunt verba ἥς περὶ — — κτήσαιο. Recte quidem supra posita sunt, ubi quavis de re agitur; hic, certo allato exemplo prorsus inutile additamentum efficiunt. Qui ea supplevit, quique manere passi sunt, sensum verborum minus intellexerunt, qui non potest esse — *de qua fortasse consilium dandum sit*, tum enim scriptum fuisset — ἐάν που ταύτης πέρι ξύμβουλοι γενοίμεθα: sed — *quaecumque fuerit illa qua de caet.* Mox λατοὶ non suo loco positum et minime necessarium damnavi, et cum Hirschigio ἦ ante ἀκοήν supplevi. Sic etiam in Lys. 209. A. ὅταν γὰρ βούλωνται αὐτοῖς τιν' ἀναγνωσθῆναι ἡ γραφήναι — pro TIN lege TI H.

191. B. Non Scytharum tantummodo sed cujusvis populi equitatus eo modo pugnat. Vide autem quam male haec cohaereant: τὸ μὲν ἱππ. τὸ τῶν Σκυθῶν, τὸ δὲ ὀπλιτικὸν τὸ γε τ. 'Ε.

Ibid. C. Optimam C. F. Hermannii conjecturam ἄρτι pro αἰτίων ambabus manibus arripui. De P et I literarum similitudine uonnulla ad Philebum dixi, ubi μῶν μηδὲ ἐρᾶν τι in μῶν μὴ δέοι' ἄν τι corrigenda monui.

195. C. Ea ipsa quae praecipuam molestiam ponit τε particula, remedii viam indicat. Si uno tenore, τὸ ὑγιαίνόν τε καὶ νοσῶδες legamus, simul nihil requiri intelligemus, et illa — εἰπεῖν οἶον — seorsim spectata ipsa suam originem prodent. εἰπεῖν οἶον et ὑγιαίνόν geminae sunt ejusdem lectionis formae, haec proba illa corrupta. Non simpliciter corruptam dico, sed ex corrupta corruptionem male corrigendo factam. Quod si cui placet in scribarum erroribus γενεαλογεῖν, haud absurde mihi videor stirpem hunc ad modum deducere: ΥΓΙΕΙΝΟΝ, ΥΠΙΕΙΝΟΝ, ΕΠΙΕΙΝ ΟΝ ΕΪΠΕΙΝ ΟΪΟΝ. Mox vulgo οἱ δὲ δὴ τοι τοσοῦτον δῆπου μόνον ἴσασιν. Magis mihi convenire visum est δῆπου; δῆτοι, quod per se barbarum est in ἄριστοι mutandum suspicor.

198. E. Recte verba ὅπῃ γενήσεται uncinis inclusit Hirschigius.

199. B. καὶ πάντως ἐχόντων post Hirschigium damnavi. Miror eundem idem non fecisse infra καὶ τὰ μὴ. ἐξευλαβεῖσθαι τὰ μὴ δεῖνὰ vix in illum cadit, qui et Dis et hominibus recte uti scit.

Ibid. E. Inutili et molesto auxilio sententiam impediunt ista, ὥμην σε εὐρήσειν, quibus sublatis tollitur etiam reliqua scabrities, quum πάνυ δὴ non alterum et nimis abruptum initium faciunt, sed sententiae tenorem leniter continuant. Praeterea ἀνευρήσεις pro ἀνευρήσεις reposui. At enim haud raro directa oratione utuntur optimi auctores ubi obliqua magis convenire videatur.

Scio; et eosdem praesentis historico non illibenter uti, si quid πρὸ ὁμμάτων ponendum est. Quoniam autem eadem est utriusque moris ratio, ibi demum illum ferri posse manifestum est, ubi hic non alienus esset. Quod, ut opinor, minime in nostrum locum cadit.

200. A. Mirum est hoc genus reprehensionis quae secum suam affert excusationem. *Vere humani aliquid passus es, caet.* Neque vero si hoc dicendum fuisset ita scripsisset Plato. Et primum quidem quae sit τοῦ ὡς ἀληθῶς vis post correctionem meam factam clarius apparebit. Deinde ἀνθρώπειον de humana infirmitate non dicitur, quod esset ἀνθρώπινον, sed potius de re quae *ad homines pertinet*, unde toties τῷ θεῷ opponitur. Postremo πρᾶγμα ἐργάζεσθαι adeo portentosum est, ut si caetera omnia recte procederent et sensum vel maxime commodum praeberent, non fuisset tolerandum. Accedit quod οὐδὲν βλέπειν dici nequit pro οὐ βλέπειν nisi perinde esse statuas οὐ βάλνεις dicas an οὐδὲν βάλνεις: et durissima est illa epexegetis per infinitivum βλέπειν, ubi participium quivis expectet. Denique quis credet Platonem haec dicere volentem — σὺ μὲν οὖν μοι δοκεῖς ἀνθρώπινον τι πεπονθέναι οὐ πρὸς σαντόν βλέπων ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἄλλους, in has sordes incidere? Sed longe aliud dicere volebat, nempe illud quo posito omnia illa sana et apta esse videbimus praeter unum illud ἐργάζεσθαι, quod librario evanidam vocem in εσθαι desinens pro capto supplenti debetur. Nos qui alium sensum quaerimus aliter supplebimus. Σὺ μὲν οὖν μοι δοκεῖς ὡς ἀληθῶς ἀνθρώπειον πρᾶγμα ὀεσθαι οὐδὲν πρὸς σαντόν βλέπειν (ἰ. εἶναι v. ῥέπειν) ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἄλλους. Jam vides quam recte ὡς ἀληθῶς dicatur, ubi significare vult nomen rei convenire. In Crat. 397. E. mira est Hermogenis interpellatio: Σω. τί οὖν ἄν μετὰ τοῦτο σκοποῖμεν; ἢ δῆλον δὴ, ὅτι δαίμονας τε καὶ ἥρωας καὶ ἀνθρώπους; Ἑρμ. Δαίμονας; Σω. Καὶ ὡς ἀληθῶς, ὦ Ἑρμόγενης, τί ἄν ποτε νοοῖη τοῦνομα οἱ δαίμονες; Non longe ab ipso Platonico sermone aberraturos credo qui mecum legent, "Ἡ δαίμονας ὡς ἀληθῶς κ. τ. ἔ.;

Ibid. B. που ὅκει in προσποιεῖ mutandum. Contra in Dem. Chers. 58. εἰ μέντοι βουλόμεθ' ἡμεῖς μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν αὐτόν ἡμῖν, ἀνοητότατος πάντων ἄν εἴη τῶν ὄντων ἀνθρώπων, εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι — res ipsa clamat oratorem μὴ πεπεισθαι dixisse. Vitium ex compendiosa scriptura ortum est.

201. A. Recepti Hermanni et Fritzschi correctionem de qua vid. Herm. Praef. ad hunc Dialogum.

SUPPLENDA ET CORRIGENDA.

p. 1. Euthydemī. Etiam in recta interrogatione καὶ adhiberi docet Heindorfius ad h. l. et ad Theaetet. 144. C. Sed in his locis aut alterum quiddam praeter id quod jam dictum est quaeri significat, aut ἀπορίαν loquentis exprimit, ita ut v. c. τί καὶ ἐρεῖς idem sit quod ἀπορῶ ὅ τι καὶ ἐρεῖς.

p. 2. Quod in nota pro τῷ ἄνδρι τῶνδρι scripsi, vel potius scribere volui, non eam crasin Atticam esse credidi, sed a scriba factam. Sic enim facilius fieri potuit, ut voces in τῷ γε mutarentur.

p. 9. Quemadmodum hic ἐπὶ post τε καὶ infersum est, sic in Rep. VII. 582. A. καὶ πρὸς αὐτὰ ἄστρα τε καὶ τελευταῖον δὴ τὸν ἥλιον, quas optime procedunt scribarum imperitiae tribuendum est quod πρὸς αὐτὸν ante τὸν ἥλιον in omnibus libris invenitur, unde omnes editiones occupavit.

p. 12. 8 a fin. Pro ὡς οὐδὲν ὄφελος malim ἢ οὐδὲν ὄφελος.

p. 22. 12—13. Pro ὅω προσεύχομαι malim ὅωπερ εὐχομαι; nam προσεύχομαι vim habet a simplici verbo plane diversam.

p. 30. 22—24. Heindorfius εἰδέναι pro εἶναι conjiciebat. Recte; sed praeterea ὄντας post σοφοὺς excidisse certum est. Quae vero sequuntur haud minus mendosa sunt: ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ σὲ ταῦτα τὰ βανμαστὰ ὁμολογούντα. Cur haec de se suaque scientia intelligit Socrates? Non adjectum est περὶ αὐτοῦ, neque aliud quidquam unde suspicari possemus hic non amplius de iisdem quibus antea loqui Euthydemum. Et quid est illud, ἐπιδείξω σε ὁμολογούντα?

Vel hoc dicendum erat: *faciam ut confitearis*, quod esset ἀποδείξω; vel, *demonstrabo rem ipsam ita se habere*. Sed quis unquam sic locutus est: *demonstrabo te confiteri*? Jamne satis manifestum est cur tantae molestiae causa vox ὁμολογούντα in optimo Codice non compareat? Nempe illius libri scriba lectionem depravatam omittere maluit; qui Coisliniani fontem descripsit conjectura sanare conatus est. Quod si hac rejecta, aliam e sensu loci proponere licet id mihi repperisse videor quo admissio omnes quas supra memoravi difficultates dissipantur: ἀλλ' ἦν, ἔφη, ἐβλήσης μοι ἀποκρίνασθαι (sic leg.), ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ σὲ ταῦτα τὰ βανμαστὰ ὁμοίως ἔχοντα.

p. 31. 19. Recte Cobetus voces ἢ ἐγὼ ejiciendas esse monuit.

p. 33. 297. C. Memoratu digna est quae hic occurrit inter Clarkianum et Coislinianum discrepantia, quorum hic εἰ μὲν κεφαλὴν ἀποτηδεῖη, ille εἰ

μῶν κεφαλὴν τις ἀποτέμει exhibet. Si auctoritate libri standum est, praefenda erit lectio quam Hermannum secutus dedi; sed prior Graecitatis sensu imbuto magis se commendat. Quippe post verbum activum dativus pronominis nec abesse commode potest, et, si addatur, sententiam minus concinnam efficiat. Contra κεφαλὴν ἀποτμήσει ejusmodi est constructio, quae grammaticum facile movere poterat ad faciliorem sententiam enarrationis ergo adjiciendam. Hanc in margine positam pro correcta lectione videtur habuisse is qui Clarkianum descripsit; itaque ea recepta antiquam expulit. Caeterum novem partes difficilium, ut vocantur, locorum, qui criticis bilem movent, magistrorum sapientiam exercent, lectores longis annotationibus obrunt, ex hoc uno fonte oriuntur. Fuit enim margo commune omnigenarum rerum receptaculum, correctionum, variarum lectionum, vocum in scribendo omissarum, commentariorum in res et nomina; quibus accedant lectorum sententiae auctorem vel laudantium vel improbantium, nonnunquam etiam irridentium. Non est igitur mirandum, si quae ad lacunam implendam supeditaverat recensor pro simplici animadversione habita a librariis in novo codice describendo penitus praetermissa sunt; quae contra interpretationis gratia fuerant apposita, meliorem lectionem continere visa genuina verba de sede exturbaverunt. Nonnunquam etiam factum est ut qui iudicium vel non haberent vel exercere non auderent, vera cum falsis, correctiones cum mendis, res cum explicationibus, et geminas loci controversi recensiones conjunctim repraesentaverint. Cujus rei exemplum in Midiana mihi detexisse videor, hucusque, quod sciam, non animadversum. In 555. extr. legitur: δόντα λόγον καὶ ὑποσχόντα κρῖναι περὶ ὧν ἂν τις ἐγκαλέσῃ, τότε ἀμύνεσθαι τοὺς ἀδικῶς ἐφ' αὐτὸν ἐλθόντας χρη, [καὶ τότε ἂν ἀδικούντας ὅρᾳ τις,] οὐ προαναπαύειν κ. τ. ἐ. Quae uncinis inclusi variam lectionem continent vulgata longe deteriore: scilicet, τότε ἂν ἀδικούντας ὅρᾳ τις ἀμύνεσθαι χρη κ. τ. ἐ.

In Plat. Conv. 184, operam perdet qui aliquid ex voce μῶν extundere voluerit, nam quae jam excogitata sunt, μόνῃ, νόμῳ et similia non sunt nauci. Locum describam, quemadmodum a Platonis manu profectum arbitror: ὥσπερ γὰρ ἡμῖν νόμος ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς ἦν, δουλεύειν ἐθέλοντι ἡντινῶν δουλείαν παίδικοις μὴ κολακεῖν εἶναι μὴδ' ἐπινείδιστον, οὕτω δὲ καὶ ἄλλη μία ἐκούσιος λέγεται οὐκ ἐπινείδιστος. Ad verba ἄλλη μία adscripsit grammaticus, μῶν δουλεία. Nempe inter ὁδός et δουλεία dubitabat, quum et superioris sententiae — μία δὲ λέγεται ὁδός — memor esset, et δουλεία cum ἐκούσιος melius jungi et ab argumento postulari sentiret. Quod vero in initio ita corruptum erat ut nullo sensu ἔστι γὰρ ἡμῖν νόμος, ὥσπερ κ. τ. ἐ. legeretur, hoc quomodo factum sit explicatu facile est. ὥσπερ in orationis serie quum esset praetermissum, postea in margine scriptum est. Qui vero codicem, in quo hoc factum est, describebat, vocem omissam non in suam sed in eam quam hucusque tenit sedem reposuit; tum exortus est aliquis iratis Musis natus conector qui quum manifestam lacunam ante γὰρ animadvertisset, nihil aliud sibi faciendum ratus est quam ut verbum comminesceretur quod cum νόμος consistere posset.

~~Ibid. 186. A. pro οὔτι~~ δ' οὐ μόνον ἐστὶν ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς legendum οὐχ ὅτι δὲ ἐπὶ τ. ψ. *cujus interpretatio fuerit, οὐ μόνον δέ.* Sic demum ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς intelligi potest, quod eodem sensu dici solet quo ἐπὶ τῶν ψυχῶν (etsi in Legg. 794. A. vix credo Platonem in uno atque eodem orationis membro positurum fuisse ἐπὶ τῶν θούλων, et ἐπ' ἐλευθέροις); nam quod vulgo interpretari conantur, ὁ ἔρως ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς ἐστὶν vehementer vereor ut ipsi Graeci intellecturi fuerint. Sed gravissimum est contra vulgatam lectionem et pro nostra correctione argumentum totius sententiae structura. Scio objecturos nonnullos, quod in brevi oratione durissima videatur iteratio in longiore gratam negligentiam habere. Sed non est omnibus respondendum, nec ad omnia.

p. 41. 20. Deleatur μόνω monente Cobeto.

p. 46. Egregie conjecturam meam confirmant quae infra leguntur p. 57, 21, seqq. (187. C—D.)

p. 48. prop. fin. οὗτοι τι. Antiquum obtinuisse videtur ut librarii inter τοι et τι fluctuantes utrumque admiserint. Ex quibus equidem τοι praetulerim; imo ne Graecum quidem esse credo οὔτι αὐτὸν ἔτι γινώσκω.

p. 49. 7. Pro μέμνησθε quod in posteriore loco libri impressi habent, manu exarati ἐμέμνησθε dant. Fortasse igitur ἐπιμέμνησθε scribendum ut eodem verbo hic quo supra utatur: θάμα ἐπιμέμνηται Σωκράτης. Videtur contrarium in perfecto atque in aoristo fieri; ut dum simplex μέμνημαι, quod omnes sciunt, *memini* significat, ἐπιμέμνημαι sit *mentionem facio*. Hujus aoristus est ἐμνήσθην, illius ἐπεμνήσθην. Mox pro φοιτᾶν lege φοιτᾶν.

p. 49. 4 a fin. Fortasse ἡμᾶς ita defendi possit ut non modo de se sed etiam de Melesia, ὃς αὐτῷ συνεστέει, loquatur.

p. 53. 11. Delendum ἄν quod in hac editione post ἐπαφανέστερος irrepsit.

Ibid. 21—22. Lege quantocius, καὶ γὰρ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ διακριτοῦντος δοκεῖ μοι εἶναι ἡμῖν ἢ βουλῇ. Et ἐπὶ quidem habent libri omnes, sed ἔτι ab editoribus post Heindorfium passim receptum est; quae conjectura plus quam unum vitium intactum reliquit. Caeterum nemo est hodie quin intelligat quo sensu res ἐπὶ τῶν χρητῶν εἶναι dicatur. ὥσπερ autem propter translationem insertum est, quam usque ad finem orationis persequitur.

p. 54. 16. Injuria mihi suspecta fuerunt ὅποιοι ἄν τις οἱ παῖδες γένωνται, quibus recisis οὕτως non haberet quo referretur; nam non est ejusmodi ut a duobus contrariis χρηστῶν et τάναντία pendere possit.

p. 59. 18. ὑπὸ χρηστῶν μόνον. Imo μόνων.

p. 60. 6. Delendum δὲ ut sensus sit, *Neque sane ea quae audio pulchre memini si qua alia oratio intercesserit.* Si δὲ retineas quum τὰ πολλὰ et οὐ πάνυ sibi opponantur non video qua ratione falsam illam interpretationem formulae οὐ πάνυ, a nonnullis et inter primos a Donaldsono nostro defensam, refellas. Negabat vir perspicax et multifariam doctus eum Graece scire qui οὐ πάνυ *haud admodum* significare crederet. Cui optime respondit vir elegantis ingenii Edwardus Cope, *cujus nota Anglicae Gorgiae versioni subjecta dignissima est quae legatur. Quod autem fieri posse credunt nonnulli ut utramque habuerit*

significationem, (sc. *non admodum* et *prorsus non*,) id vero commentum esse diceres hominum non modo Graecitatem sed omnino linguae cujusvis usum ignorantium.

p. 61. 6. Legendum, ἄρ' οὖν (οὐ) τοῦτό γ' ὁ δ. His pauca adjiciam quae attentus lector ad varios quos in epistola tractavi locos pertinere intelliget.

Etc et Ex confusa effecerunt ut locus in Oed. Col. 1213. interpretes eluserit. "Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους χρήζει τοῦ μετρίου παρὲς Ζώειν ea est verborum structura ut si τοῦ μετρίου a παρὲς regi ponas in syntaxeos regulam pecces, sin a πλέονος pendere statuas, παρὲς sine casu relictum ad ζώειν pertinere videatur. Utrique incommodo medeberis, si παρὲς scribas.

Ut v et ρ, sic ἄρ' et ἄν facillime permutari haud pauca exempla declarant. Inter haec ponendum quod in Oed. Col. 1366. legitur: ἢ τᾶν οὐκ ἂν ἢ τὸ σὸν μέρος, ubi graviter offendit aures ἄν tum brevi intervallo inutiliter repetitum. Contra ἢ τᾶρ' οὐκ ἂν ἢ legendum esse suadent loci paene innumerabiles in quibus ἦτοι οὗτοι et εἴ τοι cum particula ἄρα junguntur.

Quemadmodum Euripides verbo παρεμπολᾶν usus est pro *fallere* vel *in errorem inducere*, sic Sophocles in Ajace 978, ἄρ' ἡμπόληκά σ' ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ. sed in Philoct. 579 διεμπολᾷ non potest et τί simul et με regere, et inepte quaereret Philoctetes, *cur me mercator vendit*. Legendum suspicor;

τί φησιν, ὦ παῖ; τί ποτ' ἐμοῦ κατὰ σκότον

διεμπολᾷ λόγοισι πρὸς σ' ὁ ναυβάτης;

Sic tandem apparet cur διεμπολᾶν, non ut in v. 303, et Antig. 1036. ἐξεμπολᾶν dixerit; illud enim est, *verba cum altero commutare, stipulari*, quod faciunt, qui in rebus venalibus nundinantur. Contra in Antigona 1035, vendendi seu fallendi notio scribarum negligentia obscurata est, qui verbum alienum invexerunt, κοῦδὲ μαντικῆς | Ἀπρακτος ὡμῶν εἰμι, τῶν δ' ὑπαὶ γένους | ἐξημπόλημαι κάκχεφ' ὀρτισμαι παλαιοί. Legendum ἀπρατος. *Ne in vaticiniis quidem non sum fraudem vestram expertus, sed ab illo genere* (sc. vatum) *jamdiu mercium ritu venii*.

Verbum omisum in causa est cur hodie nullo sensu in Plat. Conv. 200. A. legatur: τοῦτο μὲν τοῖνον — φύλαξον παρὰ σαυτῷ μεμνημένος ὅτου. Legendum μεμνησόμενος ὅπου δεήσει.

In Conv. 203. A. διὰ τούτου καὶ ἡ μαντικὴ πᾶσα χωρεῖ καὶ ἡ τῶν ἱερέων τέχνη, τῶν τε περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς τελετὰς καὶ τὰς ἐπωδὰς καὶ τὴν μαντείαν πᾶσαν καὶ γοητείαν. Satis est sententiam legisse ut μαντείαν locum non suum occupare videamus, in quem μαγείαν quantocius reduxerim.

Similitudo syllabarum et et οι in causa est cur modo alterum in alterum transierit, modo alterum ab altero absorptum sit. In Oed. Col. 1378. non dubito reponere οἷ τυφλοῦ πατρός | τοῖωδ' ἐφύτην. In Plat. Rep. 7. 533. A. εἰ omisum totam sententiam pessumdedit. Legitur, Οὐκέτ', ἦν δ' ἐγὼ, ὦ φίλε Γλαύκων, οἷός τ' ἔσει ἀκολουθεῖν, ἐπεὶ τέ γ' ἐμὸν οὐδὲν ἂν προθυμίας ἀπολοίποι, οὐδ' εἰκόνα ἂν ἔτι οὐ λέγομεν ἔδοις. Hoccine est docere, auditorem huc usque perductum tanquam ulteriori viae imparem a se dimittere? Atque

hoc quidem summae foret inhumanitatis; quod vero de se praedicare videtur, arrogantiae non ferendae. Sed quae sequuntur mirabilem inconstantiam hominis proderent, qui illis ipsis de rebus Glaucum interrogare pergit, quae ad puram illam regionem pertinent, quo Glaucum se sequi posse negaverat. Omnes hae difficultates una syllaba inserta tollentur: (εἰ) οἷός τ' ἔσται ἀκολουθεῖν. Obiter monere liceat paullo infra legendum esse: οὐκ ἄλλη τις ἐπιχειρεῖ μέθοδος ὁρῶ περιλαμβάνειν.

Orationis structuram penitus evertit γάρ pro γε male lectum in Plat. Conv. 182. D. Sententia sic continuanda est: οὐ ῥάδιον κατανοῆσαι ἐνθυμηθέντι γ' ὅτι λέγεται κ. τ. ε.

Participium pro genitivo plurali habitum etiamnum sensui officit in Oed. Col. 1524—5. ubi mutato accentu scribi oportet: ὧς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκήν ὅδε δορός τ' ἐπακτοῦ γειτονῶν ἀεὶ τιθῇ.

Putidissimis supplementis inquinatum est Platonis Convivium. Veluti ubi ad verba (180. B.) Θεϊότερον γάρ addidit nescio quis ἐραστῆς παιδικῶν· ἐνδεος γάρ ἐστὶ et mox ante μᾶλλον idem vel ejus gemellus τῆς Ἀλκηστιδὸς inserit; reliqua enim, damnata illa quidem a Valckenaerio sana esse existimo. In 184. A. Apage insulsa illa καὶ τοῖς μὲν χαρίσασθαι, τοὺς δὲ διαφεύγειν. (sic) nam διαφυγεῖν editoris medicina est, eaque facta mortuo, ut satis apparet ex illis τοῖς μὲν et τοῖς δὲ, quae hic de duobus amatorum generibus, sed in proximo versu de amatoribus et amasis adhibentur. In 178. A. expulso τὸν λόγον et ἐκάστου in ἐκάστα mutato omnia recte procedent. In 198. E. τοῦ ἐπαίνειν ἐπιτοῦν verba interpretis sunt, qui ipse locum non intellexit. In 212. D. rejectis quae scribae invexerunt legendum: καὶ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο, ὃ ἐστὶν οὐκ ἄλλου ἢ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ καλοῦ μάθημα· καὶ γὰρ αὐτὸ τελευτῶν ὃ ἔστι καλόν, ἐνταῦθα τοῦ βίειν κ. τ. ε.

Saepeissime et praesertim ubi vocalis in fine elisionem passa est vocabula in unum coagmentata vel perperam divisa omnis generis molestias pepererunt. Sic in Oed. Col. 1416. legimus στρέψαι στράτευμ' ἐς Ἄργος ὡς τάχιστα γε, qualis versus ne ex infima quidem Iambicorum Carminum officina ejusmodi prope sexcentas nunc in Anglia habemus, prodire paterentur cordatissimi harum rerum magistri. Dicerent profecto versum in misere assutam particulam tanquam in turpem caudam desinere. Quid scripserit Sophocles ex iis quae infra a Polynice respondentem manifestum est. Scilicet, στρέψας στράτευμ' ἐς Ἄργος ὡς τάχιστ' ἄγε. In Plat. Rep. 7. 538. E. legitur apud Bekkerum: οὐ γὰρ οὖν, ἔφη· — ἀλλ' ὃ ἂν μόνον δηλοῖ πρὸς τὴν λέξιν σαφηνεῖα ὃ λέγοι ἐν ψυχῇ. Ἀρέσκει οὖν, ἣν δ' ἐγὼ κ. τ. ε. Sed optimi libri ἔξιν et λέγει habent, et alterum δ' omittunt. Plato, ut opinor, dederat: ἀλλ' ὃ ἂν μόνον δηλοῖ πρὸς τὴν ἔξιν σαφηνεῖαν Ἄ ἔχει ἐν ψυχῇ, ἀρκέσει. Ἀρκέσει οὖν, ἣν δ' ἐγὼ, κ. τ. ε. (Obiter moneo in Rep. 9, 585. legendum esse: ἡ οὖν (τοῦ ἀεὶ ἀνομοίου) τοῦ ἀεὶ ὁμοίου οὐσίας οὐσίας μᾶλλον τι ἐπιστήμης μετέχει;) Ibid. Lib. 8. 587. pro ταῦτα δὴ ποιοῦντα (ἀνάγκη) ἔτοιμον μᾶλλον ἀπεχθάνεσθαι τοῖς πολίταις, (ubi ἔτοιμον eodem modo in Graecitatem peccat, atque si quis nostra,

I am ready to fall in ἐτοιμός εἰμι πεσεῖν verteret) quis non legi oportere fateatur: ταῦτα δὲ ποιῶντα ἔτι, οἶμαι, μᾶλλον ἀπεχθάνεσθαι τοῖς πολίταις. In Tim. 19. A. pro καὶ ἄπερ lege ἔκασθ' ἄπερ. Antimachi versus quos citat Athenaeus, XI, 475. D. labem in initio contraxerunt, quam frustra eluere conati sunt Schweighauserus, Jacobsius, Düntzerus, Blomfieldus. κήρυκας ἁδανάτοις; φέρειν μέλανος οἴνοιο | ἄσκον ἐνίπλειον κ. τ. ἐ. Recte intellexit editor Parisiensis, subaudiendum esse ἄδραστος ἐκέλευσε; sed, ut opinor, antequam vinum per praecones convivis praeberet, alios ministros arcessere debebat qui cibum apponerent. Hoc igitur quum in praecedentibus narravisset poeta ad reliquam hospitalis muneris partem sic perrexit:

Κήρυκας δ' ἅμα τοῖσι φέρειν κ. τ. ἐ. Ἄμα τοῖσι est, *simul cum famulis*, quos supra memoraverat.

I N D E X.

A.

A et X confusa XII.
 ἀηδέες — ἀηδείς: p. 58, 20.
 Ἀθηναία (sic legendum; cf. Cobet in Mnemosyna X, 83.) φρατρία p. 39, 5 a fin.
 Αἰζωνῆς, cf. Lachetis δῆμος. Qui ex illo erant propter κακολογίαν notabantur p. 17, 26.
 Alcestis fabula foede interpolata XIV.
 Ἀλλὰ — ἄμα confusa (In Rep. VIII, 527. malim ἄμα γελοῖως) p. 28, 22.
 ἄλλην καὶ ἄλλην: idem quod ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε p. 3, 3 a fin.
 ἄν et ἄρ' confusa p. 50, 24.
 ἄν pro ἄν a scribis non intellectum ineptis supplementis ansam dedit XXXI.
 ἄν et ἄν confusa 18, 7.
 ἀναλαβεῖν: *memoria repetere* p. 6, 22.
 ἀνδριάς. ὁ ἄ. ὁ ἐν Δελφοῖς. Videtur fuisse maximus e pluribus qui ibi erant Colossais. p. 36, 1.
 ἀνερώτης in ἀγρόταις corruptum XXIV.
 ἄνευ pro αὐ (nisi forte utrumque scribendum est.) XLV.
 ἀνήνυτα pro δυνατά XXXVIII.
 ἄνος, ἄνω — ἄνθρωπος, ἀνθρώπων IX.
 ἀντιλέξειν pro ἀντιδείξειν (ἀρχαιοπρεπής ἢ χρήσις ἀντὶ τοῦ ἀντερεῖν) XVII.
 Axiochus Cliniae pater (Xen. Hist. Graec. I. ad fin. Axioch. 368, D.) p. 1, 8.
 ἀπαιτοσχεδιάζειν, idem quod αὐτοσχεδιάζειν, sed adjuncta periclitandi notatione p. 10, 15.

ἀπηγεῖ pro ἀπέχει XXIII.
 Ἀπόλλων πατῶος p. 39, 25.
 ἀπομειούμενα pro ἀφομοιούμενα XL.
 ἀποσημαίνω? *signum dare*. p. 7, 18.
 ἀργός: μάχη ἀργός *pugnae genus quod quis nondum coluit* p. 2, 13.
 Aristophanes interpolatus XIX—XX.
 Aruspicum fraus et verboritas IX.
 ἄρων (ἀνδρῶν) in αμῶν corruptum. cf. τῶρε — τῶγε Euth. p. 2. (In Repub. 8, 554 pro ἐντιμα τῇ τε πόλει καὶ παρὰ τῷ τοιούτῳ — Lege: ἐ. τῇ τε πόλει καὶ τ' ἄρι (τῷ ἀνδρὶ) τῷ τοιούτῳ.) XIII.
 ἄτ' Ἰώνων pro ἀγίων τῶν XXII.
 ἀτιμάζειν εἰπεῖν, *omittere in dicendo* p. 51, 7.
 αὐτοὺς χρή γιγώσκειν: (cf. αὐτὸς γινώσκει Gorg. 404, C. Eur. Ion. 1357; Thuc. 4, 99.) p. 57, 18.

B.

βάλλειν λίσσῃ p. 53, 1.
 βαπτίζεσθαι, *obruī*. p. 7, 4.
 βουδίων — κωβίων confusa p. 34, ult.

Γ.

γ et π confusa X.
 γε, γάρ et γ' ἄρ' confusa XXIV—V.
 γε pro γῆς XI.
 γερρόφοροι *Persarum legionarii* p. 62, 22.
 γίγνεσθαι περὶ τι XXXV.

Δ.

δ et ρ confusa VIII.
 δ et ο confusa XIX.
 Δ. (h. e. τέτταρα) et ΔΙΑ confusa VII. XI.

δαιμόνιον. τὸ εἰωθὸς σήμερον. τὸ δὲ p. 3, 17.

Damon, Agathoclis discipulus, musicae et philosophiae doctor p. 48, 22.

Δάπεδον et λαμπρὸν confusa XIII.

Δεῖν et εἶναι confusa p. 53, 22. v. Suppl.

δὴ τοι — δὴ που p. 68, penult.

Δήλιον. ἡ ἀπὸ Δ. φωνή p. 49, 14.

δῆδεν et ῥηδέν confusa XLVII.

διαστέλλω *distinguo* p. 31, 12.

Dittographiae ἣν λέγω — ἣν δ' ἐγώ XXIII. (cf. Sophist. 245, B et Varr. Lectt. ad 263, C. Phaedr. 230, B.)

δορὰ εἰς ἀσκὸν τελευτῶσα. Proverbium. (cf. Ar. Nub. 442, seqq. Solon apud Plutarch. in Solone p. 86, B.) p. 18, 24.

Δορυδρέπανον telum a Stesilao inventum. Quem successum habuerit festive ad modum depingitur p. 52, 21.

δραστής pro ἐραστής X.

δωριστὶ ἡρμόσθαι p. 59, 6. In carminibus hunc ad modum recitatis, singulae syllabae uno sono pronuntiatæ fuisse videntur p. 66, 12—13.

E.

ἐγγύτατα λόγῳ et εἰ. γένει εἶναι τι p. 58, 6.

ἐγὼ pro ἐγώ IX.

εἰ δὲ subaudito ἄλλο τι βούλεται (cf. Rep. 432, A. Alcib. 114, B. Phaedr. 212, C) p. 18, 20,

εἴπερ — sine apodosis 31, ult.

εἰσδύεσθαι de anima corpus intrante XLI.

ἐκκαλέσωμαι: *evocem*, ut sub vera specie se ostendant p. 22, 15.

ἔκφορος λόγου: *delator* (cf. Arist. Thesm. 472. Plut. 1138, et ibi Schol.) p. 76, 21.

ἔλεγεν ἔν — ἐγέλασεν p. 19, 21.

Elisio in fine versus XII.

ἐμπολᾶν et ejus composita XIII et Suppl.

ἐνδόντα pro εὐδόντα X.

ἐν παντὶ γενέσθαι p. 37, 27. Vide Nott.

ἐν πῖψι ἡ κεραμεία γίγνεται, v. τὴν x. μανθάνειν. Proverbium de periculis in re pretiosa non faciendis p. 57, 13.

ἐξ et δι' confusa XXVI.

ἐξαμφοτερίζειν τὸν λόγον *to make stale mate of the argument* p. 37, 17.

ἐξάπτουσαν (de Stoicorum ἐκπυρῶσει agitur) pro ἐξαπατῶσαν XXII.

ἔξαρκος εἶναι cum accusativo. *Negare* p. 16, 2.

ἐξεγένετό μοι: *tempus habui* p. 7, 5.

ἐπακολουθεῖ pro ἐπάκουε XXXII.

ἐπέγειραν pro ἐπὶ γαῖαν XIII.

ἐπελ γνοῖς — ἐπιγνοῖς p. 38, penult.

ἐπελ cum interrogazione L.

ἐπὶ et εἰ confusa XXIX.

ἐπιδαιμονῶν pro ἐπελ δαίμων IX.

ἐπικραίνειν *ratum facere* VII.

ἐπιμειγνύσθην pro ἐπιγινώσκω XXXVI. ἐπισκοτεῖν τῆς ζέας τῷ Κτησίππῳ p. 5, 10.

ἐπίστασθαι γινώσκειν p. 22, 23. Sed vide num scribendum sit ἀνευρίσκειν.

εὖ ἔχοντα, *pulchra* p. 20, 13—14. p. 41, 12. (Simili sensu Thuc. 5, 28.

οἱ τ' Ἀργεῖοι ἄριστα ἔσχον τοῖς πᾶσιν.)

ἐφθῆ pro ἐφη XXII.

Z.

Ζεὺς ἔρκειος p. 39, 5 a fin. Ζεὺς φράτριος. Ibidem.

Ζεὺς πατρῷος Atticis incognitus p. 39, 14.

H.

ἡγησάμενοι — ἡγησάμεθα confusa p. 46, ult.

ἦδη, δὴ et γε δὴ confusa p. 29, 5 et Nott. (Adde Rep. VIII, 568, E. ubi legendum ὅταν ἦδη ἐπιλίπη. In Rep. VII, 531. lege ἀλλ' οἱ δὴ, εἴπον, μὴ δυνατοὶ τινος ὄντες δοῦναι τε καὶ ἀποδέξασθαι λόγον —)

ἦκει — ἀρκεῖ XXVII.

ἦκειν pro ἔκει XL.

ἦν ἦ pro ἦ μὴ X.

Θ.

Theophania. Quae de his tradiderit Plutarchus XLIX.

ἴσως τὴν ἐναντίαν *contrariam sententiam ferre* p. 53, 7 a fin.

ΘΟΪ μόνοι pro οἱ νόμοι XIV.

Ἐρότωνις in *Corybantum sacris* p. 9, 9.

Thucydidea quaedam XVI.

I.

ι et ει confusa (in Rep. IX, 581 E. pro εὔ, ἔφη δεῖ εἰδέναι legendum: εὔ ἔφη διελίου.) VIII. et p. 19, 5.

ι et ρ confusa. (In Rep. IX, 581 D. pro ἀργύριον ποιεῖ lege ἀργύριον ποιεῖ.) p. 62, 27.

ἱαστὶ ἡρμόσθαι p. 59, 6.

id agebam pro jacebam LI.

Ἰεω εἴητον: *solemnis deorum invocatio* p. 4, 23.

indormire et inhiare sibi opponuntur XIV.

ἰόν pro ὅλον XXXIX.

Isocrates tangi putatur p. 43.

ἱστορῶ pro ἵστω XV.

ἴσως *ut puto* p. 10, 9. p. 70, 9. (Sine sensu legitur in Rep. VIII, 551, ubi reponendum τὸ ἀδυνάτους εἶναι σῶς πόλεμόν τινα πολεμεῖν.)

Jurijurandi religio. (cf. *Sacramenti religio*. Liv. XXVI, 48.) LII.

K.

καὶ in obliqua interrogatione. Not. ad 1, 5 cf. 3, 10.

καὶ ἄλλως = καὶ δὴ καὶ p. 49, 9.

καλὰ δὴ παταγεῖς. Proverbialis locutio de iis qui bonam rem nuntiant p. 28, extr.

κάλλιστον: εἰς κάλλιστον *perquam opportune* p. 6, 12.

καλοῦν pro καλόν XXIII.

κάπρος pro καὶ πρός p. 35, 1.

ἐν Καρὶ ὁ κίνδυνος: proverbium p. 18, 17. p. 57, 18.

Casus a scribis temere mutantur. Θεοῖς VIII. LI. (Tralatitii erroris exemplum, nisi fallor, praebet Thucyd. V. 20 ubi legendum *puto*, σκοπεῖτω δέ τις κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ μὴ τῷ ἐκασταχοῦ ἢ ἀρχόντων ἢ τιμῆς τινος τὴν ἀπαρτίσθαι τῶν ὀνομάτων ἐς τὰ

προγεγενημένα σημαίνοντε πιστεύσας μάλλον.)

κατὰ *instar* p. 2. (In Rep. IX, 567 dele inutile glossema ὁμοιότητι.)

κατὰ πάντων XII. (Symp. 226, B.)

κατάρχειν cum accusativo p. 15, 22.

Κλεινίας ὁ Αἰξίοχου: (Alcibiadis prioris nepos; „diversus a Clinia in Protag. 320, A.“ Schneid. ad Xen. Mem. ad d. p. 256) p. 3, 21. p. 6, 8.

Κέννος ὁ Μητροβίου: Clarus fidicen p. 2, 27.

Convivium Platonis glossis et supplementis inquinatum XX et Suppl.

Κόρινθος, ὁ ν. ἡ Διός — Proverbialis locutio de inani jactantia (Arist. Ecol. 828). Aliis videtur de eo usurpari, qui dum quomodo se expediat nescit, eadem saepius iterat (Pind. Nem. VII fin. et ibi Schol.) p. 27, 30.

κρείττονες, οἱ. Deorum et Heroum nomen, qui rebus humanis intersunt. (Sophist. 216, A. Legg. 718, A.) p. 25, 12. κρόνος proverbialiter de sene dicitur p. 20, 25.

κτίσαι πρευμενεῖς, *miles reddere*. κτ. πυρφόρον, *incendio vastare* VII.

κυπρογενεῖς λυμαὶ VI.

κώλων pro. καλῶν XXXIII.

A.

λ et δ confusa. (In Rep. VIII, 568 pro ἀποδομένων lege ἀπολομένων.) IX.

λ et μ confusa. (In Plat. Tim. 24, B. pro προσετάχθη, μελεῖν· ἔτι δὲ — legendum προσετάχθη· μένει δ' ἔτι —) XII λέγειν pro ἔχειν XLVIII.

λίνον: οὐ λίνον λίνῳ συνάπτεις proverbium de iis qui res dispaes jungere conantur. (Aristot. π. φ. α. 6.) p. 34, 25.

λυδιστὶ ἡρμόσθαι p. 59, 6.

M.

μάλλον ἐλάττω. (Sed delendum erat μάλλον a scriba ob praegressum πότερον invectum.) p. 13, 22.

μάχλος βοᾶν *clamoratum appetens* VII.

μετελθεῖν Ἐρῆνον et similia VI.

μή; *an forte?* p. 25. *librol.com.cn*

μηδὲν μή — μηδαμῇ p. 71, 28.

μηδὲν πρὸς ἔπος: *extra propositum*
p. 31, 7.

μὲν — μὲν p. 9, 21 et Nott. (Quae de
μὲν dicta sunt et Heindorfio ad Pro-
tag. 388, C. de μὲν γε verissima sunt.
Verum ibi nullum est asyndeton, sed
legendum ἀδύνατον ὃν ὑμῖν ἔσται, non
ὥστε, quod locis plane dissimilibus
tueri conatur.)

μορίῳ pro μόνῳ XXXII.

N.

νήστιδος pro μήτιδος VI.

νοεῖ et ἐννοεῖ confusa p. 21, 15. re-
stitutum e conj. Hirschigii.

Nomina propria saepius a scribis corrup-
puntur XLIX.

νυν et νῦν ei confusa p. 19, 5.

O.

O a Θ absorptum XXIX.

OIOI pro EICI XXII.

οἶος: λόγους οἶους εἰς τὰ δικαστήρια,
orationes iudicis aptas p. 2, 11.

ὀλιγορεῖσθαι sensu activo? p. 48, 11.

ὀμόσε λέναι et ὀμόσε ὠθεῖσθαι πρὸς
τὴν πληγὴν: p. 30, 11 et 12.

ὄν pro οὐ X.

ὀπλομαχίας magistri Lacedaemonem
non adibant p. 52, 5.

ὄρον θέσθαι XXXV.

ὄρω περιλαμβάνειν. Suppl. (Contra in
Rep. VIII, 551 pro τοῦτο αὐτό, ὁ
ὄρος αὐτῆς οἶός ἐστιν lege τ. α. ὄρῳ
αὐτῆς οἶόν ἐστιν.)

ὅ τι μαζών: *qua de causâ* (Wolf ad
Dem. Lept. p. 348. Ar. Nub. 402.

Eupolis apud Stob., Flor. IV, 53.)
p. 16, 17 et p. 35, 15.

ὅτι περ ἂν pro ὁπότῃ ἂν XXXI.

ὅτιοῦν in δοκοῦν corruptum XXV.

οὐ τί γε XXVI.

οὐδὲ πρὸς ὅτιοῦν p. 21, 10. (Rep. VII,
527 ἢ οὐ πρὸς οὐδετέρους quae mira
est omnium fere librorum lectio osci-
tanti scribae debetur, qui οὐδὲ πρὸς
ἐτέρους prae se habebat.)

οὐχ ὅλως idem quod τὸ παράπαν οὐ
XXXIV.

II.

παιδεύειν ἄνθρωπον p. 44, ult. p. 56, 20.

ΠΑΝΤΑ ΟΙΣ in ΠΑΝΤ' ΑΥΘΙΣ
corruptum XXIV.

παραφυλάττειν XLIII.

παρίσταται (non πάρεστι) de cogitatio-
nibus quae in mentem veniunt, dici-
tur.

Particulae ἀλλὰ μὲν de exitu rei, quae
infecta reddi nequit, usurpantur XI.

γε et ἄρα conjungi possunt. XXIV.

δὴ et τοι societatem non ineunt. 68,
ult. et Not.

οὖν saepius ante δὴ quam post δὴ
ponitur. XXIV.

πᾶς ἂν ὅς γινώη: Proverbium p. 70,
22.

Patrocles, Socratis ex matre pater p. 33,
3 a fin.

παχέως ἐννοῶ (cf. Horationum *Crassa*
Minerva) p. 20, 14.

περιφέρει — περιέρρει p. 49, 2.

Personarum falsa distributio IX, XXVII
et XXXVI.

Plataeensis pugna: res in ea memo-
rabilis p. 62, 22.

πλείον v. potius πλέον θάτερον ποιεῖν. *Ma-
jus damnum facere*. p. 33, 22. p. 13, 3.

Politicus, Platonis dialogus percurritur
XXXVIII — XLVIII.

πολλάκις *ut fit*, vel, *quod fieri potest*
p. 47, 2. p. 66, 24.

πολυτμήτος: deorum epitheton (Ar.
Vesp. 1001. Ach. 807. Nub. 269.)
p. 32, 19.

πότερος = ὁποτεροσούν p. 50, 9.

ποῦ χόρου τάξομεν; *quo in loco* (hono-
ris) *collocabimus?* p. 11, 6.

Prodicus principium philosophiae in no-
minum proprietate ponebat p. 9, 14.

Praepositio post τε inutiliter repetita:
p. 9, 24 et Suppl.

προκατηγοροῦντες (Operarius me invito
σ retinuit) pro προσκατηγοροῦντες
XVIII.

πρός. Ejus compendium a librariis male intellectum p. 21, 10.

προσεύχομαι sensu τοῦ εὐχόμεαι p. 22, 12. (Legendum puto ὡς περ εὐχόμεαι).

προστάτης, *supplex* falsa interpretatio est. XII.

προφερέτης: ὁ τῷ μὲν χρόνῳ νεώτερος, τῇ δὲ ὤψει πρεσβύτερος p. 1, 11.

Σ.

σκεπτόμεθα? p. 54, penult.

σκληρρός: ὁ τῷ μὲν χρόνῳ πρεσβύτερος, τῇ δὲ ὤψει νεώτερος δοκῶν. p. 1, 11.

σκολύτρια: (ταπεινά διφθόρα τοῖς Θεσσαλοῖς Tim.) p. 12, 2.

σοὶ εἰς κεφαλὴν: *in tuum caput istud recidat* (Aristoph. Plut. 525. Schol. ad Pac. 1063.) p. 16, 17.

Socrates Lysimachi δημότης p. 14, 48.

Solonis dictum γηράσκω ὃ αἰεὶ πολλὰ θιδασκόμενος p. 59, 16.

Sophista erubescit p. 33, 6.

Sophistae dialogi loci correcti et explicati XXXII — XXXVIII.

συντεταμένον: *intentum* p. 22, 15.

συρίαις pro εὐρίαις VI.

στροφῶν εὐπιθεῖς *obedientis populi assensus* VII.

σχιστάς εἰλεῖν XIX.

Syllabae omissae: VII, XXX et Suppl.

(In Rep. 9. 557, E. pro ἐλκομένη, quod cum ὑπ' οἷστρου inepte dicatur, legendum ἐλαυνομένη.)

Τ.

τάδ' εἰ πάρος pro τὸ λιπαρές XI.

ΤΑΠΑΥΤΗΙ pro ΤΑΤΑΥΤΗΙ. XLVII.

τάχ' ἂν εἴη pro τυγχάνειν XXXIII.

τέως: *ad certum tempus* p. 52, 5 fin.

τηλικαῦτα πράγματα p. 4, 14.

τι — τινα confusa p. 50, 22.

τί δὲ — τί δαί. Passim inter utramque lectionem fluctuant libri. δαί nihil aliud est quam δὲ in pausa produ-

ctum. Cf. αἰωρεῖν — ἐωρεῖν, δαίρειν — δέρειν, παλαιός — παλῆός et similia, in quibus contrarium obtinet. In p. 11, 27. Bekkerum sequi debebam et cum Coislano τί δαί scribere.

οὔτοι τι? μέντοι τι? p. 48, 25. p. 51, 20. τόν, περὶ οὐ. τοῦ, ὃ p. 46, 10. p. 55, 14. τούτῳ γ' οὐ — τούτῳ τῷ (sic enim, non τοι, in Codd scriptum est.) p. 21, 5. τρίτον πάλαισμα p. 9, 3.

Υ.

ὕγιονόν et εἰπεῖν οἶον confusa. (Quod partim ex sonorum similitudine ortum est. In Cic. Phil. II, 34. absurde legitur: *non solum de die, sed etiam in diem vivere*. Quam lectionem miror tamdiu τῶν κριτικῶν πονηρὰ βίxisse.) p. 68, 2 a fin.

ὑπέδου pro ἐπύδου XXX.

ὑπόλογον ποιῆσθαι: p. 59, antepenult.

ὑποσκελίζειν vox a lucta sumpta p. 10, 1.

Φ.

Φαμενός Tiresiae filius XLIX.

φάναι pro φανῆναι XXIII.

ΦΑΣΙ pro ΑΕΙ XX.

Φερσεκέρδης Tiresiae filius. (Cf. Soph. Ant. 1034 seqq) XLIX.

φλυαρεῖς ἔχων (cf. Schol. ad Arist. Ran. 204) p. 31, 11.

φοβείσθαι περὶ cum dativo p. 6, 10.

Vocabula perperam distracta. Suppl.

Vocabula male cohaerentia XXIII.

Voces e margine non in suam sedem restitutae XLII — XLIII.

Vox statim post similem vel eandem vocem occurrens in Codd. saepe omititur. XXXVII et Suppl.

φρυγιστὶ ἡρμόσθαι p. 59, 6.

Χ.

Chaeredemus Socratis matrem uxorem habuit p. 34, 4.

Χρήναι — Χρήματ' confusa p. 36, 11.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

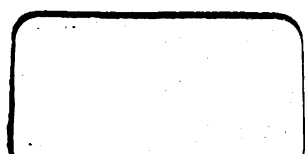
www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtqol.com.cn

www.libtool.com.cn